

AUTHOR _____

NO. 5726

TITLE _____

משלר חזקין

RR _____

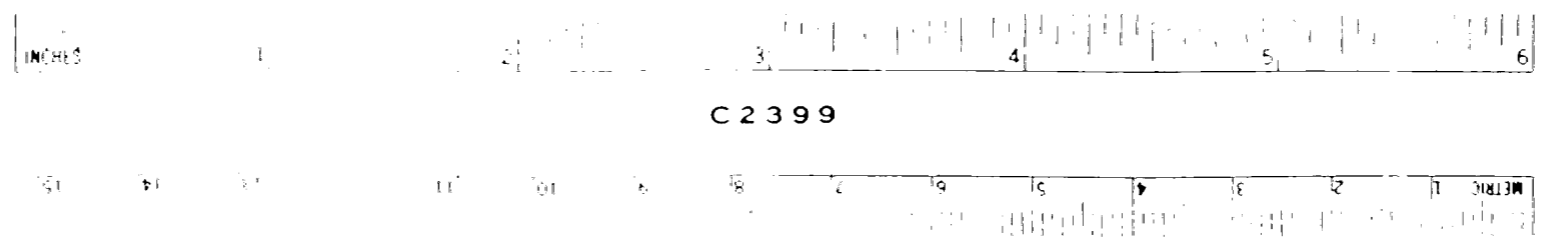
IMPRINT CONSTANTINOPLE

These images are from the collection of the Library of the Jewish Theological Seminary (JTS). JTS holds the copyrights to these images. The images may be downloaded or printed by individuals for personal use only, but may not be quoted or reproduced in any publication without the prior permission of JTS.

CALL NO. _____

DATE MICROFILMED _____

הועתק והוכנס לאינטרנט
www.hebrewbooks.org
ע"י חיים תש"ע

FILMED FOR THE JEWISH THEOLOGICAL SEMINARY OF AMERICA

XEROX University Microfilms, Inc.
ANN ARBOR, MICHIGAN, U.S.A.

These images are from the collection of the Library of the Jewish Theological Seminary (JTS). JTS holds the copyrights to these images. The images may be downloaded or printed by individuals for personal use only, but may not be quoted or reproduced in any publication without the prior permission of JTS.

כ"ב

B

מפשר חלמין

להחכם ר' שלמה אלמולי תנ"בה

נדפס שנית פה

קושטאנדינא

אמר המתבר ברואהו הדרה יקרה שפרת זה הספר ודרושיו היקרים הנחמדים מזהב ומכסף נכמרים והעלוהו הרבים וצדים לכל הנכדים זקנים ונערים כי בו יבין כל אדם לפתור חלומות אשר בעינייהם סתומות ונס עמו נגלר כל העלוות והמון נבהרות שמכרשית ועד היום הזה לא דבר בהם טוב מנס וחזקה וברי הוא אדם ממש שנהחדשו גזרהו אמרהי אני בלבי עת לעשות ליי' להדפיסו ולשלחו בכל גבול ישראל למען ירבו הקורים בו והנהגים ממנו אלא שבבואי לזה ינעתי ולא מצאתי בני כח בממוני והוני כי עני ואביון אני וע"ז נערהי חצני בעזרה אל חי גואלי ועשיהו משל אחרים ע"כ הנני משהחוק מהפכל מהחנן לכפי כל רואהו כהוח יפהח ידו ויקנהו באופן שלא ישאר איש ממנו חפשי הלא מועד היא והיא נפשי ובספר זה אל חי חלקנו צורנו ישלח לנו הגואל ויקיים בנו קרל דכתיב והיה אחרי כן אשכחך את רוחי על כל בשר ונכחו בניכם ובנוהיכם זקניכם חלומות יחלמן בחודיכם חזונות יראו

וערהי עליו זה שיר טכח הפארהו תבני • להראות העמי' וכשרי' את נכחי

מפשר חלמון

ב

אבל המרס'הם לעולם נפלאים מעיני כל פותר • ואין דרך לדעתן אלא
מסכרתו והשערתו ואל'א בלא טעות ברוב הפעמים ולזה צדק אבותאמר
שכה' בטבעיות שפתרון המלותו'אל'א שידע אלא בתוך מהסבר' ויגבר בו
הסכסוך • והנה אט"פ שאין כילות למשל' לחנוע ממנו השפע הזה נחסר
ממנו לחסרונו וההדשלוהינו לטרוח וללמוד ולהבין בענינם • וזה הענין
פירשו אליהו באומרו כי באחת ידבר אל ובשתיים לא יסורנה בשלום חיוון
לילה בסול הרדמק על אנשים בהנמות עלי משכב או נולה אין אנשים
ובמורס יתהום אמן שהב' תצדו כבר הוא מנלה אין אנשים בשלום אבל
מצדנו אופן הנלוי הוא שהם ומהו' ואין חבין • ואל' ובמורס יתהום ר"ל
ובשכל שהם מוסרים ובלתי חפצים מלהכניס הוא חוהם ענינם עד שלזה
היא סבה להסיר אדם מעש'פ'ל' הוא הפוך וכאלו אמ' להסיר מעשה אדם
כלומ' שיוסר העש' הרמז בו מהאל' וזה מנכר יבסר ר'ל ונוף ועמיו'
אותן הדברי' הם מכוסים ונסתרי' מהאדם עד שלא ישתמש בו מפני שלא
יבינוהו ואפשר שזהו פ'ל' לא יסורנה ר'ל האד' לא יראה הבודע' הזאה ואל'
יבין אותה ומפני זה היה מנהגו והרגל' בימים קדמונים שהיו אנשים מה
מתבודדי' ומתעסקים בחכמה זו והנלוה אליה כדי שכל' החולס'חלוס ילך
אליו והוא יודיע לו אמתה כוונת חלומו ולא יהיה הרודעה הזאה לאנשים
לבבלה וזה שא"א שכל העולם יהיו בקיאי' בזה אלא א' מעיד וב' ממכסה
זכלי האי' ועדין אולי פמו שהיה הענין ביוסף ודניאל' ורבי ישמעאל ובר
הדיא' וארבעה ועשרי' פוהדי' חלומות שהיו בירושלם כנזכר בהדולה וזה
ל' להיות ירושלם מקום השבע האלהית' וב' ש' בהיות שכינת יי' וארון בריתו
בהוכס היו נמצאים שמה כ"כ פוהדי' חלומות באופן מהשלמו' שזכר רבי
נדורי וכן בכל דור ודור היו החכמי' מהלמדי' בחכמה זאה וידעים ענינה
לסבה הנזכרת והם המודיעי' לעם הפתרונוה ולהם יאתה לא לכלס' ואבס'
שזיהי כונה יוסף באו' הלא לאלהים פתרוניס שהוא הנזרה ובהיך אלהים
לפרע' שהוא לשון רבנות ומכרה • וכן אני אמרתי אלהים אהם ר'ל חכמים
וידעי' דעת עליון ויר' הלא לבעלי החכמה פתרוניס ואומר החכמה הזאת
ויוקרה היה סבה להסיר אדם מעש' ומלאכ' זאה עד שבעונוהינו הנענו
לזמן הזה שדבר יי' יקר אין חזון נסתר • ונרא' בשניי' שלזה רמז ושיעורו
ע"ה בפרשת התמחמה והתהיו שהודיע בה מה שהיה לנו מהעדר ידיעת
החכמה הזאה לגמרי שלא ידעו ולא יבינו פתרוני' החלומו' כלל ואפי' יהיו
להם ספרים המודיעים דרכי הפתרון ויש סמך שלענין שלום רמז הנביא

מפשר חלמין

• משכתייהו אצלהיהו בחכמות • דכדיו הם מהוקים ל גסמות • וטוב טעמו בלבי הוא מזמות • בעת דוחה אנשים ג פעמות • ומכילאם לאורה מ עלמות • ולחכם ולמכין סהומות • ולא גסנו בשנים ה קדומות • בעניני חלום כל איש כדומות • לכנותו כסם פותר חלומות	דאו ספר מדבר בחלומות באמרתיו והלכותיו מחולק ומלוהיו דבש לסיך ונופת והוא מכיל חדשים ל בקרים ומתוילאם מהרה מ ינוגס והוא מועיל לכל פהי ובער והוא חדש חדשים מ אמריו ויען ש דרושו הוא מחובק שמו הטוב והנכון ונאות

להיות

האדם חושק המיד לרעה אמתה כל הדברים וכל מה שהוא מסודר מהמערכה מהטוב והרע המהרנש לכא בעולם והשנה האדם קצרה להשיג כל זה מעצמו על השלמות לכן השניח הסם עליו להודיעו זה ע"ד השפט ממנו ית' וזה אם דנבואה ואם בחלום עד שאין דבר בא לעול' שאין מכריזין אותו מלמעלה כמ"ש במדר' הזוהר • ה"ח דלית לך מלה בעלמא דעד לא יהי בעלמ' דלאו איבו הליא בחלמא או על ידא דכרווא והא אהמר דכל מלה ומלה עד לא יתי לעלמא מכרזי עליה ברקיעא ומהמן אהפסט בעלמא ואהיהב על ידא דכרוז' וכלא בנין דכהיב כי לא יעשה יי' אלהים דבר כי אם גלה קודו אל עבדיו הנביאים בזמנא דנביאים אשהכחו בעלמא ואם לאו אע"ג דנבואה לא שריא חכימין עדיפי' מנביאי' ואי לא מיהיב בחלמא הא ע"י אינו' צפירי שמי' משהכחי מילי והא חוקמו' ואחר שגלינו מארצנו ונהרחקו מעל אדמהינו פסקה ממנו נבואה ואורים והומי' נגזו' אבל עכ"ז נשאר בידנו שפע החלומו' הפשוטים שבהם מודיעים לנו כל אלו הדברים כמ"ש ז"ל פ"ק דחגיגא • אמ' רבא אע"פ שאנכי אסתר אסתיר פני מהם ביום ההוא א' ה' ב' בחלום אדבר בו כמו שיהיב' אבל כל זה לא סוה לנו כיון שדברי חלומנו' נכדו מנו ואין אהנו יודע בהם דבר וזה מכמה טעמי' אם מהרחקה הבנת הקווי' והדמויים שרובן לבא ברשמים זדים ורחוקים בהיות צורה א' רמו' ומשל לנמשלים רבים כמו שיבא' ואם להיות רחוק להמצא אנשים חזקים ככח ההשערה והכר האנשי' בפרטי מעשיה' וענינם הצריך לזה כמו שיבא ג"כ • וגם מערוב הדברים בטלים הבאים בהם וגם שלהיות הדברים שאפשר שיחלום החולם ב' ה' אין מקום לשום ספר וסכת' לדבר בו אלא דרך כלל

וככה ה' מישאל הידע' הזאה לפי שבין שהיא ענף נבואה לא הבא
 אלא ליהאיי ולחשבני שמו' ובמ' ש' ל' ב' היה קורא כל הלן' ימים
 בלא חלום נקרא דבש' כו' וכיון שהם אש' שבפיו ובסתתיו כבדוני לבן
 שהוא העקר דרשמאל בעי רחק ממני לבן הנני יוסף להפליא כו' והו
 שמה ואמר ואברהם הכמה חכמיו ובניה נה' שנאמר עלי סף אן נבון
 ומכס כמוך וכה ב' מיני ידעו' שאמרנו הודע הפהרון מהוך הכפר והו'
 הנקרא חכס והמבין מעצמו והוא הנקרא נבון' והנה כל זה ודאי על
 הדורות הללו נאמר' כי הן רבים עתה עם הארץ לא ידעו ולא יכינו
 בחסיכה יתהלכו ובפתרני החלומות עד שבמעט נעדרה ממנו ההודעה
 הזאה ולא הועילה לנו כלל כאלו לא היה והתימה על החכמים הראשונים
 שעשו חבורים רבים על כל דרוש ודרוש כמה מינים ולא א' בהם שחבר
 ספר בזה' וכנה מן הנמרא נראה שבר' הדיא היה לו ספר מיוחד לזה
 דאמרינן נפל סיפרא מיניה אשכחיה רבא' וחזיה דהוה כהיב ביה כל
 החלומות הולכין אחר הפה והיותה זה וקשה עלי' שכל העולם מזלזלים
 בחלומות עד שמתבונן אותם לדברים בטלים ומתגלגל במומיהו לקרא לדבר
 בטל שאין בו ממש חלום על דרך השאלה' ולכן בראותי כל זה אני הקטן
 מכל בני גילי שלמה אלמולי' קנא קנאיהי לני' אלהי נבואה ולעמו ישראל
 לכל יאכד ההודעה הזאה ממנו' והסכמתו בעצמו לדרוש ולהור' בכל
 הדברים אשר בדרוש הזה נאמרים מפי סופרים ומפי ספרים' ולאמר
 דבריהם עם מעט קט המושג אנלי מהם במגל אחת קטנה הפרח בשושג'
 • ויהי למנה ביד כל העם באחרונה כי עת למנה וקראתי לספר הזה
 בפשר חלמין לפי שהכונה העקריה ממנו היא למה דרכי' וכללי' א' תיהי'
 שבהם ידע כל אחד לפהור חלומותיה ולהבין כוונתה' ונה הוא מכיא פהרון
 כרטי החלומות שאבשר שיחלום האדם ר' ל' מה מורה כל א' מהם' ועוד
 גוהן דרכים והקונים לבטל כל חלום רע ולפשר אה רעהו' • לבן חלק
 מחלוקה ראשונה לנ' חלקים' החלק הא' למה דרכים וכללים להישיר
 הסוהר להבנת כוונת החלומות' החלק הב' במתדונו' עצמם מה מורה
 כל אחד מהם' החלק הג' בפסקי הדינים הנהלים בהם שכוונת
 כלם היא למה תקונים לבטל כל חלום רע אחר שנחלם ואה חיל'
דחלקהא והוא יתחלק לש' שערים' השער הא' לבאר נדר
 החלום והמנים שבו ומה ההבדל ביניהם' השער

מפשר חלמין

צפרט' האת ממה שממך אותה לפכו' לפהוק והיה כו' כלשכ יחלוט כו'
שהודיענו בזה דדרישין סמוכים והפרטה הזאה לעפ' כ' שאפשר שלענין
שאלמו המפרט' נאמרה הנה יש לנו לומר שאף לענין הלום רמזה כמו
שאבאר ואתה הכין והראה שמלות הפרטה מורות על הפ' הזה שיעדהי
עהר ממה שמורות על מה שפירשו המפרט' בהם והוה פירושה הנה לפי
שחכמה הפתרון לבנים בישראל היתה בשלמו' גדול והכל היו בקיאי' בה
כמ"ס והיה הדבר הימא וכלא גדול לבא למה שבא שכלם אינם יודעים
מאומה לכן ההחיל הנביא ואמר התמהמהו ותמהו על מה שאומר כלומר
האחרו והאריכו מחשבתם ומשבו בלבבכם בעיני דעי שהתכוונו בדבר
הזה ולאחר שהתכוונו בו תמהו בעצמיכם לומר איך אפשר להיות הדבר
הזה' הזה אשר אומר וכן אמר השהעשעו ושועו שהוא ענין דבור מלשון
רז'ל משהיור' דבר בעצמיכם ודברו עם אחרים בדבר הזה שאומ' איך
אפשר להיות או יהיה השהעשעו ושועו מניעה הדבור כמו והשרש וירצה
מנעו הדבור כדי לחשב בזה ואמ"כ דברו בו וההחיל ענין הנכוח' העהיד'
וכ"כ היה מאמת אותה שהיה נראה לו שכב' היה וראה אותה ולכך כל הפ'
בלשון עבר אמ"פ שהיה עתי' כמו שהוא דרך הנבואות לבא עבר ביוקום
עהיד וז"ש שברו בלא יין נעו בלאשכר ירצה כ"כ יהיו נעדרי' בזה שיהיו
בשכורים שאינם יודעים בין ימינם לשמאלם אף בשעה שאינם שהים
ואחר פירש מהו ענין העדר ידיעתם באומרם כי נסך עליכם יי' רוח
הרדמה שפירשו אותו רוח הקדש או רוח הנבואה הבאה לאדם בעת
ההרדמה במלוח חיון לילה כסה אותה הב' ה אליכם באופן שלא הבינוה
ויעצם את עיניכם שלא הבינו ונמה עצם את עיניכם בתה שעצם עיני
הנביאים הנבונים להבין משל ומליצה במראה ובחידות שעתה לא יבינו
במראה החלומות ונס ראשיכם החושים ורואים בספרי פתרוני החלומות
ומתירים לאמרי' כפי מה שרואים שם נס הם לא יבינו לפי שלכל אלו כסה
הב' ה הידיעה חזאה ולא יבינוה באופן שהיה להם הזות הכל פי' שיש
אנשים שטבע חלומות הם מבוארים מזולתן כפי מדרגתן לז'א שמות כל
חול שיהיה הוא כדברי הספר החתום ונו' ירצה לפי שיש צ' מיני פותרים
הא' מי שקרא בס' פתרוני החלומות ובקי' בפרטם הב' בלא קרא ואעפ"כ
הוא פותר מנח השערהו והבנהו והס' הב' חלוקות שהזכיר בת"ש הנביאי'
החושים כמו שביארתי ולז'א שלא יבינו לא זה ולא אחרו כי היודע כפר
יאמר חתום הוא ושאינו יודע יאמר לא ידעתי ספר ונתן הסבה למה

שמעיה החלמי שלדעהי נקרא כן לפי שהיה מוכן עצמו לחלום חלומות
אלו כי כל אלו ודאי הלבוש והענין מוכיח שאינם לא נבואיים ולא פשוטים
וא"כ הם הקמטים והרי הובחנו ג' מדרגות לחלומות' ואפשר שלשלתן רמו
אליהו באמרו כי באמת ידבר אל ובשהים לא יסורנה בחלום חזיון לילה
בנפיל הרדמה על אנשים בהנמנו' עלי משכב אז ינלה און אנשים ובמוסר'
יתחום להסיר אדם מעשה ונוה מנבר יכסה וזה כי על המדרגה הראשונ'
אמר כי באמת ידבר אל ועל השתים הנשארות אמר ובשהים לא יסורנה
כי' ובשהי הודעות אחרות ידבר ג'כ אע"פ שלא יבטיח הב'ה בשום אמת
מהנה אלא ע"י שליח הוא מדב' בהם - וכי' אותן אמת לאמת ועל הראשונ'
אמ' בחלום חזיון לילה ר'ל בחלום שיש בו חזיון לילה שזה חלום של נבואה
כענין חלום יעקב דכתיב ביה במראות הלילה. ועל הפשוט אמר בנפול
הרדמה ע"א וזה שידע שהחלומות הפשוטי' אינם באים אלא אחר שנסקע
אדם בשניה הנפולה עליו מעצמו וזהו הרדמה. אבל על הנ' אמר
בהנמנות עלי משכב לפי שהם ר'ל חלמות הקמטיים הם באים בבחירה
על האדם המוכן עצמו לישן ובמעט נימה הבאה עליו הוא חולם בכח
ההשבעה וכמו שיה' ואחר חזר ופירש דושם כל א'מנ' אלה כי על הראשונ'
אמר אז ינלה און אנשים ר'ל כי בחלום נבואיי הוא מנלה בגלוי נמור און
אנשים שלמים ועל השניה אמר ובמוסרם יתחום ר'ל שאינו כמו חלום של
נבואה שענינו מאל אבל הוא שהם וס'הום בשביל שהאנשים הם מוסרים
ממנו להבינו ועל הנ' אמר להסיר אדם מעשה ר'ל שאע"פ שהחלומות
הקמטיים אינם אמתיים עכ'זנותן הב'ה מקום למודיעין אוהם כדי
שיראה אדם ויכיר השקר ויסיר עצמו מן המעשה ההוא והנאות הקיט
יכסה עצמו ממנה הרי שרמזו בזה כל הנ' הודעות שאמרנו

הפרק הב'

לפרש החלוק והכפרש בין כל אמת מהם ועם היות
אין בידנו ההקדמות הצריכות להשלמה זה המכוקש
אין ראוי להעצל מלענין ולהזכיר בו כמסתה היר עם מעוט ההקדמות
שבידינו ולזה אהתיל ואומר שהפרש בין חלום נבואיי לשרב' ב' מיני
החלומות הוא בדבריו רבי' אמנם מה שהשנו מהם כפי קוצר דעהינו
הם נכללים בה' הנדלים. **ההבדל הא'** שהחלום הנבואיי
אינו בא אלא למי שהוא חכם צדיק
נבור ועשיר כמ'ש זל אבל ב' מיני החלומות האחרים יבואו לאדם שלא
הגיע למדרגה א' יהיה חכם ומוכן או לא כמו שהיה הענין ביוסף כן

מפשר חלמין

הב' לבאר אם יש לסמוך עליהם אם לאו השער הנ' לבאר הכחיות
והאותות שבהם נכיר אם החלום צודק אם לאו השער כד' להודיע מה
הם הדברים' הרגילי' לבא בחלום ומה הם שאינם רגילים לבא השער
הה' לבאר נ' הקדמות צריך הפותר לדעתן לשיעודק כפתרונותיו
השער הו' לבאר שיש לפתור לכל אדם כפי מלאכתו ועיניו השער הז'
לבאר אם הולכים אחר הפהרון אם לאו ועושה בזה חקירה גדול' ומתיר
אותה השער הט' לבאר זמן קיומן אם הוא קרוב או רחוק

השער הא'

לבאר גדר החלום ומינויו והבדליו הנה קודם שנדב'
בכחמה הפהרון יש לדעת גדר החלום וכמה מינים
בו ומה ההבדל בניהם כדי שנדע על איזה מין אנו מדברים וחלקיה זה
השער לב' פרקו' הפרק הא' לבאר הגדר והמינים הפרק הב'
בהבדלי המינים האלו כמה הם נבדלים זה מזה

הפרק הא'

לבאר גדר החלום ומינויו גדר החלום כפי הפלובוק
הוא ראיה הדמיונות בשינה ונכלל בזה ג' מינים
מחלומות שיש והם ג' מדרגות זו למעלה מזו המדרגה הא' ועליונה
מכולם הוא החלום הנבואי כחלום יעקב דניאל ושלמה שכל אלו ודאי
חלומות נבואיים הם כנר' מעינינו ואפי' לדעת המורה שכה' פ' מ' ח' ב'
עדניאל ושלמה לא היו נביאי' מנו הוא מורה שעלו למדרגה נבואה קטנה
והיא רוח הקדש וא"כ חלומותם למעלה מחלום פשוט שאינו אלא ח' מס'
לנבואה המדרגה הב' החלום הפשוט בחלומות יוסף ופרעה ושר
המטקים והאופים ואף חלומות אבימלך ולבן הארמי ודאי כל א' מהם
היה ג' כפשוט כמו שכה' המורה פ' מה ח' ב' שלא יהכף שלבן הארמי רשע
גמור עובד ע' ז' ואבימלך שאמר אברהם על ארצו וממלכתו רק אין יראת
אלהים במקו' הזה ישלו למדרג' הנבואה וכבר ביאר שם הימני הלשונות
שבם נודע הבדל חלום יעקב מאבימלך ולב' אודע והתכוון שיש הפרש
בין ויבא אלהים אל לבן הארמי או אל אבימלך בחלו' הלילה בין ויאמר
אלהים לישראל במראות הלילה כי זה נאמר בלשון בואה ובלשון חלום
וזו נאמר בלשון אמירה ובלשון מראה ולזה פי' אלקום בלבן ואבימלך
ואתא מימר מן קדם יי' וביעקב ואהגלי יי' המדרגה הנ' החלום
הקסמי של נביאי' הסקר באותן שאמרה הורה או חולב חלום ואתר ירמיה
שמעתי את אשר אמרו הנביאים הנבאי' בשמי שקר לאמר חלמתי חלמתי
החושבים להשכיח עמי שמי בחלומותם אשר יספרו ומזה המין היה חלום

כמו שאמרנו ז' על בחלום אדבר בו על ידי מלאך ועל מעלת
 משה רבנו בב' המדרגות האלו דמזומר לא בן עבדי כי על מ' ש'
 בחלום אדבר בו אמר כה אל פה אדבר בו כלומר ולא ע' מלאך כהה כי
 הלומן הוא נבואי ושלמותהם פשוט ועל הבדל מראיו ממראהם אמר
 במראה ולא בחידות ירנה כשהוא רואה במראה בהקיץ לא השכח לומר
 שכיון שלכלם כפי ה' באי' להודיע חין הבדל בינו לכינוס אבל יש לך לדעה
 שיש הבדל גם בזה והוא שכשהם רואים במראה הם רואי' בחידות כרואה
 במראה הזכוכיה שהוא רואה משל הנראה לא עצמו אבל מ' כשהוא
 במראה אינו כרואה במראה הזכוכי' כי הוא מראה לא מראה כיון שאינה
 בחידות וכיוצא בזה כי ה' דמ' ע' נרו' כפי' איוב שלו במענה הראשון
 לאליהו וכוכן הוא ויפת לנו ממנו ההבדל שאמרנו אלא שקשה עלי לפרש
 בחלום א"ב בחלום פשוט כהיות ההחלה הנזר' אם יהיה נביא כה' אבל
 יש להרץ ולומר שקנה הדבר ידוע שהנביא אף על פי שרוב הלומות
 נבואיים לא ימנע מפני זה לחלום פעמים רבות חלומות בשוטים וחנניה
 בן עזר יוכיח שודאי היה נביא וחלם חלום פשוט כמו שיה' ב"ה • ולזה
 כשאמ' הכהוב שהנביא ידבר ה' עמו במראה ובחלום לא יתחייב מפני
 זה שב' המדרגו' האלו הם מדרגו' נבואה גמורה אלא אפשר שהכוונה לו'
 אם יהיה נביא בכס' הנה אנה ה' אע"פ שבמראה אליו אהודע והוא כולל
 כל מראה של נבואה יהיה בחלום או בהקיץ הנה ג"כ בחלום פשוט אדבר
 בו מה שאין בן במטה שבכל ביהי נאמן הוא ד' ל' בכל הכעמי' שאני מדב'
 עמו הוא במדרגה הנבוא' הגמורה שאינו כשאר הנביאי' שאינם מהמדרג'
 וקיימים בנבואהם ופעמי' שאינם מוכנים לנבואה חלמית חלומות פשוטים
 אלא בכל ביהי בכל המדרגות שבכיהי' הוא קיים כמו ביהי נאמן או יר'
 שאינו כשאר הנביאים שאינם נכנסים לביהי בכל פעם שרונים לפי
 שאינם ראויים לנלוה להם כל הדברים אבל הוא בכל פעם שבא בביהי
 הוא נכנס בכל המדרגים שבו בלא רשות ואין מונעים ביאתו אם כי נאמן
 הוא לנלוה אליו הכל ולכך כל הודעותיו הם בנבואה גמורה והם פה אל
 פה א"ב ונ' ועוד יש להרץ ולומר שלשון נבואות הוא לשון דבור
 פגור מניב שפתיים וזהו קאמר להם ק"כ אהם אמרדם שגם בכס' דבר
 ה' יש לכם לדעה שאינו בן שאני לא דברתי ולא עלתה על לבי לדבר
 שמכם ואם ע"פ הרגו' לומר שבכיהי' ה' ד' שדבר שמכם ה' הנה הוא
 במדרגה קטנה מאד והיא ששם אהו שאדבר במראה אליו אהודע

בפטר חלמין

זקונים ובשר התשקיס והאופים ההבדל הב' שהחלו הנבואיי אע"פ
שהשבעתו באמצעות מלאך כמ"ש הר"ם הנה אין המלאך ההוא נראה
ובא כי אם עם האל והאל אומר דבריו למלאך והמלאך אומר לנביא בפני
האל בדרך כל נבואה שא"ל בלי פני האל וידענו זה לפי שמתאנו זה
ההנאי בכל החלומות הנבואיים אמר ביעקב והנה מלאכי אלהים עולים
ויורדים בו. והנה ה' נצב עליו ויאמר ובשלמה בנבעון נראה ה' אל
שלמה בשלום הלילה ויאמר אלהים וכדמיאל חזיה הויה עד די כרסיוון
רמינעתיק יומין יהיב אבל בשאר החלום אע"פ שגם הם באים מאלה ה'
מן השמים הנה האמצעי אומר דבריו שלא בפני האל כמו שמתנינו
באבימלך ולבן הארמי שבהם ויבא אלהים אל אבימלך ויבא אלהים
אל לבן הארמי ולא נזכר בהם שם ה' שנראה שכוונה בו ודאי מה שפירש
אנקלוס שהרגם ואלהא מימר מן קדם ה' ולא אמר ואלהגלי ה' כמו שהרגם
ביעקב וירצה שאין הכוונה שנגלה ובא להם השכינה לדבר עמהם על ידי
מלאכיו הבאים עמו אלף הכוונה שבא להם הדבור מאהו אע"פ שלא היה
בזו שם. ונראה שלענין ההבדל הזה רמז הכהוב באחרו ואנכי אסתר
אסתר פני מהם ביום ההוא ע"פ מ"ש חז"ל פרקא קמא דתנינה אמר רבא
אמר הב"ה אע"פ שאסתר פני מהם בשלום אדבר בו וזה שם פירשו
הפנים הנזכרים בכהוב על הנבואה כמ"ל פנים בפנים דבר ה' ודבר
ה' עם משה פנים אל פנים אני בנדק אחזה פניך ונז' והטעם לפי שהיא
אינה באה לאדם באמצעות מלאך לבד אבל הב"ה בא בעצמו וכבודו
עם מלאכיו ומשרתיו עושי רצונו להודיע לנביא ענין הנבואה שרוצה
לקרואו לו כי כן נזכר ברוב הנבואות כבוד השם בהגלות הנבואה לנביא
וא"כ נראה מכוונת הכהוב שמה שיהיר הב"ה לישראל בגלוה הוא פניו
שהוא בנוי אל הנבואה שאינה באה לנביא זולתם אבל ענין החלום שהוא
בשלימות המלאך הממונה עליו לבד ואין פני ה' נראה שם לא יסתר מהם
וזהו שאמר אבל בשלום אדבר בו וא"כ הרי יצא לנו מזה אמתה ההבד'
הזה שא"ל לנבואה בלא פני ה' אבל חלום פשוט אינו בא אלף ע"י מלאך
ונראה שרמזנו ג"כ ההבדל הזה בדברי ה' לאהרן ומרים באחרו אם יהיה
בביאכס ה' במראה אליו אהודע בשלום א"כ לא כן כי הוא סדר בזה שהיו
המדרגות האלו כי באחרו במראה אליו אהודע רמז למדרגה הנבואה
ובאחרו בשלום א"כ רמז לחלוט פשוט וממה שאמר בא' אהודע וכ"א' ב'
נראה בי בא' כבודו נגלה ווודע לנביא וככ' אינו אלף דבורו ע"י מלאך

פֶּשֶׁר חֲלָמִין

אֵל שְׁלַח כִּי עַד שְׁלַח נִרְאָה שֶׁדַּחַק ר' דָּק לֹאמַר שֶׁנִּבְיָא סָק' הִיא וְאִינוּ נֹכַח
 שֶׁהָיָה הַהַבְּחָב קִרְאוֹ כִּמְהָ כַּעֲמִים נִבְיָא סָהָם וְעוֹד שֶׁהָיָה יִרְמְיָה הַנִּבְיָא
 הַיּוֹם מִכְּדָו בְּדַבְרֵי עַד שֶׁאָמַר יִקָּם ה' אֵת דְּבַרְךָ אֲשֶׁר נִבְאָתָה וְהַסּוּס אֲהוּ
 לוֹ בְּאוֹ הַנִּבְיָאִים אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵי וּלְפִיךָ וְהוּא הַמְּוֹדָה בְּאֵמֶת שֶׁהִיא מִחוּץ
 לְנִבְיָא אֵמֶת בִּינְיָהֶם וְכֵן אִזְל' כ' הַנְּחֻמִּי שֶׁנִּבְיָא אֵמֶת הִיא אֲלֵא שֶׁנִּהְנַבֵּל
 מֶה שֶׁלֵּא נֹאמַר לוֹ וְאִכְּ שֶׁנִּבְיָא אֵמֶת הִיא הַדְּרָא קוֹשִׁיא לְדוּכַחַי שֶׁ
 לִשְׂאוֹל מִי הַכְּנִיסוּ לְאֵמֶת מֶה שֶׁלֵּא נֹאמַר לוֹ וְדִזְל' הִרְנֵנוּ בּוֹהַ בַּפ' הַנְּזַכֵּר
 וְאִמְרוּ שֶׁשָּׂמַע לִירְמְיָהוּ אֹמֵר כִּי אָמַר ה' הַנְּנִי שׁוֹכֵר אֵת קֶסֶת עֵילָם וְנִשְׂא
 עַל זֶה קוֹ וְאִמְרֵי וְהֵם עֵילָם שֶׁלֵּא בֵּא אֲלֵא לְעוֹזֵר לְכַבֵּל אִמְרֵי ה' בְּהַ עֵלָיו
 בֵּן בְּכַל עֲזָה לֵא כֹל שֶׁכֵּן אִזְ אִמְרֵי כִי אָמַר ה' שֶׁבְרַחֲמֵי אֵת עוֹל בְּכַל אֲבֵל
 עֲדִין יֵשׁ לִשְׂאוֹל שֶׁמִּיּוֹן שֶׁלֵּא שְׁלָחוּ ה' כֻּלָּל מֶה לוֹ לְהַכְּנִים עֲצָמוֹ בּוֹהַ מִנְּד
 הַקוֹ וְלִהְפָּצִיר עֵלָיו כֹּל כֵּךְ לְאֵמֶתוֹ יִשְׁתַּחֲוֶה וְלֵא יִאֲמַר כְּלוֹם וַיִּגִּישׁ אֲהוּ
 לִירְמְיָהוּ שֶׁנִּשְׁלַח עֵלָיו אֲלֵא וְדִלִּי עַל כְּרַחֲמֵי יֵשׁ לָנוּ לֹאמַר שֶׁהִיא לוֹ קֶנֶת
 הַעֲרָה עַל זֶה מֵאֵת ה' וְאִעַפְּ שֶׁלֵּא הִיא הַדּוּעָה נִמְוֹרָה וְהִיא שֶׁהִנֵּה הוּא
 רִאָּה זֶה בְּחִלּוֹם בְּחוּזֵק הַדְּמִיוֹן אֲבֵל לֵא הִיא ב'כ' בְּחוּזֵק בְּחוּזֵק הַנִּבְוָאָה
 וְטַעַם בּוֹהַ בַּחֲשָׁבוֹ שֶׁהִיא חִלּוֹם שֶׁל נִבְוָאָה וְלֵא הִיא אֲלֵא פִּשְׁטוּת וְאוֹלֵי
 שֶׁהִיא תִּחְזִיק לוֹ זֶה מֶה שֶׁשָּׂמַע לִירְמְיָהוּ וְהַקוֹ שֶׁנִּשְׂא עֵלָיו כִּמוֹ שֶׁאִזְל'

וְאִמְנָם מֶה שֶׁלֵּא צִדֵּק הַחִלּוֹם הַהוּא אֵם מִכְּנֵי שֶׁלֵּא הִיא צוֹדֵק מִבְּחִינֹת
 אֲחֵרוֹת אוֹ שֶׁלֵּא הַבֵּין הַפְּהִירוֹן אוֹ שֶׁחָסָם ה' עַל מֶה שֶׁנֹּאמַר לוֹ כְּדִי לִישְׁרוֹ
 עַל אִמְרוֹ מֶה שֶׁלֵּא שָׁמַע כִּי הַסְּגָנָה בְּכִיּוּנָא בּוֹהַ עוֹלָה זְדוּן סוּף דְּכַר נֵה'
 עֲנִין הַבְּדֵל הַזֶּה מִסְּכִים מִכֵּל צַד וְאִמְנָם עֲנִין הַבְּדֵל הַזֶּה הוּא שֶׁכֵּל
 חִלּוֹם נִבְוָאָה אֵף עַל פִּי שֶׁאִי־פֶשֶׁר לְבֹא מִבְּלֵי מִשְׁל וְיִסְוֶה הַנֵּה הַמִּשְׁל הוּא
 מִכּוֹאֵר וּבְרִירוֹ פִּהֲרוֹו כִּי הַרְ'ס פִּרְקָז מִהֲלִכּוֹת יִסְוֶה הַתּוֹרָה הַדְּבָרִים
 שֶׁמִּדּוּעֵינִי לְנִבְיָא בְּמִרְאָה הַנִּבְוָאָה וְדָךְ מִשְׁל מִדּוּעֵינִי לוֹ וּמִיד יִחַקֵּק בְּלָבוֹ
 הַפְּהִירוֹן וִידַע מֶה הוּא מֶה שֶׁאִין כֵּן בְּחִלּוֹמוֹת הַכַּסְּוִטִים שֶׁסְּהוּמִים
 וְסְהוּמִים הַדְּבָרִים עַד עֵת קֵץ פִּתְרוֹנָם אוֹ קִיּוּמָם וְכֵן נִרְמַז זֶה בְּדַבְרֵי
 אֲלִיָּהוּ שֶׁאָמַר אִזְ יִגְלֶה אֲנִשִּׁים בְּנִבְוָאָה וּבְמִוֹסְרָם יִהְיֶה בַּעַר כִּמוֹ
 שֶׁפִּרְסְהִי וְהֵם שֶׁאֵם בְּחִלּוֹם לִכֵּן וְאִבְיַמְלֵךְ וְאִמְרֵי לוֹ גִּלְ כִּי לֵא נֹאמַר
 לְהֵם בְּפִי הַדְּבָרִים הֵם אֲלֵא שֶׁהִרְאוּ לְהֵם עֲנִינִים וְצוּרֹת הַדּוּמִזִּים
 הַדְּבָרִים הֵם אֲלֵא שֶׁלֵּא רִצְהָה הַתּוֹרָה לְהִאֲרִיךְ בִּיהַ הַבְּדֵל הַזֶּה שֶׁבְּחִלּוֹם
 בְּכּוֹלֵי אִין בּוֹ דְּכָרִים בְּטֵלִים בְּלָל אֲבֵל כֹּל חֲלָקֵי חִלּוֹם כֻּלָּם מוֹרִים עַל
 עֲנִין אֵמֶתוֹ כִּמוֹ שֶׁהִיא בְּחִלּוֹם יַעֲקֹב וְשִׁלְמָה וְאֵף בְּחִלּוֹם דְּנִיָּאל שֶׁלְדַעֲהִי

אֵל
 לֹא
 לִפְנֵי
 הוֹב
 דְּכַר
 פֶּשֶׁר
 וְנִיָּה
 מִר'
 דְּבָרֵי
 חֲלָמִין
 וְאִכְּ
 לִיָּהוּ
 הַבְּדֵל
 פֶּשֶׁר
 חֲלָמִין
 כִּלְנֹה
 סְמֵחַ
 יִתְכַל
 לִיָּהוּ
 רִאָּה
 שֶׁאֵינִי
 דְּכַר
 עֲנִין
 הַפְּהִירוֹן
 רִאָּה
 נִבְוָאָה
 רִיָּקָה
 וְאִכְּ
 מִדְּרָא
 בְּשֶׁר
 חֲנִיָּה
 יָמִים
 בֵּין שֶׁ

מפשר חלמין

סבילל מדרגת הנבואה הנמורה וגם בתלום פשוט א' ב ע' שלימה מלאכי
אל כל משה לא כן שאינו מדבר בשום אמת מאלו אלא במקום מדרג' התלום
פשוט פה אל פה א' ב וכמקום מדרגת מראה היא בלא חידות הרי שלבו
כפי' הזה כבר אפשר לפרש בתלום א' ב בתלום פשוט שאין כוונה הכתוב
לומר שאם יהיה נביא ידבר במראה או בתלום אבל הכוונה אם דבר
עמכם ה' דבר בב' מדרגות אלו ודבור ה' ללדס ע' מלאך כבר אפשר
בלא נבואה כמו שמצינו באבימלך ולכן ויבא אלהים ויאמר שהכוונה
בו ודאי שבא הער' מאת ה' ע' מלאך ואמר להם כן וכן נר' מן הנמר
שמפרש בתלום א' ב בתלום פשוט מדרמי כהיב וקלומות השוא ידבר
ובהיב בתלום א' ב כמו סיה' . וכן נראה ממדרש הזוהר ממש על בתלום
א' ב דא חד מס' לנבואה והא ודאי על תלום פשוט נאמר בנמר' וא'
הרי הכל עלה כהונן ונה' ענין ההבדל ואפשר בגם נרמז בדברי אליה
כי באמת ידבר אל אבל בשהים לא ישורנה כמו שפירשנו לעיל ההבד
הנ' הוא אשר העיר עליו הרב ז' אסדאי פ' ג' ד' א' ב מספרו שיש הפר
בין תלום נבואי ילפשוט במקו וחולשת הרגש כח הדמיון וזה שהתלום
הנבואי יש לו יתרון בהרגש כח הדמיון עד שיהפועל ממנו כ' כ' בלא
היה בהקיץ ולזה יהיה נו' לו מה שתלם ולא ישכח ממנו בשום פעם מ
שאיין כן בתלום פשוט שהוא בא בחולשת הדמיון עד שפעמיים ישכח מ
מה שתלם כנכודננר או כמרעה ששנה וחסר קנה דברי' בהפור וליוכ
מספור ההורה לנו שהוא קיש מה שתלם באמת והביא הרב דאי
להבדל הזה ממ' ש דוד אני בנדק אחזה פניך א' ב' ה' שהכוונה בו כשא
בנדק אחזה פניך אז אשבעה בהקיץ המונהך יר' כשאיני רואה פניך ע
באמת והוא הנראה במלה בנדק כלומ' שינדק באמת היותי רואה פנ
שזכו במקו תלום נבואה הנה אז כשאקיץ נראה בעיני שאני שבע מדאי
תמונהך ונראה מזה שכשאינו שבע מהתמונהו שהתלום ההוא אינו נכול
הדע שלבך את' הכהו' עליו כאשר יתלום הרעב והנה אוכל והקיץ ורי
נפשו שנראה שלא יתפעל האדם מהתלום ההוא כלל כאלו לא היה ואם
שכוונה אליפו להעלות המראה שלו למדרגת נבואה ולכך היה מאר
להראות שנתנא בתלום ההוא ההנאי הזה בשלמותו וכמו שיהבאר בשו
הנ' פ' ה' ב' ה' ועם הסתכלות ההבדל הזה יותר ספק גדול בענין חננ
בן עזר הנביא והוא על מה היה פומך לאמת ולקיים שבעוד ב' ית
ונאו ישראל מעלות בגל בהיות שלט הים אמת ולא שלטו ה' לומר כן :

אחרים הכבדל קא' פהלום הפשוט והכולל בכלל האנשים חסידים
איתו הוא האל ית' באמצעות מלאכיו נבדו כח עוסה דברו המטרהים
לפניו מטרה דמא' אכל הלום הקמתי כח בא מטרה דמלא'
באמצעות דין ולינין ועליהם נאמר כנני על כנאי שלמותה סקר ואנכי
לא שמהים ולא צוהים ואמר פשוטים להסכים עמי שמי בחלומותם
אשר יבפרו ובמדתם הזוהר רבי חייל פהח וילמד שמעו לא דברי אם
יכיה נביאכם ה' במראה אליו אהודע בחלום א' ב' הא סז כמה דרנין
לדרנין עבד ק' בה' וכלהו קימין דא על דא דרנא על דרנא דא לעולא קן
דא וכלהו ינקין כדקא סז לון אלין מימינא ואלין משמאלא וכלהו אהמון
אלין על אלין כדקא ואת הא סז כל נביאי' דעלמא כלהו ינקין מטרתא
דא מנו הרין דרנין ידיען ואינון דרנין אהחיון מנו אכפ' לריא דלא
נהרא דהיב במראה אליו אהודע מאן הוא כמה דאהמר סז דכל גונין
אהחיון בנה ודא הוא אספקלריא דלא נהרא בשלום אדבר בו דא הוא
הד תבהין בנבואה כמה דאוקמה ואיהו דרנא שתייה' אהקוא דרנא
דנבואה ואיהו דרנא דגבריאל דמנא על חלמא עד כאן . וכן יש
להבין דאיה על הכבדל הזה מן הנמרא פרק הרואה אמרו סברא דמי
היב בשלום אדבר סז וכהיב ובחלומות השוא ידברו לא קסאי כאן ע'
מלאך כאן ע' סד קי' לך בפירות שהבדילו סז מיני שלמותה אלן שעל
הפשוט אמרו סכא על ידי מלאך ועליו נאמר בשלום אדבר בו ועל
הקמתי אמרו סכא על ידי סד ועליו נאמר וקקוסמים סז סקר ושלמות
השוא ידברו וקרי הא כאנו אמר כאן בשלום פשוט כאן בחלום קמתי
כי קרא דבחלום אדבר בו קסבר דבא דבחלום פשוט מיירי כמו שבושט
איהו לעיל ואם כן עלה בידנו אמהה הכבדל סרנינו להוכיח ואם
קשה בעיניך לכניס פירות המפרשים המפורסם ועכ"פ הרצה לומר
דקרא דבחלום א' ב' בחלום נבואתי כהיב ועליו אמרו סכא על ידי מלאך
אפילו הכי על כרחך צריך שהודי הכבדל שאמרנו שהפשוט ע' מלאך
והקמתי ע' סד וזו שהנה ע' כפ' יש לך לומר שהקמתי ע' סד שהרי
עליו נאמר והקוסמים סז סקר ובחלומות השוא ידברו . ועוד
שאין לומר ע' מלאך שאם כן איזהו על ידי סד שאין לומר הפשוט שכית
שהקמתי אמרה ע' מלאך כל שכן הפשוט שהוא משולה תמו ומינה
שהפשוט בהכרח הוא ע' מלאך שהרי הפשוט הזה על כרחך יש להטותה
לאחד מב' אלה סז שהוא ע' מלאך כנבואתי סז ע' סד כקמתי שאין לומר

מפשר חלמין

הוא נבואה ופי' ר' מ' א' שהיו בו דברים בטלים ממ' ש ריש מילין אמר
א' שפי' בהרוב בלחין פילמא כפי' ריש מילין אמר שכאשר הקיץ דניאל
קצתו כתב ענין חלומות בריש מילין להיות לו לזכרון עד הבקר ולא
יטהב מתמו עם היות סוף סוף שבשכתנו בספר כתבו כלו בשלמות לא
בכל דבר אשר מכל מה שראה שלא נכתב עם מפני שכלו היה עקרי ולא
היה בו דבר בטל אבל בשאר החלומות אין חלום בלא דברים בטלים וזו
פי' ידמיהו בשם האל באומ' שמעתי את אשר אמרו הנביאים כו' שלמתי
שלמתי כו' הנביא אשר אתו חלום יספר שלום ואשר דברי אהו ידבר דברי
אמת מה להבין אל הכר נאם ה' הלא כה דברי כאש נאם ה' וכפטיש יכונן
שלע אשר שמת דברי נביאי השקר שהיו אומרים שלמתי שלמתי והכפל
להביא ב' מיני השלמות קסמיי וכפוט ועל זה אתר שהנביא אשר בא
אליו שני מיני השלמות אליו אין בהם אלא הספור שיספר מה שראה לא
הקיים כלל כי אשר הספור כבר נאמ' ענינו אבל אשר דברי אהו ידבר
דברי אמת אין בו שקר כלל וזהו שפירש ואמר מה להבין אל הכר ר' ל'
הכדל שיש בין הרבן וסבר יש בין הנבואיי לאמרי' וזה שאמרים הם
כמו הבן שאין בו תועלת כלל אלא למאכל הבהמו' נעדרי השכל והנבואיי
הוא כבר שהוא מאכל לבני השכל ועושה פועל שלם וזה פירש באומרו
הלא כה דברי כאש כו' רוצה לומר שהנבואיי הוא מהקיים כלו ועושה
פועל חוק ולא ישוב ריקם עד אשר עשה את אשר נאמ' עליו כמו כאש
שצורף את אשר הוציא וכמו שיפונן הפטיש את הסלע וכמדדש
כאשר פתח דבי יוסי ואמר כי בא שלום ברוב ענין כמה אינון סמיכי
בשלמא ומתגן דרגין על דרגין עד דשלמין מנהון קשום כלכו . ומנהון
דלית בהון קשום וכדיבון אבל לאינון זכאי קשום לא אהבלי כריבו כלום
אלא כלכו קשום קא סי' דניאל מה כתיב ביה בלדין דניאל בחוץ דס'
לינה דאן גלי לים וכהיב דניאל חלום חזא ומאסי' על משכביה בלדין
שלמא כתב ריש מילין אמר ואי איה ביה מילין כריבון אמאי איהי' בין
ההובים אלא לאנון זכאי קשום בשעהא דנשמ' ההון סלקא לא איהחברין
בהון אלא מילין קדישין ואודעון לון מילין דקשום קיימין דלא מתעקרין
לעלמין עד כאן נמצא בפירוש שכל חלום מעולה ובמדדנה עליונה
כשלוס של נבואה וכדומ' אין בו דברים בטלים כלל מה שאין כן בשאר
השלמות כאמור בהם אלו הם ה' הכדלים אשר בין שלום נבואיי לשאינו
נבואיי ואמנם מהו ההפך בין אלו ששני בהשארם הן כד' הכדלים

מפשר חלמים

ח

ומדאף לו בחלום דמיונים מה הרומזים להסוכת שאלתו **ותמ' ט**
 ידאיהו הנביא ואל השמעו אל חלומותיכם אשר אלהם מקלמים שהם
 מבנין הכעיל משמע שהם חלמים אותם בבחירתו • **הכבדל כד'**
 שחלומות הפסוקים יש בהם הכבדל כפי הבחינות שיתבארן בשער כג'
 ב"ה אבל חלומות הקסמיים הכל שוים בהם והכל לפי בקיאת השמות
 והידועה בתלאכה שהיא הרי לך גם כזה ד' הכדלים אחרים להכדיל
 בין הסתא ובין הסתאר ואם כן לפי זה אין בידוינו כי אם ב' מיני חלומות
 אמהיים והם הנבואי והבשוע • ואפשר שעל מניהם לכד דבר
 אליהו וזה כי על הנבואי אמר כי באמה ידבר אל ועל הפסוק ובטהים
 לא ישורנה ופי' בטהים בשנית כמו בטהים תהשתן בי ואמר פירש אל
 הב' ואמר על שא' בקלום חזיון נילה ועל השנית בגמול חרדמה על
 אנשים וגומר • אז יגלה אין אנשים בא' ובמסרם ישאום בשנית
 ופי' הכלית השנית הואת ואמר שהיא להסיר אדם מעשה כמו שיתבאר
 בפר' א' ש' ד' ב"ה אבל על השלישי' לא דבר לפי שאינה קודעת אמהיות
 סוף דבר אין להחשיב אלא שמי הודעה אלו לכד' וע"כ עלמד
 הטוף מלתי בספר הזה אבל לפי שענין חלום של נבואה הוא יותר
 עמוק והוא נתלה בדרושי הנבואה וגם שעתה אינו נמנ' יביה דבריו
 בספר הזה על החלום הפסוק בעצם ועל הנבואי במקרה •
השער הב' לבאר אם ראוי לסמוך על החלום פסוק אם לאו הוא נמלק
 לג' פרקים • הפרק הא' להראות שיש בזה דברים טוהרים זה
 אה זה • הפרק הב' לבאר שראוי להסות לנד האומר שהחלומות
 צודקים ואמהיים ושקם מחין הנבואה ואם היא קסנה •
הפרק הג' לבאר איך יהורנו לפי דרך זה הסתירות כזכרות בפ' הא'
 הפרק הא' להראות שיש בזה דברים טוהרים • הגה מצינו הכהוב
 אמר בחלום אדבר בו וכל התורק מלאה מזה שמורה שראוי לסמוך
 עליהם והם אמהיים ומתקיימים כי הגה מצינו חלומות יוסף א' ע"ס
 שלא היו נבאיים נהקיימו כלם לא נפל מכל דבריהם ארצה ואפי' כמלא
 בומא ואפי' מה שחלם על הירח שהיתה ההורא' על אמו מתקיים בבליה
 שנדלתו כאם וכן החלום הא' מהחלומות לא היה לבטלה אבל מתקיים על
 מאורע א' זולת השנית כמו שיה' בשער החמישי ב' ה' כדי בצדקים
 ברשעים גם כן מצינו שקם צודקים ואמהיים ומתקיימים שהיה פרעה
 כרש' חלם ענין שבע פרעה ושבע שכולים וכן הסתרו' עלין שקם ז'

פּענר חלמק

פ"י סכ"ה כיון קהבולאוי שהוא מעולה ממנו על ידי מלאך ועל ידי סוד
א"ל שכיון שהוא ענף נבואה פשיטא שאין לשד שיכוח בה כלל ואפילו
למדדנה הינהר קטנה ממנה אם כן לא נשאר לנו אלא לומר שהוא על ידי
מלאך כנבואתי והקסמיני לבד הוא ע"י סוד והוא מה שרצינו לבאר י
מכבדל כב' שאין מלום פשוט שאין בו דברי אמה אחד המרבה וא'
המחשיט מה שאין כן בחלומות הקסמיים כי דוכא אף
כלם שקרים • והראיה על הכבדל היה מבוארה אם על אמהות
חלומות הפשוטי קנת ראייה אמרם אין מלום בלא דברים בט'ים שהמובן
מזה הוא שכל מלום שיהיה בעולם החסרון שיש לו אינו דבר אחר אלא
שיש בו קנה דברים בטלים לא שימצא מלום שכלו בטל שאם כמחשבה
המון העם וכדברי רבי משה קבוקן זל שאמר שרוב חלומות האנשים הכל
המה מעשה העתועים יותר היה לו להשמיענו זה הענין הגדול
מלשמיטנו זה שהשמיענו אלא ודאי כשם שאין מלום בלא דברי בטלים
כך אין מלום בלא דברים אמהיים וכשלא נמצא להם טעם נכון הוא שאין
אנו מבינין אותה • וכבראשיה רבה אמר רבי אבכו דברי חלומות לא
מעלין ולא מורדין חד ברגש אזל לגבי רבי יוסי בן הלפיה א"ל אהמר
ליה להקוא גברא בחלמא זיל עב פעליה דאבוך בקפודקיא א"ל ואל
אבוך מיומו לקפודקיא א"ל לא א"ל זיל מני' מכסורין מכסודא דביהר
ואה משכחא לה א"ל לית ביה עשרה א"ל זיל מני' מדישיהון לפופיהון
ומפופיהון לרשיהון ואי דאת משכח' אה משכחא לך אזל ועבד כן ואשכח
תתן הן יליף לה רבי יוסי בן הלפיהא מהא דהני בר קפרא אין מלום
בלא פהרון עד כאן • הרי שרבי אבכו היה סבור שדברי חלומות
לא מעלין ולא מורדין והביאו מעשה למהור את דבריו והוספתא דבר
קפרא גם כן ואמנם שקרנות חלומות הקסמיים יהבאר ממה שאמר
הכהוב על אלו החלומות הנני על נביאי חלומות סקר וכהיב וזההם אל
השמעו אל נביאיכם ואל קוסמיכם ואל חלומותיכם כי סקר הם נבאים
לכם ונאמר על שמעיה הנחלמי ויבטא אהבם על סקר וז' זל אמר
שהכהוב האומר והקוסמים חזו סקר וחלומות השוא ידברו נאמר על
הבאים ע"י סוד והם אלו כמו שכתבנו ואם כן עלה בידנו הכבדל הזה
הכבדל כנ' שהמלכות הפשוט אינו מיוחס אל רצון החולם כי אינו בא
לאדם בכחירתו אלא ברצון הכס אבל מלום הקסמי
בא לאדם בכחירתו ורצונו כפי השבעותיו ושאלותיו יבא לו הסוד הקוא

פנה האמת הנגמר בזה הוא שהחלומות הם צודקים ואמתים וענינם
 קרוב לבבואה וכדו' שאבאר זה בעלמיהו אלאק המדק לב' מהמים.
 כהמם הא' לבאר ולחמה מכמה צדדים וראיות שהודע' הזאת אלהית
 ויהי השפעה אלהית מלאה ה' מן השמים * כהמם הב' לבאר טעם
 סיות החלום בעת השינה ולא בהקיץ * כהמם הא' הפילוסוף סימ
 כתב שהחלומות אינם סבה אלהיה וראיהו הגדולה שאנו רואים קצת ב' ס'
 בלתי מדברים מחלומי' כמו הכלבים שורא' אותם מוכחים בפניהם והנבית'
 שהיא ראויה על החלום כמו שאמר ארספוס * ואם היו סבה אלהית
 היה מן הנמצע שיראו לב' בלתי מדבר ולדעתנו זאת אינה ראויה כלל כי
 זה לא יקרא חלום אלא שמדוב רגילותם לנבוא בהקיץ הוא טבע שני להם
 ולכן עושים כן בעת השינה כמו שגראס ג' ב' ההינוקאה כיוצאים בעת
 שינתם וא' עפ' שאין הדברים בפיהם וזה מדוב רגילותם בהקיץ * ואין
 שפק שההינוקאה אינם חולמים כמו שכתב הוא ענמו כן כמו שיתבאר
 אלא שגראס באמת זהם נבואה קסמה והשפעה אלהית * וראיה טבעית
 על שהודע' הזאת אינה במקרה מה שכתב הרל' בג' אל כס' מ' וזה טעם
 שבה במקרה מציאותו במעט מהזמן ובמעט מהדברים יחד כנז' בב'
 מהשמע * וכבר נהפדסם מערבן החלומות שאנשים רבים יחלמו חלומות
 צודקים וכפרט האנשים השמורים אשר יראו בחלום דברי' רבים יסכימו
 בלם אל המציאות כפי מה שימצא בעהום וזה בלתי אפשר במה שבקרו
 ואמר שזה כן יחוייב אמנו שיהיה ככאן נמצא מה יודע אליו הדברים הוא
 הפועל וזה הקודעה בנו ומפני שמצאת וזה הידיעה בנו בפועל אשר
 שהיה נמצאת בכח * והתבאר שכל מה שיצא מהכח אל הפועל יתגלהו
 מהכח אל הפועל מי שיש לו בפועל באופן מה מה שימצא בבח' למהפעל
 יחוייב שיהיה ככאן פועל לזאת הידיעה' אצלנו הידיעה' הזאת בפועל והכרח
 לומר שהפועל הזה שכל לפי שהוא יעשה פעולתו בזאת בלי גופיו ע' כ' .
 וחכמי הנזים הביאו טור ראיה לאמתה' הודע' הזאת ממה שאמ' ב' קיץ
 אנו רואים פעמים רבות מראות וענינים קורקן במציאות סבה ודאי אות
 וראיתן על הדברים שהיהידים והוא הנקרא בלשונם פירסאגיא והסיא
 בספריהם רבים מזה המין כמו מה שספרו בהגדות הסגרים כי בלידת
 אלסכדרר נראה נדד אדם היה יושב על היכל המלך פיליפיו אביו ולא ח
 נשם כל אהו עום והמיד היה מההפך ופירס כנפיו לר' רשות כעולם
 אשר זה ודאי היה פיתק מעלהו וקלנתו והנבט כל העולם ועוד קטרו

פֶּשֶׁר חֲלָמִים

שָׂנֵי שָׂבַע וְשָׂבַע שָׂנֵי דַעַב • וְנֹאמַר עָלָיו אֵת אֲשֶׁר הֵאֱלָהִים עֹשֵׂה
בְּרָאָה אֵל כְּדַעַב וְאִין סָפַק שֶׁשָׂבַע שָׂנֵי הַשָּׂבַע נִהְיִיתוּ וְהָיוּ בְּמַצְרַיִם
וְכֵן ז' שָׂנֵי דַעַב הָיוּ רִאשִׁים לְהִתְקַיֵּם לְוֵלֵי זְלוֹת יַעֲקֹב מִסְרֹה' כִּי כִּמְס' ז'ל
זְכָר הַמַּתְקִים וְהַלּוֹפִים ג' כִּי מִצִּינֵי שְׂמֵלֵקִים בְּכָל אֶחָד מֵהֶם חֲלוּמוֹ שֶׁ
וַיְהִי כִּלְשָׁר פֶּתַח לֵטוֹ כֵּן הָיָה וְכֵן בְּנֹכַח דְּנֹנֵר הַרְשַׁע נִהְיִיתוּ כָּל
מְלֻמּוֹתָיו הָרַי מִן הַכְּתוּבִים וְמִדָּל ז'ל אֲמָרוֹ בְּפִרְק הַדָּר' חֲלוּם אֶחָד מֵהֶם
לְנִכְוָה • וְכִיבְרָאשִׁית רַבָּה מִכְּלוֹת נִכְוָה הַלְלוֹת וְרִאשִׁינוֹ בְּר' ז'ל שֶׁהָיוּ
מִתְקַיְּמִים וְמִדְּהַדְּקִים בַּעֲגוּנֵי הַחֲלוּמוֹת אֶחָד בְּפ' ק' דִּהְעִיָּוִה רַב שְׂמוּל'
בְּרִאשִׁית וְרַב הַזֶּנַח בְּר' מִנּוּחַ וְרַבִּי יִשְׂרָאֵל מֵאֲהַרְנֵי' הָיוּ שְׂכִינֵי קִמְי' דְּרִבָּא
לְהוֹ לִקְי' דְּרַב כִּפְתָּא הוּא קָאֲמַר לְהוֹ שְׂמַעְתָּה' וְלֹא בָּא מִסְהַבְר לְהוֹ הָיוּ
קָאֲמַרְוּ לִיהִ לְהַדְרִי שְׁלֵם דַּעְהִיב אֲקָרְוִיהַ כְּחֵלְמִיב וְאֲכִיחִיד אֵהַ שְׂלֵשָׁה
בְּרֹעִים בִּירְחָה' לְמִתְרִ אֶתְר לְהוֹ לְזָרֵי רִבְנָן לְסַלְמֵת' וְהַרְבֵּה כִּינּוֹ' בִּזְהַ עַד
בְּחֵמְרוֹ פִּרְק הַדָּר' הַרְוֹחַ חֲלוּם וּנְפֹא עֲגוּמָה עָלָיו יִלְךְ וַיֵּט בְּנוֹ כו' •
וְחֵמְרֵינ' כְּשֵׁלָה פ' ק' וְכִיבְעִיָּוִה פ' ק' יִפְהַ הַעֲמִיָּה לְחֲלוּם כֹּאֵשׁ לְנַעֲוֵרָה וְחֵמְר'
רַב חֲסִדָּה וְכוּ בִּיּוֹם וְחֵמְר' רַב יוֹסֵף וְחֵמְר' כְּשֵׁלָה וְסִרְחָה הַרְב' בְּגֵמְר' וּנְסִאָו
וְנִהְיוּ בְּכָל מִינֵי הַחֲלוּמוֹת לְבִאֵר פִּהֲרוּם וְמָה מִזְדַּק כָּל אֶחָד מֵהֶם וְחֵמְר'
דְּבִרֵי חֲלוּמוֹת לֹא מַעֲלִי' וְלֹא מוֹרְדִי' לְמַכּה הִיָּה לְהֵם לִישָׁא לִיָּה' בִּזְהַ וְאִין
בְּרִיךְ לְחֵמְרִיךְ עַל יָהַ בְּרִאשִׁית כִּי הַגְּסוּי' יִסְפִּיק לְאַמְתָּה וְלִבְרֵר סִהּוֹחַ כֵּן
שֶׁהָיוּ הַעֲשִׂים בְּכָל יוֹם כְּאֶדָם חֲלוּם וְחֵמְרִים עָלָיו עֲגוּנִים מַעִין
חֲלוּמוֹ אֶשֶׁר חֲלָם עַד שְׂמִלִּיר בַּעֲנָמוֹ מִזֶּה הַמְּקָרָה אֶשֶׁר קָרְהוֹ בְּכַר חֲלָם
מִכּה שְׂהִיָּה מִזְדַּק לָו זֶה אֵל כִּי גִדְּלָה בְּחֵמְרָה כִּי דְבִרֵי חֲלוּמוֹת מַעֲלִי' וְמוֹרְדִי'
וְדִחְוִי לְסַמּוֹךְ עֲלֵיהֶם וְלִהְיֵם וְלִהְיֵם וְלִהְיֵם וְלִהְיֵם וְלִהְיֵם וְלִהְיֵם וְלִהְיֵם וְלִהְיֵם
גִּדְּלָה הַפֶּךְ זֶה שֶׁדְּבִרֵי חֲלוּמוֹת לֹא מַעֲלִי' וְלֹא מוֹרְדִי' אֶמְרֵה הַכְּהוּב וְחֵמְרֵי חֲלוּמוֹת
בְּשׂוֹת יִדְבְּרוּ וְחֵמְר' כִּי בֹא חֲלוּם בְּרוּב עֲגִי' וְר' ז'ל אֲמָרוֹ בְּסוּף הַרְיוֹת
וּבְסִנְכַדְרִי' וּבְמִדְרָשׁוֹהַ דְּבִרֵי חֲלוּמוֹת לֹא מַעֲלִי' וְלֹא מוֹרְדִי' וְעוֹד מַעֲשִׂי'
בְּכָל יוֹם רִאשִׁינוֹ מִמָּה מְלֻמּוֹת לֹא נִהְיִיתוּ עַל הַאֲדָם וְחֵמְר' כְּשֶׁפִּדְהִיָּהוּ
וְדַע הַפֶּתַח' אִינּוֹ מִתְקַיֵּם בִּידּוֹ לֹא כְּפִהֲרוֹ' חֲלוּמוֹ וְלֹא כִּי יִנָּח בּוֹ ע"כ •
וּמִדְּבִרֵי שְׂמוּלָל גִּדְּלָה שְׂהִיָּה הַדְּרוֹם הַזֶּה מְסוּפָק בִּידּוֹ וּכְפֵעַם הִיָּה נֹטֵה
לְבַד הַל' וּכְפֵעַם לְבַדִּיבְרֵהוֹ אֶמְרֵה בְּגֵמְר' שְׂמוּלָל כִּי הוּא חֵמְר' מִלְּמַח בִּישָׁא
אֶחָד בְּחֲלוּמוֹתָיו יִדְבְּרוּ בְּנִיחֻוֹהַ • וְכִי הוּא חֵמְר' חֵמְר' בִּישָׁא אֶמְרֵה
שׂוֹחַ יִדְבְּרוּ וְהֵם כִּהְיֵם בְּחֲלוּם אֶדְבְּרֵ בּוֹ • הַפֶּרֶק הַכִּי
גִּבְרָא לִיאָא מִכְּדִדְרִים חֲלוּמוֹ רִחְוִי לְגִטּוֹהַ וְלִזֶּה אֶמְרֵה כִּי בְּהַשְׂכָּלָה הַסּוּף

מפשר חלמין

פתחוק וסגפם הם הפכים זה מזה ועבר זה מה שמאלם זה ויחלם זה
 מה שיבחר זה וכל א' לדרכו פונק הנוף כל מצותו לימחק אשר הדברים
 הקמרים והתלוות הנשמיות והנפש מנמחה אשר הדברי הסכליים ומנהי
 סגוליים זה את זה א"כ ידוע הוא שכלם איזה מהם יהיוק סכנורו וכן
 פתחא בספרי החומר שהנפש והנוף בדמיון שני צרות כשהנשים האמת
 הנמחה האמרת מן האדם שאלהה הראה בעת זקנת האדם לא ירדוף אפרי
 הקמרים והתלוות הנשמיות אבל כל מנמחה לעבוד כפס ואשר הסכל
 וע"ל זה כל עוד שיקין יוהר יתקרב אל האמת והסכל עד שנמחה לפי
 דרך זה שיטי האדם יתיר בנשעת המיתה ממנו שיטי קודם וזה לפי
 שבאיתה שעה ילפסו בו הקמרים המונעות מן הדברים הסכליים ולכן
 מתחלק בו הסכל ולזה התנא כי בסיית האדם סמוך למיתה יראה דברים
 סכליים ונוראים מה שלא הסיגם ולא ראם כל ימיו היתרו על האמתה עד
 השתה הריא כמו שמעידים קנת אנשים שהנישו לרנע המיתה וקמו
 ממתתם וע"ל זה הוא מכואר וידוע שיטיג יוהר אשר המיתה ממנו שיטיג
 קודם מן התורה אשר הכתוב כי לא יראי האדם ופי שהדיוק היתנא מזה
 הוא שבהיותו פמים חייהו לא יסיג מום הסנה מהנצות האלהיות אבל
 בעת המיתה יביג ויראה מראות אלהים וראיתו מי שפי' על הענין הזה
 מה שכתוב בתורה בועה אפך האכל להם עד שובך אל הארמה ואמר
 שהכונה בו כי לא יסיג האדם בהשגת האלהיות הנמשלים בלשם סג'לכו
 לשמו בלחמי ב"א בעמל גדול עד שיטיג אל הארמה והוא שת המות כי
 אז יסיג אלהיות בלי ספק שהחומר אז לא ימנעו מהשיג מן הנבאיים
 כנה עם זה ית' הסב מאלה אלישע ששאל לאלהיו רבו פי שנים שמהמיכל
 שהעולם אומרים שאך שאל דבר נמנע מיתן לו פי שנים ממה שהיה לו
 ואלהיו אף השיב יהיה לך כן שאל בשום דבר אבל ממה שאמרנו הוא
 מכואר שלכך שאל לו פי שנים להיותו אזקרוב למיתתו וקטיב לו הקסית
 לשאלו דבר שאל ליהנו לך אבל ברנע המיתה כבר אפשר לפי שאלו יהיה
 פסגתו כפולה ומכופלת אבל באופן אשר א"ל ונ"ל אם תראה ארתי
 לוקח מאהך יתה לך כן ואם אין לא יהיה מן הכתובים אשר דוד הוסף
 דומם ינועויו סג'ל כי תוסף רוחם וסכלם כסם כשינועון ולזה רמז
 ככתוב נ"כ שחמר חורק ימים אשביעו ואראתו ביאשתי יד' כשאורך
 ימים אשביעו שיהיה זקן ובעי ימים וקרוב למיתתו כנה אז אראתו
 ביאשתי הגדולה שהן המראות האלהיות ויכנס מניו הכניעה ושה' ג' פ'

ספר חלמי

פי' אומר לחלום סוף יום קרה עם א' כהיותו נמשך בערם כל
עדה דברים שישים דבר ומה על פי ופני העני ואמר נאנו מסס וכרס
לאיר מעלה עולה וזה סוף סימן לחכמתו גדולה כי כמו מדברים
עקובים שומר בשנים גדלות והתקוות להאזן כן הסכם כל ימי משים
לקבץ את המסמי הדברים לכבינם ולהורו' לאחרים ולתור מדות טובות
לעשות אשר אלה חללה מלא בשעור והאסדה בדבר ועוד אמר שמים
מזה נגלה שישאר קיסר בא עוף אש' הנקרא ריניטו וסיו רודפים אשר
הנים וכוונתו ארץ לבנוי וכאן סוף מורה על מיתה וכן היה כי באתר
עם הנינו איתו פושטני רוחה בכלי ברזל וכאלה רבים ואמר שהמתן
פנה סוף עם שמתו ל' באנת סימן לבנים וכל זה יורה שהמתנים
שלימים מבזה העולם יתנועעו לדעתן מהיחם לאותו דבר אשר יעשו
קטיונים עוף דבר פנה אבל הסענות אלו יצא לנו אמהה הדדום
מה שפלוסות בודאי הם כמסעם אלהיה ועל פי הדברים האלה אמרו
ד' ל' מסס א' מה' לבואה ובבר בואר המורה פרק לו ס' ב' המחמד הוא
פרכה מינו על פי סכמתו סבבונו' בו לומר סוף עמין הנבואה לאפוקי
דבם שמי ארץ שפדסיק איתו לומר סוף' אלו אמר בטל במישור
פודן סכמתים לישם הדבר סוף' כאלו לוח המינין מה' ובאומרים בטל
מה' אמר דבר עליו ל' ולא יפול סמאי בין דברים המתלפים במקן או
במקן בי אין ראוי לומר סלמות אלהם כך וכך עסקנות הסום וזה סכבר
שמשאר בהנין סכמקן וכלל ובמקן תחת חק א' וכן כילד עם מחמד
מבלות נבואה סלום סוף דמיו נפלא כי טובלות הוא הפריענמו אלה
שכל קודם בשולו פן ככה במדעת בשה סמיכה הוא פעולתו בשת
פגבולת אלה שיש בו קצור ולא קניט אל תכליתו וכן מהבאר זה בכתוב
אמר בער אה אלו למדע בו' סכודיע הוהו חין מן הנבואה אלה
שהפרי' בין נבואת סוף דכמו לבואת סוף פגבולתים ולפי שהמתנים
סכמעה אלקית א' ל' כל סוף' ימים בלס סלום סוף ירשע והסעם בזה
לפי אגראס סלום סוף' ולזה אמר במדק סודיע סלפי סוף' היה נאף ל'
שילו לו סלום וסלום ל' סוף' כהנה סוף' לתה סעם אל היות
סלום סעם סמיכה ולא בהקין ועל זה אומר שהנה נח' הסכך בזה
בהקדמתו' סוף' אדרס ספלוסוף במחמד רב' מספר ספסס' וזהו
סכמלס ספומיית יהודקן סכמליות ואלו סכמל איתה מן הסכל מן
ספסס מן בהורח מן הגבילי' מן סכמלבים ומדברים א' מן סכמל סודיע

מפשר יחלמין

היא

והשחוק הוא שמחה אל הנוף ובו מתענג נוף האדם ולכך הוא נמשך
 ההשכלה ולכך לא מתוך שחוק ומנינו השמחה היא טובה לאדם בכל
 ענייניו כמו שאם עבדו את ה' בשמחה . והשחוק הוא אסור והאדם
 מוזהר להרחיק ממנו כמ"ס בפרק חין עומדין אסור לאדם שימלא שחוק
 פיו בעולם הזה שאמר אז ימלא שחוק פינו ויש מפרשים פסוק לשחוק
 אמרתי מהולל ולשמחה מה זו עושה על שפי השמחה ונאוי השחוק ואו'
 שבעבור השחוק יאמר על האדם המופלג בו שהוא מהולל ומשועשע אבל
 לשמחה אמר שהיא טובה ומיוע להשכלה וז"ל ולשמחה מה זו עושה ר"ל
 מהו הדעה וההק' הנמשך ממנה אבל בענין אכילה המסעמים שיהיה
 סבה לשיחול עליו והשפעה עדיין קשה לפי שהמאכל והמשתה הוא מן
 ההענוגים הנמשכים וידוע שימנעו ויערבו שלמות השכל והאגות כמו
 שאמר ההגא' פה במלאח האכל ובתורה אתה עמל נר' שאכילת פה במלאח
 וכו' מיוע לעמל התורה וכן הוא אומר טוב לי כי עושה למען אלמד
 חוקך אתה שיהיה מהענה לא לשמרון המעוה שלא היה לו לקנות מאכלי'
 טובים אלא למען שיהיה שכלו מוכן ללמוד חוקי השי' והורגו בפרקי ר'
 אליעזר הכהן הצעיר והרעב שסבל ר' אליעזר בשעת למודו עם היותו
 בן לאחד מגדולי ירושלים ומי לנו גדול ממר' עה שיטב ארבעים יום
 וארבעים לילה לסל לא אכל ונר' כדי שיהא מוכן להשיג סודות התורה
 בלה במעט זמן א"כ איך איפשר שאמר שהמסעמים יהיו סבה לשיחול
 ההשפעה וההשכלה . וההשוכה מכוארת גם כה שא"עפי שלענין
 השכל מסייע עינוי הנוף כאמור הגה לענין הכבואה הוא עונע לפי שהיא
 בלה באמצעות הכח המדמה אשר הוא בלי אליה כנודע ולכן בדרך
 למחוק במסעמים לשיחול עליו השפעה . ונאוב ונאמר שכיון שכן הוא
 הגה נמצא טעם מכואר למה יבא החלום בעת השינה ולא בהקיץ כי
 להיותו חלק מלקי הכבוא' כמו שהנבוא' לא החול על האדם עד שיתבטלו
 כוחותיו הנפשיות ויטוב שכלי ויהיה זה בחלום להיות כל הכמות הנפשית'
 בטלים וכח הנפש המדכרת נוכרה ואם יהיה בהקי' לא יהיה עד שמתעט
 הנא נפשו ממנו כמס' ה' ונשמה לא נשארה בי ונר' ונאמר ותדמה נפלה
 על אכרם ובאולה זה לא יחול כלל אלא למי שמדדגתו גדולה עד מאד
 במר' עה וקנה שאר הנב' אים שלעולם כחם השכלי נוכר על האמר כן
 החלומות לא יחולו בהקיץ בהיות כמות הנוף אז חוקים והם מעיקים
 לנפש אבל יבוא בעת השינה שהוא זמן בטול הכדנא והכמות הנפשית'

מפשר חלמין

מי לי בשמים וצמד לא ספנתו בלרץ יר' כי הנפש תשתוקק לעולה אל
שמים להדבק עם השכל הגדול וז' ש מי לי בשמים ר' ל מי יתן לי
שליה בשמים ואמ' כ' קיה כנסף להיות שם כי אף שירד כב' להיות
עמו בלרץ לא היה ספן למה שהגוף יעיקהו להשיג ולכן היה רוצה שיכל'
בשירו ולבכו כדי שידבק עם השם וזהו בל' שארי ולבבי ונו' וכן היה
מתפלל דוד הע' ה במקום אשר בוא' הודיעני ה' קני ר' ל שהגיעו שאר' ה'
קני שהוא עת הזקנה והקץ לא שישאל שידעוהו מהי ימיה אן כמה ימים
ועם הודיעני כטעם הראני כי מי שרוצה לדבר יודע אוהו ושלמה אמ'
למען השכם באמירתך ולאמר תלוא נהיה הערב לנפש פי' כשאלם משבר
התלוא כנה אז הנפש תערב לה ויהיה נהיה מלשון נהיהי ונחלמי
מדברי ר' אל אמרו ה' ס כל זמן שמקנין חכמתם מתוספת בהם וכו' ולכן
מתחיל כל הנביאים וסבמי' סמוך למיתתם שמברכין לבניהם להלמידים
באברהם יצחק ויעקב ומשה למכנים והסכמים כגון רבי אליעזר לבנו
ורבינו הקדוש שמסר לבנו מסורת הסכמי' ולאחר סמיה ידוע שישיג ויהר
תמה שישיג בעת סמיה וע' כז' אינו משיג כל הראוי עד שיעבור ז' ב'
הדם כי בהר' ז' הדם נשמתו עול' וערדת כי עדיין יש לה קנה ההלוא'
באמר סוף דבר הכל נשמע שההורס מלאה תפסוקים ומאמרים
יעידון כלם כאלו תוקף הדרוש הזה וקיומו ולכן להאריך עליו יותר אל
להרץ ספק ה' שיקשה אדם גדרו מת' א' אל פרק אין עומדין ובפרק במה
מדליקין אין הנבואה שורה לא מהר עבדות ולא מהר שחוק אלא מהר
שמחה שנ' ועזה קמו לי מגנן והיה כנגן המגן ונו' וכן נז' שם שרבה מקמי
דפהם לבו לר' ב' נשמעתהא אמר מיני דכדיסותהא וברמי רבנן לסוף
תיב באימרתא ופתח בשמעתהא ועוד שהמפרשים אמרו שמה שזוה יצחק
ליעקב שיביא לו מטעמים היה כדי שיכא שמח ויהיה השפעתו גדולה
באופן שימול הבכרה לא להכליה אמר כמו שאמר הר' בסיני אל והר' אל
וידוע שהשמחה הוא הענוג נמרץ בו יתעב האדם ואיך ח' יהיה סבה
למול הנבואה אדרבה השמחה והמאכלים והמטעמים היה ראוי להיות
סבה למנוע ממנו ההשכלה כי בהתחזק הסמר יחלש השכל כמ' ש'
ההשוכה לזה הוא שהשמחה אינה מיוחסת לגוף כי אם לנפש ולכך תמצא
שהתייחס לשי' שא' ישמח ה' במעשיו ואומ' נברך אל הינו שהשמחה
במעונו ולכן כשישמח האדם אין כח הגוף מתחזק באותה שמחה
אלא אדרבה הנפש מתחזקת ולכן היא סבה לאימול באמצעותה הנבואה

שמתחיל בסיבת ע' בפס דוכ עניני שלומות כגולה וחסד רבים בספר
 שכתבה בסוף ולא פארפיה לפי סליני מבועליה ותם סכפי האלה יש למ
 להאמין שכל זה מביא אל הכנה או הטיה לדברי הכותב אבל לא נהניס .
 שמתחיל בפ' לבאר שכל איש מודיעים לו כפי מדדנתו הנה סלומות פי'
 כהבו סכודע' ה'אה יוהר צודקת לגערים ולמהיים
 סודה סוף למסבילים וכך כהב הרל' כג וטעמת כזה לפי סרפיהיים
 והערים לא יעשו ולא יעשו ולא יטראו שושיהם להפיג דברים ולא לקבץ
 דברים גפרים וע' כ בעה הפיגה יקבץ הכס המדמק הדברי' הנכברים
 ופועל פעולתו כדפוטו סכבר סקט ונש בעה היקניה ולא טרח בכעולת
 פמזים וע' כ מדמק בעה השניה ע' ד נטון ולמהי מה שעהיד להיות
 ואין דעהם זה נכון כלל לפי שכל מעותם כזה הם נחשכים מאותו סודם
 דפוע סהם סוכרים סכלומות אינם סכה סלכיה כגובר לעיל' אבל
 לדעתנו סלבו מאמינים סהם סכה סלכיה גלמד סלומות גדולים
 והסכילים יוכר ונודקת מהערים והפיהי' שכל מה סיהעסק במסכלות
 שרר יהקרב לכה' וע' יהיה דלוי שיחול עליו סהפע הכבוליי הכותב ויסלו'
 סלומות צודקים וכה' ז' סגני סככים עמנו במלוק' אשה סהקסנים
 אינם סולמים איך סיכיה הגה דעהנו הוא מסכים סכלומות עולים
 ויורדים במדדנות האגמים פמי סככל והכנה כעמנא לכל סמד מהם .
 ובאודעס כוכר פהר דבי עמי ואמר כי כח סלום כדוכ ענין הא סמקס
 דכמה אימן סמינין סלמא וימנן דנין על דנין וכו' ועוד סם
 וק' בה אודע ליה לברנש כל סד וסד כההוא דרגא דיניה כמה דליה
 וסכפול גומא דכ' סד וסד אמ' כה' ודאי ודאי לאו ליכו אלא לברנש זכא'
 דיהא סלמא בדיח' סוי ות' ס דכד ברנש קלים על ערסיה נסמיהם נספאן
 ססיהן בעלמא לעילא ועלה כהר דעלה וכמה סכלי סהרי' קימי' חלזין
 סעלמין ופנעין לכ להכוס נסמהא חמה מה דסמ' ואי לא אה אסרת
 סכפול ססרא ויודע לה סלין כדיבן או מלין דמינין למתי בזמן קריב
 ס' כ' סמין כב' כהבדל סאר כפי סמלכלים הוא נסלן לב'
 מתים . כההא הא' כהבדל סמלכלים כפי סתבוסה .
 סנהא כב' כהבדל סהם כפי סככל . כההא הא' כפי סהבוסה
 סוא מ' ס סהבוסים סמ' לכסמר סן סמזמה והסמים סאר סם סמלכלים
 סוי הוא יודע על סקר וימנן סלכילתם סיר' סלומות סקרים ולחוס
 סלוחו סמי דק' וסרב וסבדי וסנה וסמי וסמרים לסלדס' כפי ס' ע סם

מפשר הלמין

כי היתה א' מה' למתה ואז לא ישיקו הנזף כמו שצ"ל בהקדן.
וזה המנהג נר' אל שאז הנפש עולה לרקיע ומתעשע עם הכ"ה.
וכבר העורר פר"ל בן אל הטעם הזה וסיק אהרן למאמר אל"הו שאמר
בגבול חרדקה על אנשים בהנזמות עלי משכב אז יגלה און אנשים
להסיר אדם מעשה וזה מנבר יכסה ידנה הטעם ש אל"ה הוא אז בגבול
הרדקה על אנשים הוא להסיר אדם מעשה הנפש המדגשת ולהסיר
הנפשויות אשר נזבר וכסה ועלים שפע הסכל כי האמר לא ישרב אז
הסכל להיות הנפש בלתי מרודה בהשגת המוסדות ע"כ הנה בתבא' טעם
היות המלום בעת הגנה במלום לחיון לילה ולא בהקדן ומאמר לחם
שהיו לפניו שהנה מר' מראה מבוואר שהלמותה הם מין מימיני כבא'
קטנה וראוי למתן עליכם כי הם צודקי' ולמהיים והוא אשר רנינו לבא'
הפרק כג' בהתר הסתירות ואומר שהנה בשער שאמר זה יתבאר
סכל מלום לסיכיה' צודק צריך ה' הנאים ועבדויהם
לא יפיה צודק וס' כ בזה יותרו כל הסתירות שבפרק הא' וזה שפעמים
יתגל מלום אהיו בו כל הנאים ואז הוא צודק בסתום ופעמים שאין בו
שום אש' מהם ואז אינו צודק כלל ופעמים יש בו קתים אל קתים ואז הוא
אמצעי וצריך לבסוף כל הכשימו' להם אז יבין אים הוא צודק ודי בזה למע
פרדיו לבאר בזה השער. השער כג' המבאר הכמות
השאלים הצודק מהבדלי צודק הוא נחלק לה' פרקים. הפרק הא'
לבאר ההבדל אשר כפי האישים. הפרק הב' בהבדל אשר כפי
המאכלים. הפרק הג' בהבדל אשר כפי המחסות.
הפרק הד' בהבדל אשר כפי הזמנים. הפרק הה' בהבדל
אשר כפי התפעלות היולם. הפרק הו' בהבדל אשר כפי האישים
הוא נחלק לב' חתיים. החתם הא' בהכנת המולד בהם.
החתם הב' בהכנת המדרגות. החתם הג' בהכנת מולד
האישים. דע שכןמי החכמה אמרו שיש הפרס בתלומות האנשים
כפי הי"ל. ועם היות יש בדבריהם דברים רבים הגה היותה מפורסם
מהם הוא זה שאז צר רח"קע בספר התולדות בסוף בית נ' מן בניהם
בתולדו בעל התולדות הוסיף בבית כג' והוא בכח ולא יביט אליו ולא יבט
אל א' מן המזיקים יהיה הנילד עובד הסם והלומותיו צודקים בו
עוד שם בבית ט' כי שכתו בבית ט' בתולד יוד' על א' צרת תלומותיו והסך
זה מלדים גם הטעם מורס על תלומות מפורסם וכפי הולדת פפורס

מעורבין מאלו הענינים שראה ביום ואינם מעצם החלום אלא שהיו
 מעורב ומיוחד בו מהשכר לשם מכה הממסכה שמסב ביום ואינו מעצם
 החלום כלל וראיה לזה מ"ש בגמרא על ההיא דהרואה אשה איש טובטע
 לו שהוא בן הע"ה והוא דלא הירר בה מאהמגל מרא' דאם הירר בה אינו
 כלום וכך ראיה מההיא דא"ל רבי יהושע אמריתו אסבמיהו טובא אימא
 ליה מאי האינא בחלמאי א"ל סויה דמשחרי כך פרסאי וגרבי לך ודעי כך
 שקני באמריא דהרב הירר כל עמא ולאורהא חזא וכן א"ל שבור מלבא
 לשמאל אמריתו דסבמיהו טובא אימא לי מאי קזינא במילמאי א"ל חזא
 דלאו רמאי ושכך לך וטחני כך קשיהא ברחינא דדקבא דהרב בולוי יומא
 ולאורהא חזא ע"ב שאין להאמין ולומר שנהקיים עליכם מה שמלמו
 או דומתו כי רחוק הוא ועוד שא"כ כל אדם יאשוב דברים ביום טובים
 כדאי שחלום בלילה ויהקיים עליו ובשער הד' פרק ג' ית' פי' אין מראין
 לו לאדם אלא מההורוי לכו שרא' פוהר לה' פוף דבר שהחלומות
 באינם משמיה הממסב' שמסב ביום אינם כלום ולכך כל חכמה הפוהר
 דלוייה חזי שצריך לראות וידע בכל חלום אם יש בו אי ח דבר מעורב
 שאיננו מעצם החלום ואשר שהכיר שהוא מעורב צריך לברור ולבאר
 אי זהו העצם ואי זהו הטפל והוא לפ' ד מ"ש בגמרא חלום אע"פ שמקצתו
 מהקיים כלו אין מהקיים וכא"ה הנביא אשר אהו סלום יספר חלום ואשר
 דברי אהו ידבר דברי אמה מה להבן את הכר נאום ה' וכי מה ענין בר
 להבן חלום חלום אלא כשם שאי אפשר לבר בלא הבן כך אי איפשר לחלום
 בלא דברים בטלים אמר רבי יוחי מנא לן תיפסק שאמר והנה השמש
 יזהיר וגו' וההיא שעהא אמיה לא הות כבוונה להם א' כי אין סלום
 בלא דברים בטלים ומעורבים כאשר רמזי ודא שהביאו ראיה מיוסף
 באו' ואלו אמיה בבר מהה רצו לומר כי מה שראה את אמנו בחלום לא
 היה זה מעצמות החלום אבל לפי' מה שהיה ממסב ומדבר עליה כל היום
 ודואז על מיתהה וא"כ כדאי היה באוהו סלום דברים בטלים כדרך כל
 האדם וזהו לדעת פי' וסלומות שהוא ידברו כי בטלם ים דברים מעורבי'
 שידברו שאז ודבר כזב ונדאש שזה כיון הנביא ידמיהו ג' כ באומרו על
 בבאי הקדק שמלמס מה שהיררו ביום ואמרים שבה דבר ה' עתה
 דו"ש מהביאים קמה לתכם חזון לבם ידברו לא מפי ה' ר"ל דברי הכל
 דייק שאין בהם ממש קמה אמרים לבם וחזון לבם הוא שמהקדים
 דכס וחלמס בלילה ונדאש עוד שעל זה תפסו אמין ליוסף בלא

משנה חלק א

לא ילך אדם אחר אחרים כלל מדלל כמות צדקה כדברי חז"ל
דודק אשתיקו' ממירילון איסקמוניאה גדיל זעבראן עורות ארנבת
והמיוחסים לזקן זאן זבאים הרבנול יונה אנונים סקדים פרקסים
לוחים בוטחם כל פרי שומר הקליפה ויאכל מה שבפנים ססה ושעורה
אחר מאיראנה אפונים מוסקי אלבנפור פיוניאה דע זינביר ענבים
פבשים לבונה אישביקה לכוכב שועלים אריר דבורים כל עוף קל לעוף
כל ייה קלה לרלוג אנונים אהרונ רמון כל מיני טרף זג'כיל קסטור
בל אמן כסעמו מירה לשכהי קוף כלב שאר נשר עורב עטלף פרעוש
עבוב עכבר עפנים ארוב עורדים הרמזים עדשים לשמש ארי
בבם המר גפן זית הפוח הוא האנים . כהתם הכ' כפי
השכל . דע שכפי המאכלים שאדם אוכל כך הם תלומותיו . וזה
שהמאכלים הנאים כשם שמולידים ליתות רעות בגוף כך הם מולידים
גפוח כגפם כמו מידוע מטעם אחרים וכמו שא'ל ונטמחה במ שאר
שמתמטמים את הלב . ולכן האוכל אותם בידוע שלא יוכל
לקבל השפע בשלמותו כמו שיקבל מי שמאכליו דקים . ולפיכך היו
יותר צודקים תלומות פרעה ונבוכדנאצר ושר המטקיים והאופים
האוכלים מפה בב המלך ומיין משהו ואולי שרמו ז' זה במ' ש כל
השלומה הולכים אחר הפה ור'ל שהולכים אחר המאכלים שאדם אוכל
צפה עם היות כוונה המלאך לתתיה היא אידת כמו שיתבאר בשער ה'
צ' פ' ולכן י'ל שכל מה שיכיה המאכל בשת השלום יותר מעוכל יהיה
השלום יותר צודק וכמ' ש ה' ר ישראל בפירושו לש' יצירה שבעוד שהמאכל'
הגם באצטומכא הוא עולה אל המוח ואז הכח המדמה הוא שלוש
ומעורב ומחולבל הרב' מאלד תכני בלבול המוח הגושא אותו כי בהלם
הגושא בהכרח יתלם הגושא אמנם כאשר ישוכל המוח ויפסק העשן
אז יתקן הכח ההוא ותלומותיו צודקים וע'כ שלום של שמרית הוא צודק
כי ישוכל ושלם אז ע'כ ויש מי שפירש שזכו שדננה בשלום נבוכדנאצר
שאלד תלם נבוכדנאצר תלומות ונ' ושהו נהיתה עליו ר'ל שלם אהו
אשר שניתנו נהיתה עליו והוא המורה על צדקותו .
בפרק ה' כהבדל אשר כפי המחשבות יש לדעה שדרכו השלמות
מולם אדם דמיון אותם דברים שמשכ או נהעסק בינם
ועל הפחד לדעה שלום כזה אינו כלום לפי שלא בא לו מבעל השלום
אלא נכד הדמיון ומכא נצר המטכה ודרכו השלמות עם דברים

חלומות רעים מתיקין כי קאמרי דחזא ולא ידע מאי חזא פי לעולם
 חלומות הנדיקים טובים ולא רעים כמ' ש רבי ירמיה ומ' ש רב הונא
 אמרין לו חלום רע ולא טוב הכוונה שכשרואה חלום טוב משכח ממנו
 ואינו יודע מה ראה ובזה הוא כאלו לא חלם טוב אלא רע כיון שדואב
 עליו לדעת אם הוא טוב או רע אבל חלומות הרשעים לעולם טובים
 ובאמת טוה צדיק כיאור לפי שיש בו מה שיקשה כי איך אמר חלומות
 הרשעים לעולם טובים ואל נדיקים ג' כ הם טובים אלא שמתבטא' שא' כ
 פתא לא יחלום אדם חלום רע בעולם וגם לא יזכרו הנדיקים חלומותם
 הטובים ומעשים בכל יום שהנדיקים חולמים חלומות טובים וחכמים
 אלהם וחלומות יוסף יוכיחו שכלם היו טובים וחכמים וחלומות נבוכדנצר
 ושר האופים שהיו רעים וחלום כרעה שהיה בו טוב ורע ואף שנאמר שעל
 הרוב אמרו לא יתכן שהרי לא יסכים עמו המציאות לכן נ'ל ראשונה לו'
 שהכוונה להם ולבזה שלעולם מראים לצדיק דברים מבהילים ולרשע
 דברים משתמים ורצוני בזה שלא באו להראות לנו ההבדל שבין חלומות
 הנדיקים לחלומות הרשעים בענין הפהרון אלא בענין החלום והענין
 בזה לומר שאע"פ שבין נדיקי' ובין רשעי' כלם חולמים חלומות המורים
 רע וטוב כנה המשל שמודיעי' לו בו מה שרוצים להודיעו יש הפרש בו
 בין צדיקי' לרשעי' שלצדיקי' מודיעי' לו הטוב או הרע במשלים מבהילי'
 כדי להפחידו ע"ד והאלהים עשה שיראו מלפניו ואמר ר' יוסף זה חלום
 רע ולרשעים מודיעים לו בדברים טובים כדי לשמחו שיאכל עולמו
 כמ' ש רש"י זל וזהו שהקשה והבהיב לא האונה כו' שלא הבין דבמשל קאמ'
 רב הונא והרץ דבמשל קאמר דחזא ואינו יודע הפהרון והמשל מבהילו
 אבל לעולם מה שמורה באמת אפשר שיהיה טוב או רע ורבי ירמיה אמ'
 בפהרון שכיון שלצדיק לא יאונה לו רעה לא יראו לו דבר המורה בפהרון'
 האמת רע זה נובל לומר בפי' המאמר הזה אבל נראה בעיני שגם בזה
 רצו להודות לנו ענין ערוב המחשבה בחלומות שאמרנו ויהבאר זה אמר
 סוקרדים ונדע שהצדיקי' מפחידו' ויראים המיד מענשי הש"י מה שאין כן
 הרשעי' כמ"ה חכם ירא ושר מרע וכסיל מתעבר ובוטח שהכוונה בו
 ודאי מה שפי' הר' יונה זל שהחכם אע"פ ששר מרע לעולם הוא ירא
 מעונשי האל אבל הכסיל מתעבר ובוטח ר'ל שאע"פ שי שכל יום עושה
 עבדות הוא בוטח ואינו ירא אלא אדרבא כל מחשבתו ביום בהעבוב
 העולם ואמר שגודע זה כנה הדבר ידוע שהצדיק שכל מחשבתו ביום

פֶּשֶׁר חֲלָמִים

לֹא כִי מְלֻמְמָתָא אִינַם כְּלוּם אֲבָל בְּאוּ לֹא מִפְּנֵי הֵיחֻתוּ מִשְׁבַּח וּמִדְמָה כֵּן
בְּהִיזָן וּז' שׁ הַמְלֹךְ הַמְלֹךְ עֲלֵינוּ וְהַרְגָם אֲנִיכְלוּם הַמְלֹכִים אֵה מִדְמָה
לְמִמְלֶכֶת עֲלֵנָא . וְדִלִּי כּוּוֹן אֵל מֵה שְׁאֵמְרֵנוּ וְעוֹד הַמֶּנְבֵּל זֶה מִפּוֹר' בְּהִקְדָּשׁ
הַמִּדְרָשׁ הַא' שְׂרָאָה דְמֵיֵאֵל בְּחֵלוֹם אִמֵּר בְּדִלְיָן מְלֵמָא כְּתִב רִישׁ מִילִין אִמֵּר
שֶׁהַכּוּוֹנָה בּוֹ מֵה שְׁפִי רִבִּינוּ סְעֵדִיא זַל שְׂר' לְ שִׁנְזִכְרוּ שֶׁס מֵאוֹתוֹ מְלוֹם רִישׁ
מִילִין עִם הֵיחֻת שְׂרָאָה מְעוֹרְבִים עִמּוֹ עֲגִינִים אֲחֵרִים לֹא זְכָרָם ע' כ' י
הִגֵּה זֶה יוֹדֵה שְׁדֵינֵיֵאֵל הַפּוֹתֵר הַאֲמִיחֵי הַיּוֹדֵעַ לְכַרּוֹר הַאוֹכֵל מֵהוּךְ הַפְּסוּל'
זְכָר הַדְּבָרִים הַעֲקָרִים מֵאוֹתוֹ חֵלוֹם וְהַשְּׂמִים מִמֶּנּוּ הַדְּבָרִים הַמְעוֹרְבִים
בּוֹ הַכֹּאִים מִחֲמַת הַמַּשְׁכָּה לְפִי שֶׁהַכִּיר וְיֹדֵעַ שְׁאוֹהֵן הַדְּבָרִים אֵין בְּהֵם
מִמֶּשׁ כְּנֹז' וְגִרְשָׁה עֲלֵה רַמֵּז שְׁלֵמָה בְּחִמְתָּהוּ בְּאוּ' כִּי בֵּל מְלוֹם כְּרוּב עֲגִין
שְׂר' לְ שֶׁהַמְלוֹם אֵינוֹ בֵּל יִחִידִי מְבֻלֵי עֲרוּב דְּבָרִים אֲבָל דְּכּוֹר לְבֵל מְעוֹרֵב
בְּתוֹךְ עֲגִינִים רַבִּים שְׁאִינֵם מִעֲצֵם הַמְלוֹם וְגִרְשָׁה שְׁמָה שְׂרָאָה פְּרַעַה שְׁהִים
עִמּוֹד עַל הַיֹּאזֵר לֹא הִיָּה זֶה מִעֲצֵם הַמְלוֹם אֲבָל הִיָּה כְּפִי מֵה שְׁהִיָּה מִשְׁ
צִיּוֹם לְפִי שְׁהִיָּה עוֹשֶׂה עֲצָמוֹ אֵלוֹה וְאוּ' לִי יִאֲוִרִי וְאוּי עֲשִׂיהֵינִי וְגִאֲמֵר
הַהֲגִין הַגְּדוֹל הַדּוֹכֵךְ בְּהוּךְ יִאֲוִרִי וְלִכֵּן נִאֲמֵר וּפְרַעַה חוֹלֵם וְהִגֵּה עוֹמֵד
עַל הַיֹּאזֵר הַדֵּעַ שֶׁכְּשִׁאֲמְרוּ לְפָנָי יוֹסֵף לֹא אִמֵּר כֵּן אֵלֵּא הֲגִי עוֹמֵד עַל
שְׂפֵת הַיֹּאזֵר לְפִי שְׁהִיָּה בּוֹשׁ מִיוֹסֵף וְכַמ' שׁ ה'ר' בְּשִׁי וְהִרְאִיָּה שְׁלֵל הִיָּה
מִעֲקֵר הַמְלוֹם שְׁלֵל פֶּהָר עֲלִי יוֹסֵף שׁוֹם דְּבַר וְהַפֶּךְ דַּעַה הַרַמ' בֵּן זַל שְׂכַת'
כִּי מֵה שְׂרָאָה עֲצֵם הַמְלוֹם עַל הַיֹּאזֵר לְפִי שְׁנִילוֹם הֵם הַגְּשָׁמִים שֶׁל מִצְרַיִם
שְׂעֵלָה וּמַשְׁקָה אֵה כֵּל הַאֲרִץ שְׁאֵם כְּדְּבָרֵינוּ כֵּן הוּא לְמָה לֹא פֶהָר לְיוֹסֵף זֶה
בִּמְנו שְׁפֶהָר כֵּל שֶׁלֵּר דְּבָרֵי הַמְלוֹם שְׁאֵע' פ' שְׁהִגִּיֵּם דְּבָרִים הַרְבֵּה שְׁלֵל פֶּתֶרֶם
פְּנֹךְ הַכְּלִיעָה וְעֲגִין לֹא גוֹדֵעַ כִּי בְּאוּ אֵל קֶרְבָּנָה מ' מ' זֶה מִעֲקֵר וְעֲבָמוֹת
בְּחֵלוֹם הִיָּה לְפִי דַעַתוֹ וְאוּ' כ' ה' לְזִכּוֹר פֶּהָרוֹנוּ וְעוֹד הַנִּימָא שְׁיֹכֵל לֹמֵר
זֶה בְּפִרְוֵה הַיְכֹפִת אֲבָל בְּדַקּוֹת אֲדַרְבָּא ה'ר' שִׁירָא' אוֹהֵם עַל הַיְכֹשָׁה שְׁהוּא
פִּימָן הַיְכֹשָׁת וְהַכְּתוּב אֹמֵר שְׁאֵף הַדְּקוֹת הִיוּ עוֹלוֹת מִן הַיֹּאזֵר וְעוֹד
שֶׁהַמַּעַם שְׁאִמֵּר הַרֵב אֲפֶשֶׁר לְאוּ' כַּמֶּשׁ ה' וְהִגֵּה מִן הַיֹּאזֵר עוֹלוֹת ז' פְּרוֹת
בְּמָה שְׂרָאָה שְׂעוֹלוֹת מִן הַיֹּאזֵר הַרַמֵּז אֵל מ' שׁ אֲבָל בְּהֲגִנִי עוֹמֵד עַל הַיֹּאזֵר
לֹא שִׁיךְ זֶה הַפְּתוֹר' לְאוּ' וְדִלִּי הַאֲמָה הוּא מֵה שְׁאֲמֵרְהִי וְהוּא הַנֶּרֶץ בְּבִיחֵי'
הַזֹּאת וְנר' בְּעִי שְׁלֵל כְּלָלָהָה רַמֵּז זַל כַּפ' הַרוֹאֵם אִמֵּר רַב הוֹנֵף לְאֵדָם
פּוֹב מִרְאִי' לֹא מְלוֹם רַע וְלְאֵדָם רַע מִרְאִי' לֹא מְלוֹם טוֹב הַנִּימָא נִמִּי הַכִּי כֵּל
שְׂמֹהִיו שֶׁל דוֹד לְאֵדָה מְלוֹם טוֹב וְכֵל שְׂמֹהִיו שֶׁל אֲחִיהֶם לֹא רִאָה מְלוֹם
רַע וְכֵא כַּתִּיב לֹא תִלְוֶנָה אֶלְיָךְ רַעַה וְאוּ' ד' יִרְמִיָּה בְּר' אֲבָל שְׁלֵל יִבְהַלֵּךְ

גמלא לא במרחא ולא במדרגאי ולא ידעהי זה מנן להם ואולי גודע לתם
 זה בקבלה פה אל פה או גאמר שהזניחו זה מצד הנסיון שנסוהו פעמי'
 רבות וינא ענינם ככה גאיך שיהיה אומר אני שכבר מצאהי להם רמז מן
 התור' שלזה רמז הכתוב באו' ונחלמ' מלום בלילה א' אני והוא שיש לבאול
 דמאי אנכפת לן אם היה בלילה א' או בכ' לילות אבל הנראה מדצה שם
 המשקים להודיע למתך שהיה יוסף חכם גדול בחכמה הפהרון ולפי
 שנכאי השקר והסודים השקרים המראים לעם שיודעים ואינם יודעים
 מאומה הם שופטים הדברים העהידים בכח השערהם שכפי מה שרואים
 הענין באותה שעה שופטים הדברים העהידים בכח השערהן שכפי מה
 שרואי הענין באותה שעה שופטים על העהיד או כפי כולליו קטנים
 ידועים מאותה חכמה שופטים הדברים העהידים אש"פ שאינם יודעים
 אמתה החכמה ועקרה לכן הונרך להודיעו שלא יאסוד לפוהר הזה שום
 אחר מאלו שאם האמר מה שפחד לי לטובה ולו לרעה לפי שראה לו
 בכבלי' מלושים וכבית הסוהר יפה ולל ראה בכבלי' מ' זקים וכבית הסוהר
 עמוק שפט שזה סוכו למיתה וזה סוכו לחיים והאמר אם כן ללא בחכמ'
 דאיהי ביה הכי אל'ו הפהרונו זה אינו שהרי כלנו היינו בבית א' ובמקו'
 א' ובמדרגה אחת א"כ בחכמה גדולה שהיה בו פחד לי לטובה ולו לרעה
 זו שפרעה קנף על עבדיו ויהן אותי במשמר אוהי ואת שר האופים ר' ל'
 כלם במקום אח' שאם אין זה כוונה הכתוב היה די שיאמר וישם אוהו
 במשמר ואת שר האופים למה כפל ואמר אוהי ואת שר האופים הרי שלף
 שפט כן ממה שלקח ראיה מההתל אל הכלית וא"ה שפחד החלום
 שהוא כפי כוללים קטנים שהיה לו בחכמה ההיא שמי שרואה בליל ה'
 לחדש טוב פהרונו ומי שרואה בליל שמי רע פהרונו זה אינו שהרי כלם
 מלמנו בלילה אש"כ שעה אחת א"כ בחכמה גדול' שהיה בו פחד לי לטובה
 ולו לרעה ולכן השלח והקראוהו כי הוא יפהוד לך כאמת הרי שיש
 סמך לזה מן ההודיה שהרי נשמר מנונו שר המשקי' ועוד נצאנהי ראיה
 מדברי ח"ל ע"ז הענין אמר' בכ"ר על ואביו שמר את הדבר כששמע
 יעקב אוהו מלוסנטל קולמוס ובהב באיזה יום באיזה שעה ובאיזה מקו'
 הרי שהקפיד על היום שחלם בכמה לחדש ובאיזה יום מהשבוע וגם על
 השעה כי בשעה יש הדבל נ"כ כמו מלוס של שחרית שמהקיים ויהר
 וגם על המקום שם בו יש הדבל שהרי ארץ ישראל היא יותר מוכנה
 לבקל ההשפעה משאר ארצות

מפטר חלמין

ברעה בנה כל חלמותיו מעורבין בענין עונש ופחד וזה מלאך לו חלום
 דע מכה המחשבה ההיא אבל הרעע שמחשבה ביום בהעמוגים כאמור
 אע"פ שעצם חלומותיה דע הנה ענין ערבו לעולם טוב ולכך עצם
 חלומות יובק היו מורים טוב ואפשר שהיו בהם דברים מפליגים מורים
 דע ואם לא סבר יובק אלא העקר כי פוהר גדול היה ויודע לברוד אכל
 מהוך כפולה לפי מה שהכיר בעצמו ממה שמשב ביום ובתל' פרע' היה
 דע וטוב ודאי היו בו ערוב דברי' ואם לא כן נודעו ומה שנודע לנו שבא
 מחמת מחשבה ידוע שמורה טוב וכמו שרצה לפהור הרמ' בן וכן ע"ד זה
 חלומות נבוכדנצר וגד האופים והכלל שפי' האמרה לפי' זה כך הוא
 לחלום טוב נטפלים ומעורבים עם חלומות הענמי דברים רעים ואינם
 מקיימים ולאדם רג' אע"פ שעצם חלומותיו יהיו רעים הנטפל עמו
 שבא מחמת המחשבה שחושב ביום הוא טוב וזהו שהקשה והכתיב ונ'
 לפי שהכין שבעמדות החלום האמר והרץ שאינו אומ' אלא בטפל שרואה
 ואינו ידע לו פהתן ורבי ירמיה בעצמות החלום • הפרק הד'
 בהבדל שבין החלום והוא נחלק לב' נתיים • הנהגת הא'
 בהבדל שבין הזמן הזה לימים קדמונים • הנהגת הב' בהבדל
 בהזמנים שבזמן הזה עצמו • הנהגת הא' בהבדל אשר בין הזמן
 הזה לימים קדמונים כבר ההבאר בפרקי' הקודמי' ההבדל שיש בחלומות
 בפי האשיות וכפי הכוונהיהם ולפי שאין ספק שיש הפרש בין איש
 הזמן הזה לאישים השני' קדמוניות וא"כ ככה יהיה הפרש לענין החלומות'
 וענין זה שהרי הדבר ידוע ומוחש שהראשונים כלם לא רובם היו קרובים
 לפסיגיה ומכני' לנבואה • וענה דבר ה' יקר בזמן הזה אין זמן נפרד
 ונחה יה' שיהיו יתיר צורקים חלומות הראשונים מחלומות הזמן הזה ורוב
 חלומות הזמן הזה שהומים ומהומי' ומבולבלי' יותר מחלומות הראשונים'
 ולכך צריך ענה יותר שבת' לפרהרן ממה שהיה צריך אז עד שלכן נשארנו
 באפילה ואין מבין כוונתם • הנהגת הב' בחלוק הזמנים שהזמן הזה
 עצמו נבזה מבואר כי לא כל ימיו של אדם שוים כיום זמן שהלדם מוכן
 לעבודה האל יותר מזמן אחר אבל בכל זמן שיהיה צריך שהרע שיש
 חלוק בזה מבחינה אחרת ואוריעך זה על נכון דע שמצאה חלוקי' רבים
 מהיות החלום בא' לחדם או בשני או בשלישי באופן שכל אחד מימי החדם
 חלוק משכירו בענין זה וזה הענין הוא מרבינו הא"י גאון וחכמים שבאו
 אחריו והגיהו בו וזה אומר בכה וזה אומר בכה אבל הענין הזה לא

מִשְׁפַּר חֲלָמִים

פ

מִהַפְעַל מִמֶּנּוּ בַּעַת הַשִּׁנְיָה וַיִּקְרָה רוּגוֹ וַחֲרָדָה עָלָיו בַּעַת הַחֹלֶם הַזֶּה
אִז הוּא חֹלֵם צוֹדֵק אֲבָל אִם יִרְאֶה אוֹתוֹ בְּרֵאִיָּה מְלוּמָה עַד שֶׁלֹּא יִהְיֶה עַל
מִמֶּנּוּ כִּלְלִי הִנֵּה אִז אֵינוֹ צוֹדֵק וְהַכֵּל לִפִּי הַעֲרֵךְ וְהַשְׁכֵּל אֹמֵר לָנוּ שֶׁהוּא כֵּן
וְזֶה מִמֶּנּוּ שֶׁבְּבִרְוָאָה יִקְרָה הַהִתְכַּעְלוֹת הַזֶּה כְּדֵי לְכַרְדִּים הַכֹּחֹת הַגּוֹפִינִי
בְּאֹרֶץ מִיִּתְחַזְקוּ הַשְׁכְּלִיּוֹת וַיִּשְׁאֵר שָׁכַל בְּפוּעַל כֵּן הַעֲבִין בְּמִלּוֹ שֶׁאִם יִהְיֶה עַל
הַחֹלֶם נִרְאָה אֲנִדְרָמוֹ הַכֹּחֹת הַגּוֹפִינִיּוֹת וּבִכֵּן הַשְׁכְּלִיּוֹת יוֹהֵר מוֹכֵנוֹת לִקְבֵּל
בְּמִבְּאֵר כָּל זֶה לְעֵיל אֲבָל כִּשְׁלֵא יִהְיֶה זֶה כֵּן לֹא יִהְיֶה כָּל כֵּךְ צוֹדֵק
בְּאִמּוֹר וְעוֹד כֹּל שְׂכָפִי מַדְרָגָה צְדִיקוֹת הַחֹלֶם כֵּן מַדְרָגָה הַמִּשְׁפִּיעוֹ וְלֹא
הַבְּבִרְוָאָה מִשְׁפִּיעוֹ הַכֹּל בְּעַמּוֹ וְהַפְּשׁוּט כְּפִי יִרְדָּה מַדְרָגָתוֹ כֵּן הוּא
מַדְרָגָה הַמִּשְׁפִּיעוֹ כִּי הַיּוֹהֵר צוֹדֵק מִשְׁפִּיעוֹ הוּא יוֹהֵר מַעֲוָלָה וְהַיּוֹהֵר אֵל
מִשְׁפִּיעוֹ הוּא הַיּוֹהֵר פְּחוּה בְּמַדְרָגָה וְעַם זֶה הַדְּבָר יָדוּעַ שְׂכָפִי מַדְרָגָת
הַמִּשְׁפִּיעַ כֵּךְ דָּלוּ שִׂיכִיָּה חוֹזֵק הַהִפְעָלוֹת הַחֹלֶם וְזֶה שָׁכַל מִה שִׂיכָרֵב
הַמִּשְׁפִּיעַ לְסַבֵּב הַרְאָשׁוֹנָה יִהְיֶה חֶמֶק מַמְדְרָגָה הַאֲדָם וְכָל מִה שִׂיכָרֵב
מַמְדְרָגָה הַאֲדָם יוֹהֵר יִהְיֶה עַל הַאֲדָם מִדְּאִיתוֹ וְכָל זֶה מִבְּאֵר לְמִבְּיָן וְעַם
מִבְּאֵר בְּדַבְרֵי אֲלִיפִי בְּאוֹ וְאֵלֵי דְבַר יַגּוּבֵב וְהַקָּמ אֲזִי שִׁמָּן מִנְּהוּ וְגו'
בְּשַׁעֲפִיב מַחְזִינֹת לִילָה וְגו' כַּמֵּד קִדְאִנִּי גו' אִמֵּר שֶׁנִּגְבַּב אֲנִלְוֹ טַעֲנָה
אִתָּה כְּלוֹמֵר שֶׁלֹּא אִמֵּר מַדְעָהוּ אֲלֵא גְנוּבָה הַיּוֹ אֲנִלְוֹ שְׂמַע אֹתָהּ מִדְּבַר
הַמְּלֹאֵךְ הַמִּשְׁפִּיעַ הַחֲלוּמֹת בְּשַׁעֲפִיב מַחְזִינֹת לִילָה וְגו' וְהִרְאֶה בְּעִמּוֹ
אִיךְ הוּא חֹלֵם צוֹדֵק בְּאוֹ כַּמֵּד קִדְאִנִּי וְרַעְדָה גו' וְרוּחַ וְגו' וְכִמּוֹ שֶׁאִמְרָנוּ
וְלִפִּי שֶׁמֵּזֶה יִתְחַיֵּב שִׂיכִיָּה הַמִּשְׁפִּיעַ מַמְדְרָגָה הַעֲלִינִי וְלֹא מִן הַתְּהַהוּמִים
מִן הַטַּעַם שֶׁאִמְרָנוּ לִכֵּן הִרְאֶה מִיֵּד שֶׁהִיָּה מִן הַעֲלִינִי מַטַּעַם שֶׁשְׂכַּעֲמֵד
הַמְּלֹאֵךְ הַהוּא לְמִנִּי לְדַקְוָהוּ וְרוֹמָאִיּוֹהוּ לֹא הַכִּיר מִדְּאִתּוֹ אֲלֵא הַמוֹנֵה רֵאֶה
לְבַד עֲמִיו שֶׁמִּתְקָה שְׂמַע קוֹל דְּמַמָּה דְקָה שֶׁהִיָּה אֹמֵר הַטַּעֲנָה הַגּוֹבָה
שֶׁהַכִּיר וְהִיא תִּלְוֹשׁ גו' הִרִי שֶׁנִּתֵּן הַסִּימָן שֶׁאִמְרָנוּ • הַהִימָה הַשַּׁעֲר
הַזֶּה אִמֵּר שֶׁכִּתְּבוּהוּ אֲלֵוֹ ה' בְּשִׁינֹת זֶה' פְּרִיקֵה הַגּו' לְהַכִּיר הַחֹלֶם
צוֹדֵק מִשְׁכְּלֵהִי צוֹדֵק רֵאִיְהִי מֵאֵשׁ' א' כִּרַק הַרְוֹאֶה כִּלְ מִמֶּנּוּ שְׂכוּנוֹ לְרִמּוֹז
בּוֹ אֲלֵוֹ הַכ' בְּשִׁינֹת שֶׁאִמְרָנוּ וְהוּא זֶה אִמֵּר רַבִּי יוֹסֵפִין ג' חֲלוּמֹת מִתְּקִיִּים
חֲלוּמֵי שֶׁל שְׂמַרְיָה • וְחֲלוּמֵי שֶׁחֲלָמוֹ לֹא שְׂכָרוּ • וְחֲלוּמֵי שֶׁנִּפְתָּר בְּהוֹךְ חֲלוּמֵי
וַיֵּשׁ אֹמְרֵי אֵלֶּף חֲלוּמֵי שֶׁנִּשְׁנָה שֶׁנִּאִמֵּר וְעַל הַשְּׂנוּת הַחֲלוּמֵי אֵל פְּרַעַף פְּעַמִּי
כִּי נִכּוֹן בְּדַבְרֵי גו' וְזֶה כִּי לְעִיֵּן הַמִּשְׁכְּלִי אִמֵּר שֶׁחֲלוּמֵי שֶׁל שְׂמַרְיָה מִתְּקִיִּים
לְפִי שֶׁאִז בְּכֵן הַשְּׂנוּת בְּשֶׁלֶם בְּגו' וְלְעִיֵּן הַכֵּדֵל הַאִיִּשִׁים אִמֵּר חֲלוּמֵי שֶׁחֲלָמוֹ

מפשר חלמין

שמעתי יום א' לקדש כל מה שהראה לשמחה יחפך ושמח אחר אחר
לשמחה יהיה יום ב' ונ' אין בהם קטנט יום ד' וה' כל מה שהראה יבא
אם טוב ואם רע ואחר אחר טוב מהיונו ויבא לאחר ימים רבים וא' א'
ל'ב יום יהיה יום ו' כל מה שהראה כך יהיה אם טוב ואם רע וא' א'
יהקיים בזמן רב יום ז' לימים רבים יהיה ואחר הוסיף ואין בו אסון
יום ח' וע' כל מה שהראה כך יהיה וא' א' יום ט' וי' אל תחשו לפי
שאינו לא מדוש ולא אמה יום י' ויום י"א לאחר זמן יהיה ואין בו אסון
וא' א' יום י"א לד' ימים יהיה וא' א' לאחר ז' ימים יהקיים וא' א' יום י"ב וי"א
לד' ימים הראה אם אמה הוא אם לא יום י"ב וי"ב כל מה שהראה כך
יהיה וא' א' יום י"ב לכבוד ולשמחה יהיה וא' א' ובקרוב יום י"ג לאחר ד'
יהקיים כל שהראה יום י"ד כל שהראה טוב ובקרוב יהיה וא' א' גם
ט' בן וא' א' י"ד וט' טובה יהיה בקרוב יום ט' וי"ו כל שהראה
לאחר זמן יהיה וא' א' יום י"ז וי"ז לד' ימים יהיה יום י"ז כל מה שהראה
לז' ימים או לנ' יהיה ואחר השמח וא' א' לו לנ' יום י"ח וי"ח כל
מה שהראה לימים רבים יהיה ולא יהיה במו שראיה וא' א' ביום ב' יהיה
חיוניק יום כ זכ' א' משקרי וי"א שאם יקום שמחה יהיה וא' א' כ' א'
וב' כל מה שהראה בן יהיה ואחר עשה פשרה יום כ אל תחשו כ' א'
באשר הראה בן יהיה יום כ"ב באותו יום יהיה לששון וי"א לא יקום
ואם יקום לשמונה ימים יהיה וא' א' לא יקום כ"ג כמכר א' כל מה
שהראה לריב ולמנה יחפך ובט' אחר כ' ד גם כן ובאחר כ"ג טוב הוא
כ' ד לשמחה יחפך וא' א' כ' ד אין בו אמה וא' א' כ"ג וכ' ד כל מה שהרא'
בן יהיה אחר ח' ימים לבי' קרב הפלה והחמני' לפניו כי חנון ורחום
הוא ארך אפים ורב חסד ונחם על הרעה כ"ה וכו' מזה בקרוב עד ח'
ימים ובט' אחר אינו טוב וצרה יהיה ובאחר כ"ה וכו' עד ח' ימים או
יהיה אבל תשכים וההפלת לפני המקו' ועשה העניה וצדקה ובאחר כ"ה
כ' כ' זכ' א' שמחה בקרוב ע"כ כ' זכ' א' כ"ט לשנו' ולשמחה יחפך
ל' בצרה יהיה ובט' א' כל אשר הראה לששון יהיה ואפילו מצרה יחפך
לששון ע"כ הוראות הימים ושמעתי רבים אומרי' שאלום הנאלם בשבת
הוא צדק ויש להם טעם לשבח לפי שיש לאדם נפש יתרה והכנה שלמה
בשבת • הפרק ה' בהבדל אשר כפי התפעלות
האלום הנה הסיתן המובהק להכיר האלום צדק מהבולתי צדק הוא
בהתפעלות אשר יקרה לאלום וזה שאם יראה אותו בחזק פדמיון עד

ידוע שכשהאדם חולם חלום כזה שיש לפתור לפתור שהוא רמז ומשל
לדברים שעהודים לבא עליו הן לטוב הן לרע והנה יהבאר לנו כל זה
באר הטב אחר שדע הכליה המצא זאת ההודעה והוא בעין מה שכתב
הר"ל בנבספר מלחמות ה' שהיא נמצאה בעבור ההשגחה והשמירה
ופי' זה כי האדם למה שהושמה בו הבחירה לכוון אל הטוב ולהגישו אליו
ולזהרחק מהרע הנכון שהגיע לו מצד מה שהוא מסודר מהמערב' והיה
האל' קצר הידיעה במה שיהנן שיקרה לו מהטוב ורע הושמה בו זאת
ההודע' כדי שגנל מהרע כאשר ידע שהוא נכון בידו וזה אם בהשהדלותו
להרחיקו ממנו בסבות העוזרות לזה ואם בהשובה ומעשים טובים הפלה
וההגונים לפני המקום לקרוע לו גזר דינו וכן כאשר ידע הטוב הנכון
לבא לו שיכיון הטוב הוא בסבות העוזרות אל מצילוהו וכזה יהוסף לו
הטוב ההוא ע"כ ואחר שהכליה זאת ההודעה הוא זה הוא מבואר
בסול דברי החכם הנז' שאין שום מקום לסלומו' האלו שאמר כיון שאינם
בנבסם המתה הכליה הזה והנה החכם הנז' לא הודה לדברי התכלית
הזה לפי שהוקמה לו עליו שאם ההודעה הזאת נמצאה בעבור ההשגחה
באמור לא היה ראוי שהיה נמצאה ברשעים כמו שמצינו בשר
המשקים והאומים ופרעה ונבוכדנצר ועוד חלפי' נודה שבאו להם
בהשגחה פרטית מה הועיל אוהה הודעה לשם האופים לשלא יהלה הרי
שכ"כ מהלה וכן אין לומר ששר המשקים שב למעלהו לסכת אוהה
הודעה שהרי שכ"כ היה שב וא"כ מה הועיל לו אוהה הודעה הרי היה
לכטלה ומה נאמר בחלום נבוכדנצר שעם כל הפהרון שפהר לו דניאל
לא הספיק להשמר ממה שהודע עליו החלום וכן מה יש לומר בחלום יוסף
שעם כל הפהרון שפהר לו יעקב אביו לא הספיק להשמר לשלא יגיע
להשתחות לו ארצה אבל היה בהפך שהשהדלותו שעשו לשלא יגיע היה
סבה להגעהו וכן בחלום פרעה שעם כל הפהרון שפתר לו יוסף לא
הספיק אוהה ההודעה לפרעה ולכל חכמתו ולכל עמו למצא דרך לשלא
יגיע אותו רעב המוכלג בהכלית האחרון עד שהוצרכו כל העם למכור
כל קנינם וכל אדמתם עד עצמם לעבדים ואולם התיקון שבא להם
ע"י יוסף היה במקרה גמור כי מלבד שהיה כל מה שקרה ליוסף מראשי'
הנזעוהויו עד הגיעו לשהור לפרעה חלומו סבה במקרה לפהרו כנה הת
לו אוהה ענה היה מקרה גמור כי כבר השלים פהרון החלום ולא היה
לו לדבר עוד אלא שלפי שכוונתו של יוסף העצמית קיתה לקיות שר ודאש

מפגש חלפין

לכאור וזה שפיתח מלא הודיעו הענין לו אלא לאכזרו כנראה שהוא לא
ייתן מונח לקבל השפעה ולכן הודיעוהו לו על ידי שליח וכיון שכמד
המשפיע בזה השני ונלא באחד ודאי ראה בו הכנה גמורה לקבל השפעה
בהוא על גבולו ולכן אין ספק שאהו חלוס צודק והתקיים ולרמוז אל
עד צוב הממשכות אמר וחלוס שנפחד ביהודי חלוס וזה כשהוא כן אין השם
הוא יש פה ערבוב מחשבה שחשב כיום שכבר הלואו לו אי זהו העקר שיש
לו פה דון ואי זהו הטפל והבטל ואין לו פה דון ולכן יהקיים בהכרח
ולרמוז אל חלוף הזמני וההתפעלות אשר לחלוס אמר ויש אומרי' אפי
חלוס בשמחה וזה שהחלוס הנשנה נראה שהיה בפעם הראשונה בזמן
בנתי מוזן ולכן שונים אהו או מפני שבפעם הא' לא יהיה לו ההתפעלו
הראוי עד שלא נשתחו הרי כאלו אינו ולכן שונים אהו לו פעם אחת כדע
להכזירו ולסוקו ושיעשה חשיבות למנו ואל יפלימו אחרינו ולכן ודאי
והתקיים • השער הד' לבאר מה הם הדברים הרגילי' לבא
באלום ומה הם שאינם רגילים לבוא והוא יחלק לג' פרקים •
הפרק הא' לבאר אם אפשר שיבא באלום דברים שאין בהם יעור
מטוב ולא אזהרה מדע • הפרק הב'
לבאר אם אפשר לבא באלום הודעה בדברים העיוניים מחכמות אם לא
הפרק הג' לבאר מ"ש ח"ל אין מדאין לו לאדם אלא מההודעי לבו •
הפרק הא' לבאר אם אפשר לבא באלום דברים שאין בהם יעור
מטוב ולא אזהרה מדע ולזה אמר שהנה החכם ר' יצחק
הרודני אל כתב כפי' איוב שלו במענה אליהו הראשון שאכשר הוא
שיבואו באלום דברי' שאין בהם יעור מטוב ולא אזהרה מדע כמו שיזכר
לומה שקרה בזמן שעבר או שפלוגי הנה למקום פלוגי או שמביאים
לו דבר כלומי או קורה לו דבר פלוגי ממה שאין בו יעור מטוב ולא
אזהרה מדע ואחר המחילה מחכמות נראה לי שלא נדק בזה אם במ"ש
שאכשר לחלוס מה שקרה בזמן שעבר הרי ח"ל בפרק גיד הנסה וכפי
מדאין לאדם מה שעבר ואם במ"ש שחלוס שפלוגי הנה למקום פלוגי
הנה הוא מבורר ליודעי' מפני החלוס ושברו שנס בו יש יעור מטוב או
אזהרה מדע והבא' זה אשר מדע שקדמה אהו יהבא' אמיתהה וענינה
בשער פתח זה והוא שענין הודעה החלומות אינו שחלוס כפי' אותה
כדבר עצמו מדותם להראות לו עד שיקיים עליו הדברים עצמם שראה
הנה מלפני דברים דוגמת מה שרואים להראות לו דרך משל ודמו' וכו' •

עב"פ בשער ח' הבאר כמה הועיל השהדלות אחי יוסף לכתל מלוננו
 ובסמוך יהבא כמה הועיל השהדלות יוסף לקיימו וכן נ"ל שמה
 שהודיעו לו למרעה הועיל מאד לו ולמנדרים שלא מהו ברעב אפי' בשנה
 הא' שאלולי כן לא היה מועיל להם מכירת קנינם ולדמיהם ואפי' שנמס
 להניל להם משהם והנה אחד שידעו הפהרון העצה קרובה מאד
 וכדלמי היו יודעים אוהה חכמי יוצגי פרעה אפי' בלא יוסף ועכ"פ היה
 בא השהדלנו' ההוא שעשו אבל מ'מ נראה שהעצה הזאת היה הכרטי'
 ליוסף ולא נכנס בה להכליית המעלה וכמו שיהבאר בסוף זה הפר' והרי
 בזה הגנונו בעד דעהינו לכל יפילנה המורי' אוהה בחצים וקשת הקושיות
 ועתה הגני בא בראיות הפסוקים והמאמרים לקיימה ולמקרה א"ע פי
 שאינה צריכה חזוק ואלו הם אס על השהדלות הרמק המלום רע פי'
 אליהו כי באמת ידבר אל ובשהים לא ישורנה בשלום חזיון לילה בנפול
 תרדמה על אנשים אז יגלה און אנשים ובמוסרם יתהום להסיר אדם
 מעשה ונוה מנבר יכסה ירנה שהב"ה מנלה און אנשים כשכמוסרם
 הוא פוחם ר' ל' כשמהם בספרו המוסר והיסורים שעהיד לבא עליו וכ"ז
 הוא עושה ע' כדי שישהדל אדם להסיר המעשה ההוא ממנו שלא יגיע
 ומגלוה והדין והמשפ' ההוא יכסה אותה ממנו שלא יגיע אליו או יאמ' נ"כ
 לדרך זה להסי' אדם מן המעש' אשר הוא עושה ואז הגלוה והדין והמשפס
 אשר נגזר על קב"ה יכסה אותה ממנו ויגן בעדו באיפן שלא יגיע אליו
 הרי על ההשתדלות הרמקה המלום רע ועל ההשהדלות הגעה המלום
 טוב יש ראייה ממ' ש בספר הזוהר על ויזכור יוסף את החלומות אשר לון
 בגין דל' נשיו קמי קב"ה דהא חלמא דאיהו טבא בעי ברנש לאדכרא ליה
 דלא ייהנשי וכדין אהקיים דהא כמה דיהנשי קמי דברנש הכי ייהנשי עלי'
 ה"ח חלמא דלא אהפטר כאגרהא דלא מקריא ות"ה כיון דלא אדבר הוי
 כמאן דלא ידע ועל דא מאן דיהנשי מיניה חלמא לא ידע ליה לאקיימא
 ובגין דא הוא דבר חלמיה לא קיימא בגין דלא ייהנשי מיניה חלמא לעלם
 והוא מאכי לי תדיר הרי אמרו בפי' שצריך אדם לזכור את מלומו הטוב
 כדי שישהדל בסבות העוזרות אל קיומו שאם ישכחנו לא יוכל להשהדל
 בזה והוא כאגרהא דלא מקריא שלא הועיל מה שמודיעין לו בזה ועל זה
 היה המלום הזה בצרון טוב מלפני יוסף והיה משהדל בכל מאמני כח
 לקיים את דבריו וכמו שפי' הרמ' בן וכן הושם זכרונו בפני יעקב אביו
 שמת' ואביו שמד את הדבר וא"ל בבר' על זה כששמע יעקב אוהו

מפשר חלפין

בארץ מצרים ודלה בזה מקום וסבה קרובה להפלים כוונתו זהה לזה
נכנס במה שלא היו שואלים לו ויעץ לו העצב הזאה באומרו ועהה ירא
כדעה איש נבון וסכס ונו' כי ידע בודאי שיחס לו אחרי הודיע אלהים
אוהך את כל זאת אין נבון וסכס כמוך ע"כ דברי הסכס הזה לא ינלם
בהם לפי שיש בהם וככל אשה מהם כמה פרוקים ויהרזים נכרים
ומפורסמי' לכל בן דעה בהם והטבלו ~~מקצותיו~~ אלו כלם והמלה אני רוצה
לתרץ בהם השוכה אשה כוללה לכלם ואם כ' אהרצם אשה אשה חמקם
הכוללת היא שיש לומר לדעהי הוא האמה שכל התלומות האלו שהביא
הסכס הזה ראיה מהם לשהור דברי הרל' בג' לא באו לסולמם אותן
בעצם וראשונה להכליה ההשגחה הכוללת שאמרנו אבל באו
בהשגחה פרטית להם כדי לגדל ולרומם הנדויקים הקרובים להם אם
תלומות סר המסקים והאופים ופרעה כדי להוניה את יוסף מביית
הסוהר ולגדלו ולרוממו למעלה ראש ואם אלום נבוכדנצר כדי לגדל
את דניאל ולהושיבו בגלותו במקום מדרגהו ומעלתו ולכן מלה ה' יהיה
שואלו הסכמים בפהרונם כ'א הנדויקים ושיהקיימו כל דבריהם ולא
אעיל שום השהדלות ולא שום טבה לבטל פהרונם וכן תלום יוסף היב
בהשגחה פרטית כדי שיהגלגלו הדברים וירדו אבותיו למצרים הגם
זאת ההשוכה הכוללת התבטלת טענהו כלם ועשה הנה אכני בא
לבטל בעיני אחר אשה לאשה אפי' נודה שלא היו תלומות אלו בהשגחה
פרטית לסכס שאמרנו שלא היו הגם' כללית לבד בדרך שאר התלומות
אם הטעה הא' אינה תלום שכיון שהשגחה א היא השגחה אלהיה כוללה
פשיטא שאינה מבטאת בין צדיק לרשע כמו שהשגחה המאנו' ושאר צרכי
העולם הם השגחות כוללות לכל הקיים והנה באומנו שמענו וראינו
שכל האנשים תלמים תלומות צודקים ואפי' בשאר אומות ההכנה עם
סיות היא לישראל יותר ושאר הטענו' גם הם אינם תלום שהרי לא אמרנו
בדברי ההכליה שכל תלום רע יתבטל וכל תלום טוב לא יתבט' לפי
שזהו הכליהן אבל הכוונה במה שאמרנו ששמודיעין לאדם שהייד
לבא עליו רע הכוונה בהודעה א' כדי שיסתדל לבטל זה אם יוכל
ושמודיעין לו שהייד לבא לו טוב הכוונה בהודעה ההיא כדי שיסתדל'
בקיום זה אבל אפשר וקרוב הוא מאד שאינו תלומות רבים שלא יעשו
בהם ההסתדלות ההכרמי ויהבט' הטוב ויהקיים הרע והתחרון היה
מקחולמים שלא הבינו אותם ולא הסתדלו הקשהדלות ההכרמי להם אבל

זל בהמשכו אחר טעגה הכלוהופים הרחיק מאל שיהא צודק מה טספר
 אלנו הרופאים אמר בפרק לח ח' ב שאלו הידיעות היו בהקין לאלו
 החכמים ונדמה להם ההחדס בשניה כמו הענין כמי שהיה בבית עס
 עשרה אלפי איש ויצאו כלם זולה א' שידמה לו שהאיש ההוא בא עם עתה
 והוא היה עם מקדס ע' ב אבל מה געסה שהרל' בנ' א העיד שהגיד
 לו אדם א' שגוה בשלמו שישאל עם הפלוגי על המחלה שהיה לו ולא היה
 מביר הבס ההוא ואם מועיל אם לאו ושאל לרופאי' ואמר לו שהוא בלהי
 מויק לו לפי טבע הבס ההוא ושאל ממנו ונרפא ונס הרל' בנ' בעצמו
 אמר שקרה לו פעמים הרבה בעת ההבודדותו בהקין בענינים העיוני'
 העמוקי' נדמה לו בשלמו שישא' מהמושכלו' הכס והשיבוהו בהם מאמר
 אציהי והיו דבריה לא קדס לו עיון בהם ובפרק אלנו הם הגשמיים
 בעל תיניה רב בהא' ינרב לא פגעו בו קנאין מהו פי' לא פגעו בו קנאי'
 עם הבע' ארמית מה ענשו אנשי רב לגמריה אקרויה לרב בהא'
 בשלמיה בגדה יהודה וגו' אהא אל' הכי אקריין בשלמא אדבריה רב
 לגמריה בגדה יהודה זו ע' ז וכה' א כי בגדהם בי והועבה געסה בישר'
 זה משכב זכור וכה' א ואת זכר לא השכב וגו' הועבה היא כי סלל יהודה
 קדש זו זונה וכה' א לא היה קדשה ובעל בת אל נכר זה הכא על הגויה
 וכהיב יכרה ה' לאיש אשר יעשה ער ועונה אס ה' הוא לא יהיה לו
 ער באמנים ולא עונה בהלמידים ואם כהן הוא לא יהיה לו מניש משה
 ליי' צבאות ומי לנו גדול ממשה בר יעקב בעל ספר המצות הגדו' זל
 שהעיד שהראו לו בשלום דבר עיוני והוא שיש למנות בלאו השמר לך כן
 השכח את ה' אלהיך הפך שאר החכמים שלא מנו אוהו בלאו עד שמכני
 כל זה חכמתי דרכי ואשיב' רגני אל עדוהך אלנו הגאמנים והאמנהי בשכל
 אמונה שלמה היות אפשר הגעה המושכלות השניו בשלום חיוון ליל' בלי
 מופה ומקירה אבל הוא להם המושכ' הב' כראשון כמו שהיה הענין
 בנכואה שנתנא בדברי הנביאים שהגיע להם מהמושכלו' לאלפי' ולרבבו'
 מולה שיעתקו אליהם מהמושכלות הראשונות רמז מה שראו ישעיה
 ויחזקא' מתעשה מרכבה שהוא חכמה האלהיה ואולם הטענות טעמו
 לחייב הפך זה אפיהר ואתרץ אוהם בהקדמה ענין א' ראוי להקדימו לזה
 והוא שידוע שיה' לנו ב' מיני ידיעות זו למעלה מזו - האחת היא
 ידיעה הכוללת לכל כהות האנשים שהגיעו לדרגת החכמה אשר נרדף
 האדם בה אל ההקדמות הקודמות למושכ' מושכ' ולהכין עד המופת

—
—

מפשר חלמין

חלום נטל קולמוס וכתב באיזה יום באיזה שעה באיזה מקום וכן כתב
דניאל את חלומו לזכרון אפילו עד הבקר כמו שפירשהי בשער הא' על
אדני חלמא כתב ריש מילין אמר וע"כ צריך אדם לשמור ולזכור דברי
חלומותיו ולדקדק ולהקפיד בהם יפה יפה שלכי הקפדתו כך מודיעים לנו
ואם רואים שהוא חינו מן ציד בהם ואימ מחשב אוהם אין מודיעים לנו
דבר עקרי אלא דברים בטלים וטפלים ואשר שקפיד בהם ויבין
פירושותיהם ישתדל לקיים דבריהם כמו שהוכחנו נאמנה ומפני
שהשלמות הזה הכרתי בעניני כל חלום ומבלעדיו כמעט שאין חלום
בלום ע"כ הונרך יוסף למה ענה למלך בענין ההשתדלות לקיים את
חלומו שנאמר ועה ירא פרעה וגו' לפי שזה נוגע לכל פותר אמהי באופן
סיהקיים פירושו ואם לא יעשה כן לא יתקיים ולא יודע שאמה פהר סוף
דבר שהכלי' שאמר הרל' בג אמהי ולמדנו ממנו שאין דרך לבוא בחלום
אלא דברים המורים טוב או רע לאדם החולם.

הפרק הב' לבאר אם אפשר לכא בחלום הודעה בדברים העיוניים
מהחכמות אם לא ואומר שהיה הרל' בג זל שקר בזה
הדרוש בספר מ'י וטען ב' טענות מכרימות ומחייבות שהוא בלתי אפשר
הנעה דברים עיוניים בזולת סבותיהם כמו שהיו הענין בחלום וזה שאם
היה הענין כן היתה זאת הידיעה 'ידיעה בשהוף ה' וראוי לקורא' מחשבה
לא ידיעה כי נדר הידיעה האמיתית היא שנודע פדבר בסכו' אשר בהם
נמצא וביון שבהודעה כזאת לא יצדק זה הנדר אינה ידיעה וא"כ
אין הועלת בהגעה ועוד שאם היה אפשר להגיע הידיעה' באלו הדבר'
בזולת סבותיהם לא היה צריך אל החוש בקניית המושכלות והיה ג' כ
ההשתמשות בעשיית המופת לכטלה אלו דבריו זל ועוד טען רעד
ב' טענות אחרות יתייב בהם ג' כ זה האמה שא"כ היתה ההודעה הזאת
לכטלה לפי שכבר נברא האדם מסיג בטבע החכמות העיוניות באופן
יותר שלם ממה שקדמו לו מההקדמות הראשונות והשניה שאם היה
אפשר הגעה המושכלות בזולת ההקדמות הראשונות היה הדבר הא'
בעינו נמצא מסכות מהחלמות ויהיה א"כ יחס הדבר אל סבותיו אשר
בהם עמידהו בלתי הצרתי וזה שקר אלו הן הטענות המחייבות זאת
הנזרה וכבר יבאיש החוש כל זה שהרי העידו חכמי הרפואה עדות
באמנה שהגיעו להם מושכלות רבות בזולת סבותיהם באמנת הרפואה
וכבר באו הפורים רבים מזה הענין לגלגוס ולכן אהר ונהה קרמ' בס

רבות ובלא און לי להאריך סוף דבר שיצא לנו מדברי הפרק הזה
 שהפיר להגיע לאדם בתלום קנה דברים מהחכמות והמושכלות אבל
 לפי האמת זה על המעט ולעמים דמאקים ונס זה המין מההודעה הנה
 בנד מה הוא נכנס המה ההכליה שאמרנו בפרק הא' לפי שאף זו אינה
 באה אלא בדברים ששכל אדם קצר להגיע אליו ואם לא היו מודיעים לו
 היה נשאר בערוץ שאין לו תקומה ולכך היה מהשגחה השם שמודיעים
 אוהו לו בנקלה בשלום שאין לילה או בבואה .

הברק כג' לבאר משפ' ול שאין מראין לאדם אלא מהדורוי לבו .
 גרסינן בברק הרואה א' ר' שמואל בר נחמני א' ר' יוחנן און
 מראין לו לאדם אלא מהדורוי לבו שפאמ' אנה מלפא רעיונך על משכבך
 בליקו ואי בעיה אימא מהכא רעיוני לכך תדע אמר רבא הדע
 דלא קמו ליה לחיים לא דקלא דהבא ולא פילא דעיל בקופא דמטא
 ע"כ והנה יש להבהק בפי' המאמר הזה אם ר' שאין מודיעין לו
 לאדם בתלום אלא מה שמאסבהו משוטטה לדעה ענינו אוהו מודיעין
 לו להוציאו מהמכובה אשר הוא עומד בה אבל ההודעה הקיף אפשר
 להודיעה לו במשלים ורמיזה זרים שא' א' שיקרו בן בהקין או ר' ל'
 מהדבר שרונים להודיע לו אין מודיעין אוהו לו במשלים ורמיזה זרים
 שא' א' שיקרו בן בהקין אבל מודיעין אוהו לו ברמיזו ומשלים שמאסבתו
 משוטטה בהם בהקין סוף דבר שנסהפק לנו בו אם פירושו על דברי
 החנוס או על מה שמורים דהיינו פהרונס והנה יש הוכחה לב' הפירושים
 בלשון המאמר כי מהראיה שהביאו מן הכתוב משמע כפי' הראשון כי
 על מה שמורה השלום אמר הכתוב בנבוכדנצר שהיה משטבהו לדעת
 מה יבא לעהיד כמ' שרעיונך על משכבך בליקו מה די להוי אפרי דעא
 תלי רזיא הודעך מה די להוי וא' כ' גר' שכוונהם לומר שאין מראין לאדם
 אלא מה שמורה על מה שהוא מהרהר ביום לדעה ענינו אבל מענין
 הראיה שהביאו מן הנסיון באומרם הדע דלא מחו ונ' גראה שכל דברי
 השלום עצמו אמרו שבארנו י' להודיע לאדם איזה דבר עתיד אין מודיעין
 אוהו לו אלא במשלים ודברי' שאדם מהעבא ומאסב עליו ביום בהם
 ממשלים ורומזים לו לא בדברים שא' א' שיקרו בן בהקין ועל זה הראיה
 בכונה באמרם הדע שהאמה כן שהרי לעולם לא דעה אדם בשלום לא
 דקל של זהב ולא פיל שנסכנס בנקב המטט שניחן שזה א' א' שיקרה בן
 בהקין ואין אדם מאסב בזה ביום גם בשלום אין מראין לו כן כדי לך

מפשר חלמין

והאקירה ולפי שאעתיים לא יצדק האדם במושכל מה ע"ד זה וגם שיש
מושכלות שאין בכח המופת להשיגם וגם שאם ע"ד זה ישיג האדם כל
השגותיו לא ישיג כי אם מעט מהמושכלות לפי שדרך זה צריך אל עמל
ויגיעה רבה לכן השגיח האל על ברוחיו השרידים אשר ה' קורא שרוואה
אותם מופתים להשפיע להם מחכמתו אמיתה מושכלות רבות בלי טורח
ומשא המופת מהמושכלות האקודמות להם וזה מין ידיעה אחת במדרג'
יותר עליונה ויותר ברורה ואפי' במושכל א' בעצמו שישיגו החכם והנביא
או חולם חלום הוא יותר ברור לו מה שנודע לנביא או חולם חלום חמה
שנודע לחכם וזה לפי שהחכם הוא מסופ' אם הוא חמה מה שידע מצדדים
אם לפי שהוא מסופק אם ההקדמות לאותו מושכל אמיתיות ועוד שאף
שבו אמיתיות מסופק לו אם המסך התולדה צודק אם לאו מה שאין כן
מה שנודע לנביא או לחולם שאין לו ספק במה שידע אבל הוא נותר
בלבו שהוא חמה כל מה שנודע לו כי לא איש אלו יוכזב ואמנם מצד
שהחכם ידע מה שידע בסבותיו ע"ד המופת מה שאין כן בנביא או חולם
חלום כאמור א"ל חכם עדיף מנביא והנה לפי זה הכל מהורף כי
כשגדר הפילוסוף הידיעה בשנודע הדבר בסבות אשר בהם נמצא אמנם
גדר המין הראשון מהידיעה הכוללת והמפורסמת בזמנו אשר היא
ידיעה בלמה מצד שנודע הדבר בסבות אשר בהם נמצא אבל
המין הב' מהידיעה אע"פ שמצד א' מעולה מהראשונה כנזכר הנה לא
היתה מפורסמת ונודעה ביניהם וגם לא הודו בה שהיה נמצאת ואף
שיורו שהיא נמצאת הנה לדעתם לא יקרא ידיעה כי אם בשהוף השם
כיון שלא נודע בה הדבר בסבותיו ולכך לא כלולה בהוך הגדר אבל
לדעתינו והוא האמת היא ידיעה שלמה ויש העולה בהנעתה כאמור
וכזה יהורף מ"כ למה הנזכרו ב' הידיעות כי אלו היתה הא' לבד לא היה
האדם משיג אלא מעט מהמושכלות וביגיעה רבה וגם אלו היתה הב'
לבד לא היה שום דבר נודע בסבותיו וההחלואו וגם הטענה האחרונה
התורף בשגיח שכסם שהנבוא' היא שפע אלהית כן החכמה וזה שהאדם
אינו משיג שום מושכל מעצמו אם לא ישיע לו השפע באלהית כמש"ה כי
ה' יהו חכמה ונז' ז'
לא נטלה א' כ' אין זה דבר א' נמצא מסכות מהחלפות אלא מסכה א' והוא
השפע האלהי זהו הדרך הגדולה לי בדרוש הזה ולא בתרתי דרך הר"ל בג'
בתירוף הקאשיות לפי שהמסכל בדבריו העב בעיון שכלי ישיגו בספקו'

שיקרו ויהיו בן במציאות ומשכחתו מחוסרת בהם כיום כהקין וכבר יש
 קנה כוכבה לזה מן הראיה שהביא בלא' תדע דלא מסו כ"ז שהדברים
 האלו א"ל שיקרו בן במציאות כהקין ועוד יש להביא ראיה לזה מן
 הגמין ממה שכתבו מעשים בכל יום מכתב פעמים שאדם מאלם מה
 שלא היה ביום כלל אלא א' בהם שאלום מה שאמר שיקרה בן כהקין
 ואם אירש איזה פעם האלם דברים א"ל שיקרו בן במציאות זה
 על הזרות ועל המעט לפי שפעמים שאדם מסריר משכחתו בדבריה
 עליונים והמאומים וזרם ולפי שמתכבתו מחוסרת בהם לעתים רחוקים
 לכן מראים אותם לו בחלום וה' ר' שם טוב ו' ש' טוב ז' ב' המאמר הכ'
 בהנמאמא ע"ד זה אמר ילמדנו רבינו מה הפרש בין פלומות הצדיקים
 לפלומות הרשעים פלומות הצדיקים הם מן השמים ומן הארץ פלומות
 הרשעים אינם לא מן השמים ולא מן הארץ אלום יעקב היה מן הארץ
 שנאמר והנה בונם מונב ארצה כיה מן השמים שנאמר וראשו מגיע
 השמימה פלומות יוסף הוא מן הארץ דכתיב מאלמים אלומים בתוך
 השדה היו מן השמים שנאמר והנה השמש והירח ואמר פשר ככבים
 פלומות פרעה אינו לא מן השמים ולא מן הארץ דכתיב והנה עמד על
 האור אמר שאלו לרמוז ההפרש הגדול שיש בין פלומות הצדיקים
 לפלומות הרשעים כמו שיש הפרש ביקינהם חיה כי הצדיק הסוקחו לדעת
 הדברים האלהים ולדעת המציאות כלו על מדרו ואיך יתגלגלו הסכות
 והתסבבים עד שיעלו אל הגרם השמימי עד הגיעם מפלאת מעלה אל
 הכוכב הראשונה שהיא עלת העלות אומרי זה יעיינו בהיקון אשמי הארץ
 ולבן פלומותיהם הוא בהמשחתם בהקין כי כפלומותיהם יראו הדברים
 השמימיים והדברים הארציים כמו שקרה ליעקב וליוסף אמנם
 הרשעים למה שהמשותיהם כהקין אינו בהיקון הנבשי ולא בהיקון
 הכוכבי לא יאלמו דבר מה. השער ה' לבאר ג' מושכלות
 שצריך הכוהן לדעתן לאיצדק בפתרוניהו כי הם המודיעים טבע כל
 אלום ופתרונו והוא נשלק לב' פרקים •
 הפרק הא' בהודעת המושכלות וביאורם •
 הפרק הב' בפי פיה פתרון יוסף שבה מפרשמו המושכלו' באר הטב
 הפרק הג' במאור המושכלו' ראוי שידע כל פיהר אמתו ג' מושכלות
 אשר בהשגתן יצדק בפתרוניהו ולא יחסא כי אם בפלג
 אלו בן המושכלו' א"ל אלום מושגת ב' א"ג פעמים בסגנון א'

מפשר חלמין:

שהדבר הזה מסופק לפי שיש צדדים לכאן ולכאן וא"כ עלינו לעיין לאיזה צד מהצדדים האלו ראוי לנטות ובאיזה אופן נהיר הצד המנוגד ועל זה אומר שהנה לכאורה נראה שראוי לנטות לצד הב' כנרא' מהראיה הב' שאמרנו הדע גו' וכן מה שהביאו על זה א"ל קיסר לרבי יהושע בן פנינה אמריהו דשמיהו טובא וגו' ככתוב בארובה בפרק ג מהשער הב' דמשמע ודאי שהכוונה לומר שאין מראין לאדם בחלום אלא במה שהיה ביום וכן נראה מפרש"י שכתב אין מראין לאדם אלא מה שהיה ביום וכהב על הדין דקלא דהבא שאין מראין אותו לאדם לפי שהוא דבר בלא הורגל אדם לראוהו ולא הרהר בו מעולם ולפי זה יש להרץ לצד המנוגד שהכתוב שהביאו לראיה אסתמכתא בעלמא הוא ולא דקדק ולומר שמודיעין לכל אדם מה שמחשב לדעת ענינו כעין שהודיעו לנוכדוגד לפי שהיה מחשב לדעת ענינו שהנה לנוכדוגד הודיעו כן למעלהו ונדולתו שרצה הק"כ לנגות סודו אליו כעין שמעלה לעבדיו הנביאים לסבה מה מה שאין כן לכל אדם אלא שכשרצו סתמים להודיע לנו שהדברים שאדם מחשב ביום חולם בלילה מצאו הכתוב הזה הנאמר בנוכדוגד לכוונה אמרה ומתכו הענין הזה אליו אבל בהסתכלות הטוב הנה כל זה איננו שוא לי וגם קשה ורע ומר עלי מאד לומר שהדברי' שמחשב אדם ביום חולם בלילה יהיה רמז ומשל למת שרוצים להודיע לו כמו שכתבאר קושיו בפרק ג' מהשער הב' ע"כ שכתבי דרכי ואסיבס דגלי להסכים ולומר שהמאמר הזה כולל ב' הכוונות יחד שאין מודיעין לאדם אלא מה שמורה על מה שהיה מחשב בו לדעת ענינו וגם שזה אין מודיעין אותו במשלים שאדם מחשב בהם ביום עד שיהיה הכוונ' דרך כלל שאין מראין לאדם לא בחלום ולא בפהרון אלא מהרהורי לבו ולכך הביאו ב' ראיות ראיה הכתוב על הענין הראשון וראיה הנסיון על הב' ואפשר שכוונה דבי נתן היה הענין הראשון לכך ולכך הביא הכתוב לראיה ורבא הבין חמנו הענין הב' וקרא אסתמכתא בעלמא ולכך הביא הנסיון לראיה איך שיהיה יצא לנו מזה שב' ההקדמות האלו אמריות אבל צריך לבאר שהכוונ' בהקדמ' השניה אינו לומר שמה שמחשב אדם ביום וחולם בליל' יהיה חלום צודק שהרי הוכחנו להפך בפרק החזק אלא הכוונ' להס' אל להראות לנו טבע והרג' החלומות והוא שהדברים שמראין לאדם בחלום לשאין רמז ומשל למת שרוצים להודיע לנו כן לעולם מן הדברים שאפשר

שיקרא

לע"פ שיהיה רבו בעינים ששניהם ענין ההשתוות כמו שהיה רבו בזה
 החלומות וזה שחלום הא' רמז לפעם הראשונה גם השניה כשהלכו
 לשבור אוכל ממנו ולא הכירוהו והחלום הב' רמז למה שהשתאו לו לאחד
 שהכירוהו וסוף למצרים שחלמו ושהתו ישראל וכהיב וילכו גם לחיו
 ויבנו לפניו ועה עם זה הוא מבואר טעם החלומי אם החלף הא' שבשני
 ההשתוות הראשונה שרמז החלום ראשון לא היו אלא לחיו אבל
 האחרון שרמז החלום ב' היו אביו ואחיו וגם החלף הב' לפי שב' השתוות
 הראשונה היו לבקשה ההבואה הנצחה ע"י האלמות מה שאין כן באחרונה
 ולכן הוצרך ג' בא' שהיה ההשתוות בסדה ולא בכי' למחזק
 ההשתוות הראשונה יהיו סוף לביהם והיא ארץ מצרים וזה לא היה בב'
 שכבר היה ביהם במצרים ומשם היו משהמים ומשם זה נזכר הסבוב
 בא' ולא בב' והוא מבואר ומזה תבין למה היה בא' הקמה ולא בב' והוא
 שהראשון לא היה רמז שהם ירדו ממעלתן אלא שיוסף ירומם ויתעלה
 מהם אבל בב' שכבדיהם כלם במצב א' היו עומדות לעולם הוא רמז
 שהם ואביו ואחיו לא ירדו ממעלתן והוא גם הוא לא יעלה ולא ירד אלא
 יהיה במצב שהראה בחלום הא' ואהיה המעיין אם הסהכל בעיני
 הדק בכהובים התמצא זה מבואר בין בחלומות ובין בפרושים וזה שהיה
 בחלום הראשון אמר והנה אנחנו מאלמים אלומים רמז שכלם יתעסקו
 בענין ההבואה אם יוסף לנבון אה כל הבואת מצרים ולמחר ימירו ואם
 לחיו שילכו לקנות מהנו ואמרו בהוך הסדה רמז אל סכעק הוס יהיה
 בימנה לאר' סוף לעינם ומושבוהם הוא ארץ מצרים והכדיל ההבדל
 הנמור ביניהם באומרו והנה קמה נו' והכוונה בלע"פ שישההפנו
 בענין עסק ההבואה הנה עסקו יהיה למעלה ולכבוד ועסק לחסרון
 וסבלות וזה שהיה ענין התעסקות יוסף באלומות הוא שיקום אלומתו
 ד"ל שיהיה קיימה באופן שלא תרקב כאחרות וגם הנב לעמוד על עמדה
 און רב באופן שלא תכלה אבל שלכם הגה הסכנה ד"ל תרקב ותעשה
 טובין באופן שהנצרכו לכא להשתחוות לאלומתי וכן בב' ד' אהם
 כונסי פירות חגי כונס פירות שלכם רקבים ושלי עומדים או ירדה
 שוהה קמה רמז על הרבו שיקום הכרי עד למעלה וגם נצב לעמוד
 על עמדה במקומה ולא ינטרף לסכב עמה בעיירות למכרה כדרך
 כסארי' אלא יביה נצבת בכיחו וכלם יכולו להשתחוות לו שימכור אהיה
 להם אבל שלכם לא יהיה כן אלא תסבנה אלומתיים רמז אל מה

פֶּשֶׁר חֲלָמִין

פְּתוּחֵי חֲלָמִין לֹא אֵלָּא פִּיהוּן א' וּבְמֵלֶכֶת א' לְבַד יִתְקִיִּים פְּתוּחֵי וְהַכֵּל
בֵּא לֵאמֹר וְכִדְר וּפְתוּחֵי שֶׁכֵּל אֵתָּה תְּכַסְּלוּמֵיהּ הֵכֵס יִתְקִיִּים בְּמֵלֶכֶת
בְּפִי עֲבָדוּ וַיְהִי בְּמֵלֶכֶת וּפְתוּחֵי כְּמֵרִין הַפְּעָמִים שְׂמֵלֶכְהוּ הַמְּלֹחַ הַכֹּאֵל וְכֵס
נִכְדָּר לְרֵעָה מֵתִי הוּא עַל הַדְּרָךְ הָא' וַיְהִי הוּא עַל הַדְּרָךְ כֵּב' כֹּזֵה הַלּוּפֵן
שֵׁלֶם בְּלִי הַפְּעָמִים שֵׁלֶם הַמְּלֹחַ הַכֹּאֵל פִּלְמֵן אֲחֵרוֹ הַלּוּפֵן א' מֵתֵם וְגַל הֵיִס
בְּעִינֵיהֶם שְׂמֵי בְּלִי וְאֵם הֵיִס לֹא הִיִּךְ אֵלָּא בְּרֵמִיזָה וּבְמֵלֶכֶת שִׁפְעָם אֵתָּה
בֵּא בְּמֵלֶכֶת א' וּפְתוּחֵי אֲחֵרָה בְּמֵלֶכֶת אֲחֵרָה אֲכַל מֵלֶכֶת הַמְּלֹחֵי שׁוּיִם בְּכֵל
הַפְּתוּחֵי הֵכֵס לֹא הַמְּלֹחַ אֲחֵרָה כֹּזֵה רֵאֵוִי לְפִתְרוֹ אֲפִי מֵיבֹאן מֵאֵה פְּעָמִים
פִּתְרוֹן א' בְּעֵצֵי וַיְהִי חֲתוּלָף בְּעֵצֵי הַרְשָׁאֵן מֵהֵב' וְהֵב' אֵלָּא בְּלֵן עֵרִין
א' לֵהֵס וְהַכֵּל אֵם הִיִּךְ בְּרֵמִיזָה וּבְמֵלֶכֶת שׁוּיִם הִיִּךְ לְחֵץ וְלֵאמֹר וְאֵם
הִיִּךְ בְּרֵמִיזָה וּבְמֵלֶכֶת מֵמֵלֶכֶת הִיִּךְ לֹא מֵלֶכֶד שְׂהִיִּךְ לְאֵמֶת וְלִמֶּץ הִיִּךְ
לְגַלְהוֹ יוֹהֵר שֵׁלֶם לֹא יִכַּח עֵרִינֵי בְּרֵמִיזָה זֶה יִכַּח בְּאֲחֵר בְּאֲרֵפֵן אֵלָּא יַעֲלֵם
מִתְּנוֹ וּיִסְכַּל עֵרִינֵי אֲבָל אֵם הִיִּךְ בִּינֵיהֶם שְׂמֵי מֵהַ כְּתֻלְקִיָּהֶם אֵע"פ שִׁירָאָה
שֶׁכֵּל עֵרִין א' רֵאֵוִי לְפִתְרוֹ בְּהֵם עֵרִינִים מֵשׁוּיִם כְּמֵרִין הַמְּלֹחֵי וְהַרְשָׁאָה
עַל הַמְּשׁוּכֵל הֵכֵס אֵם עַל הַמְּלֹקָה הַרְשָׁאָה הַמְּלֹחַ פְּרֵעָה שֵׁלֶע"פ שְׂמֵי
וּבֵא לֹא ב' פְּעָמִים וּבְרֵמִיזָה מֵמֵלֶכֶת בְּרֵמִיזָה בְּמֵלֶכֶת הַפְּרִיזָה וּבְפִי
מֵלֶכֶת הַשְּׂבָלִים לְפִי שְׂהִיִּן ב' הַחֲלוּמֵי שׁוּיִם בְּתֻלְקִיָּהֶם שְׂמֵי הַפְּעָמִים הֵיִס
שְׂמֵי יִפּוֹת וְשֶׁבַע רֵעוֹת הִיִּךְ פִּתְרוֹנוֹ עַל עֵרִין א' כִּמ' שׁוּפֵן מְלֹחַ פְּרֵעָה
א' הוּא וְכֵתוֹ שִׁתְּבֵאֵר בֵּע' אֲחֵרָה זֶה וְעַל הַדְּרָךְ שְׂמֵי יֵשׁ לְהַכִּיִּס רֵאֵוִי
הַמְּלֹחַ יוֹסֵף שֵׁלֶע"פ שְׂמֵי לֹא פִתְרוֹנוֹ עַל עֵרִין א' אֵלָּא עַל עֵרִינִים
מֵבִינִים בְּמֵי שֵׁלֶע"פ וְזֶה שֵׁלֶע"פ שֶׁכֵּל בְּרֵמִיזָה גְּרָאָה שְׂמֵי מְלֹחֵי מְלֹחַ
א' הוּא בְּמֵלֶכֶת פְּרֵעָה הִיִּךְ בְּהַשְׂתַּכְּלוֹת הַטּוֹב הֵם ב' מְלֹחֵי לְפִי שְׂמֵי
מֵבִינִים זֶה מֵזֶה וְזֶה כִּי מֵהַ שִׁשְׁתֵּהֶם שְׂמֵי הוּא שְׂמֵי הַשְׂתַּחֲוֹת לְיוֹם
אֲבָל הַהַמְּלֹחֵי בְּשֵׁלֶע"פ לֹא הִיִּן הַמְּשֵׁתַחֲוִיִּים אֵלָּא דֹא וְהֵב' יֵב' וְעוֹד שְׂמֵי
הִיִּךְ רֵקֵן בְּמֵלֶכֶת וְהֵב' כְּכִכְבִּים וְעוֹד שְׂמֵי הַזְּכִיר מִקּוֹם הַהַשְׂתַּחֲוִיִּים
וְכֵב' לֹא הַזְּכִיר מִקּוֹמָה וְעוֹד שְׂמֵי לֵאמֹר שְׂמֵי אֲלֹמֵתוֹ וְחֲלוּמֵיהֶם
עוֹמְדוֹת בְּעוֹמְדֵם לְעוֹלָם וְכֵב' לֹא הַזְּכִיר בּוֹ שְׂמֵי אֵלָּא בְּמֵלֶכֶת שְׂמֵי בְּלֵן
מֵהַמְּלֹחֵי כִּי בְּשֵׁמֶת הַהַשְׂתַּחֲוִיִּים וְעוֹד שְׂמֵי לֹא הִיִּתָּה הַהַשְׂתַּחֲוִיִּים
אֵלָּא אֲחֵר הַבְּזוּבֵי וְהִנֵּה הַמְּשׁוּכֵל מְלֹחֵי וְהַשְׂתַּחֲוִיִּים וְכֵב' לֹא חִסֵּר
בּוֹ מֵעוֹד בְּלֵן וְעוֹד בֵּא' לֹא הִיִּן מֵהַמְּשׁוּכֵל לֹא אֵלָּא לְאֹמֵתוֹי שֵׁי וְהַשְׂתַּחֲוִיִּים
לְאֹמֵתוֹי וּבְפִי הַשְׂתַּחֲוִיִּים לֹא מֵתֵם שְׂמֵי מֵהַמְּשׁוּכֵל לִי וּבְפִי הַכְּבָלִים
לֹא כֵלֵם הַזְּכִיר הַמְּשׁוּכֵל לְפִתְרוֹ ב' מְלֹחֵי הַמְּלֹחֵי עַל כ' מֵלֶכֶת

קב"ה מה דליתו עבד בר לנביאי או ספירי או למכניו דרא וכו' ארמון
 ע"כ והראיה על אמתה המושכל הזה קלומות יוסף וחסרימים שלא
 היו אלא בדבר הגונע להם ולעצמותם וקלומות גבוכדנצר מנד שהיה
 מלך כולל היו קלומותיו כוללים. המושכל הג' הוא שראוי לדעת
 כי ענין הודעה הקלומות אינו שיתלום מה שרונים להראות לו ממש בלי
 שמי כלל עד שיהקיים עליו הדברי' עצמם שראה אבל הדרך המודנ'
 בהם שראה דברי' דוגמה מה שרונים להראות לו דרך רמז ומשל כי אפי'
 בבבואה יבא על דרך זה כמפורס' ברוב הנבואות והראיה על המושכ'
 הזה כל הקלומות הנזכרי' בנהובי' שכלם בלא ע"ד זה ונס בדמיה ראיה
 על מהרומי הקלומות הנזכרו בגמרא ובכל הספרי' כדי לך כג' משכלות
 אלו אמהיות וכירות •

הכרך הב' לבאר ברכה מהרון יוסף לחלוס פרעה שבה מתבאר
 ונהכרם הענינים האלה יכא יכא ויהיה זה בהעיר
 החלה הספקיה הנזכרות בה' הכרך הא' מבני מה נאלו סכמי
 יעני ברעה לבלתי דעה העט או הרבה בבהרון הזה עכ כיהוה לפי
 הנראה גלוי וידוע ומהתם אל החלים וקרוב אליו מאד כ"כ בסעם שני
 הקלומות האלה שהקפיד הכהוב הב' להזכיר יקצה בנהים באו' ויקץ
 פרעה ויתלום שנית ובן וקצן וארא בשלומי ומה לנו לכל זה כג' מה
 ראה יוסף לקהחיל הבהרון מאמריו חלוס פרעה אחד הוא שיהיה לו
 לכהח' מעקרו הגה שבע שנים בלאה גו' וקמו וגו' ואחר כך יתיר
 הככל לומר חלוס פרעה אחד הוא ועל השנות החלוס כשמים כו' וגם
 שנזכר זה ב' כשמים הדומה לו לומר זה כשמים את אשר האלהי' עושה
 כי מצד שהוא כוהר יש לו למהור לפי הוראת חסלוס ואם הוא נודק
 מהקיים ואם לאו מי ערב אל לבו להניח איהו במלאכות ה' ה' כיון
 מה החיל יוסף למהור כל פרטי חסלוס למה לא כהר כל מלקיו אלא בריח
 מלקים רבים מלמהור כגון עמידהו על היאור ועליה הכרות משם
 שכתב הרמ' בן שרמו לרבו ההבוא' הו' כיון שא"ל שהאסטומי' היו
 פוהרים לו בתרונות מהיתמים לחלוס שהיו אומרי' לו שבעה צוה אלה
 מוליד שבעה צוה אלה קובר ז' אפרכיו' אלה כובש כו' מה ראה פרעם
 ועבדיו קטט אמרי אמת בדברי יוסף מדבריהם שהמיבו דבריו בעיני
 ולמה גדלוכו ורוממוהו על כל ארץ מצרים באהו שער בסרם יענ
 מתא דכר ולא עוד אלא שגזרו מיד כיהו בו רוח קלבים גם אמת

מפשר חלמין

סניכו מתערים לבתעבסכו ויכלה עהרה עד שתמרונו לבא של זה
לקחה מתנו ולהשתחות לאלומתי ואיך שיהיה דמוז בזה אל' כ' הפעמים
כאמר וכן פירש לו הכ"כ בפתרון באמר' בתוך התוך עליו על
הפעם הראשונה אם תשול תשול בנו על השמה והפעם השנייה
הראשונה נדמה להם למלך לפי שלא הורגנו בו אבל כב' שבבד הורגנו
בו נדמה להם כמשל לא בתוך אבל בתלום הכ' לא נזכר שום
כפל לא בתלום ולא בפתרון אבל אחר לכד הבא נבא להשתחות כו'
וכן תבין ההבדל שבפתרונות שבלשון עשו שהמיה מיוסף באו' התוך
התוך כו' וכב' מהם באו' הבא נבא כו' וזה שהם ראו שהשתחיה זהה
מהם לו אפשר להיות בא' מכ' סבות או הוא מפני שהם ירדו והוא יעמו'
במצבו או מפני שהוא יעלה והם יעמדו ולפי שראו הקמה בא' ולא בב'
לכן הביטו מן הא' שהוא יעלה ולזה עשו התמיה מתנו וכי אפשר הוא
בתוך התוך כו' אבל כב' אמרו הבא נבא כו' בלומר הנה כעליה
שמתו לך תלום הא' כבר אמרנו שא' ח' כ' כוונת התלום הזה הכ' היא
שלא יגד על זה אמרו שגם זה א' ח' וז' וכי העלה על דעתך אדר
כ' עד שבא להשתחות לך ארצה הרי מכל זה מפורש אמה המושכל
הראשון הוא וכיורו' ולמעט המושכל הכ' הוא מה שכתב
אדעו בכפר חושבותם שאין עשפט תלום יוצא מהתלום מעניינים
הקרובים אליו בגבשו ונפשו או קרוביו או אנשי מדינתו או עמו ובכלל
מה שבבד ידעו והתשומתם משאבתו ודעו דמיון לא שיהיה הדברים
הכוללים לכל התנ"ח או לרובו וכן קיימו וקבלו ר' זל המושכל הוא
לאתי אלף שדאו עליו יהר ואמרו שזהו לכלל המון האנשי' כמך שהם
פרטים אבל המלכים והשרי' מנד שהם כוללים הם מלמדים מלומות של
כל העולם כלו ח' ש' כ' ר' ופרעה חולם וכי כל הכריות אינם מלמדי'
אלא תלום של מלך של כל העולם כלו הוא שכוונתם לומר בזה שכל אדם
תולם לעצמו הענין התלמי הפרטי המיוחד לו אבל בתוך הוא חולם
מלומות הנוגעים לכל העולם עד שבאשר יתלום התלך יהיה באלו מלמדי
כל א' מהאנשי' לעצמם והוא דבר שיאות לו מנד שהוא כולל ובאשר
האחר אמר רבי יצחק אע"ג דיהמר דלא אתחזין ליה לברנש אלף בההוא
משאבת' דליה שאני למלכין דאתחזין לון מלין עלאין דהוו משגיין מבני
בשא' אתחזין כמה דמלכא דרניה עלאק על כל שאר אתחזין כמ' דא את
אשר האלפים עושה דאק את פיעה אבל שאר בני נשא לא גלי לון

האמתית שלם כפהדוק יוסף הוא דבר כולל לכל העולם ואין דבר חוץ
למלך כי לא ידעו אלא מה שידע ארסטו לא מה שמדעו אלא כבוד לעל
ולזה פהרו ב' פהרונות שכלם מורים על עניני המלך והמושכל הנ'
ג' כ' היה בשלום הזה הפך וזה שהוא בא שלא כדרך המנהג לתת שכל
מבואר מאד ולזה היו פוהרים אותו באופן שיהיה פמנהג האלמו להיחזק
רמיו ומשל לד"א לכן כל פתרונות היה דרך משל ורמז לד"א וכאשר
בא יוסף הכיר וראה בהכמתו הגדולה ענין פהרמו האמיתי ולא עמד
לפניו טוס א' מהג' קושיות שאמרנו לפי שהוא ידע להדגם וזה שהקושיא
הראשנה בה חרצה ביה שהכיר בשלום זה ששקן עמידהו על האור ועלית
הפירות מן היאור לא היה עקר בשלום אבל היו הדברים בשלום שדגילים
לכא בכל שלום כמו שזכרנו הענין הזה עם הרמ' בן אל בשפר הנ' יפון
שם ולפי' לא פהר בו כלל אלא הניחו למפל ולא הזכירו כאלו לא נלום .
וענין והבלגה אל ונו' ראה בחכמתו שאע"פ שזה עקר בשלום וכיה ראוי
לכא ג' כ' בשלום לא בא לפי שאין דרך לכא בשלום אלא הדברי' שאפשר
לראות בהקין וכמו שכתב בפרק הנ' ט"ד והיו אף דרך השכלי' להקין
בהקין . והבליעה שא"א לשכלים בהקין כבר פירשו בו שהוא
משון ככלש את הקדש שהוא לשון גדול וכירבו שדלו השכלים הדקות
עד שלא היו גדלות הטובה ולזה הכיר שב' אלו השלמות ענין אחד להם
והקושיא השלישית הרצה ג' כ' באמרו שזה השלום היה משלה מאד וקצו'
למדדנה הנכונה ובנכונה פעמים בא כן אז הכיר וידע שמהל ה' יהיה
שבאו בו אלו השנויים כדי שלא ידעו המדעומי פהרמו ועל פי הדברי'
האלה א' אל בבר' בקם לן חכמה ואין אלו המדעומים ודעה לנכון
נקל זה יוסף ובמדדש הזוהר וישלם ויקרא את כל המדעומי מנרים
אלין חרטיא ואת כל חכמיה אלין חכמיה וכלהו כוו מסתכלן למדע ולא
יכלו ונריך שהדע ששלטה הענינים האלו אע"פ שהמדעומים טעו
בשלטתן הנה פרעה לא טעה בא' שהרי נראה מלשון שלטתם היה קראת
אורה שלום א' שאמר ויכפר להם מדע את מלומו וכתיב שלום שלמת
ונו' ויקן פרעה והנה שלום ידנה הנה כשהק' פרעה כבר חפד בשנמו
שלא היה אלא שלום אחד אע"פ שהמדעומים ודאי טעו גם בזה שאלמר
ואין פוהר איהם לפרעה לשון דבים . והטעם שפרעה ידע שמה
שראה ענמו עומד על היאור והנה מן היאור עולתו נו' הוא מפני מה
שהיה מחשב ביום בענין היאור ואם כן הוא מן הדברים שבשליש אצל

מפחד חלמין

אשר כדעית אלבום אמת זה כל זאת וכו' כי עמן אחד הוא אשר כדעית
אשר אלבים לא עוד ונהיה בא ודלח והבן פי פרסה זו סתעוררה
זו מעקר סתבה אשר בשער ב"ט מספר עקידת יתחן להחכם הכולל
כר' יעקב ערלמה אל' ובאשר הבין ענינה קראת באמת פעם אמתת
כג' מוסכלות סוצרנו ינהנו כל המפקות סמפקנו כה וזה שהארטומים
היו בקייים כמבמה ספפרון והיו כג' מוסכלות אלו בסכלן ולגוד עיניהם
כמוסכלות דאטומות ולזה כדו לקיייתם: לשומרם באותו מלוס בקשו ולא
תצלו ספפרון האמיתי בו לפי מזה סמלום הטח בסלקתן אס הראשונה
סכיו ב' הלומות ומסום' זס מזה כרמיזותיהם ובתלקיים' ובקיינס עניהם
כי לכך הקביד סתוב להזכיר סקיייה כפל פעם וכבה סגנו כרמיזות
סחא עבואכ סמלום סח' היו פרוה וכסני סבוליס' אומנם בסלקיייהם
סמס ויהר סלקים כמלוס סח' מנסגיה' סהרי כח' נאמד סכיה סמלך
סומד ביאור וסדפרות עגלות מן סילוד וסספרות הראשונ' סיו עומדות
אלל הארומיה אל סודע וכו' וסום דבר מנ' אלנו ולא כיונא בהס לא נוכ'
בלל כמלוס סכ' סהרי לא הזכיר מקום עמידתו כסרלח ססבוליס ולא
מקום עלית ססבוליס ולא עמידת ססבוליס אלו אלל אלו עד סכל זה
יורה סהס ב' הלומות מסומס כפתרון והס רומי' על ב' ענינים ככדלי'
דעו סרלח סמסכל סח' ולכן ח' אל סהיו סרומי' פוהרי' על ב'
הלומות אלו ב' פתרומה מסומס כי על סמלום סח' אומרי' לו סכעה סגוה
איה מוליד סכעה כמה איה קובר והיו סוברי' סזה ספפרון מתיחס אל
סאלו לפי ספרות סס בעלי סיים נקבות והוא מורה סיוליד נקבות בארנו
ובמקו סמססר לו ועמידתו על סילאו' מורה על סעה סה לרה סהוא ערו'
על ססבוכמו סהיס ערו' הוך סילוד כי לא סיה עמידתו סס אלל כן כקו
סכיה עולה בסוכו ככל יום לדחון ולעסוה דרכיו והכליעה דומז למיהה
סח' א' כלביעה כלא מיתה ונס סהכליעה רומז למיהה ולקבורה סהפסס
סארץ אה פיה והכלע סוהן ואיך סיהיה סוה לסון סכתוב דכתיב ככלעם
כסאלו סיים ולסון סכגאל איה אה דעהו סיים כלענו' זה סיו פוהרין
על סמלוס סח' ועל סכ' סיו פוהרין ספפרון אחר סהיו אומרים ז'
ספרכיות איה כובס ז' אפרכיות מורדות כך ונס זה ספפרון סיה
מתיחס לך באחרס סרבוו סמטה סברכיה למלחמה ולכבוס ארנות
דאפרכיות ומעסיה סוה סודלח על סינומיהו וסיו ארנותיו ואפרכיותיו
ככלעות כהן ארנות אויביו והמוסכל סכ' דאו' ג' כסיה נהלך כפפרון'

קצת
 כלל לפי שב' הודעות אשר בחלק הא' הודרו בני הקוסיות
 כלסרונים שאמר שבא בן למעלה פרעה לכן לא הונרך להזכיר עוד
 הידועם אלא הזכיר הירוך הראשונה לפי שערין היא במקומה עומדת
 שהרי אפי' בתלום של נבואה יקשה בכינא בזה ולפי שבקוסיא הראשונה
 היתה נכר לו ג' קושיות והם הא' למה נשנה התלום שהרי היה די שיתלום
 אותו פעם אח' לבד הב' שאכילו נודה שיהי ראוי שיתלום ב' פעמים
 עדין יש לשאול ולומר למה נתחלפו הפעמים ההם ברמיזה ויהי די
 שיתלום אותו ב' פעמים בהגון ורמיזה אחת ב' פעמים בפרות או ב'
 פעמים בשבולים הב' שאפי' נודה שיהי ראוי שיתלום איתו ב' פעמי'
 וברמיזה התחלפה בפרות ובשבולים עדין יש לשאול למה רבו חלקי
 הא' מהב' וזכר הנה לפי זה היה ראוי שיהרץ כל כנ' אלה ולהנה הבהב
 בשלשהן למה באו כן אבל לא הרץ כנ' אלא הב' הראשונים כמו שיהי'
 לפי סיפוף כבר הרגיש וידע מדברי פרעה שלא האסקה לו כנ' כלל כיון
 שידע שרבו החלקים אשר בתלום הראשון דברים בטלים הם כנז' לעיל
 וכן הראשונים הירץ באמרו ועל השונה התלום אל פרעה פגמים נו'
 שהשונה הוא לאון שנוי בלומר טעם שהשונה ברמיזה מהחלכות
 וטעם פעמים ר' שיהי די שיתלום אותו פעם אחת ולא עוד השיבך
 מילין על ב' השאלות על הראשון השיב בזה לומר שבא כן ר' ברמיזות
 מתחלפות לרמזו על שהדבר הזה שאמר שיהי לבא הוא אחת ואין לספק
 עליו ולומר אולי התלום הזה אינו רומז לזה כלל אלא לד' א' שהרי שנוי
 הרמיז' מתאמת זה הכתרון שבא בשבלי' ובפרות שכל א' מורה על הפהרץ
 הזה אם השבליים מתבאר ואם הפרות שכם רמז אל רוב התבואות אשר
 בבא שזר ואם היה בא בפרות לבד או בשבליים לבד היה אפשר להפק
 אף יש לו כתרון אשר אבל עכשיו שבא בשבליים ובפרות על פי שנים
 עדים יקום הדבר הזה שכאובע וברעב התלום רמז ולשאלה פעמים
 אחד שבא בן לרמזו כי ממחר האלקים לעשות זה שידוע שבהיותו
 בנתיים יקום ויהר קרוב לבקר והא' כוראה שיהקיים ויהר מקרה כמו
 שיתבאר בשער הא' ועוד שהתלום הנחלם פעמים הוא כוראה על
 שיהקיים מקרה וכמו שיתבאר פס' כ' והכי' הזה היה מפרש ד' א' שכתב
 א' ועל השונה התלום בפרות ובשבליים לעד שהדבר נכון וקיים אבל
 ששבור שהיה פעמים בלילה אחד כי ממחר האלקים לעשות ע' כ'
 קסין הב' לבאר שיש לפתור לכל אדם כפי תלאתו ושנינו פנים

מפשר חלמין

המחשבות לא ידעו דבר מזה ולכן חשבו שהיה עקרי כלום ואם כן
קט ב' חלומות ואחרי הקדמה כל זה הגם הכהובי מהבארים בנבילה
זה שהיה הם חלומים לשלמה חלומים • החלק הא' בהודעת
יוסף למרעה אמתה הג' דברים שטעו בהם המחשבות שבעבורן לא
הצינו הפהרוץ ובו הודיע עלינו פנו מחשבו החשובי וכמו שהיה ראוי
לפי אמתה הפהרון מוילמד יוסף עד הראה את פרעה •

החלק הב' בעקר הפהרון מכנה שבע שנים עד מלך •
החלק הג' בחירו' הקאסיות וסבת החיות למה באו בכלום הוא
כן וזה מועל הסנה עד לשאתו וזה הסדר נכון

מלך שהיה ראוי שיקדם הפהרון להירו' הוריות כי אין האות מכל אלא
בפהרון האמתי וראוי שיקדם אמתה הג' דברים שטעו בהם המחשבות
לפיהן כי בעלתם לא יתכן הפהרון והנה ענין הג' הודעות שזכרו
בחלק הא' ביאר אותן כלל וכרע אמר החלף דרך כלל כנגד הטעות הא'
שטעו המחשבות כלום פרעה אחד הוא בחומר ועל הסניה אמר את
חסר החלפים עושה גייד לפרעה כלומר שאין הודאת זה הכלום
מהענינים החלפים הכרמים המהיחמים אל חלום החלום ההוא ולא
ענינו פי הודאתו מהענינים הכוללים אשר החלפים עושה בעולמו ואין
מדרך הענינים האלו להגלות בחלומות לאנשים השלמים הדבקים בשכל
הפולל אלא שמשאר יקרה בעיני נכבדה להיות בסודו להפרסם על
ידך את אשר הוא עושה בעולם ובכלל דבריו אלה רמז על הג'

באומרו גייד לפרעה כלומר בהנדה מפורסה להיות שבע הענין
בעצמו להגלות עי' נבואה ראוי שידמה לב' ואמר שאמר זה דרך כלל
באר הטב את שלשתן דרך פרט על ראפון ראפון ועל אחרון אחרון
וזכר אלמ' כנגד הא' שבע פרות הטובות ז' שנים הנה ושבע השבולי' הטובות
גם כן פלם אינם אלא שבעה פמ' ש רש' ושבע פרות הרקות והרעות
ושבע השבולים הרקות כלם יסיו שבע שני הרעב וכנגד השני והג'

אמר הוא דבר מ' ואמר שביאר ענינו חבנו בחלק הא' החסיל
החלק הב' יספר לנו ענין החלום ושברו כדרך נביא המנוד עהדות
ולא חשש להיך חלמין על הודאתיו • וזה שאמר הנה שבע שנים באות
בשבע נ' עד שאר ואמר זה החסיל בחלק הג' להרץ הקאסיות שטעמו
נמר בהפרון הזה וראוי היה להאיר בחלק הזה הירון כל הג'

ומתע זה כאלם שהק ולא הכר אה מלומו לבן אדם באופן שלא מהרוא
 לולו ספרו ופירוהו לו אם שהק ולא פירוהו היה ליה כאלו לא חלמין
 ואינו בלום כאמר ואם פירוהו לו הרי יהקיים כמו שפירוהו לו ולא
 כמו שפירוהו הכפר וא' ללא נורך טדמו החכמים לכתוב פירוהו האלמו'
 כואיל ולא אוליין בהריוהו אלא אחר הפהרון ואם לא נפתור לא יהקיימו
 ולכאורה יש לומר שיהקיימו אהן הפירונוה כשלא ספרם לאחרים אלא
 שהקם ופתח הספר וראה הפהרון עליהם והרי בזה נפירו מתוך ראותו
 דברי הכפר עליו כי מה לי שיפטר ע' אדם או ע' הכפר סוף הוף
 הרי נפירו ולפי זה אם לא ראה פהרון הספר וספר האלום לאחרים
 ופירוהו לו לטובה או לרעה יהקיים כמו שפירוהו ולא כדברי הספר
 ואם אחר כך ראה מה שאמר הכפר ועליו יהקיים ג' כ מהרואו כמ' ש
 כ' ד פוהרי מלומות לו' ואם תלם דבר שלא נכתב בספר הנה אהו חלום
 לעולם לא יהקיים עד שיפירוהו לו הנה זה ההידוך אמש' לאמרו אבל
 בהשכלות הטוב אינו נכון שא' כ הוא היה להם לחכמים לכתוב כל
 הפירונו שכתבו שיהיו טובים כרי שכיפיתח האדם הס'ר שימנ' מרצוע
 לנכשו ויקיו כל מלומותיו של אדם לעולם טובים וא' כ הדרא קומיא
 לדוכא ועוד יש לטאול באה שלם המלומות הולכים אחר כה ואדם
 יכול לכתב פהירונו פהרון הספר כל סכל יעשה עצמו פוהר ואין בזה
 שום חכמה ואינו כן שהרי יש ויש חכמה רבה כמ' ש פרעה ליוסף אחרי
 כודיע אלהים לוהק אה כל זאה אין נכון ומכס כמוד וכן אם הכהוב
 על דגיא'ל שחיה חכמהו נוספה על חכירו תה שהכין בההרון מלומות
 ויהר מהם שגאמ' והילדים האלה ארבעתם הין להם האלהים שכל ומדע
 בכל שכל וס'מה ודגיא'ל הכין בכל חוון וילומות שריאה שזו מעלה רבה
 היא ביון שזכה הוא בה מה שלא זכו הם וכבר נהבאר בהקדמה שעל
 החכמה האלה רמו הכהוב באמרו ואברה חכמה חכמיו וכיניה נבוינו
 הפההר וכיון שהדבר הלוי בחכמה א' כ לא כל הריצה ליטול את
 השם לפטור מלומות יבא ויטול אלא אחד מע ר ושנים ממשפחה הדע
 שהרי יוסף את' הלא לאלהים פירונום ואמ' אלהים יענה את שלום פרעה
 והמובן מדבריו אלו כי פהרון החלמו' הוא ענין אלקי לא הוים א' זהו
 דק אל אשר רוח אלהים בו כמזכו והנה מת' ש שהולכים אחר הפה רדא'
 הכך מצד שהאישו התאמר על כל פוהר ויהי מי שהיה וכיוהר ד'
 וקשה עליו לקבל כי א' אשר האלהים עושה יניד לאשר ימכון ומראק לו

מפשר תלמיך

הדבר ידוע לכל חכם לב שאע"פ שב' אגשים יתלמו תלום אחד בעצמו
מהשערת הכוונה ומעקר בקיאווהו להכיר החולם וענינו כילא כל
החולמים שנים בבהרון כמו ההום דרך מס' פעמים יורה על חכמה
ופעמים כח כמו אם הוא חכם יודע ודאה נהר מוכנה לעבוד בטורח
ובכספם או יעבור אחוה יורה כי לטוב חכמהו יעבור בעגנים בלהי
אפסרים ועמוקים ואם אינו חכם אבל הוא נכור נדיהו לכח וכן
הלסטים מאין שאלם שנהלה על הקל לא יכיה פהרונו כההוא צורבא
מרבנן שאלם כן כי כל אחד מהכ פהרונו עמו לפי מעשהו ומלכהו וזה
פהרונו לנליבא וזה למעלה ושדרה בליהא בהוף יומא רבי מריא תלמיא
הוא ליה לרב דקבי ליה אדקלא בכבל ומירי דכל דדקי ליה אדקלא
רישא הוי ופשיט דבדרבנן קאמר וזה בעלם מהסכלים הנהמארי' בחכמ'
זאה ואינם יודעים מאומה בה כדליהא במדרש איכה כסוק אחד
חד כותי עבר נתייה מפשר תלמיך כו' כמו מיהבאר בשער הו' כ"ה
ובברק הרואה יין יש שוההו וטוב לו ויש שוההו ורע לו תלמיד חכם טוב
לו עם הארץ רע לו •

בשער הו' בהקירה איה גדולה התועלת וזהו' יהבאר ממנה
אם החלומות הולכים אחר הבהרון אם לאו והוא

מחלק לנ' פרקים הפרק הא' בעצמותה הקירה והשאלות •

הפרק הב' בבואור ג' הקדמות הנריכות להקרה הפרק הב' במקור'

הנה מצינו בגמרא פרק הרואה כל תלמיא דלא מפרשא

באגדהא דלא מקריא פי' כל תלום שלא נפיהר אלא שהקו ולא ספרו באופן

שלא פהרוהו לו הרי הוא כאלו לא היה ולא נאלם ולא יהקיים כלל לא

שוב ולא רע כמו ראגרה הדזה הכלושה המקום אחד שאלם לא פתחה

וקראה הוה ליה כאלו לא נשלחה הואיל ולא נודע מה שכהוב בה ועוד

עם כל החלומות הולכים אחר הפה שהפי' המפורסם בו הוא שר' לפי

הבהרון שאל' ויהי כאשר פהר לנו כן היה ואם רע מורה ופהרוהו לטובם

למובה יהקיים ולא לרעה ואם הפך הפך עד שאמרו שם א"ר בגא בר

זבדא א"ר ע"יבה א"ר פרנא א"ר גימא א"ר ברים מכוס דין אחד ומנו

דבי נהוראי כ"ד פוהרי תלומות היו צירושלם פעם אחת תלמייה תלום

והלכיהי אצל כלם ומה שפהר ליה לא פהר ליה וכלם בהקיימו כי

לקיים מה שני' כל החלומות הולכים אחר הפה וא"כ לפי ההקדמות

האלו יל' אלף הבהרונות שבהו בגמרא וכפכדים מהי יהקיימו כי לא

כפער חלמין

כז

ומכח בהם ובעניניהם הקרובים והרחוקים היה כמו שנתנו לשער מש
 שימאך ממקדיהם ולא ימאך והגרבוני כהב כי בכח זה יהבן
 בהניה שמואל לשאול אה דבר האהובו' ולזה רמז הכהוב ענת יי' לעולם
 השמור גו' וכבוננה כי מה שמייב שנתו ית' תבון לעד הוא היות
 מחסבהו עובדות ומפלסות כל הדורות הגה האיש אשר יהיה בו כבס
 הזה ישכור בשכלו על סנה רבות משנינים קודמים והואים ומחלמים
 אשר נודעו לו ויוליד מהם ענין צודק עם הערת רמיזת השלום באחור
 ונריך שיהיה לו ג"כ כח שכלו להבין משל ומליצה דברי סכמים ומידות
 לשיבין דמי השלום על אההם על מה הם מורים וכבר יראה בעניני
 יוסף המדיק שהיה חוק בכח המאער הזה ממה שהיה מריף בקניית
 הנמונות ובעניני ההחיות שהיה מאער בכח שכלו איזה מהם יקר
 ואיזה מהם יזול ע"ז את' שלמה המלך ע"ה ויד ארונים העשיר וע"כ
 היה בוח מפליא לעשות ופוטופרע ואסתו רואים הנלמתו הגדולה בכל
 אשר היה עושה בכיה ובסדה וכן גודע מעלהו בכח הזה מן העבה
 היעונה תמנו למרעה בענין התבואה באופן שקנה כל הכסף הנמצא
 בכל ארץ מצרים וכנמו זה פהר לשר המסקים והאופים וזה שקרוב היה
 בדבר לפתור בשלמותיהם בשוה כי לכך בנה הכהוב סניס בשלום א'
 וכת' ויחלמו שלום שניהם ר'ל שלמי הגראה לא היו ב' שלמותה אלא
 שלום אחד וזה שמה שהיה רואה שהעוף אוכל המלכלי מעל ראשו דומה
 לת' ש' המסקה ואהן אה הכום על כף פרעה כי המלך דומה אל האשר
 בעל הכנפים מלך העופות אמנם נמשך בבהרונו אשר מה שקדם לו
 מהכרהם וההחלפות שררהם והקורבה אשר להם אצל המלך שידוע הוא
 שהיה שר המסקים קרוב למלך אשר האופים במה שהיה המיד לפניו על
 שולצו כשהיה מסקהו מה שלא היה נכנס שם שר האופים וגם בהיותו
 יודע הבדל שטאיה אשר עליהם הם נהפשים שפטי' שהיה נודע ומפורס'
 לכל כ"ש שבפיותו שם עמכם א' א' שלא יסאל להם ע' וקודיעו לו והיא
 מ' ש' ר' R'
 שלו וש' אופים צרור נמצא בהוך קלובי שלו הה' ד' שטאו מסקה מלך
 מצרים לאחניהם בהשנים ארוניהם רבי אכיהר אמר בקשו להחונ
 בכרו של מלך נאמר כאן שטאו ונאמ' להלן ואין אעשה קרעה בגיולם
 הזאת והטאיה ע"כ ולזה בער בשכלו ובהשערתו העונש הראוי לכל
 א' מהמסקים האלה שזה שגמנא זכוב בהוך כוסו ראוי הוא למאילב לפי

מפשר חלמין

מה שעתיד לבא עליו בשמות' קיינו' ואם לא פתחונו לו יתבטל הוראה
ואם פתחונו לו ישהנה כמפן הפותר לדברים אחרים הכך מה בדנו
להראות לו ועוד יקשה שאך אמרו שהולכים אחר הפה והרי א' צ'
בג' על כי אן פוהר אותם לפרעה פותרים היו אבל לא לפרעה דהיו
אומרים לו ז' בגות אלה מוליד וז' בגות אלה קיבד ז' אקפרכויה אלה
כוכב וז' אפרכיות מורדות כך ולא מצינו שבהקיימו בו הפתרונוה הם
לפי שלא היה אמה מה שהיו פותרים לו וכן הלומות רבים שאדם חולם
וכוהרין לו מעין חלומו ואינו מהקיים כמו שפותריו' לו ואין לומר שהלנו'
היהו בטל ואין לו פהרון שהרי הוכחנו שאין סלום בלא פהרון וא"כ הוא
יש לדעה איך הולכים אחר הפה ועוד יש לשאול שאך יהבן שכלום
א' בעצמו זה יפתור לו כך וזה הפך והלא אה יש שם סכמה כסכמה אסת
יבא להם ומה שידוע זה יודע זה ונראה שבעל ההפסות רצה להרץ זה
שכתב על מ' ש' בנמדת כ' ד פוהרי חלומות גו' מראה לר' דמול שעת
כלידה גרים ואין הדבר הלוי בסכמה וכל זה איננו שיה לי להחיר זה
הספר בכל עת אשר אני רואה שדבר כ' יקר בזמן הזה אין חזון נבחר
ואיש בכל אלה לא מצאיהי שיפחור חלומות ויהקיימו כל דבריו ואם
הענין הלוי במול היה ראוי שימצאו עהה מי שיהקיימו כל דבריהם כימי
עולם וכסמים קדמוניות כי הנלגלים מואים חלילה לעולם ואך אכסר
שבמיים הם ימצאו כ' פוהרי חלומות בעיר אסת שיהיה מלאם טוב
להקיים כל דבריהם בכל אשר עזורו ולא אחד בהם שיהיה מזלו רע
וביזן הזה הן רבים עהה שם הארץ אם יש אחד אין ב' גם בן ואם אין לג
שיהיה מזלו טוב ויהקיימו כל דבריו ועוד שכבר הוכחנו נא זהם
שהדבר הלוי בסכמה גדולה ולא במל .

הפרק הב' בבאור ג' הקדמות הנרכות לקהר וללו הם
ההקדמת הא' שיש לדעה שהמשפטים הנגזרים
בפתרונות הם לקוחים מהקדמת ידיעת הענינים הכרטיים כגונעים אל
החולם וממם ומרתיאיהם ישער האדם כפי כמו ושכלנו איך יפלו
הענינים העתידים לבא על החולם ויהכים דמיו החלום עם מה ששער
שכלנו בזה חה לאות לאגשים המבגלים להיוהם לאגשי שנה והושיה לכחיד
עיני הסבלים או כההאים והם אשר ימצא בהם הכח המשער שכהב
המורה פרק לח ח' כ' כמו שהיה באיחיהופל כי כאשר ישאל איש בדבר
כאלהים כן כל ענה אשתהופל לדוד גם לאבשלום כי למת שהיה יודע

אלא לאלהים כהרומי כהרומים רבים דוקא מקט' כי חלק בו פהדון למטה
 ו'דודיה כמו שידוע מדר' א' ונ'ל בלזה רמו שלמה המלך ע"ה במ'ס
 כי כל הלום ברוב ענין ר'ל כי לא על ענין א' והודאה א' לנד כל להורי'
 אלא כל בהדבה ענינים וכן נמצא שבידשו אפי' אסף בחלומו אסר
 סדר לרב ב' פהרונה כמ'ס המלוך המלוך עלינו אם משול המסול נו'
 וזה משאלו לו אם פהרון שלמו הוא שמלוך ימלוך עליהם ממ'ס או האם
 משל בהם לרמוז על מהשלה אחרים וכל כב' פהרונה נהקיימו בו
 שמכל עליהם ועל ארץ מזרים ג' וכמו שפירש הוא עצמו אפי' זה
 הפהרון הב' להסיר המעטמה מלכם באחרו וסימניו לאב לפרעה נו'
 וזה כהשמש אפי' שהיה רמוז על מה ששמורו אב לפרעה לא על אפי'
 יעקב והיה אפי' שהיה רמוז על ששמורו אדון לכל ביתו וזה מערך
 הירח אל השמש הוא ערך בית פרעה אל פרעה שנקו שהשמש מאיר
 ומזרים על הירח ובלעדיו אין לירח אור כלל כן הענין בעצמו האדון
 לכל הבית שהאדון הוא המאיר ומקנה את הבית ובשכילו מהמלא כל
 הבית אורה ובלעדיו אין הבית משנה לכלום ואי כוכבים הוא רמוז אל
 ארץ מזרים אולי שלא היו בכלה אלא אי שרים והוא מוסל עליהם או כל
 שירות שבה אינם אלא אי והוא מוסל עליהם ח'ס ומוסל בכל ארץ
 מזרים וכן הנמצא ולאד עשר כוכבים משהמוס לי בנתמריא אג
 הם רומי'ס אל ומוסל בכל ארץ מזרים נמצא אם כן שבעה הלום מובל
 פהרונים רבים וכבר נודע ממדרשו הכתמים שדרשים פהרונים
 רבים בחלומות המשקה והאופה ושאר החלומות וכלן אין מקום להאריך
 והקדמה בנ' היא שלכש' המצא חכם גדול פותר אמהי סיבין כל
 הוראות החלומות על בודין ויעדק בהם ולא יחס
 רחוק רחוק הוא מי ימצאנו כי לעולם יטעה ולא אין לאדם לסמוך על
 עצמו לפהור חלומותיו אלא ילך לכל כוהר בלמד בסממה כההרון
 ויחמו ידע הכהרון במו שמהצ' זה בהקדמה זה הכפר •
 הכרך ה' כנה אפי' כל חלק הדברים הוא מבוחר שאין הכוונת
 במ'ס א' כל החלומות הולכים אחר הבה סיבין
 כפי'ר לבט' ההוראות האמהיות הנרמזה בחלום ולכתור לו כפר
 ההוראות הן אבל הכוונה לרטי' א' מע' פירושים נמשכים מע'
 בהקדמות שאמרו ר' פי' ה' נמשך מן הקדמה הראשונה וירצה שערך
 פתרון החלומות הולכים אפי' באלהיה ודבורו של פותר משאל לחלום

מפשר חלמין

אלה היה לא ידו להשמר מזה ומא לו לעשות שהזכוב הוא שכל מעשהו
גלה נזר שמוכו לאוב לאומתו כמשפט הראשון אבל שר הא' פים
גמנא נרוד בתוך פהו כבר היה יכול להזהר ולדקדק באומותו שלא
יבא לידי פשיעה בזה ולזה נאד שמוכו לנליכא ונסג' ימים הא' יוסף
הרבן שידע שנסג' ליום הלידה נ' ימים והיה דרך המלכים שיעא משהב
ליום הלידה שלהם ככל שנה ויקראו לכל עבדיה' והגו להם הגו' ואלא'
יותיליו כל מי שהוא בבית הסוקר מי לחיים ומי למיתה קרו שיוסף
מהוך הכרתו בשאר הענעים הכיר הכדל פהרון אליו הפלומות וכן
דרך כל חכם פהור אמת' וכפרק הראש' א"ל שהוא נברא לרבי
ישמעאל אחי דאמרי לוי שבח לך אבוך נכמי ב' קודקיא א"ל איה לך
נכמי בקודקיא א"ל לא אלל אבוך לקודקיא א"ל לא א"כ קפא בשורא
דיקא עשרה זיל חא קפא דריג עשרה שהיא מלאה מי א"ל אשכח שהיא
מלאה זוזי ע"כ וכיונא מזה כבר כנז' בשער הא' פירק' ובמדרש
איכה פסוק ראשון חד בותי עבד ענמיה מפשר אלמין אהא פד לנביה
אמ' סמית בשלמי זיהא משקה משחא א"ל זיהא נהור ומשחא נהור את
סמית נהור בנהור בני א"ר ישמעאל בר יוסי הפת רומיה דההוא נברא
אלמיה הוה חכים פי' בועל כמ' דא והאדם ידע אהא חרן א"ל סמית בשלמי
שיני אהא בלעא הברה א"ל ההוא נברא סמית נהור בנהור בני א"ר
ישמעאל הפת רומיה דההוא נברא חרין בנין איה ליה ופד מנהון חכים
לחבריה אהא חרן אמ' סמית בשלמי דבלעיה חד כוכב א"ל ההוא
נברא סמית נהור בנהור בני בכבא נהור ואה נהור כא נהור על נהור
א"ל ישמעאל הפת רומיה דההוא נברא יבדא קטיל ומן הדן קרא יליף
לה רבי ישמעאל דכהיב הבט נא השמיתה וספור הכוכבים אהא חרן
אמ' סמית בשלמי דהוה לוי הגלה עינין א"ל סמית נהור בני א"ל רבי
ישמעאל הפת רומיה דההוא נברא אכויי הוא חרין דידיה ופד דהגורא
פ"כ כגך רואה בעיניך כי הסכה עיניו בהכרה החולמים ומעשיהם
ומלכיהם כי תשס ינא אורה לפהרוניהו ולכן אחרו במאמ' הא'
סרבי ישמעאל א"ל הטלה קורות האיש החולם ואס"כ הבין פהרון
חלומי ע"ד הדמו והסידה וכן במאמ' הב' מהוך שהיה מכיר
פ"טו החלמים ומלכיהם וענינם היה מבין פתרוני חלומיהם •
וההקדמה הב' היא שיש לדעה שיש לכל שלום הנראה רבית משוגו'
א' מוז לרעה ולטובה על ענין א' ועל ענינם רבים וז' יוסף לזרע

דהא כהוא תלמא הליז עליה ואיהו לא ידע אי תיקים או לא תיקים
 וכן נראה מהחשבון הזה שמשלנו בלעדיהו דלא מקריא שכוונתו היא זק
 שאמרנו עליו לא זולה וזה שבסם שכבה לא השלים ממקום אחד אל
 מודיעין לו כו להשמר מדבר בלוגי שאפשר שיעו לו נזק ממנו או
 שמודיעים לו איה הדרך אשר בו יוכל להגיע אל חשלה מה הנה אם הוא
 לא פהם הכתב הזה או שמהם ולא הבינו לא מכל להשמר ולידע את
 הדבר שמודיעים לו ואין ספק שלא יונס הדבר שהוא להקיים בשביל
 זה אבל עכ"פ יהיה קיים והוא לא ידעו כן הדבר בענינו אבל השלמות
 ועם מה שפירשנו יובן ג"כ מה שאמרו במדרש א"ר יוסף כל השלמות
 כולכין אחד הפתרון מן מן היין שיש שיהיו וסובלו ויש שיהיו ורע
 לו ת"ס טוב לו עם הארץ רע לו שלכאורא נרא' שיש להקטוף עליו דהא
 גופא קסא א' זרת דיין אינו הולך אחד הפתרון והדר אמרת ת"ס שיהיו
 וטוב לו עם הארץ שיהיו ורע לו והרי זה פתרון וא"ה דה"ק דבכל
 השלמות יש כח וחכמה בפהר להפסד לכל אשר ירצה מן מן היין
 שע"כ צ"ל פתרון ולא יוכל להפסד יקשה מאד דמאי שנא יין מכל שאר
 השלמות ועוד שהרי באלה רבות פיק הדואה שאמרו בו חלוקים
 באלו בנות יהול באהרא דקרו ליה שורא נעשה לו שורה נאה ובאהרא
 דקרי ליה שורה נעשה לו שמי רע וכן שגבים לבנות בין בעהן בין
 שלא בעהן יפוח שמרות בעהן ימות שלא בעהן אינן ימות וברמונים
 אמרו בין אם ת"ס הוא יצפה לחכמה ואם עם הארץ הוא יצפה למצות
 ולא לא' מפני זה שאינן הולכי' אחד הפתרון שהרי אמרו שם כל השלמות
 הולכי' אחד כפה אלף ע' כיש לך לומר שאין הכוונה בפסאוא אלף שיש
 לפדשו בל' מנ' כידועים שאמרנו אם לפי' הא' ה"ק כל השלמות צריך
 כפה' לדעת עממי המולם ולזה צריך שקודם שיפתור שיסאל זס מהחולם
 ולפי' השוטה יפתור אבל בחלום הזה אינן צריך ד'א אלף מידע אם החול'
 הלמיד הסס'א עם הארץ ובדיעה קאה לבד יספור לטוב או לרע וכן
 לפי' הב' ה"ק כל השלמות יש להם הולאות ופהרות דבנים בלחפן שהלוגי
 מהם הולך אחד מה שיפדסמוהו מפתרון מן מן היין שהוא אינן לו אלף
 הוראה אה' וקא זאת שאם ת"ס הוא גו' ואם לפי' הב' ירצה כל השלמות
 צריכין אל פתרון הפסם הפוהר היודע חכמה הפתרון כדי שהוא עם
 חכמהו והשערהו יבחין כל הדברים ומה שיפתור הוא יתקיים עכ"פ מן
 מן היין שאין צריך חכמה והכמה אלף ז' שאם ת"ס הוא ג' ולזה כל

מפטר חלמין

ומודיע לו ענינו כדי שמכאן אל מספט נחוק בבהירונו בהשערת פה
ההשער שלו ויהיה פה כתומי מספיה וזה היה ענין כ' ד פוהרי חלומות
בהא' היה מכיר מהשולם מה שלא היה מכיר האחד ולכך היה פוהר
לו חלק מהשולם שלא פהר האחד הפי' הב' הוא שרנו בזה פנינו שבכל
חלום יש בו פחדות רבות כגו' היה אע"פ שיהיה האדם בקי בשמחה צ'
אל' שיבין כל הכוונות בלן אבל יבין ופחדו אחר או שהיה חכם
והשאר לא יבנים ולא ירגישם ולזה השולם לא יתן אל לבו אלא אל
הפחדון שפחדו לו וכשיחקים מה שפחדו לו יכיר בקיומו וידע כי זה
היה חלום פלומי השולם וכזה הפחדון יודע השולם אבל שאר
הכוונות המעלות אע"פ שיתקיימו לא יודעו לפי שלא קדמה הודעה
מהם ובכך היה אפשר שיפירו' לו פוהר אחר הודעה אחרת וזה
יתהיב אשהיה ויהיה מודע הפחדון שהוא ולא האחד וזה מה שהולכי'
אחר הפס' ואשפ' אלוה כווננו גם כן על באמרוס אין שלום בלא דברים
בטלים והם הדברים אשר לא ידע להם פוהר ענין וחוקן הכוונות
הנרמזה בו אשר לא הבינם כפוהר כל אלו הם דברים בטלים שכוון
שלא מדעו בטלים הם כאלו לא היו כאשר אמרו אס כן זהו פי' כל
החלומות הולכים אחר הפס' פלומי' כל החלומות אין אדם מכיר
מהם שלא מה שפוח' הפוח' עליו אבל השאר אע"פ שנתנו בו הרי
קרא בחלו בטל ובה א"כ הולכים אס' הפס' וזה ענין כ' ד פ הרי
חלומות שכל אחד מכיר אחר מהחלומות והפי' כג' נמשך מן החקדמס
הג' ור' אל הכי שכם בעיניך ואל ביהך אל השען לפתור חלומותיך
פכי העולה על החקד בי יס לך לדעה שהשולם אינה הערה אלא אחר
הפחדון שבחלומות אס' חלום והרי הוא כאלו לא נמל' ונת' כל שלמא
דלא מספדא נ' ח' כל השלומ' הולכים אס' הפחדון וכשמודיעין לאדם
אזכר דבר על דעת הפחדון מודיעין לו הרי לך בזה ג' פי' כלם נכונים
לזכרון והשולם באופן שלא יתקייב בשום א' מהם שוכ אס' מהקפסו'
שקפסונו כפ' פא' ובגן יתבא' גם כן כי מה שאמ' במחמת' הב' כל שלמא
דלא מפדא באגרהא דלא מקריא אין ככוונת שאם שתק לא יהקיים
כלל אבל יהקיים והוא לא ירגיש וכן במדרש ראה' ר' יסא
ודבי יוסא הוא שביא קתיה דרבי שמעון אמ' פא מתן כל שלמא דלא
מפדא באגרהא דלא מקריא אי בגין דאיתקיים וליבו לא ידע או דלא
יהקיים כלל אס' לכו יהקיים ולא יתדע דלא

מפטר חלמין

ל

יחשב סכלות יוהר גדולה לאחיו לפהרם לו לטובה והלא היה להם לפהרו
לרעה ביון שהיה לאל ידם והם אמרו לו המלוך המלוך עלינו והרי זה
פהרנו הטוב אבל נראה באמה בני הוראתו האמהיה היא זאת ולא
יכלו לנסלה וענין פהרון חלומות הנו' בגמ' ובספרים לפי זה הם כדמות
כללים שעמם יבין הפוהר כל חלום פרטי כל א' מהוראתו כדי שיפהור
כפי אומד דעהו ומכרהו עם השערה כל העמים שנהבנו בערים
מלבד עינים אחרים רבים שנעלם ממנו שיהיה הכל מפורסם להם ולכל
פוהר אמהי וענינו של בר הדיא עם אביו ורבה הוא כי לפי שיהיה בקי
וחכם גדול בסכמה הפהרון שלכך הקדים בר הדיא מפטר חלמין הוה
סדר' שסכמתו זאת היתה אומרהו והיה סביר כל ההוראות הים על איה
חלום וכל פרטי עניני האגשים לכך כשהיה האולם נוהן לו סדרו היה
מבשר לו הטובה שבהוראות והאחרות היה מניח ולא היה אומ' אחון
אע"פ שהיה עם איוזה הוראה רעה ולמי שלא היה מעלה לו סדר היה
שואה כהפך לבהור הרעה שבהוראות והטובה היה מניח והיה זה
החכמה מאלו להגדיל סדרו שהגפיהים אושבים דבאגרא תליל חלתא
מזודף לזה שהכיר מרבה דריע מזליה וכי הוא נכון למזעדי דגל דהא
איהו הוא דאמ' בני חיי ומזוני לאו בזכותא תליא מלהא אלא במלא נד'
מתסוס שהיה מזלו דע אמ' כן לכך פהר לו לפי שניעו שהדי א"ל וו דפטור
חמור גהיט כהפך וענין רבא ואסכס כי אין לומר שנעשה כך מפני
פהרונו ונס לא היה יכול לפהור כך לאביו אם לא היה נוהן לו סדר אחר
שלא היה כן וא"כ סמוכרא היה בר הדיא בפהרונוהו למה כעס
עליו רבא עד שקללו ועוד למה חסבה בר הדיא על עצמו לעון עד
שהצריך למוס לקללהו דמשמע דבדינא קא לייס ליה י"ל שרבא לא היה
יודע בסכמה הפהרון כי לכך היה בא לו סיכהור חלומותיו ולכך לא היה
יודע התחבולה אלא היה חושב שאין בידו לפהר' אלא ההוראה האמהיה
ההיא שהיה אומ' שלא היה יודע המאמר של כל חלומותו כא"ה ובסדרהו
כבין אותה כפסוטו ולזה כעס עליו וכר הדיא לא רצה לגלות לו כידושו
ועוד כעס עליו לפי שכבר היה יכול לפהור לו באופן בלתי מבהיל
ולרצו על הרעות העתידות לבא עליו ע"ד שא"ה דניא מארי חלמא
לשנאך בו' ואמ' הטאך בצדקה פרוק אבל הוא לא עשה כן אלא הגיד לו
הרעות באויב ומהגוקה משיב דלא הוה יתיב מדי עד דצערנו צער גדול
והדע שפני הוא גם הוא אמ' דאג' צערהיה נד' שלא נדם לו אלא הצע' לנד'

מפטר חלמין

אדם יכול לעשות עצמו פתור לחלום הזה סוף דבר למדנו מדבריכם
שכוונתו של כל המלומות הנלכדי' אשר הפה אינה שיהפכו הפותר'
החלומות לפי רנוס אלף צריך שיפגור לו הפותר ח' מהגורא' האמתיו'
לא מה שיזמין לו וז' בגמר' והוא דפטר ליה מעין תלמיה ר' ל' צריך
שיכיה הבהרון מסכים עם החלום ויורה שדמו אליו בעל החלום שאם
פטר מה שבזמין לו שלא ע' ד האמת אין ספק שלא יהקיים ולכך לא
ירקיימו פהרונות המדטומים אל פרעה וכן כהב והסכים הרלכ' ג' אל
בסוף פרט' נוסב ובראש פרשה ויהי מקץ בתועלות הקמיטעה שאין כח
ביד הפותר להטות החלום לכל אשר ירצה וכן הסכים ר' בע' אל ולפי
שכבין מדברי ר' ז' לפשוטו כהב שמת' ר' ז' שה' איה הם דברי יחיד
וא גם אמה אבל לדעמי גם ר' ז' מהבנימים כן כמו שאמרתי והראיה
על שהם סוכרים כן אמרם בגמר' מי שראה חלום ונפשו ענומה עליו ילך
ויפטרנו בפני ג' ופרכינן ויפטרנו ס' ד וכן אמ' דב הסדא כל תלמא דלא
מבשרא כאגריה דלא מקריא אלא אימא ילך ויטיבנו ע' ב ואם ברשות
הפותר הוא לפהור החלום כרצונו ולכל אשר יחפון יטנו מה קושא' היא
זאת דאמ' רב הסדא כל תלמא נו' עכ' פ יוהר טוב להפכו מדעה למוכה
כיון שיש לאל ידו לעשות ושלא יפטרנו כלל ולא יהיה לא טוב ולא רע
ועוד מה הרץ אלא אמא ילך ויטיבנו כי מה צריך הטוב שכיון שלא
פטרנו הרי הוא כאלו לא היה ולא נחלם כלל ואינו נחשב לחלום ואין צריך
הטוב אלא האמת הוא מה שאמרתי שהפותר אין בידו להכפך בזכות
החולם כיון שלא מנא לו צוה והחולם אע"פ ששהק יהקיים עכ"פ ולזו
גיחא שהמקשה הקשה כיון שאין ביד הפותר להכפך בזכות החולם ועכ"פ
הוראה החלום רע יהקיים מה יעזוב הבהרון וכלא יותר טוב דלשהוק
לא יודיעו לו בשורות רעות ויהיו בידו שהים רעה דראגה על העהיד
לצא עליו וקיום החלום ואם ישאוק לא יהיו בידו אלא רע ח' שהוא קיום
החלום ולא דראגה והרץ אלא אימא ילך ויטיבנו פי' לבקש עליו רמזים
ולהפס' להב' ה והוא יוכל להפכו לא' אלה ולכן תמצא פסוקים מורים
זה כגון ויפטר ה' אלהיך לך ויפטר' ועוד ג' להביא ראיה מן ההורה
על מה שאמרתי המה שהיה מספ' יוסף חלומותיו הסובי' לאחיו האנאי'
אזוהו והם פהרובו לו לטובה שאם הוא כמתעשות דברי ח' ז' באמרם כל
החלומות כא' ה יסבב סכלות גדולה ליוסף לספר חלומיו לאחיו בהיותו
יודע שהן מוצאים אהו ולא יכלו דברו לחלום ויוכלו להפכו לדעה ועוד

ליה ואי לא איהו נר' ליה דאי הכוה תלמא יהכך לנחל אמרא איהו נר'
 ליה ה' מ' דיוסף איהו את' תלמיה לאתמול דא נרמיה ליה לתלמיה עשרי'
 ותקין סנין לאהעבב' רבי יוסף את' סגל לן דכתיב ויוסיפו עוד סגל
 איהו נרמיה ליה קטיגורין בלא מה כתיב ויאת' אליהם שמשו נא גו' דבעו
 מניה דישמעון ליה ואיהו רודע ליה הכוה תלמא דאלמל' אינן אתהככו
 ליה לנרמיה כגוגא אמרא הכי זיקי' ואחון אהיכו ואחמדו המלך המלך
 גו' סיד אמרו ליה פוסר' דתלמא ונדרו נזרה זכנן כן ויוסיפו עוד סגל
 איהו עוד כס ה' מ' כתיב איהו הסיב על כני ואחיל' ליה מ'כאן דתלמא
 אינל' בהר פוסר' הסיב על כני מאן אלא דא יוסף ואחיל' הלא בהכח
 פושא דפסר ליה הנה נר' כפי' מאלה הדברים שאין לנו מנוח מלהכפי'
 ולות' טיש כח ביד הכוהר להפוך החלום משהרמ' כאמיה' ולפי רצונו
 יפתרו וכן מן הנמר' והמדדסות שמכיל לעול' רחיה מקהכחוב' שאת'
 כאשח' פהר לנו קה' יה' דתשמע' שאל' היה פוהר להפך היה מתקיים ג' כ'
 וכ' ז' ספך כל מה שהראנו כפי' בזה אבל בהסתכלות הטוב פנמיות
 דבריהם הנה הם תלמיהם כל מה אמרו וזה ברוד אשר גדעו הכליה
 קמנא' זאה' ההודעה שהיא נהצאה' כבוד ההשגחה והשמירה כמו שנה'
 ואחר שנדענו הוא מבוא' שכל אשר יתע' המולם תלוס' א' שרצו לקראת
 לו בו הטוב הנכון לבוא' ויהלך' אבל חייבו שיפתרו לו ידוע שלבו יטה
 לפהור לו לרעה' ואע' פ' שא' יטה אלא לטובה הוא לא ידעה' לומ' לו האמת
 אלא יפתרו לו לרעה' עם זה כיון שלא ידע הטוב הנכון לכא' לו לא
 ישתדל בסבות העוזרות' הכביא מביאותו' ולבן אכס' שיאכר הטוב ההוא
 דענין' ח' ולא יגיע לו' אלא יגיעה' לא יגיע באותו ספע' שהיה מניע' את
 כיס' מהשתדל בסבות העוזרות' לו' ולא עוד אלא שהבהדן הרע השקרי'
 אשר פהר עליו אויבו ימסכהו' לאתהי' וישהדל' להרע' קמנו וידוע
 שיקיה' הסתדלותו לכטלה' יז' כ' רעה חולה' אבל כפי' לאוכבו פסיס'
 שיפתו' לו האמת' הן לטוב' הן לרע' כדי שישהדל' לקרב' את הטוב ולהרחיק
 את הרע' ולזה אמרו דנא' ליתא' ברנש' תלמיה' אלא לקהוא' דרחיה' ליה
 טאם' יאת' אוהו' לאויבו' איהו' גרים' דיהכפך' לנכח' אמרא' לפי שיפתרו
 לו לרעה' ולא יוכל' להשתדל' ולקרב' הטוב' הרומז' ואולי' הטוב' ההוא' הראוי'
 לבא' לו ויהכפך' לרע' לו בהשתדלו' למה' שאין' נריך' כדי' להסלי' מה' שפתרו
 לו כ' ט' שאויבו' היוודעים' שתרוננו' הטוב' ישתדלו' ג' כ' להרחיקו' מתנו' וזהו
 שהביאו' רחיה' על זה' מיוסף' דאחיה' נרמיה' למלך' תלמיה' עשרי' והרחיקו'

מספר חלמין

ועל זה שיש לומר גלות וע' ד זה ג' הפרש מ' ס' ב'ר וכמדת
על הכיח אהא דהא' לגביה דרבי אלעזר אמרה ליה סוה במלמי
דסוהא דביקא פקעה א'ל הכיח אהא ג' דר' דכר אולה וכן הוה
לכ אהא זמן אר' ג' אטרה ליה הכי ואתי ג' אהיב לה הכי אולה זמן
הלת אי אטרה הלמדוי דיהבין כניה ספרא אמרון לה הכיח אהא
קברה בעלה אהא רביקון ואמרו ליה אמ' להו קטלהון גברא לא כן
כהיב אטרה לג' כן היה וזה כי סבירה קורה הבית יורה על סברון
במק' האשה סוקר' בית' ואם המלום זה אשה הדי מורכ כי בעה לדהה
יקפכו צריה עליה והמלוכה זכר אהום כשהמלוה זה מי שאינה הדי
יורה על אהא צדיים ומבלים על מוה אישה ואם קרה לה שבפעמים
כראשונים בלה אהל כוהר א' ובאמרוה אהל אמר ידמה סטוי הפוהרים
גורם ואינו כן רק שהם לומדים עמן מ' ובהלמידים ודאי מהרו
האמת בפי הגד' להם שהיה מורה ס' להם דבם קטלהון גברא
הוא למד ס' להם לבשר רע כ' לפי שעה כשידע כאשה
שהבעל עבד למוה מסליו זה עכ' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס'
לכנילו כחו אלו היה סבורה ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס'
היה מסהדלה לבגילו ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס'
הם המיהוהו וגם כי בעל עצמו כשידע כן ימות לבו בקרבו וכדמין
זמא' להמתו וזהו קטלהון גברא והבטן להם היה לומ' וזה הוראה
המלוה אהל אהם טובו אל' וקטלהון לריק ברע היה מכס אהל
באמרו להם ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס'
ואין להשיב ולא הדיכ הסהדלות כלל והם לא דקדקו בכל זה אבל
מסבו סבהודיעו להם הנגזרה גזירה מן השמים הם מענתם ושימו
הסהדלות ויבקשו עלש דמנים ויצומו ויהפלו להסם שיבטל הגזרה
ומכני כ' א' א' א' א' א' א' א' א' א' א' א' א' א' א' א' א' א' א' א'
האמת מה אגד' לו ואם רע הוא יודיעו אותו שיסהדל להדמיקו ויבקש
עליו דמנים ואם טוב הוא שיסהדל לקיימו זה הכלל העולה
מסברתי זה מסכמה עם האמת נפלה בה אחרי עיון גדול עם כשרת
דברים אשר בעשר כ'ט מספר עקידה ינחק להר' עראמה ז' אלא
ס' אחרי כן דאיהי בספר הזוהר דברים אשר לא כן גר' מהם אדרבא
גר' הוהם בלה מסכמים עם הנא' הגה' ואלו הן אמרו במרטה ויספ
וימלוס יוסף מקבא לא בשי פרנט למימד קלמא בר לההוא ברנט דרמים

בפשר חלמין

לב

להקיים או והוא . הפרק ה' . לבאר שא"ל באום סלום

מכ"ב טה

שיהאך זמן קיומו יוהר

הפרק הא' קנה ידיעה הטעם בזה הלוי בידועה הכלית המנא זאת
ההודעה וכבר נהב' וכשנדענו הוא מבואר שאנדיק
מקדימי' להודיע לו הדבר שרונים להודיעו כדי שיהיה לו פנאי להסתד'
להגעת הפהרון וא"כ סלומותיו מהאחרים מלהקיים אבל לרשע אינו
כדאי להקדים ולקודיע לו זה אלא כשהדבר הוא קרוב שלא יהיה לו פנאי
כ"כ להסתד' ואם כן סלומותיו ממקרים להקיים וכן לפי הערך איש
איש כפי מעלתו ומדרגתו וכן במדרש האהרן אמרו אי זכא אינו
ברגס נשמתי סלקא לעיל' ומה מה דממת ואי לא איהאחדת בהכול
הטר' ואז מודיעים לה מילין כדבין אי מילין דמעין למיתי בזמן קריב
וכבר יסתייע העין הזה עוד מן הסלומות הגמלאים בכהובים שבבלום
דאינו טזה דרכם שלומות הרשעים כלם מהקיימו מדרה ושלומות
הנדיקים נהאמרו שהרי איהו האיש הרשע שהיה מספר לרעהו סלום
והגה נלייל לחם שטורים מההפך במסנה מדין גו' נהקיים בו ביום
מה שפירו עלא אין זאת בלהי אם ירוב נדעון גו' טג' ויבא נדעון ראש
האשמורת ההכונס גו' וכן סלום טר המסקים והאופים מהקיימו לג'
ימים וסלום פרעה לא כניע עכוברו' חדשים וסלום נבוגדנר לטנה
אחה טג' לקנה ידמין הרי עטר וסלום יעקב שהיה נכחתי לא מהקיים
כלו עדין לפי שבו ברמזו כל מה שהיה עתיד לבא על בניו כמו שמבואר
לעבין וכן סלום יוסף לא נהקיים עד כ"ב טנה כנז' לעי' וטבע ההודעה
בעצמה מאמה זה הכלל גם כן וזה שיוהר ענין גדול הוא לרעת מה
שיקרה אחר מלה טנה מלדעה מה שיקרה אחר ז' טנים אם כן ראוי
שלא יודיעו לו ההודעה היוהר שלמה ולמסר ההודעה שאינה כ"כ
שלמה וכבר כהב הרל' בג' בס' מי' ענין קפכים לזה וזה טקוא הוכיח
שההודעה בדברים קפפלים תכף היא מסרה מההודעה במה שלא יכול
הכף וזה שההודעה בשלמה היא במה שיכול הכף ובהם שלא יכול הכף
ואם כן היתה ההודעה במה שיכול הכף לבד ידיעה מסרה מנד שאינו
ידע מה שלא יכול הכף אלא תף שיכול הכף וידוע שהמשע לו ידיעה
במה שלא יכול הכף יגיע לו גם כן במה שיכול הכף כענין שלמות
המגיעים בהקף אינו מגיע במה שלא יכול הכף ועוד שההודעה במה
שיכול הכף מגיעה בקלות יוהר כמו טג' אגשים רבים יגיע לטם פחד

מפטר חלמין

שנים לחשב' וזה שמשך רצה לרעה פהרון התלום מאחיו צמיהו
 בטלום שנים וכעל מניח דיקמטון לזה והם הכירו פהרון התלום
 המפורסם ומפני שהיו שגלים אחריו היו רותב לבהור לרעה אם הם
 מתארים טעם התלום לטבולו ולזה הקמו כוונתם ביד האב' להכבילו ולומ'
 שאינו תלום צודק ויוסף הצדיק בהוס לבבו ובנדיקון כמיו חשב שאחיו
 פמאמים אמרו לו אמה בכל דעהם ולזה לא הסהד' בסבות העוזרות
 הצילות המעלה ההיא המורה התלום אררבת אחיו השונאים אהור
 ויודעים אמהות שצדו הטוב והקדיבורו אל הנרות שנהרגשו לבא
 עליו עוד שנתרמק והעבכ מלהקיים כ"ב שנים כי לולי כן לא היה
 מתעכב כ"ב מלהקיים ולא לא זה הפירוש שאמרנו איך ללאן הזה שום
 הבנה כי איך נרמו אחיו לעכב אהור תלום מלהקיים כ"ב אבל האמת
 הוא מה שאמרנו שמהי שלא היה בתלום כהוא ההשדה לזה ההכרחי לכל
 תלום נהעכב כ"ב שנים וכמעט אכד יצרו אם לא חסדי' ה' עליו שהסהד'
 בעברו וכבר מתאחי להר' יוסף' נחמאש אל שכהב בפירושו להורה
 פרסת וישב בטס רבינו יעקב בן החלש אל ענין קרוב מאד למה שאמרנו
 בזה וזה שהוא הקסה שביון שכל השלמות הולכים א' לה לא נהבטל
 תלום קממשהייח בערת אחיו שאמ' הבא ובה והרץ שכבר נהבט' כמה
 שנהעכב שאם לא היה נוער בו היה מהקיים ההרה ועכשיו ע' נערחו
 בהבט' מהמקירות ונשאר באימור ועכוב וזה מחכים למה שכירטנו

ועוד אמרו בלמון הוזה' שאם אחי יוסף היו שצמים וערומים להרע לכיון
 ולמצא באותו תלום איזה פהרון רע ומר היה יותר טוב להם להשלים
 שוונתם' לפי שבהיותו משהד' כמה בלא היה צריך לו אולי היה נופ' מעצמו
 אל פח יקשים כגו' וכשב' שלא מצאו לאל ידם לעשות זה שלא יהיה
 מדגה הנאמר' הוצרכו לבקש נכלים וערממיות ולגלות שנאהם אליו
 ח' ויוביס' שכל אהור ומ' ש על אהור הפיב על בני יוסף והביאו
 דאיה מויהי שאמר בהכ'גו הוא עצמו מה שאמרנו שהודעה הפהרון
 הוא ההסלת הקיום שבדיעהו משהד' המולט' להשלימו ואם כן הוזה ליה
 בלאו הוא קומנו . השער ה' לבאל' הכרה זמן קיומן והוא
 יחזק לג' פרקים.

כפרק ה' לבאל' הטעם שהתלמות מה מהקיימים מהרה
 ואידים מהאחרים מלהקיים
 כפרק ה' לבאל' האות והסימן אשר בו נכד התלום אם יהמקד

ספטי חזק וכו' וכן בשאר המקומות והוא שכל
 בראשית השנה יבואו ב' חנוכה שנים או דוה שנים חזרה וכו' וכל
 ימות השנה יבואו שנים או דוה שנים חזרה וכו' וכל
 בשנת חזרה אח' יוסף למרעה ועל השנה השנה שנים כי כבוד הדבר
 מהם האלהים והמטה האלהים לעשרה ושלמות יוסף וכו' וכל
 אלא ראו אלהים אלא בשם אלה לא התקיימו עד אחר חנוכה וכו'
 אמואלוס אח' בחינה' והוא שיש לבקש לטוב כמה שבעה שנים
 היום הוא שכל עוד שהקרב אל הכפר והקרב את קומו עד אחר לכל
 בעד הדם ביום יבואו שנים יבואו שנים חזרה וכו' וכל
 כפי רב וקטן ומחלה לו סוף ב' ח' יוסף כל השנה שכל שנת
 לבקר חזק הוא בא ולכן בלא שהיה שמוך לבקר שהיום חזק ולכן
 שיהי מעברך והאחד ע"כ וכו' ענין להם ששנה פרעה חזק שמוך
 לבקר וכל כבודו בהחלה כלילה ונדחה שנתו ליום כן חזק
 בפרעה אחר השנה הראשון וישן ושלום שנתו וכו' ויהי בבקר
 ובעבודתו לא בהיב כן אלא אדרבה אח' והפעם ראו וסגנו בניה
 קבא נר' שיש כל כלילה נדום ומקום עליו ובשנה יוסף לא פתח בן
 א' כ' נדחה שהיה בהחלה כלילה ולכן והאחד ועוד בחינה ה' והיא
 הענינה אחר חזק להשיג לעולם איכות הענין חזק' וישנו אל החולם
 אם אפש' להתקיים מהרה אם לאו והבחינה הזאת לקוחה ממש השערת
 הכותר שביארו בשם' טעם וכו' שישנו וכו' וכו' וכו' וכו' וכו'
 שיתקיימו שלמותה עד התקיים והאופים חזק' נ' שנים לבי מידע שגלה
 ליום הלידה נ' שנים וכן בשלמות יוסף דלא היה למחר לבין ששנה
 שנים שלא יוכלו להתקיים בזמן קצר עד שיכנו העניני' והאנשי' לקיימה
 כשרת כג' לבאר א"ל בשם שלום שיתאריך קיימו יתה מפ' ב' שנת
 גרעין בבית שרואה א"ל לוי לעולם יבואו חזק לשלום
 מוכ' עד כ' שנה מלא לן מוסף דבחיב אלה תולדות יוסף יוסף בן שבע
 ששנה שנה נ' וכו' ויוסף בן ל' שנה בעמדו לבני ששנה מן ששנה
 עוד תלתי' כמה שני הלה שרי ושבע בשבעה והרתי דמסא שית' שרי
 והרתי ע"כ הנה כמות האנשי' היה היל' ששנה שכל לשתינו ב'
 ששנות אמתיות בששנות השלמות הא' מן ששנה שכל בן ששנה
 ששנותו לא יבאו כ' א' מהדברים אחר יקרו הנך לוי חזק יהא לשנים
 ויוקמו ויחזקו ויחזקו ויחזקו ויחזקו ויחזקו ויחזקו ויחזקו ויחזקו

מפשר חלמין

אין צדקתם קרוב לרש הנכון לבא להם באלו היות להם ידיעה מה
במקרה הכות ואמתם יקרה לכם שלא ידעו למקרה היות אבל
ישע לכם מעט מהלך כמו מקרה בחלום הראות בלא יראו לפניה
היה אבל יראו אורה.

המדין כב' לצד האות והסימן אשר בו נכרך המלוא אם יהקיים
מקרה אם לא ונאמר בזה שהנה ראיתי כעוב במס אבם
אשר כי הענינים הראים יום א' או ב' או ג' או ד' יקרו מקרה או באותו
יום או תוך ג' ימים ואם ביום ה' או ו' לא יהיו כ' כ' מהר וביום ז' יכולו
באחד זמן ואחרים אומרים כי ראוי להבין טבע המול והנועה הלכנה
מוסיפה במהלכה והיא במול מקצוע יורה כי באותו יום עצמו יהקיים
וזה הוא מקרהה במהלכה ובמלא ימים ובפרט בדלי יעבור זמן רב
כמספר המטלות אשר העבור הלכנה להשלום איתו מול או כמספר
המעלות אשר הלך הלכנה במול והן ימים או חדשים או שנים וכזה
המנהג התיאור הכלל בענינים הנעשים בזה העולם עם ההגשות
השתייתו או ברוב המנהג בענינים הגדולי והיקרים שהלכבם או במעלו
קיימים ואלו הנהגות ובענינים שקלים נמצאת מקרה וסקולנה מההככים
וכענינים אחרים במלוא בעלי כ' גופות ע"כ אבל לפי שמעשים
הם החכמים שלמות מהלכי הככבים וגם שלא בזה בלבד ראוי להביט
לכן ראוי להנהג בשיחה אחרת אצל ד' האחת כי כאשר ראה החולם את
הלומה בראיה ברורה באלו היות בהקף עד שבאשר יקן הוא זוכר כל מה
שראה ולא נסל מול דבריו כלל אלא כלו נכר הנה אודעת כי אהו
המלום יהקיים מקרה אלא יראה המלום בראיה בלתי ברורה עד שבאם
ישע חסדו לא יזכר לו מלומה מכל מה שראה והיא אכלו כלל היה
הז איתו השלם לא יהקיים כ' כ' מקרה אבל יהקיים באורך הזמן
ורם ראה הראיה בלתי אמתו עד שקנהו יזכר וקנהו יסכים אז יהקיים
המלום להקיים תלם באידיש וכן לפי הדרך אם מעט ואם הרבה
והשם איתו איתו בן הנהגות והוא דמוק מן האדם לא יראה מראש
בבחינתו מראש האדם בהנהגות וגם בדתו ראיה לא מלום
בבחינתו לא יראה כלל אלא יראה מראש עד שבאמת ממנו
ולא יראה שם לכן לא יהקיים עד שבכרוב כ' משנים המלום כב'
והיום ברעה פסיה בראיה ברורה שר אכזרו למעשים לכן מקיים
מקרה שאלו נכבדו ליקנה מראש ויהי עמו זה הנהגות הנהגות

זכר ל' יוסף בדיק ד' דמיל ר' ר' רבנו לאו פ' כפרי סלמות
 ועוד חתן פתרון לקנה פהרונה להודיע התיסמות הסתרון עם כלום
 ולכתוב אוהו אחר הסתרון בצדו ובפרט בפתרו' כפי' כפנו כלמנו
 ראוי להודיע מה שעלך על דעהי בענין הזה והוא מצ' לכל אלו
 פפתרונ' הם הלזון ובגזון על עקר גדול מהמדה והספדות ע' ד הקבלה
 וסכמי התלמוד היו סכמות גדולים ומקובלים וכן ר' א' היה מקבל
 גדול מאלו וע' פ' סכמותו בקבלה פה' אלו הפהרות וכן שאר הסכמים
 ונבילים כלם היו מקובלים וע' פ' סכמה הקבלה הוציאו אלו הפהרות
 ודבר מנצחיו חן לי בענין הזה במדרש האו' ספראו קנה פהרות
 מאלו סכמינו במדר' ע' ד א' סמיהו אמרו בפד' גרומה הגימן מלן
 דמלן עבבים בפלמיה או מורן טבין אוכמי בזמן טבין דלא באמין
 בריכס דממיה מ' א' מורי' ומ' א' אוכמי מ' א' בזמ' ומ' א' שלא כוסין
 ויהו הגן אכל' לאינו' אוכמי מוכסו לו שכול בן העולם הכא אלא הגן
 אילנא דמסא ביה אדם קדמאה עבבים הוו דכהיב עבבמו עבבי ראש
 ואילן אינו' עבבי' אוכמי ועבבי' מורי' טבין דהא מסמל דמיו אעו'
 לכל עבבים אוכמי בריכס דממיה דהא מסמל דמיה אינו' בזמן
 טבין בגין דכדג' דמורי' שלטן בלא אהבס דהא כההוא זמנא בלא
 אצטרך לתקולא וכלא אינו' ספיר וכלא הקונא קדא אוכמא ומורי'
 ובזמניה דמורי' לא שלטן ואוכמי איהו לינדע דהא בדינא דמיה טבין
 ואצטרך דמורי' דהא באילנא דמסא ביה אדם קדמאה ונריס מיהא לי' פ'
 לבלוי עמיה ע' וכן דכיס כאלה בספר ההוא ול' כ נרא' שעל פי
 הסגמא כהא הוציאו אלו הפהרות ומעתה אבא אל עקרון והסמל
 אודיע סוד שעריו ופרקיו וזאת' סגמא בכל הספרים שמתאלו אלו
 הפהרות לה בלא מסודרים כלל אלא אחת סגמא אחת סגמא אחת סגמא
 כהא סגמא ע' ד שעריו וגם כהא לא דקדק לכתוב בהכלית הסודו וע' כ'
 אמרתי לוי לכתוב בהכלית הסודו כדי שהקורא ימצא הנפגל מה שצד'
 בזה ועל זה אמר' סגמא התלך הזה חלק התלך לב' פרטים ס' לאור
 הדברים הפרטים מה מורה כל א' מהם ס' לאור קנות סלמות
 שחלמו לאנשים ונתקיימו ועל ס' אמר' סגמא דכד ידוע שכל הדברי'
 סממנים במגילתו הם ב' מדרגות ע' כ' הסממנים לתלך הפרט כה' הזה
 לה' שעריו השער הא' בדומה השער ס' בצומח השער ס'
 בצעלי חיים בלוי מקדשים סמך ס' בלום השער ס' במגילתו

בפטר חלמין

הוא שכלם נהנה לילתו ביום הסלום או ביום רבא דהריו כי אין ליה
כדלי להקדים לנו ההודעה יותר מזה ורקרמה הב' טעמ' כ' שלכעמיס'
יהאך ליה פלום מלהקיים לא יעבור מלהקיים יותר מכ' ב' סנה רש'
למאן על זה כי מנין להם שלא יהיה פלום שלא יהאך מלהקיים יותר
תום טעמ' כ' שנתנה פלום יוסף לא יהאך יותר מכ' ב' סנה כי יאמר
שלא יתנה פלום פלום שלא יהאך יותר כי לולא פלום יוסף היה מן
המתקיימים מורה לו לכתוב היה לתנאי וכבר יתנה פלום סיהאך
יותר ועוד שהרי תנינו במי' הלמות רבים שלא נתקיימו עד שנים רבות
שכלום נר' בהקיים לפי הטהרומה שמתרו אל וילום נבוכדנצר מעדן
לא מתקיים כלו ת' ע' ועוד ים לראיה בזה מ'ט' פלום טוב אם רש'
דוקא טוב אבל פלום רע אפס' סיהאך יותר או נאמר דלא דוקא נקט
ואם נאמר דדוקא נקט טוב ואינו כן ברע שהיא אפס' סיהאך יותר
מכל נומר שהקטם בזה שכלום רע כב' ה' מאריך אפיה לולא יהאך
בהפוכה וכמל' נדרתו ל'בל' כילום טוב הב' הממה' לקיימו כי נדולס'
מדה טובה מתנת כורעמת ולא יכסלו הסוב כי אפי' על הנאי אינו
אור כ'ט' פלום על הנאי כאלם זה כשער עם פלך מערי סלקן הזה ת' ל'

החלק הב'

בדליות מה מורה כל אחד מהם בו לכתוב כל פהרומי כפלומ' הנמצאים
בשמים וכדי טעמ' כל דבר במס' אומדו אודיעך הטולת אשר בהם
ללקחה וסם דלאונה דכרי ר' אל מה שהוכירו בפרק הרואה טעית
דכרי וקינו סליי נאמן אל סעבר שפירם כההרון כפלומות טעית
שפרק הלמות טעמ' תיחסיס לרמי אל רכישיה ליוסף הנדין
תיחסיס שתרומה תיחסיס לרמי אל לים סמודו' ואת' סחברם בככל בימי
סמכדנצר לפי שהיחסיס לרמי אל העם להודיעם והוא מלא מטהלות לבש'
ועוד טעמ' שתרומה כשהקת מהפרי הכותיים ועוד מנאיהי כהרומות
רבים לא ירשי מי כהפס' ונר' לי טעמ' ולנה דכרי כתיים הם שלא
שיימו ליהן ללמתיס רשמיס ומסודימיס כהפמה סההרון איך טיהיה
רברי בלם לכתוב ולסוד' כאן ואודיע בכל אחד סם הכותב כסוף כרי
לסוד' דבר בלם אמרו לבד כההרון שלא נזכר סם פועלו סלמיס
שלי סודת סלמיסו ולכן עלך לדעת מכתמתנא כסוף כההרון

מגדלו ויהי מקדש אבן חבלת בשלמה לא פה הנמסר למרדכי
שמעיה הוא אבן וסמיה כן בחלום סל' שמעיה וזוהו מקדו
הר' שמואל במקום נר מהלום ירחו וסוכ לו ולא ידעהו למה קדושה
אזי שמעיה דבת רכים ונס אזי נסיהו כן כי האלם סרול' עמו סגור
במקום א' וזמן מנול נעלה או שהא יונא ממורי צריך עליונ' לא המהרי'
יורה צעיר גדלה וסוקה על האלם הר' עמנו בכיה מקדקס ומצוויר
שמעיה והקסס יגדל המעמיד דלה על פתח ביתו ישא אשה במקרה הר'
ענים הסוכלים אלה בכיה נסברים סית' רע לו פ' סמסוקף ביתו
סבור או בניו לא אשה ימותו הר' שמקריב בית ישן סוכ לו ולסס מדש
רע לו ר' סככיה יס'הוא סיתן רע כסלוס וכסראף סמכר סוכ לו לפי
סרדע סלך לו וסככיה מדש הוא סיתן סוכ ולכך כסרלה סמכר סיתו
ססוכ סלך לו זלכך רע לו הר' כוהל ביהו סמפל מזה ודה כקרוכ
סיה ר' סעקר סיבה האדם הוא בכיה וכססכוהל ספל הוא ס' סמכר
סכיה סלמן יוסכ לפי סיתוהו האנשים אשר בו יברמו סמנו לרוכ נרה
הר' קדוה ביהו סמפלו בן ימוה לו נפלה סקרה אשה ימוה כהב ר' ס'
הר' עמנו כמערכ ילך לארץ רחוקה ויסכ ולס כארץ מדש סאה
הסיה לו הר' עמנו בארץ מצרים ירבה טובתו פי' בישראל הר'
עמנו בארץ ישראל או בירוסלם הב' יוליכנו על מדינה ולס ראה עמנו
בארץ ידרן סלקו עם הנדיקים הר' עמנו בדמשק וכסרוהיה הב' ס'
ממדס סיהו ולס ראה עמנו בארץ ארם על מצוה עבר ולס ראה עמנו
בארץ סעיר סללים יכוולו לו ולס בארץ ארם נרה יעבור עליו ולס
בארץ פלסתיס מעסה יעסה סיקרבהו הב' פי' כמו ססקריב אבימלך
מלך פלסתיס לאכרסם וכרסו סניהס ברית הר' עמנו באר' אסכנו אכל
סיה לו וכאר' סס נרה העכו' עליו ויננל ממנה הר' עמנו באר' כוס
בנרה גדולה סיה הר' עמנו בעיר מבצר מעסה עסה סיסתוירס
סב' ננל כנסיו א' זל הכנסס לברך בחלוס ספניו נעסס לו סגל' וקסס
אל ממז' סכנס הר' עמנו בעיר בלא סומה נרה העכו' עליו ולס ראה
סישהיק עמנו ממדינה למדינה ירבה הלוכו ממקום למקום ולס' יסוכ
למדינה הרבה טובתו ע' כ דברי ר' וסכב עוד דרך נלל הר' עמנו
במדינה סהאלהה סלף כנון אדם סוכ' לו ביה בית יבס נימל סב' ס'
ימול סן וסער עליו דלה דגל סל ססד על ראכו סל סכך לו סב' ס'
ח ס' לו זן זמן לו סב' סוכסזעוט' סיה סללים יכוולו סיה סוכ

מאמר חלמין

כעלמין וכל ה' מלנו סעודים וכלן לפרקים לבי טעם הלוחק סכב
 ה' מהתנאים לנו פרקי הסעוד הא' ה' והם ספורדים על סדר כל
 יסודות הדוקות

הפרק הא' ביסוד העשר כגון ארצות ונבולים מדינות ומקומות
 הפרק הב' ביסוד המים כגון ימים וברכות ומקומות ומסד וסג'
 הפרק הג' ברמות. הפרק הד' ביסוד האט'
 הפרק הה' ברוממים המורכב מ' יסודות כגון דליית המתכות
 פרקי הסעוד הב' בצומתם הפרק הא' ברעם הפרק הב'
 באלונות הפרק הג' בפירות הפרק הד' בהמנות הינאל מהם כיון וסמן
 הפרק הה' בסמינות פרקי הסעוד הב' כל פגליה מדברים ו'
 הפרק הא' בבהמות הפרק סב' במיות הפרק כג' בשופות
 הפרק הד' בדגים הפרק הה' ביואל מהן סגלג ונגיעה וכנים ודגם
 דבורים הפרק הו' בתבשילים המעשה מהן
 פרקי הסעוד הז' בארסיה

הפרק הא' באגמים סתם הפרק הב' במגן וסדים כמקב' כג'
 בגמים וסכיבתן הפרק הד' במהים פרקי הסעוד הד' ג'
 הפרק הא' בחמה ולבנה וככבים הפרק הב' ברעמים הפרק הג'
 בבכרים כי יהודה אלהיה מן הסמים ואחר שרמנו
 סמני הסדרים מחיל בעקרי הדברים הסעוד הא' ברומם
 הפרק הא' ביסוד העפר וכלול בו הארצות והנבולים והמדינות
 והמקומות העומד על סהר וכרואה שצמו עולה להר יעלה לנדולה ואם
 ירד תמורדע לו הרו' סהר תן עזר רעה תכל לו באותה טנה ובגמר'
 הרו' הר יכים ויאמר מה באו עלי הכרים נו' קודם שיקדמו פסוק יאר
 על הכרים אלא כתי ונכי הרוח' עצמו במקום נבנה אהבה שרים יניד
 הרו' שצמו עולה למעלה טוב לו ולכמו הרו' עצמו עולה בסולם טוב
 לו וד' ה' הכול פסוק ונביע ממקום נבנה ימים ארוכים
 יניד ובגמר' העולה לגבעולס לנדולה ירד ירד מגדולתו אביי ודבא
 דאורי תרויכו פיון טעלה עלה קאמר בארץ לא ירא ואם הוא מולך
 סתם יסי' על באורה קאמר בארץ ג' סמורה שמחן קבורה לו ולכך
 אם הוא מולך רע לו אכל' אם לאו מולך לא ירא הרו' מוטל עבר רב
 יניד פי' טהור רוח לקבורה הרו' עצמו בביעו אר במדינהו מורה ינל
 ההסם למרדו סמירס וספת' ג' יתחוקו בקול קוסימו לו סמירס על

לאדם ולכן נעשה רשם לבני כלם וה' חלמי בטבלא פ"א אדם אל קיים
המנוחים זה לזה המיתה מי מעד שמחה יגיד כרו' שמחה מים חמים
טוב לו ולא קיים כי יוכיח לו וא"ל מים קרים ירכה קמחו המהכה
לפניה מריבה יגיד כרו' מרוץ יתל מנדה וא"ל טוב לו כרו' מרוץ
במים חמים נרה העבו' עליו וד"ל ולא כפוסרים שמחה יגיד וא"ל
כרוץ בגרד רש' לו ולא פתעין טוב לו הטובל פים הכקט ממשל בנה'
רשם כרוץ במים קרים נהממטה צרתו ונשארית טובה יכא' לו
הטובה למרוץ יתל מלגמים רש' כרו' שהול בעל מרוץ והפר יהוס
בגדולה שפי אדם יכל' לא ממנו כרו' מרוץ במרו' נרה העבו' עליו ר'ס
כרו' שמשלמן המרו' יתל מנדה כרו' מרוץ כים הכקט יגיד ולא
המים נואים יריב עם אלוהיו כרו' שסט כים לו בכדיכה או בכרד או
הקן מקיה יתעבר עם אלהים טובים וד"ל כהב כרו' שהול עם בכרד או
בים אם כים גדול שהול מרומה גליו אהיה האים ירכה מתג' טוב וא"ל
כרו' שסט בים כהנדל אהיה האים ירכה מתג' גדול ורב כרו' שסט
במעין יתעבר עם אים נרוץ ולא טהה מכה המלה טובה למלך יכא' לו
וכרו' שסט במים רשם והטבע נרה העבו' עליו ויתל מנדה וד"ל
כרו' שנמו שט יתל מנל נרה וכרו' מעבר על מים רשם מריבה יגיד
הדואה שנבע בים או נרשם ברשם או בטיס חולי או לכדיה ממון יגיד
וא"ל נרה העבו' עליו ויתל מנדה ולא פלל כהם חולי יכא' לו ויהרפ'ל
וא"ל כרוזה טבל בים או בכל מקום מים או חיל' חולי יכא' לו ולא טבע
מקם רשמים כי חולי ימות וא"ל כרוזה טבל בים או כהדרה ולא יוכל
לקום אבל יגיד כרוזה טבמו שחיל גרמיכו יסמוד לכל יעשה רע כן
ילכד ברשה החק וד"ל כהב כרוזה מרוץ כים ונבע עמיד ליתול ביד
תלך רע ורש' לו כרוזה שישאר כים ויבט תלך של אחיה תלכות יוסר
המרק ס' בדמות כרוזה שחרה נפלהה למעלה שררה יכיס לו
וא"ל שחמה יכיס לו כהמרק ס' במהבוח כרוזה מטבע
בלת שום יכיס לו כרוזה גדולה חק כב' ס'
אחסנו כרוזה חרוליה כבוד והאלמות יכיס לו וא"ל רשע ידוע
כרוזה יתום או טבעת בלל מרגליות מעשה יעסק יכר בו כרוזה
טבעת בוחם של כסף יעלה לגדולה עד שיקבל' כרוזה
טבעת חן ונבחרה מן חן בקמן יתעלו אהיה כרוזה טבעת
כישור וטוב לו ש' כר' ומדבריו דואל כרוזה טבעת ונכסף

צד
חיה
אדו
טבל
יו כי
טבע
ואם
כהר
זשה
טבל
טבל
כדי
טב
קב
דו'
סר
קו'
כה
חז
גר
דב
זה
יו'
הי
ס
ס
ס
ו
ס

כפסד חלפין

לו שלך לפני זה אחרת וישמר יוד יתחייב כפ"ס בבל' כנפיש
הבין לו למעלה עם' מאנחה סוכרים ומאליה שלל לפניו נון נון
יחיה מאלם כמל טוב ורוח סמך סמך אלה ככ"ס כיו לוכב אה
עין ככ"ס עליו למזכה פרוסת כל יתיו פול יעדה ככ"ס סו
ע"ה גוקה צרי אלוה סא"ם צדיק וישר קוף קרוב ככ"ס אליו ו
למזכה כמאידו רים ידלה אלוה סא"ם כל מה בלבו סמך סוף יסמ
ככ"ס הפלגו הו הם יסמ כ"ס

הפרק כב' ביוסף המים' הרו' נהר הולך ביוסף פלום יחיה לו ולא
בצל יירא ממואליו וישת' מהם ובגמל' הרו' נה
דלה פלום סוף' הגני נוסס אליה כנהר פלום וישכיה וילמד כגני נוסס
מ' קפ"ס' כיו יבא כנהר צר' הרו' באר רבי חמיס' סוף' ראש פלום סוף'
ויספרו עבדי יעקב ג' רבי נתן סוף' מנהל תורה סוף' ומבוא סוף' סוף'
מים חיים ופתח כיו מנהל מנהל חיים רבא סוף' חיים מנהל' וסוף' סוף'
יסכים וילת' ויספרו עבדי יעקב קודם סיקודו מפתח סוף' בבקרי בית
מימיה ע"כ' הרו' גמלים ריח יעיד וסוף' קטמס יעיד וסוף' סוף'
הרו' מסר יורד כזוף בלא עתו נזרה הבט על אלה מדינה ואם בעתה
גדולה יהבם' על אלה מדינה העומד השה המט' טובה יחיה לו' הרו'
עירוד' חיים להטביעו סוף' בית לוינו ויריעו סוף' הרו' סוף' סוף' סוף'
אלהם מדינה ימות ע"כ' הרו' סוף' כים ברנלי' לא סוף' ברנלי' למקו'
אשר ביום כהוא י' - ובגמ' ככנסם לאגם בתלום ועשה ראש ישיבה
לישר ועשה ראש לבני כלב' רב פפא ורב הונס ברבי דרב יכושע סוף'
סלמא רב פפא דעיל לאגמא ועשה ראש ישיבה רב קונא דעיל לישר
ועשה ראש לבני כלב' איבא דלמדי הרו' וכו' לאגמא עלי' סוף' רב
פפא דהלי סבלא ועשה ראש ישיבה רב הונס דלא הלי סבלא ועשה
ראש לבני כלב' סוף' רב חמי סוף' עילי לאגמא ונבחי בה נבוחי סוף'
קקקיהו בקול ע"כ' ומי' כל זה הוא שהלגם יש בו קנים סמוכים זה לזה
וסוף' סוף' לראש ישיבה סהתלמידים מהקבצים ישר ובלים לסמוע דרסה
סוף' והיער יש בו חלפות גדולים סמוכים זה לזה והוא סוף' לראש
הלמדי הרו' סמוכים לתלמידים סהלכה אשר מעמד הרב וסוף' סוף'
על סמוכהו וזה תבניה להם מה סוף' סוף' סוף' סוף' סוף'
סוף' סוף' סוף' סוף' סוף' סוף' סוף' סוף' סוף' סוף' סוף' סוף'
סוף' סוף' סוף' סוף' סוף' סוף' סוף' סוף' סוף' סוף' סוף' סוף'

סם רע ויאל עליו וז' אשה מצה הסהיו ד' הדואה חטים ריח וכתף
 וזבב יניד פי' דכתב חלב חטים ישביעך ובגמר' את' רבא בר בר חנה
 א"ר יוסן הרואה חטים בחלום ראה חלום שאלת' השם ובגוף חלום חלב
 חטים ישביעך והרואה שעורים סרו עונוהיו שאלת' וסר עונק
 ז' ה' א"ר זירא אלא לא סלקיה לא"י עד דסאי שרי ומר' ה' הרואה בידו
 צמח חטים ירוק ריח יהיה לו הרואה כרוב ושאר מיני הבשיל טוב
 ועושר יבא לו הרואה שמוכר ירקוה יהמעט משאו ומתגו ע"כ האוכל
 פה סולת הוא בטוח שנשמעה הפלהו ויה' א' האוכל חלה לשם נקי
 מוכסחו לו שהוא בן העולם הבא ואחר אחר האוכל לשם עם ירקוה עם
 רע יבא עליו ובגמרא הגאון א"ר מרואין דלועים אלא למי שהוא ירא שמים
 פי' לפי שדלעה לשון דלו עיני למרום ומדברי דביאל הרואה שהופס
 בידו קמח ריח יניד ומר' הרואה שאוכל צנון או חזרה או שאר ירקוה
 האוכלי' בשולחן ריח טוב ומיים טובים יהיו לו הרואה שאוכל בצלים
 וכרשים חיים ומבושלים כאב יהיה לו פי' מפני שהם קשים לגוף
 הרואה שאוכל כרוב או שאר ירקוה של הבשיל טובה יהיה לו האוכל
 איספינא טובה זעום וכבוד יהיה לו מאלוהיו ומס' פ"א הרואה מרור
 דע לו כל מיני ירקוה יפים בר מלאשי לפתות בצלים ושומים הקוצר
 שכולים ריח יניד ובס' א' הרואה שאוכל ירקוה בחומץ רע לו האוכל
 אבטימס וקאחיס מלאים יבואו לו ובגמרא דרך כלל כל מיני ירקוה
 יפים לחלום סוף מלאשי לפתות והא"ר רב אשי אלא סאי לפתא ואשהרי
 התם דסא בקציקו פי' במשוכר ורב אשי בקציקו סא ע"כ האוכל

אכומים ריח יניד *

הפרק הב' באלגיה הדו' סנטע חילגוה מעשה טוב עשה וז' א' הדו'
 ענמו בוסע ברמים או הרואה חילגוה כנבים טוב יניד
 ובגמרא הרואה האלה הורהו משהמרה בקרבנו שאלת' מוצר האנה נו'
 הרואה הדם נכסיו מנ' יוסן פי' כהדם זו סעליו מקלעין ואם אין לו
 נכסים ירוסה מופלה לו ממקום אחר את' עולא ואי הימא ריבל והוא
 דסא לכו בקציקו פי' במק' מו במשוכ' הרואה נטע צושה פרי טוב
 לו ונאשמו הרואה ללב אין לו אלא לב אחד לאביו שבשמים הרואה
 גפן שחשה אין אשהו סבלה נפלים שאלת' אשהך כנפן פוריה סודקה
 ינכה למסית סא' נפן מתערי' הכיע וכהיב אוסרי' נפן ע"כ ובס' ה' כנפן
 והאמר ירוו נשים כי הם פלים מאד ורבים עם זריזות תקונם אבל סתם

לפי שבשם לחים הם מהעפסים ופעמים מפסיד בהם אבל בשם
 צמקקים הם מהקיימים ולא יפסיד אבל ירויח ובגמרא הרואה ענבים
 ושנים חלמ' כענבים ממדבר גו' ק' ט' כ'א ענבמו ענבי רוט ע"כ הרואה
 הלנים שאורות עמל יגיד ור' הא האוכל הלנים לחים ממון ימצא במסמך
 יבשים ריוח יגיד ובגמרא הרואה רמונים זוטרי פרי ורבי עסקי כרמוני
 דברבי קאי עסקי כרמוני פלגי פי' הרמונים שנחלקו את ה"ח הוא יצפה
 להורה שגא' אשך מיו' הרקח מעשים רמונים ואם עם הארץ הוא יצפה
 למנות שגא' כפלא ממון רקתך אפי' ריקנים שבך מלאים מנות כרמון
 הרואה זהים זוטרי פרי ורבי עסקי כותי דברבי קאי עסקי וה"ח פירא
 אבל חילנא היויז לו בגים זכרים שגא' בניך כשתילי אים ואיכא דלמרי
 שם טוב יוצא עליו שגא' זית רענן יפה פרי הולך הרואה אתה רוב
 געשה הדור לפני קונו שגא' פרי עץ הדר ומר' האוכל לימון יבא לירי
 עניוה ע"כ הרואה שאוכל אגוזים חיים טובים יהיו לו ור' הא הרואה
 שיקבל אגוזים כבוד עם קנאה הרואה שאוכל הפומים ד' הא מים
 טובים יהיו לו ומעלה ומדולה יבאו לו ובס' א' האוכל הפוח צרה יגיד
 ובמקום אחד חולי יגיד האוכל עזרין אדומים חולאים יבאו לו לבנים
 טובה יהיה לו ועו' האוכל בטונים יבשים או לחים רגה יהחדש עליו
 האוכל לפלסים טובה ומעלה יהיה לו לפני המלך האוכל זנגיבילי
 הב' רוצה אוהו ר' ובס' א' הרואה זנגיבילי או ענף שמו הולך בכל
 המדינות פי' לפי שהכל צריכים אוהו ואוכבים אוהו ומי שהוא אהוב
 מהבריות הוא אהוב מהמקום ושמו הולך כמו שמוליכים אוהו ממקום
 למקום אשר אל כל העולם ובגמרא דרך כלל כל מיני פירות יפים
 לחלוט חוץ מקני המרה פי' שלא בשל כל צרכה *

הפרק ה' בהמנות היוצא מהם הרואה גת כלי מעצרה והיו
 העונות היין מריבה יגיד וא"א הרואה יקב של
 ענבים גשמים יבשר שלא טעל היקב הבא לו מריבה הרואה ססוחט
 ענבים בטח וטובה יהיה לו ורש' כהב הרואה סיסחוט ענבים ויסהה מן
 היין טובה יהיה לו וא"א עו' יהיה לו הרואה חבית של יין שמחה
 גמלה יבא לו בקרוב הרואה שהוא מזומן עם אנג' במטהה היין
 חולאים יבאו לו ואם לא יטהה עמהם ינצל מחליו הרואה עצמו במטהה
 של יין הפסד יבא לו הרואה ששונה שמרים של יין כאב גדול יבא לו
 הרואה עצמו שכור צרה גדולה יהיה לו וינצל ממנה ובס' א' הרואה

בפשר חלמין

יורה אשה נכבדה ע"כ כרואה קנה יצפה לכמה שנאמ' קנה חכמה
קנים יצפה לבינה שנאמ' וכל קמינן קנה בינה והרואה קנה יצפים
ויאמ' קנה רצון לא ישבר קודם שיקדמו פסוק אחר גבה בטמה על קנה
רצון וא"ר יורה קרא קירא קירא קניא בלאו מעלו לחלמא פי' קרא דלעת
וקורא רך הגדל בדקל ולשנה שניה הוא מתקשה ונעשה עץ קירא שעוה
קניא קנים הרואה כרם בלא שבכים ומהלך בהוכו אבלות יגיד
הרואה חילן מלא פירות ריח יגיד הרואה פירות בחילן יסמוך לאדם
גדול ויהנה ממנו חילן בהפוח אשר לו הפוחים מהוקים יורה על אדם
טוב ועשיר ואם פמוכים יורה על איש רע וחמוץ האגוז יורה אדם קשה
וצל רע ר"ל שחבורתו רעה ס"ה היסן הסת האילנות בניס יהיו לו
הרוא' שיסן הסת האילן ה"ה יהיה בעזרו ד"ה העולה לחילן כבוד יגיד
הרוא' ענמו מסוכב באילנות בניס יהיו לו ואם ראה איהם נופלים ימותו
הרואה שעקר חילן שעושה פרי רעה תהיה לו הרואה שיעתק חילן
ממקומו ילך למקום אחר וד"א הסוהן חילנות רע לו ולביתו פי' כי
האדם עץ הסדה הרואה חילנות נהלשים מלממה ופחד יגיד הרואה
ענים ארוכים טובע ושלום יגיד הרואה שהוא נשען על המטה טוב
יגיד הרואה ארזים או קורה או מיני עצים קטנים מסובלים אה הבית
או מלמעלה או מלמטה שכורים רע לו מאד ויהענה וינצל מגזרות קשה
הרואה עמוד לו חילן נופלים קשה הוא לו ויזרעו מן אדם או גדול או
שד העיר או מלך ולא ילך למקום אחר שלא ימות .

הפרק ה' בפירות הרואה בכורי פירות גדולה תהיה לו הרואה
המרים טוב לו אבל לא ינא לפניו שר או השלטון דניאל
בנמרא הרואה המרים יהמו עונותיו שנאמ' הם עונך פי' הם המרירות
שהעון הוא מר שנאמ' כי רע ומר וד"ה האוכל המרים צרה העבו עלינו
פי' היסורים ממרקי' העון האוכל שקדים לחים תמוצי' חולאים יבאו
לו האוכל נודנדימיה יחלה וירפא פי' לפי שהן אחד מהדברים שנכנסים
לגוף ואין הגוף נהנה מהן האוכל הגסים או פרישים פיים טובים יתיה
ובגמרא הרואה שבכים לכנוה בין בעתן בין שלא בעתן יפוח שמדות
בעתן יפוח שלא בעתן רעה וצריכים רחמים אלכן מובטח לו שהוא בין
העולם הבא פי' שהוא רמוז ליי' המסומר בעביו מססת ימי בראשית
ויד"א אדומים טוב לו ולבניו וא"א האוכל שבכים לא ינא לפניו הדין או
לפניו שד שאם ינא לחיביו ינבטוהו וד"הא הרואה בעתים ריח יגיד פי'

כפרת הא' בבקשות ויש בו ב' נתינים • הא' בבקשות טהורות
 הב' בטמאות וזה הא' בטהורות • כרואה שור או
 כבשים או גדים טוב לו כרואה שור שם טוב יקרה לו ר"ה ואל"ס יעלה
 לגדולה כרואה שרובב על שור שחור גדולה יקרה לו כרואה שורים או
 פרות יראה מפות או ביני כרואה פרים רועים במדכ שמחה וריח יגיד
 ואם הם נשנים עגלות ואין קשה יגיד ע"כ וזה"ל כרואה שור בטמא
 במכל או בלא מכל הולך בדרך עם עגלתו או בלאו עגלה דבר ישמע
 וישמח עליו ובס"ה כרואה שור אורש שמתרחק ממנו לעומתו יתקרב
 ע"כ וזה"ל היה רוכב ופגל מעליו מות יבא לו בקרוב רבב כבוד עליו
 בלאתה שנה ימות בעתו ילך למרחוק בניק מאלו הנאה גדולה יקרה לו
 ויכנס שנה טובה עליו נשכו לשור אכדה יאכד בדרך נטף כבוד לו יקרה
 מנים רבות ריחו השור ימלא אולי גדול ואל"ס הרכב על שור והוא
 מהלך צרור יבאו לו ויבא הרכב על שור כבוד ימצא ואם נפל עמית
 ובמרחק ר"ה דברים נאמרו בשור האוכל מבשרו מהעשר וכתב י"ס
 ואם עשיר הוא יתעשר אחר נגמ' הוי"ן לו בניס זכרם שמנמים בהורם
 בעטו דרך רחוקה מזוהמה לו נשכו יסורים באים עליו רוכבו עולה
 לגדולה והא הגיא רוכבו מת לא קשיל הא דרכיב איהו לתורא הא
 דרכיב הורא לדרידי וקרואה שור ישכים ויאמ' כבוד שורו קדד לו
 קס"פ"א כי יגא שור אה איש ומר"ה כרואה צאן או עאים והוא רועה
 אוהן או יקרה מהם בני ובנוהין ירבו ובמקום אחר כרואה שהא
 רועה צאן שר גדול יקרה על משפחהו ועל מדינהו כרואה היסים
 גשמים ירבו ויבאו ויהי תברכים לו כרואה שנגסוהו עולה לגדולה
 וועיל לאגשים הרבה מגדולהו כרואה שנגסוהו או שהה מאלבם
 מזוההין מדובים שהא ודי מלב עאים ללמך ע"כ ובגמ' אמ' רב יוסף
 כרואה עז שנה מהברכה לו עאים שנים מהברכים לו שהא ודי מלב
 עזים ללמך וקרואה שופר ישכים ויאמ' והיה ביום ההוא יהקע בשופר
 גו' קס"פ"א הקעו שופר בגבעה הנהא הב' בבקשה שמאות בגמרא
 קרו' גמל מיתה מקנה לו מן השמים וינצל ממנה שא' לכני ארד עמך
 מתריסה ואכני אעלך גם עלה פי' גטריקון ג"ס ע"ל גמל רב נמין אמ'
 גם ס' כעביר סמאריך לא המוה וממקום אחר כרואה גמל שהפזת
 בדיוח יגיד ואל"ס כרואה גמלים פתגמין ביטן ימרון ליה ואל"ס כרואה
 חבורות של גמלין רע לו ע"כ כרואה שמוטף א' מכם יתגב' מאלו למוכס

משנה ודמין

שבו דיקא יגיד ובה' שברות יורה ממעלה כי המעלה אין לה מדר
 וסדר האהיה יין מרוקס בתבלין הפסד ד' הרואה שמהה ישמור
 נפשו מכל דבר שתא יפול ובגמרא כל מיני משקים יפים (לפום סוף מן
 קיין יש שותהו ומוכ לו ויש שותהו ורע לו יש שותהו וטוב לו דהייב ויין
 ישמה לבב אנוס ויש שותהו ורע לו דהייב הגו שבר לאובד ול' א"ר
 יחזק לעולם לה' טוב לו שאת' לכו לשמו בלשמי ושהו ביין מסכהו ואי
 בעיה אימא אהקן מיין הרקא ע"ב הרואה שמהה שבר חסין רבואה
 וממן טוב יבא לו הרואה שמהה שבר הבולאה שבר טוב יהיה לו ועוס'
 השמה משקה של המדים וכל מיני שבר טובה יהיה לו ועוסר ד' ובגמ'
 קרואה שמן זית ינפה לאור הודם שאת' ויקחו אליך שמן זית וד' הא
 קרו' שמהה שמן אשהו מונה תהיו והוא מאה וד' א' או הוא או אשהו
 הפרק ה' בפסיונות שהם ג' כ מען הרואה מפירה טובע ואדמות
 ושדרה יורה ס"ה הרואה מפיינה עם תורן בים הגדול
 או הרואה שגפל להוד המפינה יגנל מכל צרה וצוקה הרואה שגכנס
 למפינה ילך לאר' ראוקה וא"א הוא ודעו מן הע"ה וכן כתב ד' אלף
 שחלק ואת' שאם המפינה קטנה הוא לבדו מן הע"ה ואם היא גדולה הוא
 ודעו מן הע"ה הרואה שהוא עשב בתורן המפינה והיא הולכה בים
 אוהו האיש הרבה גדולתו ועשרו מאלד הרואה שהוא עומד במפינה
 עומדה במחוז יקום לקוב הרבה מאלד ד' ומקנא' היושב בערבה קטנה
 ס"ט יבא עליו בערבה גדולה ס"ט יונא עליו ועל משפחתו והוא דמולין
 דלוי' פי' בגובה של ים וזה למי המפינה הולכה בכל העולם ואם היא
 גדולה הולכת יותר הרואה שיושב במפינה קטנה טוב לו וטעמה אב
 לכני עירו הרואה שהולך במפינה ואין מנהגו כן ילך לבית האסורים
 הרואה שגפל מן המפינה לים או לנהר יכול ביד אויביו ויריעו לו ורש'
 כתב ואם גפל בהוד המפינה יצילנו הכ' המנהגו הרואה מפיינה שטבע'
 יגנל מכל עונותיו וחסותיו כלבו להם בתצולות ים ועצל תדינה של
 גהינם ר' וד' א' הרואה עצמו במפינה גדולה מוכסת לו שהוא בן
 הע"ה ואם המפינה טובעה והוא גנול מוחלין לו עונותיו ע"ב וב' א'
 קוסיף עוד יבטלו כל משכבות רעות שמכבו עליו הרואה שגפל מן
 המפינה לתוך המדינה טוב לו ד' וד' א' הרואה עצמו יונא המפינה

ליבשה יגלה ממקום למקום
 קטנר כנ' בעעלי חיים

בפֿשר חלמין

ם

כלאיה וכהנא כל מיני חיות יכנס לחלום חזן מן הפיל לא קשיא הא
דמסרג הא דלא מהרג פי' כשיש לו אוכף על גבו הרוכב על הפיל יעלה
לגדולה ד' ואם הרגו מלך גדול יהרג הרוואה מדורו של אריה שנה
טובה יבאלו ר"ה הרוואה אריה שנים רבות יחיה ד' הרוואה אריה נועק
אחריו צרה וחולי יהיה לו באוהה שנה ר"ה הרוואה שהיא גלסעם לביא
ויכול לו יצא אויביו הרוואה אריה רודף אחריו אויבים יארבו לו
ומתקשים איהו הרוואה שנהחב עם אחד תהי' שלים עם אויביו הרוואה
גור אריות לפניו יהרגו אויבים רבים אחריו הרוואה שמזקף אחד מהם
ינצח אויביו והא' אויביו ישמעו לו הרוכב עליו ינצח אויביו האוכל
מבשרו מוראה גדולה יהיה לו וכן האוכל בשר הלביא ר"ה ובגמ'
הרוואה אריה ישכים וזאת אריה שאנ מילא יירא קס'פ'א עלה אריה
מסכבו הרוואה דוב רודף אחריו אדם בליעל ינצח אוהו ר"ה הרוואה
דוב שבא עליו מריבה יגיד ע"כ הרוואה ראש דוב בידו ממון אפור
יהיה לו וכן האוכל מבשרו ר"ה הרוואה זאב אויב יקום עליו מהרה בגמ'
הרוואה נחש פרנסהו מזדמנת לו נשכו פי' הנחש לאדם נכפלה פרנסהו
הרג פי' האדם לנחש אבדה פרנסהו אל' רב שמה להנא כ"ס דנכפלה
פרנסהו ולא היא רב שמה מתזא חזא בחלמיה וקטליה פי' ולכך היה
נוטה לבו לדרום לשבח להנאהו וענין הנחש שמורה פרנסה הוא לפי
שעפר לחמו ומצוי לו בכל מקום ואין צריך לו עמל להרויח פרנסהו
וכשנשכו הנחש מורה שאנשים שיפ להם ברנסה יאכלו לחמו וזה יורה
שיהיה הוא יוהר עשי מהם שהוא האדון והם עבדיו לעשות מלאכהו
ויכרע להם ויאכלו ממנו והרגו אבדה פרנסהו ידוע ורב שמת
שהסביר הדבר לטוב טעמו מצא טעם לומ' כן לפי שכשפיה חי היה צריך
מזון לאכול והוא הוראה שירבו האוכלים מפהו וברבות הטובה רבו
אוכליה אבל כשהמיהו מורה שיהיה לו מזון הרבה כמו שהראו לו הסל'
ושיסיר האוכלים מפהו וישא' הוא לכדו ע"כ הרוואה נחש טוב לו נשכו
דע לו ויא' שונאים לו ואם ברח הנחש לפניו פרנסהו מהמעט ע"כ לד'
הרוואה נחש ישן או כפוף ברגו פרנסה יבא לו הרוואה נחש עם אנו
עום יבא לו הרוואה נחש בחקו פרנסהו מזדמנת לו ר"ה הרוואה
נחש במט' אם אין לו אשה ישא יס לו יהאלמן הרוואה נחש שברח מלפניו
פרנסהו בורסה ממנו ההורגו טובה יהיה לו ואויבים נוסלים מלפניו
ר"ה כנד עקרב מחלוקה יהיה לו •

מפשר חלמין

ר"ה ורש"י הרואה גמל יכבוש אויביו ור"ה א' הרוכב עליו בין זר בין
בקה ילך למרמקין וכן כהב רש"י הנזכר ממנו יחלה חולי גדול בעטו
ישמע בשורה טובה ר"ה ור"ה א' הרואה שהרג גמל יהרג אויביו האוכל
מבשרו או שהה מחלבה ועשיר עושר גדול ור"ה א' האוכל ממנו ריוח יגיד
ור"ה א' הרואה סוסים רבים במדש השרי בלוהו זמן ימות ובגמ' הרואה
סוס לבן לבן בגמ' בין ברדוף יפה לו ואם ארום ברדוף רע לו בגמ'
סוס לז' ע"כ ובפרק חלק אמ' רב פפא ש"מ סוסיא חזורא מעלי להלמא
הרואה שדוף אחר הסוס והסיגו והכה את הסוס ינצח אויביו ויכול
להס' ר"ה הרואה שמוטק סוס אחריו ענה אנשים גדולים ישמע ור"ה ב' א'
ואם במהג איש גדול יקה וישמע ענהו הרוכב סוס ונגב ממנו יפסיד
סמורו ע"כ הרואה עצמו רוכב על סוס גדולה יהיה לו ר"ה ורש"י
סוסין טובה הרואה שרץ מהסתיו ונכל ממנו מות יגיד ואם נכל מעליו
בשהולך בגמ' יכבה על עונותיו ר"ה ורש"י כהב הרואה שנפל מן הסוס
יחלה חולי גדול הרואה שאוכל בשר הסוס יתקן השם מזונותיו וממונו
יהיה שמור כל הדינים טובים בחלום חוץ מן האדום ע"כ ובגמ'
הרואה סוס לבן מוליכו בגמ' סימן יפה לו שלא בגמ' סימן רע לו
הרוכב על פרדה צרה הבא לו רכב על פרד עניוה יבא לו ר"ה ורש"י
כהב הרוכב על פרד צרה יהיה לו ע"כ נפל מעל פרד או פרדה בלוהו
זמן ימות הרואה שאוכל בשר פרד או פרדה יקח ממון אסור ובגמ'
הרואה חמור יצפה לגאולה של אמ' עני ורוכב על החמור ע"כ הרוכב
על חמור לבן טובה יבא לו במהרה ורש"י פי' מנד אשהו או מנד ירושה
הרואה שהא חורש בחמור הפסד בבית הרוכב חמור או פרד כל מלך
גדולה יהיה לו הרואה עצמו על חמור בלי מרדעה יחלה או יפסיד
ממונו במרדעה ברכה תהיה לו ור"ה א' הפסד הרואה שרוכב על חמור
באוכף יצפה למשיח הרואה שחמור בעטו או רפסו הבא לו מהנה
מאדם גדול נפל מן החמור רע יבא לו ור"ה א' עניוה יגיד הרואה שאוכל
מבשר חמור ג' ר"ה א' הרואה חמור פרנסה טובה מזונות לו והאוכל
מבשרו מוסיף עושר על עושרו ד' ור"ה א' הרואה שרוכב על חמור ישמר
מאויביו ואם אכל מבשרו טוב לו ע"כ
בפרק הב' בחנה ויחלק לב' נהמים הא' במזיקות והב' בשאינן
מזיקות וזהו הא' במזיקות כס' א' אמרו שהמיות המזיקין
יורו על האויבים והשונאים ובגמ' הרואה פול פלא נעשה לו פילים פלא

מרנולת יפכה להרביעה נאה נילכה פי' נוסדריקון כל הרנול כל' לפי סלח
 שום ב'א בעולם סיהיה דגל אכל בה שנו כתרנול לכך עמו אל המשל בו
 באמרם שלא יכו ה'א מנויש אכל נשוהיהם כהרנולים ולזה מורה בעצם
 של הכנים ולכן כל' בלש ראה הרנול המסודם האקרא קאכון סמורה
 שלא יקיו לו נגים הרואה הרנולות הרבה סכולכות בביתו או לפניו
 עמאר גדול: כבוד יהיה לו רש' וא'א הרואה הרנולות דירה נאה
 יהיה לו וא'א הרואה הרנולים במים מלדו לו הרואה שפחה
 סמוכרת הרנולות שכה לבנים הרואה הודים אי בני יתה ונד אחד
 פהם זכרים יהיו לו הרואה פקאר אחד מהם ירנשה מכלה לו ובס'א
 עומה מעבש טוב האוכל מבסרם יהקיים מזלו הרואה כדו כבוד
 כסורה טובה יבא לו הרואה כבוד טוב לרוא'א שלום יהיה הרואה
 פהם כבוד וכרם מידו נרדך לטהעמה פמאת' ככבוד נודדת מקצה
 הרואה סאלל אחד מהם טוב לו הרואה סגשכו אחד מהם אין נורד
 לאדם ונגמ' הרואה כפור ראה שלום סנאמ' ככפורים עפנת ס'
 וסכיה וילמ' ככפורים עפנת נו' קס'א' ככבוד נודדת מקצה הרואה
 סנד יונה בת ההיה לו ראה הרנולים או כל מיני עופות נלמקיים
 מרובה הדיה לו .

פהם כב' בטופות סמאות הרואה נסר משוכף עמאר גדול יהיה
 לו רש'י כהב לנדולה יעלה ובס'ה פכנגר ארה על המלך
 כבלקון על הדוכום הרואה סינוד הנסר יעמיד ופיל אויביו לפניו
 הרואה סיס בידו נסר טוב לו הרואה ססלום נסר יקאל בבני אדם
 הרואה סאלל מבסר הנסר יהיה נרדך לאדם ר'ה הרואה עורבים
 עמים לעומתו טוב לו ד ויהא מונא מאנות הרואה פודב על ראסו
 ימות ואס על ראס אחד ימות איהו האסר ודליה מלום סר לאופים
 הרואה סהופם נן טוב וכבוד יהיה לו הרואה דיה או איה על ביהו
 מלך ויהרפא הרואה סנד אחד מהם מלוקת יהיה לו עם מי סמלמין
 בו הרואה סממע סום אחד מהם טובה יהיה לו הרואה סאולל
 מן פהם טובה יהיו לו הרואה הנשמה או קאת ונד אחד מהם יחלה
 ויהרפא הרואה אחד מהם על ביהו אכל יבא לו הרואה סממע אחד
 מהם או סמע קולם ולא ראס טוב לו הרואה סאלל מבסרם כפסד יבא
 לו הרואה סגשכו אחד מהם או סאלל אחד מהם טובה ונדולה הבא
 לו הרואה סממע ס' מהם כפסד יבא כמטונג הרואה סרדף אחד

מפשר חלמין

התם כב' פדיון שאיך מדיקות **הרואה** איך או הרודף אחרו
 פחד בלא דער יניד **ד** הרואה שהורג זכי ואיל דם
 פני יספוך **הרוכב** על אחד מהם עבירה עשה שהבטיח להב'ה
הרואה שנתנו לו במתנה אחד מהם טובה וגדולה יהיה לו **ר"ה** הרואה
 בלבים רעים לשון הרע מספרים עליו **הרואה** שהוא שוקק עם כלבים
 תהאבב מאויביו **ואם** מבטיח לבניו הקום ענת אויביו רודפים אחריו
אדם ממחול הארץ **ד** הרואה כלב מוכח אחריו אויבים יארבו לו **ואם**
 נשכו ינחמו **הרואה** שמאן את הכלב יוכל עם אויביו **ואם** עלה
 עליו כ"ס סיבתא הוא לאויביו **ואם** הכלב יעלה עליו ינחמו אויביו **ואם**
 אבל מבטח יעתיק ממקום להכלה ולטובה ולגלוס **ואם** הרג לכלב
 אויביו ועקב ר"ה ובגמ' **הרואה** בלבים יאשים ויאמ' ולכל בני ים' נו'
 קס' פ' א' והכלבים עזי נפס ע' **הרואה** שועל יאכל ויא' **הרואה**
 שועל או מולדה שנה טובה יהיה לו **הרואה** שאוכל אחד מהם ינצל
 מכל מורא **הרואה** שנהג אחד מהם רימץ יהיה לו **ר"ה** ובגמ'
הרואה שהולך בדוכהא דקרו ליה שורא נעשה לו שורה נאה בדוכהא
 דקרו ליה שורא נעשה לו שניו רע פי' שבסם הוא הרמז ולא בעצמות
הרב' ונ' א' כ' שהרואה בחזן הוא שהולך שאיך לבהרו בשום אחד
 מהפטרות אליו כיון שבחזן הוא איך קודין אהו לא שורא ולא שורא
 אבל ים לפתרו דכדרי ר"ה שאמ' **הרואה** שהולך יזכה למלבושים נאים
 או דכדרי האמ' שאמ' גייה נקנסה עליו מן השמים ונצל ממנה
הרואה שבכר ויאלה פנים חדשות **הרואה** שיהיה מדבריהו צרה של
אדם יניד **הרואה** שיהיה גועה צרה ומולי יניד **הרואה** שהוא
 נבעט מחיות רעות בזבים יהאמר עליו **הרואה** שיהיה רעים מריבה
 באומות **הרואה** שמומד בנד חיה קרובו הוא אויבו **הרואה** חיה
 אהה אויבו ימות ובגמ' **הרואה** שוכר יאשים ויאמ' והיה ביום הקרא
 יהקע נו' קס' פ' א' הקעו שוכר בבעה
הרואה כג' בעופות והוא כ' נהיים האחד במהירות **הרב'**
 בעמלות ובמהירות הוא זה **הרואה** נשר או שוף
 מעופף גדולה יהיה לו **הרואה** אוזים ביהו ירבה כבוד ביתו ובגמ'
הרואה אהו ירבה להכמה שאמ' שבמות בחזן הרבה **הוא** עליה הוא
ראש ישיבה **אמ'** רב אשי אני ראיהוה ונאה עליה וסלקית לגדולה
הרואה הרמול יפסה לכן זר

כפשר חלמך

כס

בציה או סלכ גדולה יהיה לו .

ביתא כב' בנדים הרואה בנים בקשהו הלויה נשתברו נעמית בקשהו וכן אגוזים וכן קשואים וכן כלי זכוכית וכל הנשברים גמר' פי' לבי כבינה קדושה בעיה והרגום בקשה בעיה לכך כמרח' בנים שלמים קודה שבקשהו הלויה ועומדת כבנים האלו שהאוכל הוא סהום ואם נשתברו נעשה בקשהו כבינה א שפנסכבר' להגלה האוכל וכן ע' ד זה אגוזים וקשואים וכל הכלים הנשברים הרואה שמבקש בנים עבדים ושפחה וקנה האוכל ביתים מבוסלים יתל משולי שמוכן לכא עליו שלוקים או שכורים ידע כי נהקבלה הפלהו ר' הוד"א הרואה בינים בקשהו מהמלאכה ותיים יום יפיו לו וזכות יש על ידו ואם זלוים או שלוקים או שכורים בקשהו נעשה ואל' האוכל בינים חיים מוכנה הרבה מבוסלים יתל משולי שעתיד לכא עליו האוכל בינים שלוקות חיים טובי' יהיו לו במרשאה דע לו וכה' רש"י כל הבינים טובי' אחך מביני יענה **ביתא כג'** בדכס הרואה דבס מעורב עם דבורים אויבים סוכבים ואהו הרואה שיעצור קנה של עץ ורודה ממנו בדכס ושהה חמים ינצל מנרס ר"ה האוכל דבס רע לו ד הרואה שאוכל דבס טובה מוכ לו רעה רע לו רש"י הרואה שאוכל דבס מבוסל מהוק טוב לו יבס תלאים יבאו לו האוכל צמיחת וכל שאר דברים ששחים בדכס טוב יהיה לו .

בפרק הו' בכשר הרואה שאוכל עלי צרה העבו' עליו ר' ה' ונמ' הרואה קדיה ראה שלום סגאת' השפות שלום א"ר מינא ובקדדיה שאין בה כשר וישנים ויאמ' ה' השפות שלום לנו קס' כ"א שפות כסיר ע"כ הרואה שאוכל חכשיל מבוסל או חי אים היא סמוך רע יהיה לו הרואה שאוכל מלוח או יבס תלאים רעים יבאו לו ואם הוא בלא מרק והוא מהוק שמהה יבא לו הרואה שאוכל בקערה ומקנת מה סבהוכה אהו האים אכד מזונו מן העולם הרואה ששהה דם ינצל מנרס **כפשר כד'** בארס הפירקא' בארס עצמו ובמאורעים שנופנו כהוב כס' ה' כלל כל איברי הגוף מה יורה כל אחד מהם כראם והכליות והאמה יורה על האולם הכהפים לגשים ולאסיות כי דברי' רבים נשא אמתו בעד הגשים והאסיות כמו שנשא בכהפים המשא האנילים יורו לבנים ולבנות לפי שהם המת ממלהו הארעות יורו לשכרים וכמי בית ולעבדים כי כמו שהארעות עוזרים כן אלנו עוזרים

מפגש חלמין

השנה ולא השנה אלהו האיש ירדוף אחר השמש ולא יתן רכב עליו
יעלה לגדולה בם ה כי עוף הנק' סיני יורה על שכם ונדיק חה לפי
שהוא לבן וטהור ומבקש טרפו במשמקי המים ואינו גונב מכל הארץ
וכתוב ימיו טר בעימות קול ומה כן הכנס מין פקודים ולבן מכל הסוף
ומשפט הכמות ודורם במשמקים ובחוף ימיו תלמד שבמנו וסודותיו
לאחרים ומת העוף הנק' בולטור יורה על רומא וזה שהעוף הזה כשרוא'
ב' חנוע יאהל לערו בכל כמו ויהר' ישפה זה אם יראהו אדם ולא
הרצה לזרם יקחם במקלה כשילכש עוד איהו ב' אם יראה בו מכה
והרופא ג' זה דרכו שיעזור לחולים ובגמ' כל מיני שפוחי יפים לתלום
אין מן קיים וקפוחא וקורפולא ע"כ הרואה דבורים אויביו יקמו
עליו הרואה זבובים גנבים יתגון ליה •

הפרק ה' בדגים הדגים יורו מעות עם שמל כי משכנס במים
המתחמשים ופרים הדגים כמו שפרי כיניעה המעות
והלוקח דגים מאלגשים מעות יקח במרפה והרוא' שחשרו דגים שלג
יחסר ממנו פ"ה הרואה דגים אויביו יקמו עליו הרואה שלכד
דגים בדרגו גבים יוליד ד' וא"ל הרואה דגים עם רש
יוצאו עליו הרואה שני דגים במכה או ברשת ימים טובים יתן לו
הפ"ה הרואה שני מרצים וממשים בים רע לו מן ממה שקורין בלגז
לפון והאר הדגים ימים בין בים בין ביבשה ר"ה וכתב רמ"ה הרואה
דגים קטנים הב"ה יתן לו ריוח ואם גדולים יתן לו ריוח גדול הרואה
שהוא נד דגים בשורה טובה יבא לו ממקום אחר וא"ל כנד דגים קטנים
הב"ה יתן לו מהנה מעושה גדולים ה' יתן לו ריוח ונהלה כדי בשלמנו
כאן ראיה הב"ה שצמק ושהה נביא ראיה היוצא מהן והוא •

הפרק ה"ה וים בו ג' ותמים הא' במלב עבינה • הב' בצנים •
הג' בדבם • והו' הא' הרואה שדים מלאים וינק מהם
ריוח יגיד ד' ראה יונק שדי אשה ריוח גדול הרואה שהוא סולב צלן
או עזים עוש' יהיה לו הרואה סלב עושר גדול יהיה לו ויחלו יתקן
השוהה סלב צביואל בן זכר יהיה לו וטובה גדולה הרואה ששהה סלב
צלן ריוח גדול מגיד וא"ל מחשבה קטנה תהיה לו שיה סלב סוסיא
מתון ימצא הרואה ששהה סלבים מבהמות מתוך רע לו מהוק טוב
לו ר"ה הרואה שאכל גבינה למה ריוח יגיד הרואה שאוכל שמאלת
פזים גדולה יבא לו חמאה אחרת בשורה טובה יבא הרואה שמכר

מפשי חרמין מג

לו קמתו מאד ואם לא יבאכ לו בנבילתו הוא סימן שימא אדם סוף
 יבאכ לו קמתו הרואה לפיו נגמרו יעני רעהו מהים הרואה
 עצמו אלס טוב לו ופ"א רע לו הרואה אדם נוזה בהער רע לו
 במפרים טוב לו ע"כ הרואה שנהלם אקנו סם רע ינא עליו ר' ופ"א
 הרואה מדרס אקנו או נופל צרה יניד הרואה מסתית בסער ואלק
 בראשו סער אלא קטנים בקצנים טוב לו ובגמ' המגלס ראשו בחלום
 סימן יפה לו ראשו וקצו לו ולכל מספיתו הרואה הנלה ישבים
 ויאל' וינלס ויחלף קס"פ"א אס גולסיה ופר ממני כמי הגיהנא קמיה
 דר' גמין הקיז דס עונוהיו ממליכ וההני' עונוהיו סדוריה מאי סדוריה
 לימאל' פי' לפי שהעונוה נקלחו אדומים שגא' ואם יארמיו כהולע ור' כס'
 המקיז דס בקוסמו יתמעטו ימיו ככהפיו יאכד דבר גדול בדעותיו
 כפסד ימעט יבא לו הרואה שהקיז דס הרבה טוב לו הרואה
 שיטער רע לו הרואה שיעשו לו חבורה יתמעטו ימיו הרואה סתא
 דס מגופו ולא ההגולל בו סתאהיו מזכרים נא' סתאהיו מעבירים
 הרואה שישהין דס אשהו מפלה בפלים ע"כ הרואה דעותיו נחמת
 ולכונה יאהב מאנשים גדולים ואם מכוועדים או מלובלבים אהבי
 מדברים עליו סקרים נפלו חמן רע יבא נקננו ידיו אינו צריך למעשה
 ידיו ר' הרואה צפורן מקוסר ורע סכמה יניד רס' הרואה דדיו
 נגמרו צרה יניד הרואה עצמו סינאו מעיו בניו יקבור ע"כ הרואה
 מן הסולם או מאשר יורה עג מעות מקובנים בסס רע כי כמו שהצולה
 נסגרה ועם סראן ויבא לפרסום כן המעות המקובנים בסס רע ס"ס
 ובגמ' הנכנה בשמו סימן יפה לו וה"מ דלא סיים ל"א סכנו געמים
 לו סגמ' מהר צועה להכהת וה"מ דלא מקנח כי הנכנה סראנו יונא
 לכן הוא סימן יפה לו בלסגן אחר סכנו געשו לו ובלבד סלס יקנח כד
 סלס ימאיה ידיו והוא סימן לשיצטרך לטנף ידיו לעשוה צרכיו ובישת
 אכנו יאכל לסם ההשהגה יורה על ענינים רבים כפי סגוי סאר ענינו
 קהלום כמו סלס יראה סהן בבלי כספ או זהב או איזה דבר נכד יורס
 סיוליד עם אשה נכדת בבלי מגונה יורה אשה כעורס ס"ה הרואה
 סגסל אחר מביניו יאלס ו' הרפס רס' ופ"א בן יאכד הרואה ניד בן
 אר הרואה נידו עומד גבורת בניס יניד ורס"ס הרואה סגיהק נידו
 ימנה באוהה סנה ופ"א מי סאכר סלו נסהק יסהק רעו ע"כ הרואה
 עצמו ינף כפסד יניד ד הרואה סהס סהק רגלים ינף למקום רמין

מפטר חלמין

כיד יורה אל המעדות החכמים כי מקבל מהם העבודה שלמה כמו
מכיר האמנים יורו אל הכנים העובות והדגלים והטוקים יורה אל כל
קוים כתיים היריבים אל הקרובים המנונים יורו על אוהבים ענמיים
או על שומר כי כל זה מודוי ונסהר כמו המעים והכבד והדס יור' אחר
כי הדס יורה זכר כי בעד הזהב פעמים רבות נספר דמנו והמזרים
למרו כי הכבד יורה על כל התאוות והדס על הכעס הלכ יור' על הקיים
והגועים עם דס או עם מונלא יורה לעצמיות או לזכר הסער מהקן
יורו ימי ולאשה מהלילים יורה נשים כי גם תמה ממלהגו ומעדות
על האויבים ושאר השערות על שוטרי' וכלים בלם מזהב ההעופות
יורה צדק מקום שמי מצב כפי העינים הנרא' בנכול ההעופות ע"כ
הרואה שהוא מהענה רע לו ובגמ' כל הלום ולא טות פי' כל הלום יראה
לדס ולא יראה שהוא מהענה וזה נהגו השולם להתענות אפי' בשבת
ויא' דקקא בשעת מעילה ונראה שהטעם לכל זה הוא שהרואה כן מורה
שיש לו עונות מצריך להתענות עליהם ולכן רע לו הרואה שנדל קומהג
פנים רבות יחיה הרואה שהוא רץ טוב לו יסן גם כן הרואה שהוא
שולט יסמח בלאתה שנה כדוכב על צואר אדם ירוב על צואר אויביו
הרואה ענמו נהרג בשרב דבר גדול יאבד הרואה שנפל מן המעקס
צרה יגיד הרואה ענמו גדון במשפ' ונכול צרה יגיד הרופץ ראשו
נכול מכל צרה הרואה מצמו שבור צרה יגיד החושש בעינו רע לו
הרואה שהוא בוכה טוב לו שומק ודוקהרע לו הרואה ענמו שמת
טוב לו הלה יעלה לגדולה ואם יורד מראשו אל יפחד כי השעה
מהלמרת לו ועשה הטובה הרואה שנחתך יחסמו ירון אף נסהלק
קתמו ורה' א' הרואה שינא דם מגמירי ימלה ויהרסא ואם נהלכלך בדם
הכפיד קמונו פי' הדם הוא סימן למענה ולכן בשראה שיעא דם מנחיריו
הוא סימן שינא שמעות שדוים בזיעה אמו בתולאים ולמרו יהרפת
לפי שהדם הינא מנחירי האלה הוא סימן דסולא ואם נהלכלך בדם
הכפיד קמונו לכרות כי אלה אלו הפגאות היה יכול להתרפות
הרואה שנכלו הסומנות בנהט או אסיותיו ימותו ע"כ הרואה שנדלו
שני טוב לו ורמ' את' שועה גדולה יבא הרואה שן צומח חולי יגיד
הרואה שן סמור צרה בקרוב הרואה שן מתגוע חולי יגיד הרואה
שן מונעו ונפול מות יגיד וזה מבטט כהנהג להתענות עליו אפי'
בשבת זרבים אומרים אם יבא לו נבבילטו הוא פי' שיתות אדם שיבאב

מיה ונתפה לבינה ד' א' האוכב עם בתולה טוב לו האוכב עם אשה
 מזדמנת לו והיא חוכמתו טוב לו ע"כ האוכב עם בתולה חולי קשה
 יבא לו הרואה בתולה השקט יניד האוכב עם נדה רע לו האוכב
 עם אנה ריוח והגלה וממון ובל לו הרואה דדי אשה עושר האוכב
 עם אלמנה גרושה והיא אהובהו טוב לו האוכב עם זכר צעיר רע יבא לו
 הרבה הרואה מטה מונעת טוב יניד ע"כ הרואה חפצת שהיום
 עליו או על אחר רע לו הרואה אשה סופקת או מרוקנת אמה עיר
 הרואה שיש לו שער כשער האשה דברו עליו דבר מכוער הרואה
 אשה סיוולדה א' מקרוביו ימות וכן הרואה אשה סיוולדה פתאום •
 הברק הד' במתים המדבר עם מלאך המות יחלה ויהרפא ואם הוא
 על ראשו ימות ולפניו רגליו יחלה עד מותו ויהרפא כדור
 עצמו שמה מעשה עשה שיקר יבא הכ"ה וכן הרואה הבריחי מת
 הרואה עצמו בארון ובקבר צרה העבו' עליו ואלו יציל ממנה ר"ה
 הרואה כי יקבר ימטר ניד אכזר הלך בבית הקברות ילך בבית האסור
 וד' א' הרואה עצמו מה והוסבו לו מים ובגמ' ת"ד מה בבית סימן
 יפה לבית אכל וסחה בבית סימן טוב לכל בני הבית נטל כלים ויצא סו'
 רע לבית הרגמא רב פפא במגא ומדלל וכל דמסיב שבבא מעלי כד
 מעפרא ומדלל כ"י כשנטל מעלים וסנדלים הוא ס' שבגלי הבית לכו
 פמו ברנליהם או שיכלה רגליהם מן השוק וכן כשלקח עפר ס' לקברת
 ומדל ג"כ לפי שהוא דק כעפר הרואה מהים בחלום אם הוא בריא
 לא יהיה כלום ואם סולה רע לו המדבר עם המת ידבר עם אנשים
 טובים ועשה כמותם הרואה קרובו שמה שבא אליו לראותו עושר
 יהיה לו ואם חקקו או נשאו יותר נשכו צרה העבו' עליו הרואה מה
 שמתן לו שום דבר ריוח יבא לו ואם הוא דבר טראם ההיבה שלו נון א'
 למד יבא ליריעות ואם קמה גאל לסי א' מקרוביו ימותו ואם נותן
 הקת לחי כלי ברזל או כלי מלחמה בכל מקום שילך יהיה בטוח ולא יירא
 ר"ה ורטיא' ואם נתן הקמה לו שום דבר והוא אינו רונה ליקח ממנו רע
 יהיה לו ע"כ הרואה אביו ואמו אמתו אם אחד מיתתם פייחה יחיה
 לו ואם מהגו לו שום דבר יחד ויזהר הרואה שרצן מת או הלביק
 או נשא אוהו ירד מגדולתו ואם הלך אחר המטה או נשם אכלים מעשים
 מעשה שיקר יבכו הכ"ה אליו ר"ה הרואה שהרג אדם נש יעשה לו
 הרואה קברות מעשים מכוערים ובגמ' הרואה הספד מן השמים ס'

כפשוטו חל'מין

הרואה אחר מדרשו יהוה כחול גדול ויהרבה האוכל נמר
אדם רע יסוף הרואה שאוכל ראש אדם יאכל כל אשר לו בחוליו.

הפרק כב' בתוך ושמים וגדולים הרואה מלך יעלה לגדולה
הרואה מתדבר עמו אס נוחן לו שלום אוהב אהו ואס

קעם עליו סוגל אהו הרואה שהמלך הומד ממלכותו קצף גדול יהיה
על הארץ כל המרים טובים הם מאלד ר'ה הרואה עבד רע לו שפחה

סוב לו ובגמ' ת'ר'ג' מלכים הם הרואה דוד יצפה להסידות שלמה
יצפה לשכמה אחאב בן עמרי ידאג מן הכורענות ג' חכמים הם ר'

עקובא יצפה להסידות ר' אלעזר בן עזריה יצפה לגדולה ועמידות ר'
יסמעאל בן אלישע ידאג מן הכורענות פי' רבי יסמעאל זה מ' הרוני

מלכות היה והפשיטו עורו בחייו ג' ת"ח הם בן עזאי יצפה להסידות
בן אמא יצפה לשכמה אחרים ידאג מן הכורענות פי' סדון בדינים

הרואה יסמעאל בן אברהם הפלהו כשענה פי' ע"ש כי שמע אלהים כו'
הרואה פנחס בלא נעשה לו פי' כמו שנעשה למנחם וכו' במהדרין

הרואה הונא נעשה לו סניעא סגריה יוסף נסים נעשו לו וה'ת'
בכתבא ע"כ ובזהר פרשה וישלח א"ר יסא אלא שמעאל דכל מאן

דאסתכל בתלמייה וסמא ליעקב מקהטר בקוספוי חיון יהוספן ליה ע"כ
ודרך כלל הרואה אדם שים בו סין בשמו רע לו חוץ מהכול שהיה נשאל

עם בשמו בון כללו ראה פני סבייה ויחא זה בכ' נונן כיהונתן יוסף
הרואה אדם שראם התיבה שלו יוד רע לו.

הפרק כג' בנשים וסבייהן כס' דרך כלל שכל הסוכב עם אשה
בעולה בעל הורה הנלחה ודיוח אבל כהולה הורה עמל

בלי הועלה כי היא עקרה כסגולה ולזה הכסיטי האונה הורה ריוח
ומהעקרות הורה גזק ובגמ' הבא על אמו יצפה לבינה שנאת' כי אס

לבינה הקרא הבא על אמהו יצפה לשכמה שנאת' אמור לשכמה אמהי
את הבא על אשת איש מובטח לו שהוא בן הע"ה וה"מ דלא ידע לה ולא

קדבר בה מארבה ונראה שזה התנאי ה' על כלן דמ' ש' ופי' זה שהם
אמרו שהשמים אחד חס' לג' ע' וכ' על אשת איש דמים נזובים ימתקן

ועוד שהוא רמז לשיטול חלקו וסלח חבירו בג' ע' דדמי לאשת איש ויחא
הסוכב עם אשה איש מריבה יגיד ואל' הסוכב עם אשה איש נעשה אב

פ'ד ועוד בגמ' הבא על נערה מאורסה יצפה להורה שנאת' הורה זוה
ל' טסה מורסה קסלת יעקב ע"כ ור' כא סבא על א'ו איש טובים

מלוקה וגם הלכנה לקחה קנף יהיה על אותה מדינה הרואה שופתהו
 מערי שמים ואור טובה גדולה יבא על אותה מדינה הרואה בעלה
 למעלה מן השמש רע יהיה לאותה מדינה מן המלך רס"ו הרואה את
 השמש בב' מקומות ברחיק יחבה שלטון חדש בעירו ר"ה הרואה שמים
 מפלים ופילה מלך יניד ע"ב הרואה ככבים שנפלו מן השמים עם
 גדול ימותו במלחמה רס"ז הרואה ככבים רוח ואל"ה הרואה ככבים
 פדויים טוב ימצא האים הרוא בי המלך והמיל בידו הרואה שהשמש
 נטהיר אהוה מלך ימות ומלוקת יסיה לו הרואה שהשמש והככבים
 דעוכים ינום מן המלוקת -

הפרק כב' ברעמים הרואה שמים מכוסים בעבים דבר גדול יאבד
 הרואה מסר יורד בלא שיהו כזעף נדה הבא על בעיר
 הרואה ברקים ורעמים בלא מסר אהוה הדר עושים חסאים וכועם הב"ה
 עליהם ע"ב הרואה ברקים ורעמים ומטר יחד טובה יהיה על
 אהוה מדינה רס"ז

הפרק כג' בפריים בנמ' ג' נביאים הם הרואה ספר מלכים
 יצפה לחסידות ישעיה יצפה לחכמה ירמיה ידאג מן
 הכורענות ג' כהובים גדולים הם הילים יצפה לחסידות משלי
 יצפה לחכמה איוב ידאג מן הכורענות ג' כהובים קטנים הם סיר
 פסירים יצפה לחסידות קהלה יצפה לחכמה קינות ידאג מן הפורענות
 הרואה מגלה אסתר גם נעם לו ע"ב הרואה אגרה מדשה טוב לו
 לשולם אומרים שהרואה ס'ה שנשרף רע לו ואל"ה הרואה ס'ה ערום ואל"ה
 קקורא בס'ה ומאמהים זה כל כך עד שמתענין על כל אחד מאלו ואפי'
 בשבת ועוד אומרות הנשיה שהרואה ס'ה מכובד בן זכר יניד וכבבא
 קתא פרק שור שנת את הפרה אריבל הרואה סיה במלום סימן יפה לו
 מ'ש את' רב אפי הוילן ופתק בו הנהוב לסובה המלה דנהוב וירא אלהי'
 את האור כי טוב פי' כי עד כי טוב לא נבהבה ס' ובהרואה המהפלל
 במלום סימן יפה לו את' רב אפי והוא דלא סיים פי' כשנעור משנהו
 קודם שנסתלק סימן הוא שסמוך אלל הב"ה הרואה שמלמד נערים
 גר ונדול יהיה לאזרים הרואה שהוא ראש הסנה ותוקע שופר ינום
 ויפקס רחמים שנומתיו הלזים עליו הרואה שהוא חזן אס ראוי לכך
 גדולה תהיה לו ואס לאו חספה יהיה לו רס"ז ועוד בנמ' העונה אתן
 יס' אפייה דבא מוכסס לו שהוא בק'ה הקורא ק'ש ראוי שהסנה שנינס

שם גדולה ובראשית כבוד

השם הזה המלכותי כבודו

והשם הזה המלכותי כבודו

הוא המלכותי כבודו

הוא המלכותי כבודו

הוא המלכותי כבודו

הוא המלכותי כבודו

הוא המלכותי כבודו

הוא המלכותי כבודו

הוא המלכותי כבודו

הוא המלכותי כבודו

הוא המלכותי כבודו

הוא המלכותי כבודו

הוא המלכותי כבודו

הוא המלכותי כבודו

הוא המלכותי כבודו

הוא המלכותי כבודו

הוא המלכותי כבודו

הוא המלכותי כבודו

הוא המלכותי כבודו

הוא המלכותי כבודו

הוא המלכותי כבודו

הוא המלכותי כבודו

הוא המלכותי כבודו

הוא המלכותי כבודו

הוא המלכותי כבודו

הוא המלכותי כבודו

הוא המלכותי כבודו

הוא המלכותי כבודו

הוא המלכותי כבודו

הוא המלכותי כבודו

הוא המלכותי כבודו

הוא המלכותי כבודו

הוא המלכותי כבודו

הוא המלכותי כבודו

הוא המלכותי כבודו

הוא המלכותי כבודו

הוא המלכותי כבודו

הוא המלכותי כבודו

הוא המלכותי כבודו

כפ'סד חלמין ו' ס'א ודלמ' סילנ'ס סד כמסקים מורה כפ'סד ג' ימים יאוב
ל'אמ'טו וילנ'ס סד ב'אופים סבעוד ג' ימים יהלה וזה שראיה הנפן לפמ'
סד כמסקים הורה לו סהב' קרוב סיהיב יין לפניו להסקות כמו חכנפן
סחדרד' לנ'אס' עמ'ס יין וסחר כיד'סו לו סיעבור עד סיהיה זה ג' זמנים
וזה רמז ג' סרינים אכל ערין ל'א מדע ב'א כמ' הוא ריחב פל א' מהס
ל'ס סס סגים לו סדשים ול'ס סידעו לו ויהי ספורס' גו' סהרלו לו סמ'ס'
יכ'א ליד' ביטול וזה סידעו סקורס סונ'ס יין חן הנפן יעבור עלי' ג'
ענבים כן בוחר וענבים וברבו'ב דל'ג הכוסר וס'א ס'אסר סהיה גן מיד
כ'א ליד' ענבים וס'א מורה על סהכוס'ת וזה יורה ס'ס'מנים סס ימים
וס'ס'יהיס יס'ס סיון ויהי א'ס'ו על כ' סרע' אכל כסר ס'אופים ר'ס'
סמורה לפכ' לפי ס'ל'ס'ס'ת ס'ת פרע' וס'ס' ס'ס'מנו ס'ס'פו לו ר'ס'
ס'ס'ז'א לו ס'ה ס'ס'כיל א'ס'ו א'ל' ס'ס'פו ס'ה ס'ס'ל ס'ס'ל ר'ס'א וזה
יורה ס'ס'כ'ל י'אכל ס'ס'ע'ט וס'ס'ל ר'ס'א ול'ס פ'סר ג' ס'ס'ל'ס ג' ימיב ס'ס'
ויון ס'ל למד ס'ס'ס ימים וכס'ל ס'ס'ל'סן ר'ל כיון ס'ג' יכיל'ו ס'ס'ו ויהלו'סו
וס'ס'כ'ל'ס עליו לפרס'ס ס'ס'ס'ו וכס'פ י'אכל א'ס'ס עם כס'רו וכס'סר
ס'ס'ס'ס כס'ס'ס ס'א ג'דעון לק'ס'ס עם מדין ס'ס'ס א' מ'ס'ס'ס מדין ס'ס'ס'
עליל לס'ס סעודי' ס'ס'ס'כ'ר וס'א מ'ס'ס'ס'ס יס'ר'א' עד ס'ס'ס'ס מדין וס'ס'ס ס'א ס'ס'ל
ס'ס'ס מ'ס'ס'ס מדין וכס'פ'סו וכס'ס'רו לו ס'ס'ן ז'ס' ס'ס'ל'ס ס'ס'ס מ'ס'ס ג'דעון כן
י'ס'ס ס'ס'ס יס'ר'ל חן ס'ס'ל'ס'ס בידו ס'ס' מדין וס'ה כל ס'ס'ס'ס וכן ס'ס'
ועין זה ס'ס'ל'ס לס'ס סעודים יורה על ס'ס'ס'ס' ס'ס'ס כס'ס'ס'ס' ס'ס'ס וכס'ס'ס
יכ'א מ'ס'ס'ס על ס'ס'ס'ס מדין יכ'ו ס'ס'ו ויכ'לו'סו וכס'פ' כן גוריון ס'ד'
כ'ן מ'ס'ס'ס'ס ר'ס'ס ס'ס'ס ס'ס'ס'ס'ס למ'ס'ס א'ס'ס'ס'ס וכס'ה רעס גדול ורעס
ס'ס'ן וענ'ס וס'הי כס'ל'ס ככל ס'ס'ר'ן וכס'ד ורעס על כל יוס'כ'ס וירע'סו ס'ס'
כ' ס'ס'ס'ס'ס גדולים זה לק'ס'ס'ת זה וירצו לקול'ס כל גויי ס'ס'ר'ן וכס'ה כ'ס'ס'
גוי ס'ס'ד קסן ויק'ס'ו כל ס'ס'ס עליו לס'כ'ד ס'ס'ו ולס'ס'סו זכ'רו מן ס'ס'ר'ן
ויכ'ה כיוס ס'ס'ו ס'ס'ר'ן וס'כ'ל'ה לכל כעול' יכ'ר ל'גויי ס'ס'ר'ן מ'ס'ד וס'ו כעוק'
ל'ס' ס' והס'ג'י'ס'ס כס'ס'ס'ס'ס כס'ס'ס'ס'ס גדולה וס'ס'ן מ'ס'ס'ס'ס כ'ס'ס'ס וי'ס'א ס'ס'
ס'ס'ת וכס'ה ס'ס'ס'ן קסן עוב'ד כ'ן כ' ס'ס'ס'ס'ס ויפ'ס'ס'ס כ'ס'ס'ס'ס ס'ס'ס'ס'ס'
וס'ס'ס'ס'ן ס'ס'ו ס'ס'ס'ן גדל עד מ'ס'ד ויהי ל'ס'ר ס'ס'ס'ן כס'ס'ס'ן יס' גדול ויהי
ס'ס'ר'ן וס'ס'ס'ן ככל ס'ס'ר'ן וי'ס'ל וס'ס'ה א'ס'ס'ס'ס על ס'ס'ר'ן ויהי ס'ס'ר'ן
לכל כעול'ס וס'י' זה כ'ן ס'ס'ס'ס'ס הורה על ע'ס'ר ס'ס'ס'ס'ס כגזר'ה וכ'ס'
ס'ס'ס'ס'ס ס'ס'ס'ס'ס וס'ס'ן כעוב'ד כ'ס'ס'ס'ס'ס ס'ס'ס'ס'ס על ס'ס'ס'ס'ס וס'ס'ן

ספר חלמיץ

עליו דברי' שם אלל' שאין דודו זמא' לך סמית תפילין תפס' לגדולה פל'
וראו כל עמי הארץ כי סם נ' ותגי' ר' אליעזר גדול' את' אלו תפילין
שבראם ע' כ' הניעו שארי הפרט הא' ופלקו ממנה שנקמתי בעמרים
לארי הקותרים בעתל' ושארם הרבש מאד ומעשה אבא' אל הפרט הב'
ואת' שכנס א' א' שיזכרו כל פרמי פרטים מאמר אבשר שיראה האדם
באלום אבל אלו הם ראשי פרקים ואלו תלהא' לך א' א' א' א' א' א'
אבוהד להקים ולפתו' כל מה שיראה והדבר ידוע שכל פרמי הפהרומים
האלו אין ראוי למהרן כן לעולם אבל הכל כפי המקום וסומן והמנב
אשר בו הקולם וסכור העינים ואשר יבא סביב המראה והכל כפי
סביבות וההשפעה שביארנו בעמרים ועוד ים לדעת שכל פהרומי
האלומה שהכרנו הם פהרון הדברים הפסוקים שאפשר שיראה האדם
באלום אבל עדין צריך אדם להבין ולהוסיף מדעתו להבין כל
ההרבות הבאות באלום והראי' לראות בזה כדי להבין כללות סלמות
הוא שכל הלום שיהיה יראה תולה כל הדברי' הפרמיים שבו מה מורם
כל אחד מהם סבתוכים בספ' הזה ושאין כחובים לין מהכחובים א'
תהשעיהו וכשידע מה מורה כל אחד מהם ישער ויעיין בדעתו ובשכלו
לכסכים חלקיו ולפתח באופן שיהיו כלם מורים על עין ומאורה א'
ויהיה זה אחר שידחה מאלו הלום הדברים הכסמים וכדי שיהיה
הידיע' הזאת בקצין לפהר אביא קנת חסלים מהסלומ' שאלומ' לאנשים
בזמן שבער ומהקיימו יוסף סלם ב' תלומות האלומות והכסכים
ופרעם סלם הפרות והשכולים וכבר ביארנו סלם בשער ה' ס' א' ס'
סמקיים והאזכיות כל א' יראה חלומ' בלילא' א' ס' המסקים האם נפ'
זכה נ' שרניים והיא כפורה עלתה מינה הכסילו אסכלוהיה שגבים
וחק אה הפנבים ויסתם איהם בלום ויהן איהו על כף פרעה וסתר לו
יוסף שלשה השרניים נ' ימים הם בע דג' ימים ישא פרעה את ראשו
והשיבך על כך ויהה הכום בידו כמשפט הראשון מ' ושר האזכיות
ראה נ' סלי מורי על ראשו זה על נב זה וסל השליח מכל מאכל פרעם
מעשה אופה זהעוף אוכל איהם מן הסל מעל ראשו וסתר לו יוסף נ'
סלים נ' ימים הם בעוד שלשת ימים ישא פרעה את ראשו מעליך והלם
אתך על עין ואכל העוף את בשרך מעליך ומחקיים כמו שפיר' להם
ואהה הראה בב' תלומות אלו סכמת יוסף בפהרומת וזה סוף על פ'
סלפאורה נראה שמהם ענין א' יוסף הכדיל פהרם מן סטעם שביאר

פקדי בולטו וברגליו היה זרק הטורטוגאש עם אצבי נפש הן ו' ימים
 שלם בעדו כר' א' לבקשה ב' הנקבות וכהיותו בבית פשר הקול היה
 מקטרגי' רבים שדברו נגדו על לא כפשע והוא נבר עליהם לבזו ולקלון
 להם וכבר זכרנו כפ' האדם כי ההשופמות יורה על שני מקום
 ובס' קמיה טקס יורו על החיובים ובפ' השופות שהדולטור יורה על
 רופא וחסם אחד חלם ברואה אה פניו הוא בעצמו ובנדו סימנית
 דאה הטקס ובנדו השמאלית ככב מאיר יפה ויקר לו שנסמך רב כסמנו'
 וברפואה הוא חלם שמכרי' בגו הוליכו את בנו בהיכל א' והיו מלבישי'
 איתו בעלי לאכור ומתאוהם השליש עשו לו גזר וקרה לו הן זמן מועט
 שהעטירו אוהו למלך ושר א' חלם שהיה משים כתר מלכות על ראש
 אשה ומשים אוהה בכסא המלכה ובאוהה שנה ענמה שבו המלכה'
 לאביה שנהסר ממנו והוא השיבה על כסא ועוד חלם שארץ
 אוהה מכסא המלכה והיא טרוסה ומתעמלה בזה ובטאם נד לא יכלה
 לשכב עם ובאוהה שנה הסירוהו ממלכהו ומה ומלכה א' חלמה לנש
 מערב ממלכהו בנו נראו לה בהמו' רבות בצורה אריה וכאז בהיכל בנס
 והנולך בנה היה מלא חנים אשיים והבמה של דולק באם והיא טרוסה
 להביל הנכסים והקינה וספרה אה החלוס לפותר ופהר לה כי מלכות
 בגו יסכול השפלה גדולה ואחר ימים מועטים קרה תלממה לנד מערב
 ובמלחמה ההיא מה בנה ושדים רבים ואחרים ממלכהו ואחד ראש
 ד' אפים שהיו מריבים עמו כביהם כהוה והוא כסדו סלופה כנגדם
 והכה הגדול שבחסם עד יונה והן ג' ימים קרפ כי לענין מה ההגבר על
 ד' אנשים אויבים לו ואחד חלם שאיש אחד ברומא שבר ארעותים
 ואחד המיהוהו אחיו ברמחים ואח' חלם שאכיו נפל בכור עמוק מלח
 ובזמן מועט מה אכיו ואשה אחת חלמה שמן השמי' היה נופל מדבלי
 בגד שמר שהיה מכסה אוהם כמורגל לאלמנות ובזמן מועט מה בעלם
 ובגמ' בר הדיו מפסד חלמין היה מאן דיהיב ליה אגרא מפסד ליה
 למעליהו ונחמן דלא יכב ליה אגרא מפסד ליה לגריעהוהו אחי ורבא
 חו חלמא אכיו יהיב ליה חוה ורבא לא יהיב ליה אמרי ליה אקרין
 במלמין שוך טבות לעיניך לרבא א"ל כסיד עסקך ולא אהני לך למיכל
 משתוב' לנכך פי' ההתלק' אפונהך ולא הוכל לאכול מעצב לנך לאכיו אט'
 מלוח עסקך ולא יהיב לך למיכל מסודה לנכך אמרי ליה אקרין בנים
 ובמ' הוליד לרבא א"ל ככשתים לאכיו א"ל כן וכנתך נבישי ומגסן כנתך

מפשר חלמין

באמן הוא ישראל - זה חלום הא' הורה על הנער וקב' על סמטתה
והמעין רוחו אליה שזאת ממעני הישועה ובספר חיי הפלכוכל
כי שקרט אלם שהבילו לו למטה עוף הבק' שיגוי וזה כתם ביתו ואמר עף
מסחתו וגם בשער עינו ובקויהו סם גרא' לו שגורא העוף גדל עד שראשו
מציע הבמיתה והיה נוקף ומפלג את הדקיע' ויהי בבקר בקויהו בבית
עיונו מספ להלמדיו החלום . והנה אב לפלטון הביא את לפלטון בנו
לסקרט והל כניו טילמדהו מסבתה . אז את' סקרט זהו בעוף סר איתו
שעטבו כבודוה השמים ויפרסם השנינו' כעלמיל' ובהגדה יהוהים שאסת'
גוניו קסר חלמה שהיא יושבת בהיכלה . וכי גוליו בעלה סם ראשה על
מקה ונסל אכן אסת' מן המגדל על ראש גוליע והמיהו . ולמחר בשביל זה
לא הביאו אשה לנאה הזנה . ובהיותה מטפרת אלמה לו בא עוף אחד
בבק' רע'טו שהיו רודפים אחריו עופוה רבים והמיהו אוהו לפניו וגוליע
נכהל מהחלום והסי' ובהיחל לנאה ואז נקרא לענה שהיו שמה תושבעי
דומה הוכרת נאה וכשהקר' אליהם פגע להוכן שלו שהיה חדע מולדו
ויאמ' לו הגישו דבריק' שאמרת . והשיב לו התוכן עדין לא עכרו כי
אפי רואה שביום זה הצכבים כוהתי' ימי חיוך הלך לו לבית הענה ושם
המיתה אוהו בכלי ברזל . ועוד אדם אח' ראה פעמי' רכוה שהלך לנוד
דגים למימותה מהחלפיל' ולקץ דגים קטנים . ועוד ראה שהלך לנדה
גדול שבו היו דגים גדולים רבים והוא לוקח מהם ובמעט מהמים עלה
לסושר במרץ כמבואר בפ' הדגים שהם יורו דיוח . ועוד חלם א' שכיה
דוזה אחד מקרוביו שהיו מספרים דמו בכמה רב ואמר שנהאסר' עבר
מעבר לים ואחר נהן אתה הדם לחולם וקרה הכף שחלה למות ונהן כל
נכסיו לחולם בירושה . וזה ערה שהדם דומז על הנכסים שבהם מתקיים
נפשו ודמו' כי לכך נקראו המעות דמים בלשון ר"ל . ועוד נבא אחד
חלם כי לילה א' היה נכנס בבית איש א' ונראה לו שכל במטה שהיה פורב
בה ארון הבית וראה הארון ישן ונפוח ויחזק . וכשקרב לשדרה היסן
לרוב הסרחון היה מותח את מעיו מלאים פרס ומוכבדים והלך וקרה לו
שנא לבית אחד בלילה והארון ישן וכתיל נגיפה מכיהו בכמות רב
ועליך להבין כי הסרחון גורה על האיסור והסרפ' וכפחד שהיה לו בזה
ורפא אחד חלם שהיה עף בערבוה גדול וכשהתברר ההעפפותו נרא' לו
היותו גבוה מהארץ ונתהלך בשדה הכוא ראה יאודים קטנים אשר בהם
ראה טורמונאם רבות עם עני נפש ובהיותו סם גדלה לו סגפורה לשוף

פטר חמור הבדק בסק כחל וזכר וזכה פולין של רבא דהבו כסופר מלך
ואח"כ תקפו לסוף אל רבא לחודיה לנביה א"ל חזאי דסא בריהא דנפא
פי' דלה תינון סבביה א"ל איהתך סכבא פי' איהתך סאומרה סה כביח
כדלה א סאומרה תמות א"ל חזאי כיכי וסיני דמחור פי' סאיניס ספומת
וקאנונייה ספכלו א"ל בניה ונבוהיה סכבן א"ל חזאי חרי יוני בפרתן
א"ל חריה נסי סאומרה א"ל חזאי חרי גדגלידי דלפיה פי' ראשי לפיהת
א"ל חרי גולמי בלטה פי' תכות במקל עב כראשי לפיהת אל רבא קהיל
יומא ויהיב במדרשא כולי יומא הוא סהכו חרי סני נכורי דהו קא סכבן
כהדי הדדי א"ל רבא לפרוהי נכו ומסוכו חרי דלו למחוי סאומרהי אמ'
ססיהי חרין חזאי לסוף אהא רבא ויהיב ליה אברא א"ל חזאי ססיהי דנפא
פי' יומת סורי נפלא א"ל נכסיס בלא מתרי קניה פי' יתרכבו קרעהתך
א"ל חזאי ספרנא לאבוי נפלא ונכסייה סבקה פי' ביה אבוי נפלא ונכבא
עפר ספורת סמפולה סאומרה א"ל אבוי סביב ומתיבנהיה אהיא לבבך
א"ל חזאי ספרנא חרי דנפא ואהו כלי עלמא וסקלו לבחא לבחא א"ל
סמעהתך מיבדרך בעלמא א"ל חזאי דבקע ראשי ומתו חקרי פי' ססי
א"ל אודרא מבי סדיס נסיק פי' סמוכין ינאחין סן סבר סבמלא סאומרה
א"ל חקרין הללא מדרסא פי' הלל סאנו קורין בפסח קרוי הלל מתרי א"ל
נסי מיהרסי לך הוה קא איל כהדי בי ארבא אמ' כהדי גברא דמחריסין
ליה ניסא לימא לי כהדי דקא סליק נפלא ספרת מניה אשכחיה רבא
ויחל דהוה כתיב ביה כל סאומרה הולכים סמר ספא אמ' רסע דרידך
קימא כלכו מחילגול לך בר מכרהיה דרב ססדא פי' אסאו של רבא בת
רב ססדא סיהה יכי רעול דלמסר סהו גברא בידא דמלכיה דלס
מרחמו עליה סת' מאי אעבי' גמירי דקלל' סכס אפי' בנסס סיה ססא וס'
רבא דברניא קא לייס סת' אקוס ואגליה דלמ' מר גלות סלכרה ען קס
גלה לבי רומאי חזל סיהב ספסא דריס סוריזא דמלכא פי' סומד סבור
סמלך ריש סוריזא סזה סלמא א"ל חזאי סל' סח דעיל מסס בל' סעי א"ל
סב לי אוא ולא יסב ליה א"ל ולא מידי א"ל חזא דנפא סבל' סיהי הולסת
בהרהין סנכסוהי א"ל סב לי אוא ולא יסב ליה ולא א"ל חזאי דנפא
הללא ככלא ידא א"ל נפלא סכלא ככלא סיראי דמלכא פי' מנילי סל סלך
סמע בי מלכא ואהיל' לריס סוריזא קא קסלי ליה א"ל סנא סמאי
סאומרה ססאי דהוה ידע ולא סת' אהיבא לבר קדיא א"ל סנא סח
דידך סרבו סיראי דמלכא כפיהו חרין סרוי ססבלא ססרו סר בר' סל' סר

פגשר חלפין

שלא תאמר דמיין בלשן כדקאלין בשמים אקרינן בך ובמתך בתוויס לעם
אמר לאבוי את' פג' ובמתך כפיסין את אמרך לקריבך פי' להשאיל
לקרוביך ולאמך אהרש לקריב' ואכפה לך ויהבה להן לקריבא דמי כעס
אמר לרבא א"ל דביתא סכיכא ואתו בגיה ופגהיה ליהי אההא אהריהי
דאת' רבא א"ל דמיין בר אבא את' רב מאי דכתיב בנך ובמתך מהוים
לשם אמר ו אשה סאב אקרינן לך אכול בשמחה למך לאבוי את'
מדועם עסקך ואכלה ושחית וקריה פסוק משדוש לנך לרבא א"ל פסיד
עסקך עכשית ולא אכלה ושחית וקריה פסוק' למכורי פסדך פי' להביי
דלנתך אקרינן דע רב הותיא השדך לאבוי א"ל מריבוי לרבא
את' מסיפיה אקרינן הים יהיו לך בכל גבולך נו' לאבוי א"ל מריבוי
לרבא א"ל מסיפיה אקרינן ורואו כל עמי הארץ נו' לאבוי א"ל נפק
לך שמא דדיוס עתהבהא הוית אמתך נפלא בעלמא לרבא א"ל בי דינא
דמלכא אהב ומהפסח כנגב' ודינני כלי עלמא קו' מינך פי' אתר המלך
אמר ע' גבויס ויעלו לו עליך לומ' אהיה נכחתם ויהפסדך כנגב ודינני
פבל ק' ומך לומ' אם רבא נאמד כ' ש' ש' ש' ויהו וייראו ממך לומר
אהב בי דינא דמלכא ואבו והפסי ליה לרבא א"ל חזן סכא על פוס דני
פי' דלימו סדא על פי רבבוייה לאבוי א"ל עייף עסקך כסכא פי' כפול
היום הרויס שלך במדה שכיף רחכה וכמולה והפסייה דמו על הסחורה
לפי שפסייהם היו מוכרים יין לרבא א"ל מרי עסקך כסכא אמרי ליה
חזן כסא על פוס דני לאבוי א"ל כסא חמרך פי' מכוסס יהיה יעד
ואבובי עלמא למזבן כסא וסמרא מינך לרבא א"ל הקיף חמרך ואהו
פלי עלמא למזבן כסא למיכל ביה אמרי ליה חזן חביהא דהליא בדקלא
לאבוי א"ל מזבני עסקך בדקלא לרבא א"ל חלי עסקך כהמרי פי' מהוק
היום פסודתך שהמכרנה בזול אמרי ליה חזן דומא דקדחא אכוס
דני פי' דמונים גדלים בשביות לאבוי את' עסיק עסקך ברומא פי'
המכרנו ביקר לרבא א"ל דהי עסקך ברומא פי'
קמי סכב' יאנאכו אמרי ליה חזן חביהא דנכל לבידא לאבוי א"ל
ממבני עסקך ולא אהכח לרבא א"ל כסיד עסקך וסדא לי' לכיד' אמרי
לכ חזין בר אמר דקלי אהידן פי' מריבוייה וזמר לאבוי א"ל
פלא סיה וקלי אמרע עלך פי' תורגמן להשמיע בקול רם לרבים
פיקול אמר נוער לרבא א"ל פסד אמר גסיס קמפילך פי' מחוק א"ל
לדין חיו לי נאמיס א"ל כ' דפטר אמר ודלי נהיס עמפילך פי' וכל

החלק השלישי

במקו קדישם קמתיהם ותגלים בעיני כלום ולכתוב להם כפי חס
שאגזג בגמרא ובפוסקים א' ואכיל כל הסברות הנמצאים בכל דין
מהם ולא פרט דבריהם כל מה שאוכל ואם יראה ליה ככרח ופיוע נא'
מכבדות אבאחיו ואלוין בערו ועוד אם אקצא חיוס דין קמודם שלא
במצא בגמרא ובפוסקים א' אפטר שיארע הלכך לתעשה אברוב בו מה
שיראה לי קצרטי הנמרא ולדברי הפוסקים וזה הפלי' קצה כל קדישם
קמנאים בעיני פסלומות הם נכנסים המת סוג א' והוא להנה דרך
והיקון לכל פלום דע לבטל איתו וזה היקון הוא בג' כנים קא' להענות
עליו הב' לעשות עליו העבה תלום הב' להייר גדויו או הגדר או
הפבוטה שבחלום לכן נפלק הפלק הזה הלוקה ראשונה לג' שערים
פשער הא' בדין העגיה תלום בשער הב' בדין הסנה תלום
בשער הג' בדין ההרה תלום בשער הא' בדין העגיה תלום
שלקהי' לה' בדיקים פברוק הא' בחיוב העגיה על תלום דע
הועלנה הפרק הב' לבאר שנידך שיהיה בהעגיה בו ביום
ומעם לה הפרק הג' לראוב אם מתיר להעגיה בשבת אם
לאו ולכרות היאך הוא יהר מקובל ומועיל לבטל החלום דע העגיה
קשבת ויהר מהעגיה כחול ומעם לה הפרק הד' בדיקים
קנריכות לעם ההעגיה הפרק הו' בדין העגיה להעגיהיק
הפרק ז' בחיוב ההעגיה והועלנה גרסמן בפ' ק' דהעגיה ושבת
אמ' רב יפה העגיה לסלום פלם למעורה ואת' רב סקול ובו ביום ואת' רב
יוסף ואפי' בשבת ועגין זה הוא שבשבא לאדם תלום דע לא יאמר כבר
בגזרה נזרע אבדק הקות אלא עכ"פ יש לו תקנה בהסוכה ותסגור' ואפי'
בסלום היחד דע שבשולם פדאקריין בפ' ק' דברכות א' ר' סיין אפי' בעל
הפלוותות אומ' לו לאדם לתאר הוא מה אל יגע עגמו מן דרשמים פלם
הי ברוב חלומות והכלים כדכה את האלפים ירא שיהכורחה הסוף ודאי
איתו אלא בערים מן השמים שכלא אליו להודיעו שיכפכס כמעטוי וימז'
והסוכה אלא דלוי' לו להעגיה ולמאור בהסוכה ולבקם עליו דרשמים
אלם יעפס בן קב' קיבל העגיה והאבות והפלנה ויבטל מעליו כל
בדיות קמות ודעות שגור עליו ותקר בתהוצות כלות האם למעורת
למארי פלם יאמר יתמו אלא בלו יבטל פניו ספורף האם הכעורה ויתמו

מפשר חלמין

ארץ וחד כרעי למד ארזו וסרו למבלא עד לאנהליק רישיה אזל כל חד
 למד וקם אלוכהיה ואנטליק ונפל בהרין פי' היו ב' ארזים נטועים
 דמקום זה מזה והקריבו ראשיהם ואסרום במכל ואז בקיוהם קרובים
 ספילו לבר הדיא ארצה וכבזיהו רגליו למעלה כנגד ראשי הארז' ואסרו
 תגליו רגלו א' לארז ח' ורגלו סב' לארז האחר ואמר כך התירו החבל
 שהיה מדבק ראשי הארזים וסרו ראשי הארזים כל א' למקומו ובהפרדם
 נחלק בר הדיא לב' חתיכות שאל בן דמא בן אסוהו סל' ר' ישמעאל
 ראיתי ב' למי שגדו א' ב' גדולי דומי יעזו עליך רעה ומתו כי' והם
 קלחים שיעזו את' ליה בר הפרא לר' ראיתי קוטמי שגמר א' ל' ארון אף
 ושהלק מתך פי' לפי שארון אף נכר במטעם שמהחמס ויוצא ממנו הכל
 א' ל' ראיתי ב' ידי שגמרו א' ל' לא הנטרך למעשה ידך א' ל' ראיתי ב'
 בגמטעו א' ל' על טום אהב רוכב סוזי דאמרו לי בארד מיהה ונסן לא
 קייה א' ל' באדודהא מיהה ר' ל' בהדר וכבוד תמות ולא אהיה לידי נסיון
 א' ל' ההוא מינא לר' ישמעאל ראיתי שאני מסקה שזן זיה לזהים א' ל'
 אמו בעל פי' השמן הוא בן הזית כיון שיוצא ממנו וא' ב' זה הורה שהוא
 קיה מסקה את אמו א' ל' סוזי דקטיף לי ככבא פי' עקרהי כבב א' ל' בר
 ישראל נבכה פי' שגמטעו לכבבים א' ל' סוזי דבלעמיה לכבבא א' ל' בר
 ישראל זבנת ואכלת דמיה א' ל' סוזי עיני דנשקן אהדמי א' ל' אסוהו בעל
 א' ל' סוזי דנשקי סרוא א' ל' אשה ישראל בעל א' ל' סוזי דדריכנ' בטוב'
 דאסא א' ל' נערה מאורסה בעל פי' לפי שהיו רגילין לעשות לה חופה
 בכניסתה לחופה א' ל' סוזי טונא מעלי והוא מיהאוי א' ל' מסכבו
 לפי פי' היא מלמעלה והוא מלמטה א' ל' סוזי עורבא דהדרו
 לסודיה א' ל' אסתך זנהא מלאגסים הרבה א' ל' סוזי יוני דהדרו
 לפרוי נשים הרבה טמאה א' ל' סוזי דנקיט ב' יוני ופרדן א' ל'
 הדי נשי נסכה ופארטינן בלא גט א' ל' סוזי דקליפנא כפי א' ל'
 שבו קתולת פי' מהים הפסחה א' ל' כלבו איהגהו בי בר מהא
 ללמיה ארבי' וכפי אהיה הדיא אהיה ואמרה ליה האי גלימא דתנסת
 דבריא פלו' הוא דמת ואשלתיה א' ל' סוזי דאמרו לי שבה לך אבך
 נכחי דבפורקא ב' כסתוב בחלק הא' ובמדרש איכה פסוק אחד
 אל כוהי עבד עבד גרמי מפשר חלמין בנ' והוא כתוב גם כן שם ואין
 לקארן יחד ואכא א'

החלק כג'

מפשר חלמין

מלום רע ומנד שאם לא יהענה סמוך לחלומו בעוד היתה יראה הקלס
 על פניו אולי יבזו לו' כי החלומה בהוא ידברו הצריכוכו להעשו' סמוך
 לחלומו ע"כ אבל הר"ע זל כהב בפסוק שלמי כי פלה השאר טעם
 אחר נכון מאד אחר זל יש לקבל שפקודה כל ימי השנה נמסרה ביד
 מלאכים ממונים עליהם איש ויומו וכאלו הם מקבלים הריון לילד המעש'
 הנעשה ביום ההוא כי ע' זהקנו היום הרת שולם וכהה המלאכים
 הממונים על הימים כל א' קרוי יום ה' ד' כי לא הדע מה ילד יום
 והמלאכים הממונים על הלילה כל א' קרוי לילה כמ"ס מלאך הממונה
 על ההריון לילה סמו דהיב והלילה אמ' הורה נבר ואין פקודה נוגעת
 בחברתה אפי' כמלא ניתה ומכאן את' אם ראתה ה' שער עבירה ביום
 אל ההרבר אחריו בלילה כי ודאי עשה השוכה כי חזקה על חכם שידע
 מהרי הענינים האלו ולא ירצה שער היום או הלילה יתהב עליו שטנה
 כי קשה הדבר אפי' כ להקן את אשר עוהו וזהו טעם יפה העניה לפלום
 וכו' ואז' רב יסודו וכו ביום ע"כ ואחר כך מצאהי דבריו אלגו
 וקדוב אליהם כספר הזהר בפרשת אמור אל הכהנים אל שם הנינן יפס
 העניה לחלום כאש לגעות ועקרא דהעניהא בהקוא יומא מתש ולא
 ביומא אחרא מ"ס בנין דלית לך יום לתיא דלא סלסא יום אחרא עלאה
 וכדאיכו פרי בהעניה דלמלא אוליכנה דהקוא יומא לא אעדי עד
 דאהכטל הקוא נדה ואי דחי ליה ליומא אחרא הא שולטנא דאחרא הוא
 ולא על יומא ביומא אחרא דחבריה בהא גינא ליה לך יום דלא אהמניא
 עליה יומא עלאה לעילא וכעי בר נש לאסתמר' דלא יעביד פנימו בהקו
 יומא ולא אהפנים קמי שאר יומין אחרנין כו' הרי שראוי לכהענות
 ביום החלום מתש ולא ללווה העניה ולפרעו עד סלכן את' רב יוסף
 ואפי' בשבת וז'ל שאם גאנם ולא יכול להעמה איהו יום שלא נכטר
 מפני זה לפהענה אלא יהענה היום היותר קרוב שיוכל ויש לעיין
 בזה מי שחלם ליל ערב ט' באב או ליל ערב י"ה מלום רע כינד יהענה
 לפי שצריך להפסיק מעבוד יום ואם כן לא יוכל להענות בו ביום
 ולגאונים שאלה בדין אחר ומתנו ראוי לדון בזה והיא מי שגדר להענו'
 ב' וה' כל השנה ואירע ערב ט' באב ע"כ או בב' כינד יעשה וכהשוכה
 יסעוד פסע א' ביום סמוך לשקיעת החמה דק"ל כמ"ד מהענין לשעות
 ע"כ וז'ל דה' מי בגדר יום מיוחד כל השנה ואירע איהו יום ערב
 י"ה סמוך סמוך לשקיעת החמה אע"נ דק"ל דכל האוכל ושוהה בעשריו

פסטר חלמין

מחליד ממנו כלום לא בשדוף בלש את העצים שלטולם ישאר מהם אור
מזבל מלש ואף שמואל דכי הוה חזי סלמא בישא דהוה אמ' התלמות
השוא ידברו לא לפסטר ענמו מהעביה הוה אמ' כן אלל נלסם את ענמו
וע' כז הוה מהעגה ומבקש עליו דממס נמנא א' כ' סההעמיה הוה מועיל
מלד ואין לדמיהו בשום נד' וכמעט נ'ל סהוא טובה ואין רעות לאדם
לפסטר ענמו ממנו ונ'ל סיס להענות על סלום רע סלסם לו סכרו
ואפי' בשכה סהרי אמרו בנימ' סתהקיים יוהר וכן נ'ל סיס לנכור
להעמיה על סלום סלסם א' על הנכור ונכסותם ענומות עליו ואפי'
בשבת וכל סכן אס סלסם אותה גדול הדור ומי סקבל להענות למאר
על דבר מה או סהיה העני' נכור וסלסם בליגה סלום רע סדלוי להענו'
עליו נ'ל סנדיך להענות יום אחד ואין די בלוהו העמיה •
הפרק הב' לבאר מלמ' רב ססדא סלמ' סנדיך סיהיה בו ביום לפי
סיס לסלול ולומר ולמה לא ילוח אדם העמיה זה על
מנה לפרעו ביום אחד כמו סהוא הדין כשאר העניות סלין סל נכור
ולבי אומר לי סהטעם בזה הוה כדי סלא יתעכב סום זמן סכל עוד
סיהעכב יוהר רע הוה חזי מב' בסימות הא' סלסם יתעכב סלמא בלמנעו'
זה הזמן ינא לפועל נגדה סלום ואז לא יועיל סהסוכה וסהפלה סכבר
סל עליו הרע סהוה • וסבסינה הב' הוה סכל סמקדים סרעים
סמהרגסי' לכא על האדם רלוי לו להסהלל להנלס מהרה בסיוהו בסמו
ואין רלוי להניח הענין להקדר כי אז לא יוכל לככות סכערה כמו
סלמדנו זה סמרדי סכסידע סגדה סגדה על עמו סס סהסדלוהו
להנלה מהרה ולא רנה להמנין אפי' סעה איה סנאמר כי אס סמאס
סמריסי בעה הזאה וכן הענין סה כיון סידע אדם סוה הרע נגד עליו
רלוי לו להסהלל מהרה להנלה כי אס יתעכב אולי אז לא יועיל לו סום
דבר כמו סיועיל מיד בעה סגדה ובידוסי העניות להר'סא א' ס'א
אמ' לפי אמרו בו ביום קודם סהתקדר דעתו ויסור סמד לבו סלמא אפי' כ'
לא יסור בתסוכה ע'כ' וכן כהב סמלירי כסבר גלון פ'כ אמ' כוונה
העמיה סלום הוה כדי סתעורר למעסיו סרעים וסספס כדרכיו ויסוב
לס' וכבר נלוז נלוז סבואר במלמ' קר' אמ' רב ססדא סלמא בישא
סדיך סלמא סכל וכוונהו בזה הוה סל סלמות סרעים יסמיוהו
וירעיוהו וסרעוהו לסוב מענותיו ע' ירליו וסבאלו הירלס להעיר
איה סלסכה וסל סכוונה ג' כ' בלמסם וסללסיס עס סירלס מלפניו זה

מפטר חלכין

נא

קשונן שבת סדר' טכמס פההענה בשבת קבל דער זכרילן הוא מתענה
 ואיך א"כ אמרו שהעניית הוא עונג לו ונד' פסקושיא הזאת הכנים
 לכת המרדכי לומ' שאין נריך דליתיב הענייתא להענייתא על העניית
 תלוס בשבת כמן סיהבאר בפרק ה' ב"כ וכן כתב המאירי שכיון
 שאין לך עונג שבת אזלו גדול מזה מה צורך להעניית למקד אבל
 ג'ל שאף אינה קושיא כלל שהכוונה מהם זל אינה לומר שהוא עונג מהם
 אלא ירצו לומר שמי שחלם בשבת תלוס רע א"ל לימלט מצער כי אם לא
 יתענה הרי נפסו עונמה ואם יתענה הרי יסוף ענמו בהענייתו במשום
 חלבו ודמו זה צער לו אבל אמרו שכמים לבטור ברע במשונא והם
 שערו ואמרו שיוהר גדול הוא צערו כשלא יתענה תכסיהענה שבתהענ'
 אף על פי שיהיה לו צער על ההעניית יכיה לו ממקום אחר ושת דתם
 באשבו מזה יועיל לבטל הדע הנוגד עליו והרי יש כאן צער מנד וחונג
 מנד ועל נד הצער אחרו דליתיב הענייתא להענייתא וטעם זה יתבאר לו
 אחוה הדיעט מן הצער שקבל ומה שבטל'מנות ג' שערוד' ונשאר לו העונג
 לכד וקיים המנוח אבל אם לא יתענה ענמת נפסו על תלוס הדיה
 כל כך גדול שאפי' מאההעניו לא יכברו על הצער הגדול שיקבל בלאתה
 שבת וזה מבוחר אע"פ שאינו כפי' כן בדבריהם סוף דבר ברא'
 מדעה זו שמוהר' להענו' בשבת העניית תלוס ונד' אלפי דעה זו אבל
 הלוי בסברה תלוס אם נפסו עונמה עליו לפי שגורא לו שהוא תלוס רע
 יתענה ואם לאו אז יתענה אבל הר' אליעזר ממין זל כהב שאין
 להענו' הוא על' תלוס טראה ג' פעמים ורב עמרם ורבי קלונימוס
 ואבי העזרי ורבי אביה זל כהבו שגומן הזה אין להעניית בשבת העניית
 תלוס כלל לפי שאין אנו בקיאים בבהרון התלומוה לידע איזה רע ואיזה
 טוב ואין מהענין בשבת הספק וכן כהב רבינו האי וזאמאל לא שזינא
 למתב בהעניית בקמת דשבתא לא יתב יותר מט' באב שאם לא בשבת
 נדחה ההעניית עד יום א' ע"כ ובמסילה ממנו זל ג'ל ששענש
 זאת אינה טענה לאסור העניית תלוס בשבת שהרי כפי' ח"ל שמתחר
 להענו' העניית תלוס בשבת ודלוי שכמים היו מהענין עליו ואפי'
 הכי ידוע שכשהיה חל להם ט' באב בשבת היו דוחים אותו עד למחר
 כמנוו אם כן נראה שהיה להם יותר מותר העניית תלוס בשבת מהעני'
 ט' באב וכבר מהנין כל העולם להעניית אפילו בשבת על ג'
 תלומוה לכד והם ראה הכר הורה שגורף או יום הכבודים בבשה מעולם

1

11

1

מפסד חלמין

אלו כן היתה גם כן נאמ' בנזון בלפניו שזה האולם יתענה
לחורו וטעמו ממך לשיקטת החמה ולא קודם בין נשדבט' בלב בין
בערב זה שדרי מן הדיון היה להתענות כל היום ולא היה די בהענות
בעת אלא סוף כמו שהיה גם כן מן האיקלמי שמרד להתענות כל הסנה
ב' זה להשלים הענייהו לגמרי שהרי הענייה גמור נוד ולא הענייה שפוט
ובדדריס יש לו לילך אחר למון פני אדם ולפון הענייה סתם כל היום
מממע ואב' חפוק דל'א בלפון אחר ינא ירי נדרו באז כמו כן כאן
זנא ירי חזבו אע"פ שלא השלים הענייהו כיון שא' צענון אחר כ' לרע'
המדרכי מלהב שבהעני' אלוס אין צריך שיפקע עליו סמך כשאר הענייה
וכמו שיתבאר במדק הד'.

המדק הג' בהענייה שבה ופואו צמלק' ע' דבורים הא' אלו
קוחד להתעונה בשכחות וימים טובים הענייה מלוס אלו
לא' הב' לשידוחת אק הוא יתוד מקובל ומעיל לבטל האלוס
הענייה השבת ויתוד מהענייה החול וטעם זה ולהחיל הא' גרמיון
שידועלמי דהענייה ד' אלו ור' אבהו משום ר' יומי בר אבין אמ' אסוד
להענייה בשבת עד ששעות ואין צריך לומר אסוד להתענות בו כל
היום ואפי' נוד להתענות כל הימים ופגע בו שבתו וימים טובים
אמר' ברו' ב' קאמס יין דלוקה ואין צריך שהיה סכס ואפי' הענייה
מלוס התידו להתענות בשבת כדלמ' רב יוסף ואפי' בשבת וכן הא'
דלמרינו פרוק אין עומדין כל היום בשבת בהענייה בשבת קודעין לו גאד דינו
על שבעים שנה מרטי לך דבניהו בהענייה מלוס כמו שיתבאר במדק
שאר זה אבל כהבו המוסקים שאז שהתידו שבתים הענייה מלוס
בשבת היינו בשבילם קשה הרבה לבי דעה האלוס ומתעשר עליו לבי
שאינו יודע מה הוא וזהו אין לו שנת שבת וכתבתי מהענייה שובד
שהענייה יועיל ופוט לו מאכילה ופתייה לבי שהענייהו הסוד ענייה
שפסו זקרי זה לו שנת שבת הנה לאיש פיה שהיאו לו ליטב בהענייה
מלוס בשבת ודאייה על שמוהר להתענות הענייה באז בשבת מדלמרינו
בכנה שמצאו הלמרינו של ר' עקיבא אלו ר' עקיבא שהיה בוכה בשבת
למרו לו למדהו דבינו וקדחת לשבת שונג אמ' להם אזו שונג שלי
ובדו' בשמה ר' עקיבא היה ר' אלעזר בוכה אחריו אמרו לו הלמרינו
ר' מפני מה אתה בוכה ואלו שבת הוא אמ' להם אזו שונג שלי וקצת
קשה ע' זאס כן איך אמרו דליהוב הענייהו להתענייה על תה ששכסל

מחיה דכל מדון מדוהא דכל מהימניהם ביה אשהכס ואפי' רשעים
דגהיכס נוחים בהכחא יומא והאי ברנש לית ליה מדוה ליה ליה ניימא
וסגיא דא מכל עילאין וההיאין כלל סאלין עליה מאי שמיא דפלוגי הוא
בצערט ובטעתא דעהיקא קדישא אהגלי בהכחא יומא ואשהכס הוא
בצערט בלוהיה סתקא וקומא וכדין אהקדעו כל נורי דימין דאהגרו
עליה ואפי' אשהכמו בני מלכא עליה לביש כלל אהקדע בנין דבטעתא
דעהיקא אהגליא כל מדוה וכל מידו אשהכס בנין דאהגליא בהלולא
דמלכא ועל דא המין קארעין לו גאר דינו של שבעים שנה אלא אף על פי
דאסכמו עליה כל אינון שבעים כהרי מלכא דכחא אהמא בהו כלל
אהקדע בנין דעהיקא קדישא נטיל ליה לבר נש והכי מהערי עליה
באלמא למלכא דעביד הלולא לבריה וגזר מדוה על כלל בהכחא יומא
בהלולא כל עלמא סוון מדאן ובר נש מד הוה עניב הפיש בקולרא
עניב אפי' ומה כל בני עלמא מדאן בהלולא דברי ודא הפיש
בקולרא מיד סקיד ונסקיה ליה ושרו ליה מקטרוי כך כפי דשרי
בהעניהא בני עלמא מדאן והוא עניב והאי אהפש בקולרא אפי' ג
דאסכמו עליה כל חלין שבעים שמין דאמדן כלל אהקדע ולא שריה
עליה דינא ביומא אהרא איה ליה רשו למקדע ליה בהכחא יומא כל שכן
שבה דליה לך יום דלא אשהכס ביה חילא ומאן דשרי בהעניהא
דאלמא בהכחא יומא לא סליק הכחא יומא עד דקדע דיניכ דשבעים שנים
ביומא דשבת בגיגיה כך בהכחא יומא מחש ולא ביומא אהרא ע"כ
הפרק ה' דיניום הצריכים לעם בהעניה ויש בו שני דבורים
הראשון בעגין עגנו כב' בעגין אס צריך להסלים
העני' הזה עד צאה הככבים והדבור הראשון בעגנו יש בו
ב' דינים הראשון אס אומרים בו עגנו אס לאו כב' לבאר אס
אומרו היכן אומרו והדין הראשון אס יש לומר בו עגנו אס לאו הוא
נמלק לב' הראשון אס יש לאומרו בחול כב' אס יש לאומרו
אפי' בשבת ואפי' בא' שהנה יש מן המפרשים שכתבו שאין לאומרו
כלל דקיימא לן וכסמאל דאמר כל העני' אלא קבלה כיידי מבטיד
יום אינה העני' ואינו יכול לומר בו עגנו אבל בהסתכלו' הטוב
אין למונעו מכני זכ לפי שיש להרץ ולומר דדוקא בהעני' נדבה אהרו בן
אבל במחוייב כנון צבור ואלום אין צריך קבלה ואומרים בו עגנו וכן
בהב' המאירי ממאד שהוא רגיל לכהענו על סגמיהו כרי הוא אבג

מגישר חלמין

וקדוה ביהו או סגוי סכננו וכן מנחהי בספר אחד סמהעין על ג'
תלומות אלו לבד אמי' בשבת ולא על שאר תלומות כלל ונספר אחד
מנחהי ד' תלומות הן סגריך הרוח איהם להתענות ולא אמ' בשבת ולא
כס הרוחא יום הכפורים ולא אמ' בשעת נשילת והקורא בספר תורה
והנוסח אשה ומי שנוכל לו סן ומי שרוחא חלום ונפשו עגומה עליו
יעשה אחד משלשה דברים ינוס או יהן נדקק או יטיבנו בפני שלשה
אבל אם דבר מכל זה לא נזכר באום ספר סיכוי ראוי לסמוך עליו
ולכך ראוי להתענות על כל תלום שיראה לנו שהול רע ואפי' בשבת -
קדבור הב' לבאר שהוא יותר מקובל תענית הסבת מהענית האול
גריסין בברק אין עומדין כל היושב בהענית בשבת
קורעים לו נצ דינו אל שבעים שנה ונריך לבאר למח אחר דוקא בשבת
אחר מבואל וסאר הימים לאדרבא הנה ראוי להיות בהפך לפי שבסאר
הימים שאין בהענית בטול עונג שבת ולא בטול מכות כ' שעור' ההענית
מהקבל וראוי שיעיל אבל בשבת שיש בו אסור' בטול עונג שבת וכמו' מכות
ג' שעור' שאין ראוי שיהקבל כ' וד' אל בהב בשבת לפי שהעני' קשה
בשבת שהכל מהעני' והוא מהענה כוונתו לומר שלכך אמ' שהמהענה
בשבת דוקא ולא בטול לפי שבשבת צערו מרובש י' יהר מבחול לפי שזה
היום הנה לו לשמוס ולעדן עצמו בעונג שבת והוא מהענה לכך ענינו
יותר גדול בשבת מבואל ואם האמר שכל עוד שאלה מוסיף
בעני' אהה מוסיף בעונג בטול עונג שבת יש להשיב שזה אנו שהרי
הוא יושב בהענית הסגי לכפר על בטול עונג שבת הגלול ואם כן הרי
הוא אלו ההענה בעני' גדול שהרי בטול עונג שבת ליכא כיון שהוא
מהקבו בהענית הב' הנה זו היא כוונת הרב בהתר הספק הזה אבל
לא נתייבסה דעהי בו לגמרי שאיך יהכן שמעט ענוי יותר יהיה שבה
לבטל גזרה שבעים שנה וענוי בינוני שבסאר הימים לא יבטל גזרה ג'
או ד' שנים שיראה מזה מדבר גדול יש בשבת מבסאר הימים ועל כן צריך
אני להודיעך מה שמתארי במדרש האהר שתרץ הספ' הוא באופן אחר
יותר נכון על דרך השכל אחרו בסוף אמור אל הכהנים ז' לאי מאן
דשרי בהעניתא בשבתא עביד גרעוהא לשבתא או לא אי היתא דלא
עביד גרעוהא לאי שעודהא מהימניה' בטיל מיניה וענאי סני הא
מדהא לשבת בטיל מיניה אמ' ליה מלה דא שמענא דלא הוא לאשנימן
עליה מלעילא מכל בני עמלא בגין דהאי יומא מדנהא הוא לשילא ותחא

הענייה כשהם שהם הענייה שלם מאמע דקמל לן. דכל הענייה שלם
 מקדש עליו ספק אינו הענייה ואינו יכול לשכול קודם זאה הכבדים
 ולא לכל קודם אינו הענייה אבל שהענייה של עשרה ימי השוכה
 והענייה שלום. כיון שאין מקבלים אותן בהפסקה ועשר בעלמא קביל עליה
 אין צריך להבליט. ודאייה מרחקן אנשי המסד מהעניין ולא משלמים
 ומצוי עליהם הם לצעריה קא מכוח וכל עשר וכן מאי קר אליעזר
 בד נדק וכן סעידו על רא' בן א' שלם ביה מהענייה כי ימי השוכה עד
 מקיימה כמנה שלם אמרי נאהו עביה כגום' מיד היה לכול אע"פ שלם
 מקעה חכה ולמי' בני היה מהפול עגנו.
 כפרק כה' בדין הענייה להענייה ווס הוא נאלק לב' דבורים.
 קא' לבאר איס צריך דליהוב הענייה להענייה ביימים
 שאמורים להענייה או לא כב' לבאר כשהמנהג לומר שצריך איס
 צריך מיכיה ביום כל' ככל אחריו או לא זה יום שאינה.
 כדבור כה' גרסינן בפרק אין עומדין היושב בהעמי' בשבת קורעים
 לו גר דינו של שבעים שנה וחודי' ונפרעים ממנו דין
 שנת שנה מלא הקמיה ליהוב הענייה להענייה רוב המפרשים
 מפרשי מואל א בהענייה שלום וכן במדרש הילים וכן פי' ר' ד' א'
 וברא' כה' א' דרשן אבל מקנה ככוסקים אל לא מפרשי לה בהענייה
 שלום וזה שבמדרשו כהב ז'ל תימא דאמרין בשבת פס הענייה לשלום
 וכו' ולא קאמר שהם דקורעים לו ולא כחודים ונפרעים ושמעתי
 בשם בר' א' א' שאין צריך דליהוב הענייה להענייה שלום בשבת וכן
 פהב סר' א' אב ב' ד' כהב כה' ברכות שלו והא דקאמר היושב בהענייה
 כו' בר' א' שלם ליהוב בשבת מידי ומואדים ונפרעים לפי שהיא גרם
 להענייה בשביל סמאן ולכן צריך דליהוב הענייה להענייה אבל
 היושב בהענייה שלום אין מואדים ונפרעים ממנו כי מק יכול לעשות בעל
 פדמו צריך להענייה וכן מוכח בשליה העניו' בהדיל שאין צריך דליהוב
 הענייה להענייה שלום בשב' כי כשהוא מבטל הגא' אין לך עונן נדו' מזה
 וקדעה זה מנהגיה גם כן כדמושי ברכו' להדס' בל' והעניו' להריסא' אל
 וכהב והעולם כהו לכפר לישב בהענייה להענייה דהענייה שלו ולא
 להעמי' שבת שלם בר' א' ואין למו למתה בידם לפי שהגו בו סמנים ולא
 עתה ואני כהמכר או' שהמנהג שתה הוא שכל מהתעורר בשבת על אי

ספר חלמין

באקובל קלודאול ווארד עמו
באוב בנס רבי סמאל כי דוד ל
העמי' טלום אומר לחד הפלמו אלכי באון מבית סמקום קיים וכו'
וואו אומר עמו וכן קבל קדומו וכן ידעתי טעם למברזן א למת
לא יאמר עמו במכת שלם העמי' יהירו בו למת לא יאמר לומר בו חסבה
וסקנה ועמו סוף מעין סתעמי' לכן נראים בכל סאר הסוסקים
סאמר סאמר עמו אפילו במכת יוכן סתב רב עמדם במדורו
והוספות סרק אין עומדין במס בה' ורואים לזה אין הייזשלותי
בדק תכלית הסדר דרמי' הסם ילאם ידם סאל בו העמי' איך הוא
מזכיר במוסף סל דלם ידם רבי אידול אמר בהגולה רבי יהון בר ממל
אמר בעבודה רבי אבנאל אומר בכרכה ל' כרי סאף על פי סאין העגית
בדלם ידם כדחון אין גוארין העמי' עבור כדלם ידם סככה ופורים
ולא סתעילו אין ספסיקן במסובדו סכבוד להעמו' עממי' איזה דבר
אמר עמו בכל התפלות וזה סאל סאך אומר במוסף ולא כן ים
לומר עמו דלם ידם סככה והדין סב' סאן סאלק גם כן לב'
כדחון בליים עמם סתפלת אוקרו סב' כסהמחל לומר
סאמר בלתי נטר ים לסאר ים סתום סל לס' חלמי' בראם י סתבה
בסל אין סתן סאמר ים סתום סתפלת סכל במכת סאלק ים
סאמר סאמר אומר בעבודה וסב' ים ים ען סירוסלמי סהכרנו
לעל סתלוק סוכן אומר סלים נטר עמו במוסף ומסקינן דכעבודה
לאמר סתעגה סאמר אומר בעבודה ובעיני כדליה סאוקה סאר
סול ים סככר סתעל סתעל סככר אומר אומר בעבודה סכל ליסיד
לא סתעל סול דרוק סאלק סם במוסף סכל בסאר הפלות
כסתע סתעל סלם על כן כדליה ימר נכון סה סתבבו סתוספות
בכין אין סתעל סתע סת' סתע' סתע' סתע' סתע' סתע' סתע' סתע'
ס' ס'
ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס'
ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס'
ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס'
ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס'

להעמידה **ובן** מסמך ממדרש הזוכר **בפי' אלתו קלמ' דפרק אין**
שומדין בתלות **ביידי שהזכיר אלתו אצל תלום כח' לעיל** ויש לי עוד
באמן מיעיד ולין בעדי שבנין תלום אמרו וכו' קודשין לו נזר דעו תלום
בתענית תשובה **מיירי** כ"לל חכמים לו **משאתו** על שבעים טה' אכל
באמרו קודשים לו נזר דעו נראה שעל קריעת נזר דין מדבר והיינו
הענין תלום **מבאר** שליו נזרה ועכסין מודיעין אותה לו ולאנה קמין לי
למה לא בזכיר **הס' תלום** דלדרכה ג'ל סהא כד' לכלול בו כל הענין
יהיה על תלום **או** על נזר **או** הסובה ע"כ לי ואיני בזה פתולק על המ
אמילי רבדכי **אכל** באתו להקיס סכרת רוב הפוסקים במפלה סכמילוס
התולקים עליו **במעט** ריקה וסדוכות קדים והקמהיה **אמי** בדליות
פרדות נקת **בריות** וטובות **כדי** לקיים מנהגו ויחזר מזה **אמי** אמר
בכאן סהא **כדין** יט' **או** חול המועד **או** סוכה **או** פורים **המהענה** בהם
הענין תלום **נזר** דלהיב הענייהא לתעניתה **ודלית** לזה מן הירושלמי
דכ"ק דתעילה **דאמרינן** החם **א"ר** יסגן **אמס** קייתי **יושב** וסנה מעט
מגדו הענייה **בסוכה** בלוד **ואמרו** עליו **על** רבי אליעזר **מספר** על רבי
יהושע נזר **והמשנו** על מה שהענייתם **וחימד** בטלה מגלת הענייה **כדי**
לך **בפי'** **שלאמרו** שהמהענה **בסוכה** צריך להעטו' הענייהא להענייה
נענה **ודלתי** **יש** **ללאמד** לפורים **ולא** המועד **שהם** **ויהר** **מסורי'** **מסוכה**
דכ"ס **ס' מהמענה** בהם **נזר** דלהיב הענייהא להענייה **ור"ה** **יא'**
ממהר בהענייה **מפי' סר"ח** **ממגלת** הענייה **הוא'** **וכבר** בטלה **ואם** **כן**
אין **נזר** **לממענו** עליו הענייהא להענייה **ואין** **נראה** **מדתנן** **אין** **נזר**
תענייה **נבחר** **בראש** **חדש** **סוכה** **ופורים** **היי** **סוכה** **ופורים** **סוים** **אף** **על**
גב **ללא** **בטלה** **אכל** **יל** **שאין** **זאת** **ראיה** **גמורה** **לפי** **שכבר** **אפשר** **לזות'**
מזאת **המנהג** **נראה** **קודם** **סכסלה** **ואז** **היו** **סוים** **אכל** **עה** **סכסלה**
אין **סוין** **אכל** **יש** **להביא** **ראיה** **גמורה** **מן** **הירושלמי** **ב"ק** **דמגלה** **בכל**
המעט' **אין** **מסכתו** **וימים** **טובים** **וראשי** **חדשים** **ויסוף** **על** **מועד** **וסוכה**
ופורים **דחא** **ודלתי** **אמר** **סכסלה** **נאמי'** **כיון** **שהאמוראים** **אמרו** **וכן** **כתב**
סר' אלמגן **שהיוסב** **בתענייה** **בראש** **חדש** **נזר** **דלהיב** **הענייהא** **להענייה'**
ועוד **כ'ל** **שהמהענה** **בערב** **יום** **הכפורים** **שנס** **כן** **נזר** **דלהיב** **הענייהא**
לתענייה **מסום** **דמסויב** **הוא'** **לאכול** **ולשתות** **ולממענו** **כו** **כדאמרינן**
פל **האובל** **וסתה** **בט'** **מעלה** **עליו** **הכהוב** **כאלו** **הענה** **ט' וי'** **סוף**
דבר **מבבל** **דיקיס** **שלאמר** **להעטו'** **סמהענה** **בהם** **נזר** **דלהיב** **תענייהא**

פסוקי חזקיהו

זה דבר שיהיה קודם ומתעורר הענין להפגותו ולכן נ"ל לקיים
מנהגו ולבטל דעתו ואלו שטעמו אינו משפיק לאלק בניהם כלל לפי
שכחו שהוא גורם של עצמו להאשמו' כשביקו סמל-עך גרם דלגודו עליה
מן סמית' הרע שהיו לו שהיו מלום רע אינו בא אלל בסבל הוא ועון
כי אין מיתה בלא סמל' כו' וכן כמו שהוא עונן לו בסול הנזק שהראו
לו בחלומ' לפי שסמל' על עצמו שיהבטל בהעליתו וכן ש' פה הענין
לחלום כו' כך הוא שמו לו הענין שאזכה שידע שיתכפר לו עוונותיו
בהגותו וכן ש' לדעתם כל היושב בהשגות בשבת קוראים לו כו' וגם
מה שכתב הר"ס א' בזה לשון כין ב' הענין אלל' מהענין מלום
ברשות נכנס לדבר שהיו סמלים' שהיו לו ואין לו בזה עון אשר סמל'
ולכן אין צורך דליתוב הענין לתעניתים אבל מי שרצה לשתעבו'
בשבת להכניע יצור מלא שהענה צרכו' אלל' באסור צריך דליתוב הענין'
להעניתי' לכפרה האסור שטעה לבטל עונת שבת וז' ספורות אינו
תספיק יהא דגם סתענה בשבת אל ר' כ' ברשות נכנס כדעה רוב
הפוסקים וזה דבר הלוי במתנות הפוסקים ואינו דבר פסוק בתלמוד
שאסור להשתעבו' כמו שהדבר הלוי במתנות הפוסקים אם מהענין על
השגות מלום אם לאו וכן שמהאר' ועוד שאין הרע מובל ש' ש'
בגמ' היושב בהענין בשבת בהענה באסור קאמ' דלאו ברשימי עסקינן
ואם היה כן היה לו לומר' מי שערב והענה בשבת צריך דליתוב כו'
ועוד שאפי' אם יתמצא לומר' שהוא אסור וכתענית מלום מעט' וכרשות
בבב' יל' מה הרשות אינו אלל' בהרואי זה שישכ בהענין לתעניתים
שכשהתירו הכתובים לא התירו אלל' בהנאף זה וכ"ש שישנה לו מה שכתב
הוא פנח שאפי' אולם שבהענין מלום ברשות נכנס יש לו ליתוב הענין'
לתעניתיה לצי' שהוא גרם בחטא שחטא דלגודו עליה מן סמית' להענות
בשבת ומה שהביאו ראי' לדעתן מלא הזכיר בפרק אין עומדין מלום
כלל ולא כפי' דשבת והעניות ומדין ונכדעין ודליתוב בהענין
במתילת' ב' לשלינה ראי' חקרי' כאלה רבות בתלמוד ואנו אומרים גלל'
באין מה שחמך כאן וסמך כאן מה שגלה כאן וכן תמצא הרבה דינים
בתלמוד מענין א' תפורדים עד שהפוסקי' קוצרוהו לאספס ולקבצם כלל
ואף בדין א' בעצמו לפעמים לא יתבאר על המהות אלל' מב' ג' מקומות
ולא בתלמוד בכלל אלל' אפי' בהוכיסי' תמצא הרבה מה' ואם כן לפי
דעה זאת בכל העניות קוששים בשבת על כן צריך דליתוב הענין

תלמא טובא חזאית תלמא טובא חזאית תלמא ריווך טובא הוא וטבא לכו
 דתמנא לשויי לכב שבעה זמנין לגארו עליה מן סמא דלכו טובא טובא
 הוא וטבא לכווי ויאת' נ' הפוכות ו' פדיות ו' שלומי' נ' הכוכות טא'
 הככה מספדי לתחול לי פתחה סקי והאזרי סמסה • לא השמח בשולם
 במחול ובמורים ודאגים ימדו • ולא אבה ה' אלהיך לשתופ אל בלעם
 ויהפוך ה' אלהיך לך את הקללה לברכה כי אהבך ה' אלהיך נ' פדיות
 גואמ' פדה בשלום וכפשי מקרוב לי בי ברכים הי עמדי • ופדוי ה'
 יאוכון ובלאו צען ברכה ושמהה עולה על ראשם סחן ושמהה ישיגו וכסו
 יגון ואגסה ויאמ' העם אל שאלו הינותן ימות אשר עשה הישועה
 הגדולה הזאת בישראל חלילה חי ה' אם יפול משערת ראשו ארצה ויכדו
 העם את יבנותן ולא מת נ' שלומה טגאמ' בורא מיב ספתים שלום
 שלום לריחוק ולקרוב אמ' ה' ורפאתו ורוח לבשה את עמאלי ראש
 השלישי' לך דוד ועמך בן ישי שלום שלום לך ושלוה לעאך כי עמד אלהי'
 ויקבלם דוד ויהגם בראשי הגדוד ואמרתם כה למי ואלהה שלום וביתך
 שלום וכל אשר לך שלום ע"כ

דבור הב' לבאר הנסחא הכונה בלשון ההטבה לפי שיג גורמים
 בה גרפא אחרת והוא כב' דברים • הא' שאומרים
 בלשון השולם תלמא טובא חזאי לא חזאי ואמי שמעתי לא' מחכמי דוד
 סהיה מחיק ידי אומרים כן ונוער לאומרים חזאי משום דתרנום ראיתי
 חזית לא חזאי וקכו הוא ליגא דקרא דחתי דמיאל תלמא דחזיה ופאריה
 וכן תלם חזית ויבהלני אבל אינו נכון בעיני אלא הכוסם האמיתי
 חזאי ביד לפי שלשון ח' אל לחוד ולשון ארמי ומקרא לחוד ואתה אם
 תפסם בכל הגמרו' הנמצאו' בעולם לא תמצא בהן אחת שיהיה כהוב בה
 אלא חזאי • כב' שאומרים שבעה זמנין לברוח עליה מן סמא'
 וקנה חף על פי שגזין הגרבהוה האלה שיהם אין לגארו אלא לומר לגארו
 כיון שככל הנקרו' וככל הסדורים והסבורים כהוב בקן כן

לדבור הב' לבאר הכנה ההטבה ולזה אומ' שהכונה בה הוא שמי
 שחנם שלום שנפשו ענומה עליו וידעה להסיבו יחסוף
 נ' בני אדם ויאמ' אהם אהבי דעו שלום טוב תלמתי וכן יאמר נ'
 פעמי' כי כן הוא הלחם וימ' שגריך לומ' הלחם הזה בתמיה לפי שהכונה
 בו טמאם שאל' לקם אתם אהבי אחרו לי כשלום מראיתי הוא טוב אל לא
 וחס עונים לו טמאלי טוב הוא וטוב יהיה כו' ולכן זה נכתב בעיני סא' פ

מפשר חלמין

להעמידה ופוד כחוב צהנהו סקבלה בידמו מהמתענה בר' ה העמית
אלום צריך שיתענה כל ימיו בר' ב' יומים וכו' ועי' התענה פעם
אחת בר' ה העמית אלום ובטביל זה התענה כל ימיו בימים אל ר' ה .
הדבור הב' לבאר אם זה התעמית הב' צריך שיהיה בעם הראשון
הכל אחריו או די שיהיה באיזה יום שירצה ומדמי' אל
גדלה טכוא סוכר מצריך שיהיה מיד ביום של אחריו הכל ראשון טכהב
על הא דאמרי' ליהיב העמית על העמית ה תענה למחר וכן נמצא
במדרש מסלי דאמ' רב נשמן ליהיב העמית על העמית בל' בטבת
וכן משמע ליטא דעל העמית טגדלה מעליו וסמוך לו צריך אבל
יש ספרים דלא נרמי אלא העמית להעמית וכן כהכו הר"ף אבל
במדרשי הבאי סהר' שמואל מבוכירק אתר לאסה שיטבה בהעמית אלום
בטבת ולא יכלה להענו' ב' ימים רבופים לעשות התעמית בל' ימיו
השבוט אף על פי של יתיה ביום אחר וכן גדלה מהרש' בל' ג והטובת
שאלה לו על זה אל אין קושיא על מה שאמרתו מה טמנא במדרש מסלי
דודאי אם יכול לעשותו ביום אחר יש לו לעשות כן ולא צריה אלא במי
שמונא עמו אלום לעשות העמית אחר העמיתו מיד יתהין עד יום אחר
שאין זה דוקא שיתענה מיד על מה טכהענה בטבת שאין הכוונה אלא
אף על פי שיש לו רשות להענו' על הלומי בטבת לפי שיתענו הוא לו
אפי' הכי יבקש תחילה ויתענה על מה טכהענה ע"כ וכו' בן הר"ש
אל ההיר' וזה טכהב טתם בלא טלוק שאין צריך שיהיה התעמית מיד
ביום ראשון של אחריו וכן גדלה מדברי הרמ"ם בל' בפרק' ט הלכות
העמיות ומ' ראו להחמיר לעשותו יום א' דוקא דמשמע מלדרש האמר
פרט' ויקבל מצריך שיהיה יום א' דוקא על פי הסוד יעוין טס .
השער הב' בדין הטבת אלום והוא יתלק לב' פרקים . הפרק הא'
בהטבת הלום הנזכר . הפרק הב' בהטבת אלום
הטבת . הפרק הא' בהטבת אלום הנזכר הוא יתלק לב' דבורי'
הא' בדברי הגמרא הב' בביאור הטבת הנכונה בה הב' בביאור
הטבת הב' לזכור הדברים שחדמו המפרשים בה הב' לבאר
אתה טוונתה ולהרץ הקושיות אשר בענינה'
הדבור הא' בדברי הגמ' גרסינן בהרואה הרואה אלום ונפשו עומ'
עליו ילך ויטיבנו כפני ג' ולימא לכו טלמא טבא חלף
טלמא טבא חלף טבא חלף וטס עוין וקשרים טלמא טבא חלף

אבל ראהי כתוב שאף על פי ששם יכול לשמח כאן אין לשמח כלל אלם
דוקא אליו ובסדר הזה שהזכירום וראה לזה שלא אמר כאן כמ"ש בר"ס
אומר תלכו' אפרו' זכרונות סופרו' ולא פרט אום פסוק לפי ששם הביאו
שבמירה לכל אדם שיבחר לעצמו איזה פסוק שיצדק שיהיה מענין
בשמירה הגדלים שההנו שם וכמו שנראה מת"ס בגמרא בשלמא זכרונ'
וטופרו' איכא טובא בר' אבל כאן שפרט והדר הכתובים היא נופח קמ"ל
דדוקא אליו ובסדר הזה ולא אמרם אף על פי שיהיו מענין ונס לא אליו
בסדר אחר ולאמנם מה ענין זה ככאן להיות כן יתבאר בדבר שאמר זה
ב"ק וזהו הדבר הא' שרצינו לכתוב' להסבך והב' הוא שכן הגמרא
מדלה מהפסוקים האלו אומר אהן האולם כלל' והב' אשמים אחר עמו אהן
קורים לו בפסוקים כלל' ו' ואומר ג' הכוכבה בר' דמשמע שכלל' אומרים
קול ולא הם הדם שהרי לא אמר והם עומים כמו שאמר בעצמו' להסבך
והאחרונים מדשו והנהגו שבכלל' דנובי בהפוכו' ופדויה ובגמרא' אומ'
היא הפסוק הראשון' והם עונים לו הכסא' פלאחרים' וכל' שיש להם
סידך מתה שבהפוכו' ובפדויות הפסוק הראשון' שבכלל' א' מהם הוא בלשון
מדבר בערו והשנים האחרונים שבכלל' א' מהם הוא בלשון עליהי המדבר
שנראה שהוא המדבר בראשון' והם המדברים אליו באחרונים' וזה שלא
המשך זה בשלומ' שאפילו פסוק הא' הוא בלשון עליהי לפי שלא מתא
פסוק גאה כמו שיתבאר הד' בענין הוספות הפסוקים שהסמינו
האחרונים ולזה אמר שהנה מן הגמרא נראה שאין צריך להזכיר אחרים
אלא אליו אבל האחרונים הוסיפו עליהם אחרים שיש אחרים אחר
זה ה' שמעתי שמעך יראהי והם עונים לו שארית הפסוק ה' כעלך בקרב
אגים הייאו בקרב שמים הודיע ברזו' דחם תזכור וכן ג' פסוקים ויש
אומרים אהו' ז' כעמים וכן כתוב בספר כל בו ועוד יש אומרים על
זה סיד למעלות אלא עיני אל ההרים מחין יבא עזרי' עזרי מעשה'
פועה שמים וארץ ע"כ אומר הוא והם עונים ואומרים לו שאר המאמר
עד סוף וכן ג' פסוקים ועוד יש אומרים הודיעה אורח קיים והם
עונים ואומרים לו טובע שמארה את סידך ועימה בימך נבט והענין
בכל אליו הוא לפי שתי הכתוב שאומר האולם הוא בלשון מדבר בערו
ששאר בלשון' עליהי המדבר וכן לשון הפלה מהיחסת לפסוק הוא ולאו
היי מותאום פסוקי' אחרים בהגלים אליו היו אומרים אהן ג' כ' ועוד
הקמו אומר לו אחר ככל' לך אכול שממטה לשמך ומהו בלב' מה ייך פי

ספר חלמות

הים ורעהו ימיתו עמיהו עמיהו ועוד סוף לא הים לרעותו לא יפסק
 אלה והפועל לו . לכן בראש הכחמה בו לפתוח פיה לפהדו למובס
 לזה אמר לפסחאוי דעובדות סילוס טוב דאיקו והם עונים לו סכן
 הוא אמת . וזה אמר אמת ג' פעמים והם מקיימים דבריו ג' פעמים
 בגוד קב' אמת הוא . והפועל בהפועל' לומר לו פהלום סלך אמת הוא
 מהוא טוב וסוף יקיה כלת' הגה סתה הוא טוב פתרונו . ולס' תאמר
 אף על פי שמורס טוב אולי לא יפסקה עק' הפועל לא יקיים לז' ועבד' להו
 לפתוח פיה קיימים כמו שמורה ולא יתבטל פתרונו הטוב ולס' אולי הוא רע
 הם הפועל והמורים לו פסח' ימיהו לטוב . עד פי' פעמים יגדו עליו
 שיהיה טוב . ועוד יגד' למל' טבא הוא וטבא לסוף שם היה טבא סוכר
 ראשונה לטובו ול' על פי טבאדנו טלם הוא רע והפועל כ' ה
 ויגד' על פי' פעמים שיהיה טוב סוכר שים הקום למל' מהו דע טענין
 למ' אוקרים מה טבאדנו טלם דהא . ודאי טבא הוא וטבא לכו סרי בוס
 שהקום והפועל פיהו פיהם לטוב . וז' כמות הפועלים כמו שהיה
 מכוון מעינים . בדכור הד' . לצור הדברים שהדמו האחרונים
 בזה יגד' כמה גזכר בנדרת' הגה מעלהו סתרו לאחרולם בהטבה
 ד' דכר' יהוד' כמה גזכר בנת' והם ג' מהם כדמות האלים שהתנו בזה
 מוכר בנדרת' . והאיר בפסוקים שהוסיפו לומר על אלו מוכר בנדרת'
 פי' בראשונים הם הא' בהנאי שהתנו בהטבה . וכב' הגזכרים בהנאי
 שהתנו בפסוקי ההטבה . הא' טבענות ההטבה גז' אמן סתרת'
 פיהם כפי' אמן לזכור לטון ההטבה אלץ פעם אמת . והפועלים הדמו
 ולמדו סגיד' לטוסיף בהזכרת' זה ישר' אלא מהחלפו ממספר הפועלים
 שבתוספת' כמנו כשם מפרשים דז' פעמים צריך לומר אמת . וכן לפנות
 אחריו ור' לא היה צל' לאומדו אלץ ג' פעמים ע"כ . וכספר כל בו
 פניה שים אומרים אמת ס' פעמים . ובזמנו זה כבר מתפסט הענינה
 ביהודים לומר אמת ג' פעמים ועם קיות סבן ראוי לעשות לאלה יתו אלא
 ספדי בפלל' ה' . הגה מנאית' ג' קנת טעם פהלו כנגד' אמת'
 לגדו עליה מן סתית' הגה זהו הדבר הא' שהדמו בעצמות לטון ההטבה
 ולעם הפועל סקבו בפסוקי ההטבה הא' הוא . פלכאקרים נראים סיכור'
 לגנות הספיק' אלו כלתרים שיגדו בהם הפועל פדית' מלמדת כאלה
 פתג פהלו פ' ה' במלקיות אברונות סודרות מוללי אף על פי שיגדו לטם
 פסוקים שהתוסיף בהזכרת' . אף אר' ארמים משנן יתו בתבול' בר' ה

מדרין ערין תמה למה לא נתן ארז הסוד הזה בעלותו סודו
הוא כי סודו הנבואה האלהי ככה כל אלו אף על פי שאין קצתה
שוקת הם שלמות ארז כל בעל שכל ראוי ליה לבי אלהים כי ודאי לא יפלו
סודי' על דרך מקרה ועל זה אומר סודו כל זה יחיה בבקשה ענין
אשר ראוי לביקורתו לביאור ענין הכתבה הזאת מיניה וביה יודו כל
השלמות האלו יפה יפה וזה שאלה המצאן שכל הרעות האפשריות
לבה על כלדם הם נכנסים המה מלמה מיוחס וזה כי לא יתע או יהיו
מן הרעות המניעות לבה אשר קמות באותן סוכידיה תורה ונברה
הנפש ההיא ונברתו הנפשות ובאותן סוכידיה אל אהן לו תאק לשלום
ככל'סופו יורש נקטם וזהו הרע הגדול שכל'ן או יכיו מן הרעות
המניעות אל הנוף וזה ב' מינים הם' הרע המניע אל הנוף בעצמו
כגון מיתה הנוף קחוי בעולם הזה הכ' שאינו מונע לא במיתה הנוף
ולא במיתה הנפש אלא מן הקטן כגון שיהיה ביהודין והלאים רעים
ותלמדה ופחד וסור'ן כים ואז מיני פורעניות ויסורין המהרנשים
לבה על האדם ע"פ והמברך באלהים אמן המברך להיות כבוד מנ'
אלה ויהיה משפט מהפכה ואלהים רמו האדם במדות האדם ההגלות
המחויבה ג' והכרסיה אהן להם קץ יד' שכל אלה מקם נלקת לפרטים
רבים וגם אליהם רמו אל פרקא קמא דקח'סין כל העוסק מנוה אהת
מחיבי' לו ומאריכיה את ימיו ונותל אה הארץ וכל שאינו בו' דוק הם
המכח מודאי על כן' אלה כוונת וכל'ן אהן לי להאריך ונאמ' ח"כ שלשלתן
רמו ד' אל הכסובות פדויה שלמותה כמו שאבאר אבל צריך שהרע
עוד שכל אשר מקם הוא על ג' אופנים וזה שהרע כהוא מופס או מהנוף
ואלהו או יעלה ויהא יגיע אל גופו ועצמו של אדם או לאלתו מתיאידים
קדוכם ומידעיו או קהל רב מישראל אשר הוא מכלל'ן •
ועתה בא וראה אהן כוונת בזה לג' מסובות וזה שכלום רע האדם
כאדם לא יעלה מתיחה מורה לו אשר מהמינים בא' משלטה
אופנים הנזכ' לכן בהיות השלום הזה בספק מה הודלתו כי אהן לו בו
אלא שפסו שנומה שליו והעגמ'ממה הכוא הוא הוראה על רע הוראה
לכן אהו כוללים אותן כל'ן כלומר אם זה השלום מורה זה המין מהרע
אהו מתפללי' סיי'למו' ואם זולה זה ג' וזה מצד אותן א' לא' ואם
לא לקיים באהו סוד שאמרנו לפי שסם רבו לסקדי' בזה הרע הגדול
לפי'ן וידוע שהמיתה הנופנית והנפשית ראוי לקום עהר מהיסודין

מסעור חלמין

כבר רצה ללכת את מעשיך והכונה בסמוך הזה לפי שכל השלמות
 העומים להם כעבה זאת מוכני' להעמו' כיום וכלילה אשר המענות
 עומים כעטבה ולכן לאמרים לו אשר ככל עתה אשר מעמיה כל זה
 לך אכול ולא ההענה יתר שכבר רצה ללכת את מעשיך במה מעמיה
 בהענייתך ובהשבתך ולפי זה מי העושי' לו כעטבה ולא כהענה או מי
 ממטיבין בבקר מעדין לינו זמן אכילה אין לומר הכחוב הזה אין ביהיה
 ככל מוכני' לאמרו ותרב כר' מ' אל שאין לאמרו מפני שבראשי היבות
 אבל ואם ירצה לאמרו יאמר איהו כהפוך לך במעמיה אכול לחמך או
 לך אכול לחמך במעמיה .

הדבור הה' לבאר אמת כוננה כעטבה ולהרץ הקוסמיה והשאלות
 הנופלים בה ועל זה אמר שכבה כפי הכונה הפשוטה
 יש לשאול בה מ' אגלות כראשונה למה הצריכונו ג' בני אדם ולא י'
 ככל דבר שבקדושה וזיון שלא הצריכונו בוי' יהיה די בא' או בב' למה ג'
 דוקא ג' למה ככל לשון כעטבה ג' פעמים תלמא טבא סזאי תלמא
 טבא סזאי תלמא טבא סזאי וכן בהשוכה העונים תלמא טבא סזאי
 תלמא טבא סזאי תלמא טבא סזאי כן' למה היו הענינים האלו
 ג' ג' והם הסוכות פדויות שלומות ולמה לא אמר ג' כ' שמיה או שמות
 ג' אגלות או הגלות ואמר ג' אלו דוקא הד' למה בלא בל' א' מאלו כג'
 כמקיים לא שפחה ולא יהיה הכ' למה כביאו כמקיים האלו ולא
 זולתן כברי יש אחרים רבים מענין כו' למה אלו כג' כמקיים אות
 הוא כל והם שנים ויהי ראוי שאלמדו הם או הוא כל כג' כג' אה מן הגמ'
 שכן מהפסגה זה כפי ככל ודאי יש לו טעם כו' מה טעם בוא כג'
 כמקיים אל הסוכות כל מהם בלשון מדבר בעדו והכני' כבשירים בלשון
 עלינו כמדבר .

הוא המצא שפסוקי' האלו לא כביאום כסדר בלל לפי
 שהסוכות בלא מן ההורה מן הנביא' ומן הכתובי' והפדויות
 והשלמות לא בלא אלא מן הכתובי' ומן הנביא' והיה ראוי שהסוכות
 יאזכר תלמא כמקיים ההורה ואשר כך פסוק הנביא' ואז' כ' פסוק הכתובי'
 וכן כפדויות ובהלכות שזכר בכל אחד מהם פסוקי' הנביא' והתלמא והא'
 כך פסוקי' הכתובים כסדר מעלתן והוא לא כן. עמם כשום אחד מהם
 בלל והם עמם כן מהם דככל מקום דברי קדושה נקראי' לדברי קבלה
 גדליהם למעשה כספרים ועוד כשום מעלין בקדש ואין מודיען

לג' קנין פעולה נכסיות יחידל' וכוללה מעט ויהיה כולל נכס פסוקים
שיזכר בהם לשון כדיון וקראם כדיווה להבדיל בינו ובין הכבדות לפי
שם זה המתאחר כדון שהיה וקמח' נכס כמ"ט ויקר כדיון נכס
וגתן כדיון נכסו אשר פדה את נפשי וזה כמו שאמרת לפי סגופם
נצמיה וכלהי בעל הקליה בלתי כזה ונכסיה לכך גופל בה למ' כדיון
והזכיר הנ' אופי העובד הנפשי אשר נגד כא' פדה בשלום נפשי נכס
דוקא חס ובלש' מדבר בערו לפי שזה הכסוף נאמר על נפש עצמו
ולא אומר אחרו הוא עצמו וכי' הכתוב לפי כוונה זו כך הוא ה' פדה
בשלום נפשי לשלום עמי בענשי נהינם ולזה סיים ואמר כי ברבים היו
עמדי רוצה לומר כי קודם קריעה נזר דיני היתי נזר לשבת עם הרשעים
בנהינם וקרה כרשעים בשם רבים לפי שידוע שאנשי העולם רובם
רשעים כמ"ט ז' כי ביה ה' צור עולמים השולם הוא וכשולם הכל ויוד
זה השולם הכל לפי שהנדיקים בו מועטים כי השולם על צדק אחד
מהקיים שנאמר ונדיק יסוד עולם וכנגד באופן הנ' אם זה השולם
מורה על אברהם נכסות קהל רב מישראל שיכרתו הנפשות סקן וידונ
בנהינם לזה אומר ופדויו ה' יסובנו כו' ושמה עולם על ראשם שזה
דמו אל מעט הנשמות של ישראל שיזכו כלם לו בזמן ביותם משיחונ
ובמ"ט ז' פרק א' עקיבא ושמה שמעולם על ראשם דהיינו כההינם
שפירשו האמהי שם בלי ספק על נועם שפע זיו השכינה שיזכו הנשמות
לשולם הבא אחר הקמת המהים כמבואר למדין וכנגד האופן הב'
אם זה השולם חלם על אברהם נפשות קרוביו ומידעיו שיכרתו הנפשות
היה מהוך הקהל בנה על זה אומרים ויכדו כעם את יהונתן ולא מת
מיתה של נהינם שהצלוהו מעונש האדם שנכשל בו וה' לידן בנהינם
עליו ומה שלא הזכיר כבוד הראשון המלה על היחידים ואמר על
קרבים הסכה ביה לדעה לפי שבשלמא לעיני הנוף קרוב אדם אצל
עצמו ונפו לכן ראוי להפלה המלה על הצלה נזכו ואחר כך להצלת
קרוביו ואחר כך להצלת הרחוקים ממנו אבל בעיני הנפש אין
שם שום קרובה במה ה' כל הנפשות לי הנה נכנס האב וכנפש הבן
ולכן ראוי להפלה המלה על עצמו כי קרוב אדם אצל עצמו ונפשו אבל
בנפשוה וזלחו אין שם קרובה אשה על חברה כנו' ולכן ראוי להפלה
המלה על הרבים לפי שהרע יהיה כולל ואחר כך על נפשות היחידים
שהרע יהיה פרטי הגם אלו הן הנ' מיני רעות נפשיות ומעקה נשית

מפסד חלמין

כלל ס' ז' סודורו האבות במדד חיותן

והנה ארצו בעיניך אשר לא הוכל למלאכה וזה סגור הנחן סוף
 בג' אופנין אמן הסוכה ופלה להפלה בעדו ובעד ביתו
 בעד הדבים כי בן ראוי לאדם להבטיח ולהתענות ולהתחלל על בעד
 הדבים קעל בעדו כמו שהיה עומד ליד האלף ואף במלותם לבושי
 חן וכבוד האופן הא' שהיה במיתה גופו ועצמו אונ' הסבה תספדי
 למחול לי וזוה הוא מדבר בעדו וירצה לבי זאת הסודות הסמסד שהיה
 ראוי להעשות לי רוצה לומר בשבילי בענין מיהתי וזוה הסמס' קול
 בקנינים וזוה הו' רצון מלפניך שהתפללו להשגל לי שהיה הסמסעת
 קולנ' ב' בשירים ובמחולות ולי כמו עלי וזוה הפלה עבר במקום שהיה
 רבים כן פתח הקי ותחזירי סמס' דרוב לומר איתו סמס' שהיו עתירי
 ללבוש עלי וכלבילי יבוא הכסף שהאחד עלי אשר אל סמס' שהוא מין
 לבוש ג' וקמפדי וקקי על כלית תפליה ולפי זה הפסוק תגיד
 על עצמו ונשו לזה היה תגיד בלות סמס' שהוא בעצמו ולפי
 כלמרים סמס' הם והם בגורם הוא על מלת סוכו או קרובו יסיר
 או רבים לזה סמס' הם לא תסמס' בתולה פו' דרוב לומר בין שהיה
 לזוה בלש' או בלגמים כחזירי או חמים יבוא סמס' תלבו או רכלס יבוי
 רצון שהלש' תמס' במחול במקום הסמסד והכלנה אכלס והכלס דוקא
 נקס שהלכלות נעשה על מה ואני אכלסם תהינן והלגמה שהיו עתירי
 ליקח על זה והם הגורם היל על קהל או קבלת מישאל וקורה ליקח
 בעד סמסד והרז ס' ו לפי שכל רור חזיר סמסדי אלניו לכלותו מהמלל
 להכ' סמס' יבוינו מידס זא ולמד איך הויה סמסד הלהיתסם לענין זה
 באומרו ויהפוך ה' אליך לך את הקללה לברכה שזה הפסוק נאמר על
 כלל ישראל פשהו כלעם הרעע רוצה לקללם וללמיתקם וכמ' ש' אל
 מהקללה היה כלס והכ' ה הפך את הקללה לברכה וכו' ס' גבוי זכור נא
 מה יען כו' הרי אלנו ספוכות על העין הא' והתניו ואמנס בקס
 בזה פסוקים מוזכר בהם לטון ספיניה לפי שסם זה מוזיקס לענין סמסד
 לפי סמסד הוא וסמסד ובהיות זה סמס' נצד למיתה וכו' ס' מנינו הרי
 נהסוך סוף סוף סמסד אל סמס' מההסוד אל סמס' יתה' אכלל במסס
 שהיה נמיתה און וסמסד בה' לכו' זה כל כך אכלל נופל דק לטון מדיון
 לפי שאן בלמיתה סמס' וסמסד כלל אלל סמס' שהיתה נאמרה בזה יתס'
 זא למיתה להענג הווי כשכניה וזוה זה וכו' פסוקים סמס' יתה'

מפשר חלמין

רצונו של פולס אינו שלך והלומותי שלך פלום שלמתי ואיני יודע מהו בין
שלמתי לעבתי ובין שלמתי לי חברי ובין שלמתי איני על אחרים אם
פונים הם אדום ואמנם ויהקיימו כשלומותי של יוסף ואם צריכים
רפואה רכאם במי מרה על ידי מטה וכמי ירמון על ידי אלישע
וכנרעת מרים וכנרעת נעמן וכחליו של סוקיה וכסם סכפפה קללת
בלעם הרשע עלינו לכרכה בן ההסוך לי את שלומותי לטובה ויבטו לשלנו'
ולבוון דעתיה ורסיוק בהדי כהני ווימרון כולי עלמא אמון וכי מהרדי
כהני אפיהון לימא הסוכן בנבורות שלנו' שים עלי שלום הא' אידר במרום
סוכן בנבוד' אתה שלום וסמך שלום יהי רצון מלפניך שהשים עלינו שלום
הדבר הב' במה שמדא האסרוניס וכו' נכלל בב' דברים

הדבר הא' הוא שהנה מלפון הנמרס נראה שלם
בהקנה בקשה זו אלא כשכנס השלום לגמרי מדקאמר ולא ידע מאי הוא
אלא האסרוניס בהנינו לאמרה אפי' כשאזכר השלום אלא שאינו יודע
פתרונו ומראה שהדין עמהם שהנמרס דבר עם הכהנים בפהרומת
ולכך אמרו ולא ידע מאי הוא ולא אמר ולא ידע מאי קאמר דלא הוה
שיך להם בן אבל אלו שאין אנו בקיאים רוב שלומותינו הם כאלו לא
ידע מאי הוא ומה לי לא ידע מאי הוא או לא ידע מאי קאמר וכן נראה
שסבר הריף מדשאל לטון הנמרס ואמר האי מאי דהוא שלמא ולא ידע
מהו אי טבא הוא אי בישא הוא לימא כו'

הדבר הב' הוא שמן הנמרס נראה שאין לומר בקשה זו אלא כשהכהנים
נושאים כפייהם כנזכר אבל העולם נהגו לאמרה אפי'
בשעה שאין הכהנים נושאים אלא שלים צבור אומר ברכה כהנים בהפלה
ומראה שגם בזה הקיין עמקם שאף על פי שבנמרס היכירו נשאלות כפיהם
היינו לפי שהם בכל יום היו הכהנים נושאים כפייהם אבל לנו שאין
נושאים מה שאומר שלים צבור הוא במקום נשאלות בפי' .

הדבר הג' הוא לבאר שיש לומר בקשה זו אפי' בשבת ועל זה
צריך אינו להודיעך שמצאתי בהסובות הגאונים שאין
אומרים אותה בשבת לפי שהיא הפלה ואין מהפללן בשבת ואמר
המחילם מכבוד הורחם אינו אומר שיש לאומרה אפי' בשבת שהרי
הענינה התייר בו על אלו דע מפני שבפשו ענומה עלינו לומר בו בקשה
ותפאנונים על זה לא כל שכן והם א' הקו לזה ואמרו שאם מתעבה בשבת
על סגונו מזה לאמרה שכיון שמתירין לנו לכהענות גם אין ראוי לכתור

מפגש חלמין

לכבוד החי' סג' מהדעות שאינו נוגע לא במיתה הגוף ולא במיתה
הנפש אלא סתם מהם ענין דברים הנוגעים בחי' של אדם בעולם הזה
כגון שייקה ב'סורים או בשלום שהוא מהבלל לשי' שיבהבהו לחיים טובי'
מזונוה ופרנסה טובה ושלום ולכן השם האמתי הוא שלמות ובור
הוא ולזה כקם בזה פסוקים שיזכור בהם שלום ועל שלום עצמו אמר
בורא ניב שפתים שלום שלום לראוק ולקרוב אמר ה' ורפאהיו רונה
לומר אלה ה' שאתה בורא ניב שפתים יחי רצון מלפניך שיהי בשלום
הקרובים עם הרמקום ולא יהקוטטו זה עם זה בלפון שלמים הזה
החולם יהיה לו רפואה ושלום ולכ' בלפון יסוד ורפאהיו ובכן בקרית
שימצא לו מזונוה ופרנסה ושלום כי בזמן מלמטה יש צער ורעב בעולם
אבל בזמן שלום יש טובע ואין ספן ואין פגע רע וכן נרמז בפסוק
הזה רפואה הגוף והסרת החלטים שאמר ורפאהיו ויחיה כוונה הכהוב
לפי זה כן יחי רצון שיהיה שלום בין הכחות הגופניות של זה האדם
בלפון שיהיה לו רפואה שלמה וראוי היה שיביא בכלן פסוק בלפון
מדבר בעדו כמו שעשה בשאר אלא שלא נמצא אלא פסוק שלום יהיה לי
ופסוק או יחוק במעווי יעשה שלום לי והראשו' לא הזכיר לפי שאמר
לענין רשעית והב' מפני שאמר על הכ' והארך כך הזכיר והפקיד
בשלום הקידיים ולזה אומר ויש לבטח אה עממאי לפי שאמר בו שלום
לך ושלום לעורך כי עורך אלהיך שהכוונה שלום יהיה לך ושלום
למיעהך אהוביך ומיודעך שהם בעדהך הרי שהזכיר לך ולעחריו ואמר
כך כלל בזה אף אה הרבים ולז' א ואתה שלו וביהך שלו וכל אשר לך שלו'
כלל בזה לו ולמישהו ולכל ישראל שעל שלום ענימו אמר ואתה שלום
ועל קרוביו ואנשי ביהו אמר וביהך שלום ועל כל הפאר אמר וכל אשר
לך שלום הרי שכפר בעדו ובעד ביהו ובעד כל קהל ישראל נמצא שב'
פסוקים אלו בא' מהם הזכיר לו לבדו ובכ' לו ולמישהו ובג' לו
ולמישהו ולכל ישראל ובכן נכלב פי' בהטבה פזאה על נכון ואתה הדע
והשכיל ממוצא דברי שבהתי בזה שהנה הוהרו כל הספקות אשר
העירוהי החלק ודוק והשכס כי אין לי כלן מקום להאריך .
כפרק הב' בהטבה שלום הנשכס והוא נחלק לב' דבורים .
הא' בדברי הנמרא בזה הב' במה שיש למדע
עליה וזהו הדבור הא' בדברי הנמרא גרסינן בהרואה הא' אין דשא
חנמא ולא ידע מאי חזא ליקום בעדנא דברמי כבגי ידיהו ולימא קכס

מפשר חלמין

ס

במקומו עשרה מהידין לו אפי' שלש ע"כ חלמי יודע מין לו
כל זה שהרי כפי' נראה מן הנמדד דאין לו הרהר עד שימנע עשרה
דמירי הלכהא ואשר מנאיה דברט אלו בשאלות דרב אמי ודאין דבר
הרשע שנהב שאין לו הרהר עד שימנע עשרה דמהנו והנו .

הפרק הב' בגדר או נשבע בחלום כתב הרי"ס א' ראייתו
למורי שהיה נוהג לעשות כן רונה לומר לצדיק

עשרה דמהנו כו' אף בתי שורה או נשבע ובודאי דמנע דנדרים אין
ראיה אלא בשראה שמכביעו אחר ואפי' בזה אפשר דלא דמיא להא ונס
הוא נראה שאמר לי שאין לו עקר בדבר הזה אלא שנהג ולכך אי לא
משכח י' בשלשה בני ולא בעי למ' א' לפרשה דרביה ע"ד וכן כתב
הר"ם בא' א' בשאלה ז' לשאלה מי שגדר בחלום על דעה רבים אלא יאכל
בביה פלוני זמן פלוני אם צריך להתירו כשאר נדרים שגדר בהקין ואם
המנע לומר צריך אם יכול להתיר אפילו שלא לדבר מצוה ובגמרא
כשאר נדרים או לא .

השובה לא נאמרו דברים בגמרא אלא בגדוהו בחלום אלא כמש
בעלמא אמי חושש לרוחא דמלתא אפי' בנדרים ושבעות
ומכל מקום בההר בפני' ג' בנדרים דעלמא בני והראיה מדאמרין
הרואה חלום וכפשו עומה עליו וכו' וראיהו בהשובה כנאונים א'
ששאלו על מי שנשבע או נדר בחלום והשיבו מביאין עשרה במ' אדם
דידעי למקרי ומרמזי ליה ויתירו נדרו ע"כ חלמי הממכר מנאמי
השובה לגאון א' מי שנשבע בחלום אין לו לקיים את שבעתו ולא נאמר
חלום על ענתו שהרי בהקין אינו חייב עד שיהו פיו ולאונו אים והיאך
יהחייב בשבעות חלום אלא אם רצה לעשות מדה יהיה סכס מהיר לו
בענין נדוי בחלום שמביא בני אדם ומפריס לו אף על גב שאינו צריך
דקימא לן דברי חלומות לא מעלין ולא מורידין ע"כ אבל הר"ם א'
כתב הגודר או שנשבע בחלום שאינו חלום ואין צריך שאלה כלל ועקר
ע"כ הגיע מה שראיהו לכתוב בחלק ה' הזה ובו נאמרו ונעלו שער
זה הסבר כלם . ועהה ראוי לי להודות ולהלל ולשבח ולפאר לכונסם
ולגנצ' בכל מיני שירות והושבתות וההלות לאל נורא עלילות

על כל דברי עוניי זה הספר אשר עד פה עזרני

וקבעני ה' יונגי לראות באור הודתי אמן

הם ונשלם שבח לאל בורא עולם

מפשר הלכות

לו לאמרה אבל כשאנו מהענה כיון שאין מתירין לו להענות גם
אין להחייב לו לאמרה אבל בהסתכלות הסוכ נראה שאפי' כחזית
העלמה יכול לאמרה שאף על פי שלא היה לו העניה כאלום בזה יש
לשתד בקצת שהיה יותר קשה הוא להתענות בו מלומר בו בקשה הרע
שהעניות בקום התירו מפי ספסו ענומה עליו כמבואר במקומו
אבל שהיה הפקסו אינו כל כך קשה שהיה קנה בקשה אלו אמרים
בשבת באיכות ובעל התפלה וכסס שהתירו אותן יש להחייב גם א כל
שכן לפי מה שבבבא במקומו להתענות על כל הלום ספסו ענומה עליו
אפי' בשבת שראוי להחייב גם בזה לומר בו בקשה על כל הלום שאינו
יודע מהו ופסו ענומה עליו זה הכל לעניות דעתו ואין כוונתו בזה
לפלוק על דברי פנאונ' הם ופלוס אלא בלתי בתנאי ספר זה כתוב עליו
לקיים מנהג אשר כפי היהודים שאמרים בקשה א אפי' בשבת ולכריות
שהוא נכון מן השעם שאמרנו

כאשר נ' בדין הורת פלוס והוא יחלק גם כן לב' פרקים •
בפרק סא' בדין ההרה נדחו בפלוס • בפרק הב'
בדין נדד או נשבע בפלוס •

בדין התרת נדוהו בפלוס נרסינן בדיש נדחים אחר
רב יוסף נדוהו בפלוס צריך עשרה בני אדם להחייב לו
וקול דמאנו הלכה אכל הנו ולא מתנו לא ואי ליכא דמאנו אפי'
הנו ולא מהנו ואי ליכא ליזיל וליתיב בפרטח דרכים והייב סלמא לבי
עשרה עד דמקלעי ליה עשרה דמירי הלכה אחר ליש דמאנא לרב אפי'
ידע מן שמתיב מהו דלשמה ליה אמ' ליה לשמוהיה טווה שליח למסרי'
לא לכוניה בליח אמר ליה רב אחא בריה דרבינא ליה אפי' שמהוה ושרד
ליה בפלמא מלי אמר ליה פסס שאי אפשר לכד בלא חבן כך אי אפשר
לפלוס בלא דברים בפלוס פי' ולפיכך בעי כהרה אחיה בהלכה לפי
שאפשר טמס שהתירו בפלוס היו דברים בפלוס וכהוב בשאלהות
דאפי' וזה שאשה או עבד או קטן ענדן אותו צריך ההרה באמרנו
ומה שהתירו כל זה בפלוס יותר מידכו בהקין לפי שהיה מן השמים
ובענין עשרה דהגי' נ' פתח הרמ' במ' אל פירן שביעי מהלכות הלמוד
הורה צריך עשרה בני אדם ששמים הלכו להחייב לו חס לא מנא שרד
אפריסס עד פירסס לא מנא מתירין לו עשרה מתירין אפי' שודעים
לקחת לא מנא מתירין לו אפי' שאינן יודעים לקרות לא עתא